

SU YAYINLARI

Behçet Cantürk'ün Anıları

BECO

Soner YALÇIN

ISBN 975 - 6709 -11 -1

Yedinci Baskı : Kasım 2000 Kapak Tasarımı : Hayalgücü Tasarım ve Cilt : Mart
Matbaacılık Sanatları Tel: (0212) 212 03 39 Pbx

Bu kitabın yayın hakları Su Yayınları'na aittir.

Su Yayınları Dağıtım

Ankara Büro

: Cağaloğlu Yokuşu Evren Han No: 29 / 53 Cağaloğlu - İstanbul Telefax: (0212)5121668

: Sağlık 1 Sokak No: 10/9 Sıhhiye - Ankara Tel:-(0312)4306017 Fax:(0312)4306018 e-mail:
suyayinleri@hotmail.com

Soner YALÇIN

BECO

Behçet Cantürk'ün Anıları

ÖNSÖZ

Yıl 1990.

2000'e Doğru Genel Yayın Yönetmeni Doğu Perinçek, çantasından çıkardığı mektubu, "Soner, şunu okur musun" diyerek uzattı.

Mektup Kayseri'de askerliğini yapan Nafiz Obay isimli birisinden geliyordu. Obay mektubunda, Almanya'da uyuşturucu mafyasının içinde yer aldığını; eroin sattığını belirtiyordu. Dergiye açıklamalarda bulunmak istediğini yazıyordu.

Telefonla Obay a ulaştım. Randevulaştık. Kayseri'de bir parkla buluştuk. 40 yaşında, uzun boylu, candan bir adam. 18 yıl kaldığı Almanya'da, 8 yılını cezaevinde geçirmiş ve ardından sınır dışı edilmişti.

Türkiye ile Avrupa arasındaki eroin trafiğini saatlerce konuştuk...

Uyuşturucu ticaretinin merkezinde bulunmuş bir canlı tanıkla ilk kez görüşüyordum. Ve yeraltı dünyasına böyle girdim!..

Anlattıklarına şaşmamak elde değildi. İş ve siyaset dünyasının, spor çevrelerinin pek çok ünlü ismi, uyuşturucu ticaretinin içinde ve hattâ başındaydı.

Nafiz Obay önemli bilgiler vermişti. Ancak bunların araştırılması ve belgelendirilmesi gerekiyordu.

Bu iş tam iki yıl sürdü.

9 Ağustos 1992 tarihli 2000' e Doğruda haberi kapaktan verdik: "Mafyanın merkezindeki adam anlatıyor!"

Kapak büyük yankı yarattı. Çeşitli gazete ve dergiler haberdan alıntı yaptı. Bu arada, yazıda adı geçen bazı kişiler tarafından dava edildim. Belgeleri mahkemeye sundum. Beraat ettim.

Yeraltı dünyasını takip etmeyi bırakmadım. Bu camianın önde gelen bazı isimleriyle tanışma olanağı buldum. Yıllar geçtikçe konuyla ilgili geniş bir arşive sahip oldum.

Arşivin neredeyse yarısı bir kişiye ilişkindi: Behçet Cantürk!

Nihayetinde, bilgilerin belli bir olgunlaşma noktasında, Behçet Cantürk'ün yaşamının başlı başına bir kitaba konu olabileceğine karar verdim. Çalışmalarımı bu hedefe yönelttim.

Ancak bu kitap salt bir "Baba" nın biyografisi olarak yazılmadı. Kanımca, Lice'den yola çıkıp, dünya çapında bir isim haline gelen Behçet Cantürk'ün serüveni, aynı zamanda Türkiye'nin son 50 yılının toplumsal tarihi ile örtüşüyor. Toplumsal ilişkilerin, siyasal ve ahlâki değerlerin yakın tarihimizdeki dönüşümünü Cantürk ekseninde anlatmaya çalıştım.

Bazı çevreler Behçet Cantürk'ü sadece yeraltı dünyasının bir patronu olarak tanır. Ama pek çoklarının gözünde Cantürk, âdeta siyasal bir kişilik ve neredeyse bir "Kürt Robin Hood'u" dur!

O da herkes gibi farklı kimliklerin bir bileşimiymi: Uyuşturucu kaçakçısı, başarılı işadamı,

sosyal demokrat, Ermeni kökenli, Kürt milliyetçisi, "Aile" reisi, Türkiyeli...

Bu çalışmada bütünüün fotoğrafını sunmak istedim...

"BECO/Behçet Cantürk'ün Anıları" ülkemizin, ekonomik ve sosyal yapısını anlamaya yönelik çabalara bir katkı amacıyla kaleme alınmıştır.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ede rim...

Soner Yalçın

Haziran 1996 Ankara

BABA REŞİT CANTÜRK

Hava zifiri karanlıktı. Mekkareci Reşit Cantürk korkuyordu. Karanlıktan değildi korkusu, onu, ilk kez gittiği bu yol ürkütüyordu. Oysa kaç kez gitmişti Suriye'ye. O yolları ezbere biliyordu...

Soğuktan ama terlediğini hissetti. Mendilini çıkarmayı düşündü, alnını silmek için. Vazgeçti, beyaz mendili jandarmalar görebilirdi. Canı sıkıldı, heyecanına engel olamıyordu. Fakat yüreğinin neden hızlı hızlı attığını biliyordu: Hem yola, hem de ilk kez taşıdığı bu mala yabancıydı.

Yeni malın riski fazlaydı. Ancak parası çok iyiydi. Belki kazandığı bu para ile doktora gidip sık sık tutulduğu öksürük nöbetlerinden kurtulabilirdi...

İlçesi Lice'de dikilecek, ekilecek toprağı yoktu. Taşımacılık-la geçiniyordu. İlk başlarda Van, Muş, Malazgirt, Solhan, Kar-kova'ya mal getirip götürüyordu. Ancak mekkarecilikte fazla para yoktu. Yiyecek ekmek bile bulamadığı zamanlar oluyordu.

Mekkareci Reşit Cantürk oy vermemişti ama, iktidara gelen Demokrat Parti Türkiye'nin komşuları ile ilişkilerini düzeltmişti: Sınırlar eskisi gibi sıkı korunmuyordu. Bu nedenle sınır ticareti hızla geliyordu.

Mekkareci Reşit'in Suriye'ye mal taşıması böyle başlamıştı. Kiraladığı katırlarla defalarca Suriye'ye çay, şeker, yağ gibi yiyecek maddeleri götürmüş; gelirken ev aletleri, sigara kâğıdı, halı ve elbiselik malzemeler getirmişti. Suriyeliler özellikle yağları yüksek bir para karşılığında alıyorlardı. İş tatlıydı, fakat Mekkareci Reşit, başkalarının mallarını taşıdığı için iyi para kazanamıyordu.

Ancak bu yeni güzergâh ve yeni mal, ona oldukça iyi bir kazanç kapısı açacaktı. Hemşehrîsi, Liceli Bahri(1) sayesinde cebi para görecekti.

Liceli Bahri, yoksul ilçenin kaderini değiştirecek ilişkiyi, tesadüf sonucu kurmuştu. Bir akşam Diyarbakır'da içki içerken, müşteri kalabalığı yüzünden aynı masayı paylaşmak zorunda kaldığı Malatyalı Vahdet'le tanıştı. Kısa zamanda dost oldular.

Liceli Bahri ile Malatyalı Vahdet birkaç akşam daha beraber oldular. Bahri yeni arkadaşını Lice'ye davet etti. Oğlu Nizamet-tin'i sünnet ettirecekti, kirvesi olmasını istedi. Vahdet şaşırmıştı. "Seve seve yaparım ama bilmende yarar var, ben Aleviyim" dedi. O yıllarda Aleviler hâlâ Osmanlı korkusunu üzerlerinden atamadıklarından kimliklerini saklıyorlardı. Bahri sevinmişti: "Ne fark eder, ben de Zaza'yım!"

Aleviler ile Zazalar birbirlerine çok yakındı. Özellikle Tunceli bölgesindeki Zazaların büyük çoğunluğu Aleviydi. Zaza Bahri ile Alevi Vahdet rakı kadehlerini Kürtler ve Türkler için kaldırdılar...

Vahdet, Lice'ye gidip arkadaşının yoksulluğunu görünce ona ortaklık teklif etti. Kuşkusuz bu ortaklık teklifinin, zamanla Liceli'yi dünyaya tanıtacağını bilmiyordu!

Malatyalılar, İran'a kaçak yollardan afyon ve hint keneviri götürüyorlardı. Malatyalı Vahdet, arkadaşı Bahri'ye malların nakliyesinde taşıyıcılara ihtiyaçları olduğunu söyledi. İş oldukça kazançlıydı. Liceli Bahri düşünmeden kabul etti.

İRAN'DA İLGİNÇ GELİŐME

Tahran hükümeti, 1955 yılında İran toprakları üzerinde haşhaş ekimini yasaklamıştı. Büyük çapta afyon üretilen İran, aynı zamanda bu uyuşturucu maddenin büyük miktarda tüketildiği bir ülkeydi! İranlı afyonkeşler günde 2 ton afyon tüketiyordu.

O yıllarda Türkiye'de uyuşturucu alışkanlığı hiç yoktu. Bu nedenle komşu İran'ın durumu oldukça şaşırtıcıydı.

Bu durumun iki nedeni vardı: İran, 19'uncu yüzyılda Avrupa'dan mal ithal etmek amacıyla, dövize olan ihtiyaçını gidermek için afyon satmaya başlamıştı. En iyi alıcısı ise Hindistan'dı. Afyonun iyi para etmesi üzerine, İran'da haşhaş yetiştirenlerin sayısında patlama oldu. Afyonla "yakından" tanışanlar, bitkiyi kullanmayı da alışkanlık haline getirdiler.

İkinci bir neden ise; İran'da hemen hemen hiç doktor yoktu. Bu ülkede ilk tıp olculu 1850 yılında açıldı. Afyon, her türdeki hastalığa karşı ilaç olarak kullanılıyordu. İranlılar, ilaç olarak kullandıkları bu uyuşturucunun ileride alışkanlık yaratacağını bilmiyorlardı.

Her iki nedenle, İran halkının büyük bir bölümü afyonkeş olmuştu. Öyle ki, İran hükümeti 1931'de "afyon çekme evleri" kurdu; salgın ülkeyi sarmıştı. Küçük köylerde bile en az 10'u aşkın afyon çekme evi vardı. Bu durum İran hükümetini kaygılandırıyor. Sonunda afyonun ekimini ve içimini yasakladılar. Afyonkeşler ihtiyaç duydukları malı karaborsadan ve kaçakçılardan sağlamaya başladılar. Türkiye, Pakistan ve Afganistan'daki kaçakçılar hiç vakit geçirmeden İran'a afyon ve hint keneviri "ihraç etmeye" başladılar...

LİCELİLERİN EKMEK KAPISI

Hava ağarmaya başladı.

Ne Mekkareci Reşit Cantürk, ne de katırları dinlenmiş; bütün geceyi yürüyerek geçirmişlerdi. Öksürük nöbeti başlamıştı. "Hay aksi" deyip bir küfür savurdu. Bir ağacın altında mola verdi. Birden aklına Bahri geldi. Aynı ilçeden olmanın ötesinde, birbirlerine çok yakındılar. Bu işi ona Bahri teklif etmişti. Eline, Suriye'ye götürdüğü malların değerinden bile daha fazla para geçecekti. "Ben de kısa zamanda Bahri kadar kazanabilir miyim acaba?" diye düşündü.

15

Yıllar geçip Bahri'nin oğulları ile kendi çocuklarının bu "iş" yüzünden rekabet edeceklerini aklına bile getirmemişti...

Lice küçük yerd. Herkes Bahri'nin birden bire çok para kazanmasına anlam verememişti. Bahri bir ara kayboluyor, sonra ceplerini altınla doldurup geliyordu. Liceliler birbirlerine soruyorlardı: Bahri nereden alıyor bu altınları?..

Kalktı yola koyuldu.

Mekkareci Reşit Cantürk, ilk malı teslim ettiğinde anladı, Bahri'nin altınları nereden bulduğunu. İranlılar, ödemeyi altınla yapıyorlardı..

CANTURKLER

Mustafa ile Havva Cantürk'ün beş çocuğu vardı. Dört erkek, bir kız: Hüseyin, Hacı Mehmet, Ahmet, Reşit ve Amine.

Reşit Cantürk 1923 Lice doğumluydu. Ailesi çok yoksuldu. Katır sırtında mal taşıyorlardı. Önceleri yatan il ve ilçelerle başlayan taşıma işi, daha sonra Suriye ve İran'a kaçak mal taşımaya kadar gitti.

17 yaşında, Ahmet- Ayşe Karakoç kızı Hayriye ile 1940 yılında resmi nikâhla evlendi. Bir yıl sonra bir erkek çocuktan oldu. Adını Abdülbaki koydular. Üç yıl sonra kızları İkrâm doğdu.

Yıl 1946. Mekkareci Reşit gönlünü bir Ermeni kızına kaptırdı..

Ayakkabı tamircisi Bagos Demirciyan, akrabalarının isteği üzerine Bingöl'den Lice'ye göçmüştü. Beş kızı vardı: Ofsana, Fikriye, Şato, Süslü ve Hatun.

Reşit Cantürk'ün gönlünü çalan güzel kızın adı Harun'du.

Bir gece sevdiği kızı zorla kaçırıp Kelvan mahallesindeki evine getirdi. Eşi Hayriye, üzerine kuma getirilmesine fazla ses çıkarmadı. Genç Türkiye Cumhuriyeti yasaları, o yıllarda henüz çok eşlilik töresini yıkamamıştı.

16

Kızın babası Bagos Demirciyan da evladının zorla kaçırılmasına tepki göstermedi. Çok kızı vardı. Üstelik o yıllarda Ermenilere hep kötü gözle bakılıyor, hakaret ediliyordu. Bu nedenle çoğu akrabası, binlerce yıllık yurtlarından göçüp gitmişlerdi. Hatun'a tek üzülen, annesi İncik'di. Güzel kızının evli ve yabancı (Ermeni olmayan) bir adamın karısı olmasına çok kederlenmişti. Günlerce ağladı. Elinden birşey gelmiyordu. Ne yapabilirdi İd? Cantürkler ilçenin belalı ailelerinden biriydi. Daha geçen yıl Sağır ailesi ile silahlı çatışmaya girip, iki kişiyi öldürmüşlerdi...

Reşit Cantürk, ikinci karısı Hatun'u Müslüman yaptı. İmam nikâhı kıydı. Genç karısı ile çok yakından ilgileniyor; gönlünü almaya çalışıyordu. İlk karısı Hayriye, bu güzel Ermeni kızını kıskanmaya başladı. Onu hep aşağılıyor; bazen de dövüyordu.

Hayriye şanslıydı. Yine hamile kalmıştı. Üçüncü çocuğu Azet 1948 yılında doğdu. Hatun bir türlü kocasına sevindirici haberi veremiyordu. Ancak Azet'in doğumundan bir yıl sonra, kocasına müjdeyi verdi: Hamileydi.

1949 yılında Hatun'un ilk çocuğu gözlerini dünyaya açtı: Nizamettin.

Tesadüf, Hayriye de, Hatun da 1950 yılında yine hamile kaldılar. Ve 1950 yılında Cantürk ailesine iki erkek çocuk daha katıldı.

Hayriye'nin çocuğunun adını Sabit koydular.

Hatun'un oğluna ise Behçet ismini verdiler. Ancak ona hep Beco dediler...

Yıl 1951.

Nizamettin ve Behçet öksüz kaldılar. Anneleri Hatun, merdivenlerden düşerek genç yaşta vefat etti. (2)

Annelerinden çocuklarına bir tek "miras" kaldı:

Nizamettin ve Behçet küçüklüklerinden başlayarak, yaşamlarının her aşamasında "Ermeni dönmesi" aşılamasına rnaruz kaldılar.

Bu iki minik çocuk, annelerinin Ermeni olması nedeniyle Cantürk ailesinde hep "ikinci sınıf insan" muamelesi gördüler. Nizamettin ve Behçet zamanla annelerinden utanır hale geldiler...

17

GAZI İLKOKULU

Tarih: 21 Şubat 1925.

Ayaklanma bütün hızıyla sürüyordu. Lice ele geçiriliyordu.

Beyaz bir at üzerinde dimdik duruyordu Şeyh Sait. Atın başını Lice Müftüsü Abdulhamid'in oğlu Sait Hoca çekiyordu. Atın solunda Şeyh Sait'in sekreteri, Liceli Fehmi Bilal vardı. İlçeye girişte protokol sırasında yer alan, Liceli Molla Mustafa, Lice beylerinden Hakkı ve Hüseyin at üstünde hemşehrilerine gülüm-süyorlardı. Liceliler salavat çekiyorlar, Şeyh Sait'e tezahürat yapıyorlar ve atını öpmek için birbirleriyle yarışıyorlardı...

Kısa bir süre sonra Şeyh Sait isyanı bastırıldı. Şark İstiklal Mahkemesi, isyana katılanlara ağır cezalar verdi. Kimi asıldı, kimi cezaevine, kimi sürgüne gönderildi.

1937 yılında Dersim hareketinin de yerle bir edilerek bastırılması, bölgede olduğu gibi, Lice'de de korkunun hakim olmasına neden oldu. Bölgedeki herkes, başkent Ankara'ya bağlılık yarışına girişti. Güvenilir olmanın en önemli göstergelerinden biri, çocukların devlet okullarına gönderilmesiydi...

Mekkareci Reşit Cantürk için, çocuklarını okula göndermenin bir başka nedeni daha vardı: Yoksuldu.

1957 yılında doğan Tarık'la birlikte, evdeki çocuk sayısı yediye yükselmişti. Çocuklarına ekmek kapısını ancak devlet okullarının açacağını düşünüyordu. Sırasıyla hepsini okula gönderdi...

Behçet, ağabeylerinin ve ablasının okuduğu Gazi ilkokuluna 1959 yılında dokuz yaşında başladı. Önce Türkçeyi, sonra okumayı ve saymayı öğrendi. Okulu sevdi. Sevmediği, arkadaşlarının ona sık sık "dönme" demeleriydi. Yılmadı. 1964/65 öğrenim yılında ilkokulu bitirdi. Okuyacaktı.

Lice'de okula giden öğrenci sayısı oldukça fazlaydı. Üstelik aileler çocuklarının okumasını istiyorlardı. Bu nedenle devlet ilçeye bir de ortaokul binası yapmıştı.

18

Reşit Cantürk, oğlu Behçet'i ortaokula kaydettirdi. Behçet'ten umutluydu. Diğer çocuklarını ortaokula yazdırmamıştı. Çünkü hiç başarılı değillerdi.

Ergenlik çağına gelen Behçet, okuldan soğumaya başlamıştı. Bir tek tutkusu vardı: Silah.

"Dönme" olarak tanınmaktan nefret ediyordu...

Behçet, korkulan ve saygı duyulan biri olmak istiyordu. Onun doğduğu toplum, zayıflığı ve savunmasızlığı bağışlamıyordu!.. Bireysel şiddet yoluyla "onur" kazanmak, bölgedeki kültürün bir parçasıydı...

İlk "fırsatı" 15 yaşında yakaladı.

Kendinden beş yaş büyük Nevzat Hocaoglu'nu, henüz ortaokul birinci sınıf öğrencisi iken, tabancayla vurarak öldürdü.

1965 yılında gerçekleşen bu olayın gerçek nedeni bilinemedi. Arkadaşı Nevzat'ı, kendisine "dönme" dediği için mi öldürmüştü? Mahkemede, "kazara vurdum" diye ifade verdi.

Şanslıydı... 1966 yılında çıkarılan af ile özgürlüğüne kavuş-

Öldürdüğü kişinin yakınları, Behçet'ten intikam alabilirdi. "Güvenlik nedeniyle" akrabalarının yanına Diyarbakır'a gönderildi. Öğrenimine, Diyarbakır Bağlar Ortaokulu'nun ikinci sınıfından devam etti. Ancak, Diyarbakır'da fazla kalmadı. Ders yılının ikinci yarısında naklini tekrar Lice'ye yaptırıldılar.

Tavırları değişmişti. Arkadaşları konuşmalarına dikkat etmeliydi. Artık bir cinayeti vardı!

Behçet, her türlü hakaretin öcünü alabilecek kuvvette biri oluşunu, 15 yaşında ispatlamıştı...

YILMAZ GÜNEY HAYRANLIĞI

Yılmaz Güney'e hayrandı. Kamalı Zeybek, Dağların Kurdu Koçero, On Korkusuz Adam ve Kara Şahin filmlerinin etkisinden günlerce kurtulamamıştı. Yılmaz Güney gibi yürüyor, onun gibi bakıyordu...

Ortaokulu, hiç sınıfta kalmadan 1968 yılında bitirdi. Okumak istemiyordu. Babası Resife yalvarıyordu, liseye göndermesin diye. Babası onu dinlemiyordu, çocukları içinde en zeki olanı Behçet'ti. O, okuyup büyük adam olacaktı. Zaten başlarında yeni bir bela vardı. Körtük aşireti ile araları çok kötüydü. Liceliler, her an silahların patlamasından endişe ediyorlardı.

Lice'de lise yoktu. Behçet'i yine Diyarbakır'daki akrabaların yanına göndermeyi düşündüler. "Güvenli olmaz" diye vazgeçtiler. "Bingöl'deki akrabaların yanında emniyette olur" diye düşündüler.

1969 yılında Bingöl Lisesi'ne kaydedildi...

Sonuçta korkulan oluyor: Silahlar patlıyor.

Yıllarca sürececek bu kan davasının başlama nedeni siyasiydi. 1969 genel seçimleri öncesi Diyarbakır'da liste belirlemesi yüzünden tartışmalar çıkmıştı. CHP'nin, Halit Mısırlıoğlu'nu kontenjana koyması, bu partiyi Diyarbakır'da ikiye bölmüştü. Diyarbakırlı bazı CHP'liler partiye oy vermeyeceklerini söylüyorlardı. Kızgın CHP'liler arasında Cantürkler de vardı.

Fırsattan yararlanan AP'li Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Refet Sezgin, 100 kişilik partili grubuyla Cantürkler ziyaret etmek için Lice'ye gelmişti. Halit Mısırlıoğlu taraftan Körtükler, Cantürkler'in AP'lileri evlerinde kabul edip, onlarla sohbet etmelerine çok bozulmuşlardı.

Gerginlik tırmanmış ve tetiklere basılmıştı.

Körtükler'den Halim Aydın vurularak öldürülmüştü. Ramazan ve Mehmet Han Gelirakan ise yaralanmıştı. Lice Cumhuriyet Savcılığı, Cantürkler'den- 47 kişi hakkında tutuklama kararı

20

çıkardı. Tutuklanacak kişiler arasında, lise öğrencisi Behçet Cantürk de vardı.

Dokuz kişi teslim olmadı. Behçet Cantürk firar edip, dağa kaçan dokuz kişiden biriydi. Cantürkler, "güvenlikleri için", aileden bu dokuz kişinin teslim olmasına razı olmamışlardı. Güçsüz duruma düşen aileye Körtükler saldırabilirlerdi.

Dağa çıkan; Behçet Cantürk, Abdülbaki Cantürk, Gıyasettin Deniz, Sıddık Deniz, Nadir Harman, Süleyman Özkalkan, Hanifi Vuran, Abdullah Cantürk ve Halim Karagöz'e, tutuklama karar olmadığı halde, Nadir Vuran, Gıyasettin Fidan, Mehmet Özsucu, Mehmet Taşkaya, Ramazan Alacabayır, Halim Alacabayır, Cindi Hanezay, Osman Hanezay ve Mehmet Fidan da katılmışlardı.

Küçük bir çete kurmuşlardı!

Kan davasının sadece Behçet'e bir yaran olmuştu. 19 yaşında okulu bırakıp, dağlara çıkmıştı.

Cantürkler de, dağdakiler de yaşamlarından memnundular, İlk günlerde Cantürkler'in evlerine sık sık baskın yapan jandarmalar da artık gelmemeye başlamıştı.

Dağda bulunan firariler boş durmuyorlardı. İran'a, Suriye'ye afyon götürüyorlardı. Güzel de para kazanıyorlardı. Üstelik olay unutulmuş görünüyordu. Artık ilçeye ziyarete bile gelmeye başlamışlardı.

Hayat, 21 Şubat 1971 gününe kadar sakin sürdü.

ÇETE BÖLÜNÜYOR

Dağdaki grup arasında ikilik çıkmıştı.

Amca çocukları Gıyasettin Deniz ile Sıddık Deniz afyon paralan yüzünden, Abdülbaki Cantürk ve Behçet Cantürk'e sitem etmeye başladılar. Cantürkler paralarını vermiyorlardı.

Suç ortakları arasındaki gerilim fazla uzun sürmedi. 21 Şubat günü Lice'nin kenar mahallelerinden birinde, Cantürkler ile

21

Denizler silahlı çatışmaya girdiler. Silah seslerini duyan aileler olay yerine koştular. Cantürklerin tabancalarından çıkan mermilerin ilk hedefi Gıyasettin Deniz oldu. Olayın daha da büyümemesi için jandarmalar havaya ateş açtılar.

Bu arada, jandarmaların dur ihtarına uymayan Cantürkler'in en küçüğü 13 yaşındaki Tank Cantürk canından oldu.

İki kişinin ölümüyle sonuçlanan bu olayla ilgili olarak, Diyarbakır ikinci Ağır Ceza Mahkemesi, Cantürk ve Deniz ailesinden toplam 10 kişi hakkında tutuklama karan verdi. Bu 10 kişiden biri yine Behçet Cantürk'tü.

Grup arasında ihtilaf çıkıp, silahlar konuşunca dağdaki ekibin bir bölümü teslim oldu. Ancak Behçet Cantürk'ün pes etmeye niyeti yoktu.

1971 yılı Cantürkler için hiç de iyi geçmiyordu.

Şubat ayında kardeşleri Tarık'ı kaybetmişlerdi.

Mayıs'ta babaları Reşit Cantürk'ü yitirdiler. Sık sık öksürük nöbetlerine tutulan Mekkareci Reşit vereme yenik düşmüştü.

13 Eylül 1971.

İzmir Narlıdere'de askerliğini yapan Sabit Cantürk izine gelmişti. 21 Şubat'taki olay nedeniyle cezaevinde bulunan ağabeyi Azet Cantürk'ü ziyaret etmek istiyordu. Sabit Cantürk'ün Lice'ye geldiği, Deniz ailesi tarafından öğrenilmişti. Cantürkler, güvenlik için Sabit'in yanına Behçet'i verdiler. Aile büyüklerinin tahminleri doğru çıktı. Gıyasettin Deniz'in, "kanını yerde bırakmak istemeyen" Deniz ailesi, Sabit ve Behçet kardeşlere pusu kurdular. Çatışma çıktı. 7.65 mm çaplı Astra tabanca ile Fahrettin Bakır'ı öldüren Sabit Cantürk de, kardeşi Behçet'le birlikte dağların yolunu tuttu.

Bu olay nedeniyle de, Behçet Cantürk hakkında üçüncü kez yakalama emri çıkarıldı.

Aksilikler Behçet Cantürk'ün yakasını bir türlü bırakmıyordu. Sarılık hastalığına yakalandı. Ancak şans yine ondan yanaydı. Hastalığı kolay atlattı.

22

HAŞHAŞ EKİMİ YASAKLANIYOR

Behçet Cantürk'ün tabancasından çıkan mermiler kaç kişinin yaşamına son vermişti? Bu cinayetleri niçin işlemişti? Bu soruların önemi yoktu! Doğu toplumlarının geleneği değil miydi: Çatışmaların gerçek nedenleri üzerinde durulmaksızın, galip çıkanın yanında olmak. Halk, çatışmalardan zaferle çıkanın yanındaydı. Çünkü, galip her zaman güçlüydü ve korkusuzdu...

Teslim olan Cantürkler yargılamalar sonucu beraat etmeye başladılar. Behçet Cantürk umutlandı. Cezaevlerinden çıkan yakınları, ailelerinin can güvenliklerini sağlayabilirlerdi. Ayrıca, 12 Mart askeri darbesi nedeniyle sıkıyönetim ilan edilmişti. Jandarmalar dağlarda kendilerine rahat vermiyorlardı. Sürekli saklanmak ve kaçmak zorunda kalmışlardı.

Üstelik "işler" de karışmıştı...

İran, 1969 yılında topraklarında haşhaş tarımının tekrar yapılmasına izin vermişti.

İlginçtir, bu kez Türkiye haşhaş ekimini yasaklıyordu.

Türkiye önemli bir döviz kapısını kapatıyordu. Afyon üretiminde dünya üçüncüsüydü. Milyonlarca dolarlık geliri vardı. 90 bin aile haşhaş ekimi ile geçiniyordu. Bu aileler, Toprak Mahsûlleri Ofisi'ne; 1967'de 119 ton, 1968'de 125 ton, 1969'da 128, 1970'de 63 ve 1971 yılında da 149 ton afyon satmışlardı.

Anadolu'da üretilen afyon, hem dünya ilaç pazarında, hem de uyuşturucu piyasasında çok iyi para ediyor; kapış kapış gidiyordu. Türk afyonu çok kaliteliydi. Diğer ülkeler 100 kilo afyondan, 10 kilo eroin sağlarken; Türk afyonundan, 13- 15 kilo "ürün" elde ediliyordu.

"Esmer altın" afyon için, tehlike sinyalleri Anadolu'ya çok uzak bir yerden, Amerika Birleşik Devletleri'nden gelmişti. Amerikan Narkotik Büro şefi M. John Cuzacks, şöyle diyordu:

23

"Amerika'da tüketilen eroinin yüzde 80'i ülkemize Fransa'dan sokulmaktadır. Bu eroinler ise Türkiye'deki haşhaş tarlalarından elde edilen afyondan yapılmaktadır." Yani, Türkiye'de haşhaş ekimi yasaklanmalıydı!

Amerika kamuoyunda Türkiye aleyhtarı bir hava oluşturuldu. Amerika, Vietnam Savaşı'ndan dönen askerlerinin ve hayata yabancılaşan gençliğinin neden uyuşturucu kullandığıyla değil,

kendisine "koşulsuz bağlı müttefiki" ile uğraşıyordu...

Türkiye'ye karşı yıpratma savaşı başlatıldı. Amerika'nın gücü, ne "eroinin başkenti" Marsilya'daki eroin laboratuvarlarının yok edilmesine, ne de afyon kaçakçılarının merkezi, Altın Hilal (İran, Pakistan, Afganistan) ve Altın Üçgen'e (Laos, Tayland, Burma) yetiyordu.

Türkiye, Amerika'nın isteğine karşı koyamıyordu. Önce afyon ekilen illerin sayısı azaltıldı. 1961'de ekim yapılan il sayısı 35 iken, 1970'de bu sayı 7 ile sınırlandırıldı. Başbakan Süleyman Demirel'e yoğun baskılar vardı. Demirel, "iki arada bir derede kalmıştı."

Başbakan Demirel Ispartalı, Maliye Bakanı Mesut Erez Kü-tahyalı'ydı. En çok haşhaş üretilen İsparta, Kütahya, Afyon, Denizli, Uşak ve Burdur illeri, aynı zamanda AP'nin oy depo-suydu. Başbakan Demirel, yasaklamaya karşı direniyordu.

Öte yandan, Amerika'da seçimler yaklaşıyordu. Başkan Ni-xon'ın tek umudu, "Amerikan gençliğini uyuşturucudan koruma" propagandasıydı.

Ve 12 Mart askeri darbesinin Başbakanı Nihat Erim, Anadolu'nun binlerce yıllık geleneksel bitkisi afyonun ekimini yasaklayan karan ilan etti...

Kuşkusuz, Türkiye'de afyon üretiminin yasaklanması, dünyada gitgide yayılan eroin tutkusunu azaltmadı. Ancak bunun ne önemi vardı. Önemli olan Nixon'a seçim kazandıracak bir şovdu!...

24

TESLİM OLUYOR

Cantürk aile meclisi toplandı. Behçet Cantürk, kardeşi Sabit ile birlikte teslim olacaktı. Plan yapıldı. Önce durum Lice İlçe Jandarma Komutanı Cafer Bay'a anlatıldı. Tek istekleri vardı Cantürkler'in: Çocuklarının teslim olduğunu kimse duymayacaktı. Sadece yakalandıkları duyulacaktı.

29 Aralık 1971 gecesi, jandarmalar sessizce Cantürkler'in evine geldiler. Evde bulunan Behçet ve Sabit'i kelepçeleyip götürdüler.

Sorgulaması bitip mahkemeye çıkarılan Behçet ve Sabit Cantürk, 15 Ocak 1972 tarihinde cezaevine gönderildi. Diyarbakır İkinci Ağır Ceza Mahkemesi, 9 ay 10 gün sonra karara vardı. Ali oğlu Fahrettin Bakır'ın ölümü ile sonuçlanan olayda Behçet Cantürk'ün suçlu olduğunu gösteren bir belge yoktu. Sabit Cantürk'se, 6 yıl 8 aya mahkûm oldu.

Halim Aydın ile Gıyasettin Deniz'in ölümleri ile sonuçlanan olayların davaları ise sürüyordu.

Olaylar Behçet'in peşini bırakmıyor, onu cezaevinde de buluyordu. 1972 yazının sıcıağı her yanı kasıp kavuruyordu. Ancak Diyarbakır Cezaevi'ndeki havanın sıcaklığı mevsimden kaynaklanmıyordu. Yaşlı bir mahkûmun ölümü isyana dönüşmüştü. Kan dökülmesi an

meselesiydi. Cezaevinin müdürü olayların bastırılması için Behçet Cantürk'ten yardım istedi. Çünkü cezaevinde bulunan tutuklu ve mahkûmların büyük bir bölümü Lice'liydi. Behçet Cantürk, hoparlörden herkesi sakin olmaya çağırdı. Beco'nun sesini duyan Liceliler, cezaevinde duruma el koydular. İsyân bastırıldı.

1.80 boyundaki, buğday tenli, siyah gözlü genç adam cezaevinin önemli konuklarından biri olmuştu. Çevresinde Liceliler pervane oluyordu. Cezaevi onun için iyi bir okul oldu. Başta Diyarbakır olmak üzere bölgenin önde gelen "tüccarlarıyla" tanışma fırsatını buldu.

25

Şansı hep yanındaydı...

16 Ekim 1973 tarihinde nakti kefaletle serbest bırakıldı. Arkasından, 26 Nisan'da "1974 affı" çıktı, dosyaları düştü.

1973 yılında iki mutluluğu bir arada yaşadı. Cezaevinden çıkar çıkmaz görücü usulüyle, resmi nikâhla evlendi.

Cantürk ailesi ona uygun bir kız bulmuştu: Amcası Hüseyin'in oğlu Zeynel Cantürk'ün kızı Erdem. Zeynel Cantürk'ün diğer kızı Süreyya'yı ise ağabeyi Nizamettin'e münasip görmüşlerdi.

9 ay 10 gün sonra Behçet- Erdem çiftinin bir oğulları oldu.

Adını Mehmet koydular...

MEKKARECİLİK TARİHE KARIŞIYOR

Behçet 'Cantürk, Diyarbakır Cezaevi'ndeki "koğuş ağalığı" nın sonucunu kısa zamanda gördü. 1973 yılında cezaevinden çıktığında, Akan Otobüs İşletmesi sahipleri İhsan Güzel ve Yılmaz Turgut Uğur, daha "içerideydiler." Behçet Cantürk'ten, firmalarına hem ortak olmasını, hem de bozulan işlerini sevk ve idare etmesini istediler. Behçet Cantürk teklifi kabul etti; Akan Otobüs İşletmesi'nin üçüncü ortağı oldu.

O yıllarda "mekkarecilik" artık tarihe karışıyordu...

Katırlar yerlerini motorlu taşıtlara bırakıyordu...

Sadece Cantürkler değildi otobüs işine girenler. Liceli bazı aileler arka arkaya otobüs alıp şirketlere ortak oluyorlardı. Ekmekçi ailesi, Laçın ailesi ile birlikte Hazar Turizm Seyahat Acentası'nı kurdular. Canpolat ailesi ve Erşenel ailesi, Özdiyar-bakır firmasına otobüs vererek ortak oldular. Delidere ailesi, otobüs alıp Kamil Koç firması ile birlikte çalışmaya başladı...

Lice'de "nakliyatçılık" o kadar yaygınlaşmıştı ki, PTT müdürü bile bu işlere girmişti. Avrupa'ya paketler halinde, "posta posta" mal gidiyordu!..

23 yaşındaki Behçet Cantürk otobüs işini çok sevdi. Hemen kolları sıvadı. Otobüs şirketleri, Diyarbakır- Elazığ, Diyarbakır-Erzurum arası yolcu taşıyorlardı.

Girişimciydi. Birgün atlayıp Erzurum'a gitti. Dadaş Turizm'in sahibi Bünyamin Bey'le anlaştı. Diyarbakır'a, Dadaş Turizm'in şubesini açtı. Bu nedenle kendi otobüslerini Erzurum'dan kesip Malatya güzergâhına gönderdi.

Çalışkandı. Elazığ'da yeni kurulan Murat Turizm Otobüs firmasının yetkilileri ile anlaştı. O şirketin de Diyarbakır şubesini aldı. Kayseri üzerinden Ankara- İstanbul'a yolcu taşımaya başladı.

Hırslıydı. Adana'ya gidip Gazanfer Bilge'yi buldu. İkna etti. Gaziantep, Şanlıurfa ve Adana'ya seferler düzenlemeye başladı. Ancak Gazanfer Bilge ile hep ihtilafa düştü. Ayrıldılar.

1975 yılında bir ayrılığı da ortaklarıyla oldu.

En acı ayrılığı ise, aynı yılın 6 Eylül'ünde yaşadı...

Karısını, oğlu Mehmet'i, ağabeyi Abdülbaki'yi ve 15 yakın akrabasını Lice depreminde kaybetti...

LİCE YÜRÜYÜŞÜ

8 şiddetindeki depremde, 2 bin 385 kişi yaşamını yitirmişti. 8 bin 159 konut ve bina yıkılmıştı. Lice'deki evler, dağ yamacında kurulu olduğu için daha önce, kaya parçalarının düşmesi ile sık sık yıkılıyordu. Ancak bu kez evleri dağ yutmuştu!

Deprem Lice'yi yok etmişti. Türkiye yasa bürünmüştü. Dünyanın her tarafından gelen yardımlar ilçeye gönderiliyordu. İlk günlerde yoğun bir biçimde gelen yardımların arkası kısa zamanda kesildi. Kış yaklaşıyordu. Lice'nin bir kısmı çadırda, bir kısmı battaniyelerle kışı karşılamaya hazırlanıyordu.

Liceli acısını unutmuş, kışı düşünmeye başlamıştı. Evlerinin yeniden inşası için Başkent'ten yardım istiyordu. Ankara'daki hükümet, Liceli'nin çığlığını duymuyordu.

O günlerde bir dedikodu kulaktan kulağa yayılıyordu: "Lice halkı solcuydu. Bu nedenle AP-MSP ve MHP'den oluşan 1. MC hükümeti, Licelilere yardım göndermeyerek, cezalandırıyordu!"

Lice'de bıçak kemiğe dayanmıştı.

Deprem yardımlarının yetersizliğini protesto etmek için Lice'den Diyarbakır'a yürüme fikri ortaya atıldı. Protesto yürüyüşünü dört örgüt organize ediyordu :

- * İlerici Gençler Derneği (İGD),
- * Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (KUK),
- * Özgürlük Yolu (Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi),
- * Kürdistan Kurtuluş Partisi (Rızgari).

Behçet Cantürk, 35 kişilik yürüyüş komitesine, İGD'yi tem-silen girdi. Komite görev bölümü yaptı. Yürüyüşe katılımın fazla olması için öğretmenleri; Mekin Balaban ve Abdalbaki Kaymak, işçileri; Nazif Sanman, Aziz Akşahin, Tahsin Erdoğan, gençliği; Aydın Ergün, Resul Gelirakar, Osman Ağın örgütleyecekti. Behçet Cantürk'e, köylüleri organize etme görevi verildi.

20 Kasım 1975 günü yürüyüş yapıldı. Geniş bir katılım oldu. Yürüyüş kortejinin önünde büyük bir pankart vardı: "Depremden ölenlerin katilleri iktidardır." Katılımcılar sık sık "Kahrolsun İktidar" diye slogan atıyorlardı.

Lice- Diyarbakır yürüyüşünü organize edenler hakkında, "hükümetin manevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif etmekten dava açıldı. Dava açılanlar arasında Behçet Cantürk yoktu. Mahkeme, rekor bir sürede, on yıl sonra 17 Ocak 1985 tarihinde kararını verdi: Beraat.

Behçet Cantürk'ün, ilk örgütsel faaliyetlerde bulunmasının nedeni; "devletin Lice depremine karşı umursamaz tutumu" olarak açıklanabilir mi? Kuşkusuz hayır...

28

Behçet Cantürk'ün yürüyüş tertip komitesinde yer almasının, "siyasallaşmasının" nedenini öğrenebilmek için, yakın ta-rihdeki siyasi gelişmelere bakmak gerekiyor :

* 14 Mayıs 1950: Demokrat Parti, Kürtlerin de büyük desteğini alarak seçimleri kazandı.

* 22 Eylül 1959: Aralarında Ziya Şerefhanoglu, Naci Kutlay, Sait Elçi, Yaşar Kaya, Musa Anter, Canip Yıldırım, Emin Kotan, Medet Serhat, Nurettin Yılmaz ve Cezmi Balkaş'ın da içinde bulunduğu "49'lar" olarak bilinen Kürt aydınları yargı

landı.

* 27 Mayıs 1960: Silahlı kuvvetler yönetime el koydu.

* 1 Haziran 1960: 485 Kürt gözaltına alınarak Sivas'ta bir kampa getirildi.

* 19 Ekim 1960: Sürgün Yasası çıkartılarak; 485 kişiden, 55 ağa ve aşiret ileri geleni, Batı Anadolu'ya iki yıllık sürgüne gönderildi.

* 13 Şubat 1961: Türkiye İşçi Partisi kuruldu. Geleneksel yapının çatırdamaya başladığı Kürt toplumunda, TİP'in "ırgatlar ve marabalar"ın partisi olduğunu açıklaması, Kürtlerden büyük destek gördü.

TİP, Kürt aydınlarının da partisi olmuştu. İsyanların bastırılmasından sonra, "güvenilir olmanın koşulu olarak" okullara gönderilen Kürt çocuklarının bir bölümü "asimile olmamış," aksine kendi ulusal kimliklerini gizlemeksizin Kürt sorununu dile getirmeye başlamışlardı. Sorunu ifade edebilecekleri tek platform olarak Türkiye İşçi Partisi'ni görüyorlardı. Kürtler, yıllar sonra yeniden toplumsal mücadele sahnesine çıkıyorlardı.

* 24 Ocak 1965: Mustafa Barzani ve Celal Talabani; İran, Irak, Suriye ve Türkiye topraklarında faaliyet gösterecek, merkezi bir Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) kurulması çalışmalarını başlattı. Irak'ta kurulacak KDP, sekreteryaya görevini yürü-

29

tecekti. Aralarında Faik Bucak, Sait Elçi, Ömer Turan, Sait Kırmızıtoprak'ın bulunduğu Kürtler, Türkiye- KDP'yi illegal olarak kurdular.

* 1967- 69: TİP iki yıl boyunca "Doğu mitingleri" düzenledi. TİP'in miting yaptığı 12 miting merkezinden biri Lice'ydi

(24 Ağustos 1969). Liceli Tarık Ziya Ekinci, TİP'in genel sekreterliğine kadar yükselmişti.

* 14 Mayıs 1969: Çoğunluğunu üniversiteli Kürt öğrencilerin oluşturduğu Devrimci Doğu Kültür Ocakları (DDKO) kuruldu.

* 12 Mart 1971: Askerler yönetime el koydu.

* 20 Temmuz 1971: TİP 4'üncü kongresinde, "Türkiye'nin Doğu'sunda Kürt halkı yaşamaktadır. Kürt halkı üzerinde baştan beri, hakim sınıfların, faşist iktidarların, zaman zaman kanlı zulüm hareketleri niteliğine bürünen, baskı, terör ve asimilasyon politikası uygulanmıştır" diye karar alması, partinin askerler tarafından kapatılmasına neden oldu.

* Nisan 1973: Ankara'da Abdullah Öcalan ve arkadaşları, Kürt sosyalistlerinin ayrı örgütlenmesini savunan ayrı bir grup oluşturmaya başladılar.

* 28 Kasım 1974: Kürt öğrencileri, kapatılan DDKO yerine, Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri'ni (DDKD) kurdular.

DDKO tutuklamaları sırasında yurtdışına kaçan Kemal Bur-kay, "74 affı" ile tekrar Türkiye'ye döndü. Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi'ni kurdu. 1975 Haziran ayında Özgürlük Yolu adlı dergiyi çıkardı.

Tıpkı Türkiye sosyalistleri gibi, Kürtler de, 70'li yıllarda hızlı bir bölünme sürecine girdiler. Kürtlerin örgütleri şunlardı: Rızgari, Kawa, KİP (daha sonra adını PPKK olarak değiştirdi), KUK, Denge Kawa, Tekoşin, Ala Rızgari, UKO (sonra PKK ismini aldı), KUK- SE, Kürdistan Halk Partisi, Pekaşin...

AĞALIK BEHÇET'TE

Babaları Reşit ölünce, Cantürkler'in başına Abdülbaki geçmişti. Cantürkler, Lice depreminde ağabeylerini kaybedince, ailenin başına hiç tartışmasız Behçet Cantürk'ü getirdiler.

Doğu toplumlarında, aile içinde hiyerarşi nasıl kurulmuş olursa olsun, en güçlü olanın üstünlüğü belirleyici oluyordu. En güçlü olan; en yaşlı aile bireyi olduğu gibi, en saldırgan ve istekli kişi de olabiliyordu.

"Ağalık" için, yalnızca düşmanlarım ortadan kaldıran, güçlü ve yetenekli biri olmak yetmiyordu. Aynı zamanda herkesin babası, ağabeyi, koruyucusu, danışmanı olabilmek ve bir otorite simgesi de olmak gerekiyordu. Alçakgönüllü bir tavırla konuşan ve dinleyen, kudretini gizleyen biri olmalıydı. Yönetme sanatını bilmeliydi. Ailesine kol kanat germeliydi...

Behçet Cantürk'te bu özellikler vardı... . Önce evlendi.

Lice depreminde eşi ve oğlunu kaybedince, "bir daha evlenmeyeceğim" diye yemin etmişti. 5 ay sonra evlendi.

Aziz- Dilber kızı, 15 Nisan 1956 doğumlu Hidayet Kaşan hemşehrisiydi. Okuma- yazması yoktu.

Behçet Cantürk ikinci eşiyle görücü usulüyle evlendi. Resmi nikâh yapmadı.

Hasımlarından ailesini korumak ve onların geçimlerini sağlamak için askerlik işini halletti. Para karşılığı Konya Askeri Hastanesi'nden çürük raporu aldı!

Askerlik sorunu ortadan kalkınca, bütün gücüyle tekrar ticarete atıldı. Otobüs firması ortaklığından ayrıldığı dönemde, kendine yeni bir iş alanı daha bulmuştu: Lice çevresindeki tütün ürününü köylüden peşin parayla alıp Tekel'e satıyordu. Ancak dikili alanlar da depremden nasiplerini almışlardı. Tütün ticaretini bıraktı.

31

Yılmadı. Deprem konutlarının yapımı işine girdi. Kardeşleri Nizamettin, Sabit ve Azet'i de yanına aldı.

Önce taşeronluk yaptılar. Müteahhit Maksut Yıldız'dan 250 konutluk bir iş aldılar. Aynı yıl bitirdiler.

Behçet Cantürk, tek başına müteahhitlik yapabilecek karneye sahip oldu. 1976 yılında, Lice PTT binasının yapımını teklif usulü ile aldı. Aynı yıl, ilçesine yapılacak 1600 konutun altyapı inşaatlarının ihalesini kazandı. Hepsini bir yılda bitirdi.

Lice depremi, Cantürkler için çok trajik olmuştu.

Yakınlarım, evlerim ve işyerleri kaybetmişlerdi. Fakat bir yıl sonra "deprem nedeniyle" para kazanmaya başlamışlardı!

Behçet Cantürk, 1976 yılında, Lice'ye bağlı, Oyuklu Köyü' nün 110, Kabakaya Köyü'nün 200 konutluk inşaat ihalesini aldı. Bir yıl içinde 310 prefabrik ev yapıp teslim etti. Ankaralı Murtaza Dinçer'le, Lice'nin kanalizasyonu, Laz Osman'la (Osman Kılıç), Lice'nin adliye binası inşaatlarını yaptı.

TEYZELERİYLE TANIŞIYOR!

1976 yılı, Behçet Cantürk için oldukça hareketli geçiyordu.

Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nden 2 yıl süreli turist pasaportu aldı. Bir yıl sonra Diyarbakırlı müteahhit Yaşar Benice ve Diyarbakır Afet İşleri Bölge Müdürü Göksel Öztürk ile birlikte, Yaşar Benice'nin Mercedes otomobiliyle Suriye'ye gitti. Nusaybin Hudut Kapısı'ndan çıkarak Suriye'nin Kamışlı ilçesine ulaştı.

İki teyzesi Suriye'ye göçmüştü.

Anneannesi İncik Demirciyan'dan teyzesi Süslü Nalbant-çı'nın telefonunu almıştı. Kaldığı otelden teyzesini aradı. Süs-lü'nün kocası Samo (Samuel Nalbantçı) gelip Behçet Cantürk'ü evine götürdü.

32

Burada Behçet Cantürk'ü bir sürpriz bekliyordu. Evde, yine Kamışlı'da oturan bir diğer teyzesi Şato Palancıyan vardı.

Odada duygusal bir hava oluştu. Çünkü Behçet Cantürk, teyzesi Sato'yu ilk kez görüyordu. Birkaç dakika kimse konuşmadı. Söze, Sato'nun taksi şoförlüğü yapan kocası Garo Palancıyan başladı. Depremi duyduklarında çok üzüldüklerini söyleyip. geçmiş olsun dileğinde bulundu. Sonra Behçet Cantürk'e yeğenlerini tanıştırdı.

Kamışlı'da ilk gecelerini, arkadaşları otelde, kendisi teyzesinin evinde geçirdi. Ertesi gün karayolu ile Halep'e hareket ettiler. Ekibe teyzesinin eşi Samo da katılmıştı. Ancak Samo'nun Halep'te özel işleri vardı. Halep'te iki gün kalıp Şam'a gittiler. Hediyeler aldılar. Behçet Cantürk, sedef bir tavlada aldı. Burada iki gün kalıp, Ürdün'ün başkenti Amman'a geçtiler. Dönerken Kamışlı'ya uğrayıp, teyzelerinde yemek yeyip Türkiye'ye döndüler.

İŞLER BÜYÜYOR

Van depremi de, Cantürkler'e yeni iş alanları yarattı. Teklif usulü ile iş aldılar. Van- Erciş-Kozluca köyler grubundan 210 konut ve Van- Muradiye- Çaldıran grubundan 450 konutluk inşaat ihalesi aldı.

Behçet Cantürk, kazandığı paralarla, 1975 yılında Lice Seyran Tepe'de 400 metrekarelik arsa ile, 1976 yılında Diyarbakır merkezde ortaklarıyla birlikte bir işhanı satın aldı. Daha sonra ortakları; Kazım Kalkan, Kamil Dakman, akrabası Mehmet Han Kozat, kardeşleri Nizamettin, Sabit ve Azet'in ortaklık paylarını da satın alarak, işhanının tek başına sahibi oldu. Adını "Cantürk İşhanı" koydu.

İnşaatlarda kullanmak üzere, 3 adet BMC marka damperli kamyon, 1 adet Ford marka kamyon, 2 adet Ferguson marka traktör ve 2 adet Mercedes otomobil satın aldı.

33

Yatırım yapmaktan hiç çekinmiyordu. Ortak inşaat yaptıkları Trabzonlu müteahhit Mustafa Çelik ile birlikte istihkaklarını almak için Ankara'ya gittiler. Ankara Gençlik Parkı karşısındaki İller Oteli'ni bir yıllığına kiraladılar.

Toprağı seviyordu. 1977 yılında yine Ankara'da Sincan bölgesinde, yaklaşık 14 dönüm (13750 m2) yer ve 1978'de Diyarbakır merkez Kaynarca Köyü'nden 44 dönümlük toprak aldı.

1978 yılında kardeşleri Nizamettin ve Azet'le birlikte Diyarbakır Demir Oteli'ni Mehmet Demir'den satın aldı.

Burada ilginç bir rastlantıdan bahsetmek gerekiyor. İtalya'da, hükümet kuruluşu olan "Anti-Mafya Komisyonu" nun yaptığı bir araştırmaya göre, İtalyan mafyası sermaye birikimini inşaat sektöründen sağlamıştı!..

SİLAH KAÇAKÇILIĞI

Anadolu, 1972'den sonra, haşhaş üretiminde önceleri sahip olduğu merkezi önemi zamanla yitirdi. Dünyadaki büyük artışa rağmen, Türkiye'de yasadışı üretim ve pazarlamada büyük düşüş yaşandı. Bu nedenle kaçakçılık zorunlu olarak şekil değiştirdi. Uyuşturucunun yerini silah aldı!

Kaçakçılığın güzergâhı da değişti.

Eskiden Doğu'dan Batı'ya gidiyordu. Bu kez Batı'dan Doğu'ya mal sevkıyatı yapılmaya başlandı. Genellikle Bulgaristan'dan Karadeniz kıyılarına getirilen silahlar, Türkiye üzerinden Irak, İran ve Suriye'ye gönderiliyordu. Silahların bir bölümü de Türkiye " iç pazarında" alıcı buluyordu. Ancak asıl büyük piyasa, İran ve Irak'tı. İran'da Şah aleyhtarı gösteriler zamanla yerini silahlı çatışmalara bırakmıştı. İran halkı silahlanıyordu. Irak'ta silahların alıcısı Kürt gruplardı. Suriye'de ise, silahın bir bölümü radikal İslamcılara, bir diğer bölümü de Filis-

34

tinlilere gidiyordu. Ortadoğu kaynıyordu. Ve silahlar "peynir ekmek gibi gidiyordu!"

"Nakliyecilik" olur da, Liceliler olmaz mı?

Silah kaçakçılığını önceleri "parası az" diye küçümsemişler-di. Ancak Ortadoğu'daki gelişmeler sonucu silahın değeri artıp, sevkıyat fazlaşınca bu işe de girdiler. Önce küçük çapta iş yaptılar.

Lice depremi sonrasında, inşaat yapmaya gelen Karadenizli müteahhitlerin yardımıyla, "Karadeniz Mafyası" ile tanıştılar. Büyük sevkıyatlara girdiler.

Behçet Cantürk, kardeşleriyle birlikte bir yandan müteahhitlik yaparken, diğer yandan silah kaçakçılığı işlerine "hisseli" olarak girmeye başladı. Yani doğrudan işin içine girmiyor, belli bir oranda para veriyordu. Sonuçta hissesine düşen kân alıyordu. Malın yakalanma riski vardı. Bu nedenle kaçakçılar, "hisseye yazılan" adamların güvenilir olmasına dikkat ediyorlardı.

Mal yakalanınca "hisse sahibinin" de parası gidiyordu. Örneğin, 5 Mayıs 1977 tarihinde Diyarbakır- Silvan yolu üzerinde Süleyman Kökarar yönetimindeki Fiat marka bir kamyonda patates ve ev eşyaları arasında (300 bin adet 7.65 Geco marka mermi, 9 bin adet 38 kalibre Smith Wesson mermi, 190 adet 7.65 Lama marka tabanca, 70 adet Belçika 14'lü tabanca, 50 adet Arjantin 14'lü tabanca ve 18 adet Ünik Fransız onlusu) ele geçirildi. Silah işinde Behçet Cantürk'ün de hissesi vardı. 5 milyon TL kaybetti. (1977 yılında, 1 dolar 19 TL idi.)

Ancak bir sonraki, 7 bin adet Lama marka tabanca sevkıyatında 10 milyon TL kazandı. Zararını çıkarıp kâra bile geçmişti!

Cantürkler iyi para kazanmaya başlamışlardı. Ancak Behçet Cantürk dışındaki kardeşler huzursuzdu. Çünkü ailenin lideri, kazanılan parayı adil bölüştürmüyordu. Yüzde 80'ini kendine alıyor; kalan yüzde 20'yi üç kardeşine pay ediyordu. Behçet Cantürk, "egoist" olmakla suçlanıyordu. Daha fazla tatsızlık Çıkmaması için ortaklığı dağıttılar.

35

Azet Cantürk'e, Diyarbakır'da beyaz eşya satan bir mağaza açtılar. Sonny, Philips, Grundig'in bölge bayiliğini aldılar. Sabit Cantürk'e, Demir Oteli'nin işletilmesi görevini verdiler. Ancak Nizamettin Cantürk, öz kardeşini yalnız bırakmadı...

DDKD'YE GİRİŞ

• Behçet Cantürk, hemşehrisi Zerruh Vakıfahmetoğlu'nun teklifi ile Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri'ne üye oldu.

Liceli, bir tapu müdürünün oğlu olan Zerruh Vakıfahmetoğlu, Behçet Cantürk'ün bilinçlenmesinde önemli bir rol oynadı. Zerruh, DDKD İstanbul şubesinin yönetimindeydi. Başında bulunduğu Yönetim Yayınları'ndan çıkan kitap ve broşürleri Behçet Cantürk'e gönderiyordu.

Behçet Cantürk, ekonomik durumu iyi olduğu için, üyesi bulunduğu DDKD'ye para yardımında bulunuyordu.

DDKD, Eylül 1977 tarihinde Diyarbakır'da şube açmıştı. Behçet Cantürk bir yıl sonra demeğe üye oldu.

Behçet Cantürk, CHP'li olarak biliniyordu.

Neden, illegal Türkiye Kürdistan Demokrat Parti'nin yasal organı sayılan DDKD'ye girmişti?..

1978 yılında Lice'de yerel seçim vardı. Behçet Cantürk, ağabeyi Nizamettin'in CHP'den Belediye Başkanlığı'na aday olmasını istiyordu. Nizamettin Cantürk çekiniyordu. Çünkü hasımları aşiretler, Cantürkler'e karşı birleşmiş; DDKD'nin bağımsız adayını destekleme kararı almışlardı.

Kürt örgütlerine karşı çıkmak cesaret ve güç istiyordu. Benzer bir olay Siverek'te de olmuş, silahlı Kürt örgütleri Bucak aşiretini darmadağın etmişlerdi.

Behçet Cantürk directti.

36

Nizamettin Cantürk CHP'den aday oldu. Seçimi DDKD adayları Orman Mühendisi Halit Nazmi Balkaş kazandı. Seçimlerde herhangi bir olay olmadı. Çünkü, Behçet Cantürk, DDKD'ye üye olmuştu..

Öte yandan Kürt toplumunun geleneksel yapısı da çatırdı-yordu. Aşiretlerin, Kürt örgütleri karşısında giderek güç kaybettiğini gören Behçet Cantürk, bu nedenle DDKD'ye üye oluvermişti!

Behçet Cantürk, yaşamım etkileyecek bir başka Kürt örgütünün yanı başına kadar geldiğinden habersizdi...

"Apocular" olarak bilinen, Ulusal Kurtuluş Ordusu, 27 Kasım 1978 tarihinde, Lice'nin Fis Köyü'nde birinci kongresini yaparak partileşme kararı alıyordu. Partinin adı, Partiya Karkeran Kurdistan (PKK), Genel Sekreteri ise Abdullah Öcalan'dı. "Kuzey Kürdistan (Doğu ve Güneydoğu Anadolu) Türkiye'nin sö-mürgesidir. Kürt sosyalistleri, Türk sosyalistleri ile birlikte değil, ayrı örgütlenmelidir. Kürt halkının kurtuluşu otonomi ya da özerklik değil, bağımsızlıkla sağlanacaktır. Hedef, bağımsız, birleşik ve sosyalist bir Kürdistan "dır" görüşünü savunuyorlardı...

İSTANBUL'LA TANIŞIYOR

Yıl 1979.

Behçet Cantürk müteahhitliğe devam ediyordu. Artık, 600 milyon liralık iş yapabilecek "B grubu müteahhitlik karnesi" vardı.

Lice ilçesinin Yaprak Köyü, Kulp Narin Köyü, Hani merkez konut inşaatlarının ihalesini teklif usulüyle aldı. Yer teslimini "üe almasına rağmen, AP azınlık hükümeti, inşaatların yapımı-nı iptal etti. O da müteahhitliğe ara verdi.

37

Ne iş yapacağına karar veremiyordu. Esnaf ve Sanatkârlar Birliği'ne bağlı, Diyarbakır Şoförler ve Otomobilciler Derneği'ne, 6276 sıra numarasıyla üye oldu.

Bu arada, boynunun sol tarafında siyah benler çıkmaya başlamıştı. Arkadaşları, bu benlerin kanser belirtisi olabileceğini söylediler. Telaşlandı. Doktora gitti. Korktuğu olmadı. Kanser değildi.

Fiziki görünümüne çok önem veriyordu. Boynundaki benleri aldırıldı. Ancak doktor operasyonu iyi yapamamıştı. Benlerin izini, ölünceye kadar hep boynunda taşıdı...

'79 yılının bir sonbahar günü, Şoförler ve Otomobilciler Derneği lokalinde, Diyarbakırlı işadamı Şahin Cizrelioğlu ile karşılaştı. Cizrelioğlu İstanbul'a taşınmış, Sarıyer'de Altinkum Tesisleri'ni satın almıştı.

Şahin Cizrelioğlu, Behçet Cantürk'ü lokalde görünce hemen yanına oturdu. İşyerinde çalıştırdığı Licelilerden yakınmaya başladı. Liceli işçilerle arasında ihtilaf çıkmıştı. Behçet Cantürk'ten aracı olmasını istiyordu.

Behçet Cantürk yardımcı olmayı kabul edince, uçağa atlayıp İstanbul'a gittiler. İlk kez İstanbul'a gelen Behçet Cantürk için, Cidde Oteli'nden yer ayrılmıştı.

Ertesi gün Liceliler, Behçet Cantürk'ün "huzuruna" getirildiler... Herkesi tek tek dinledi. Depremden sonra, ekmek parası kazanmak için İstanbul'a gelmişlerdi. Ancak Lice'ye geri dönmek istiyorlardı. Hepsini, deprem konutlarına yerleştirme sözü verdi. Sorun çözüldü...

Behçet Cantürk İstanbul'da bazı arkadaşlarını ziyaret etti. Bu görüşmelerin birinde, yaşamını altüst edecek bir teklifle karşılaştı...

Hemşehrisi, Behçet Cantürk'e yakınıyordu: "Bizim Lice'de, maddi olarak en büyük sensin. Fakat biz bu gurbet ellerinde iş-

38

siz dolaşıyoruz. Elimizden hiçbir iş gelmiyor. Senin nakilin çok fazla. Ben sana adam ve kanal

bulurum. Eğer kabul edersen, yapacağımız işten sana da iyi hisse düşer."

Hemşehrisinin, "bu iş" dediği; uyuşturuca kaçakçılığıydı!

Behçet Cantürk teklifi kabul etti.

İş bölümü yapıldı: Bazmorfini Behçet Cantürk temin edecekti. Ayrıca malların İstanbul'a kadar getirilmesinden de sorumlu olacaktı. İstanbul'dan malları alacak kişi ise "Sarı Avni" ydi...

Behçet Cantürk, "Sarı Avni" adını ilk kez duyuyordu...

AVNİ KARADURMUŞ

Avni Karadurmuş, Rize'nin Çayeli İlçesi'ne bağlı Yenihisar Köyü'nde, 1 Ocak 1942'de doğmuştu. Çay alım yerlerinde eksper olarak çalışıyordu.

Nurten- Avni Karadurmuş çiftinin; 5 kız 1 erkek, 6 çocuğu vardı: Miyaser, Ayşe, Yaşar, Hatice, Fatma ve Ebru. Aile nüfusunun fazlalığı nedeniyle, geçim zorluğu çeken Avni Karadurmuş İstanbul'a taşındı. Beykoz'daki Gümüşsüyü Sultaniye Üstü 115 no'lu evde yaşamaya başladılar. Hemşehrileri sayesinde kısa zamanda iş alanını belirledi: Kaçakçılık.

Silah kaçakçılığı yapıyordu. Bir gemi satın alacak kadar para kazanmıştı. 1973- 79 yılları arasında yurda yüzbinlerce mermi ve silah sokmuştu. Silah ve mermilerin ederini dövizle ödüyordu.

1978 yılında ekonomik olarak çok sıkışmıştı. Döviz bulamıyordu. Fakat çıkış yolunu buldu. Ödemeyi dövizle değil, baz-morfin veya eroinle yapacaktı. Zaten piyasada asıl parayı bu iş yapıyordu. Yurtdışında talebi de çoktu. Ancak bu iş için de nakit para ve çevre gerekiyordu.

39

Uyuşturuca konusunda Liceliler'in ününü duymuştu. Aklına, Adıyamanlı İbrahim'in kahvesinde, Adapazarlı Musa'nın tanıştırdığı Liceli Mehmet Deniz geldi. Bir silah işinde birlikte çalışmışlardı. Haber gönderdi. Bir araya geldiler. Yapmak istediği işi anlattı.

Liceli Mehmet Deniz'in, Behçet Cantürk'e ortaklık önerisinin nedeni, Sarı Avni'nin bu iş teklifiydi...

İLK SEVKİYAT

'79 Kasım ayının yazdan kalan bir günü: Liceli Mehmet, Behçet Cantürk ile Sarı Avni'yi yan yana getirdi. Sarı Avni hemen söze girdi: "Mehmet'le bazı işler yaptık. O beni sana anlatsın. Biz de yalan, hile yok. Bilirsin, sözümüz senettir. Benim bir gemim var. İtalyanlar ve Amerikalılar bazmorfin istiyor. Açık konuşuyorum, benim bazmorfin işine girecek ne nakit param, ne de çevrem var. Seni bana Mehmet önerdi. Biz senin hem parandan, hem de çevrenden yararlanmak

istiyoruz. Evet dersen, sen de, biz de çok para kazanım."

Behçet Cantürk düşündü: Sarı Avni'yi tanımiyordu. Ancak hemşehrisi Mehmet Deniz ile aralarında daha önce kan davası vardı. Ancak ikisi de bunu unutmuştu..

Teklifi kabul ettiğini söyledi. Sarı Avni'yle tokalaştılar...

Mehmet Deniz'le uçakla Diyarbakır'a gittiler. Mehmet'in kardeşi Terzi Cemal'in dükkânından, telefonla Van'daki Bayram Oteli'ni aradılar.

Resepsiyon görevlisinden, "İranlı Ertoşlu Feto'yu bağlamasını" istedi. İki dakika sonra telefona çıkan Feto'dan, hemen Diyarbakır'a gelmesini istedi...

40

İranlı Ertoşlu Feto'nun gerçek adını kimse bilmiyordu.

Behçet Cantürk, Van depremi sonrasında inşaat yapmak üzere gittiği bu şehirde hep Bayram Oteli'nde kalmıştı. Bayram Oteli'nin sahibi Mehmet Sıddık Bayram'dı.(3) Van'da, Bayram-1 ve Bayram- 2 olmak üzere iki otel vardı. Vanlılar bu iki otele, Afyon- 1 ve Afyon- 2 adını vermişti!...

Behçet Cantürk, Van'da inşaat yaparken çevresini de oldukça geliştirmişti. İran'dan Türkiye'ye afyon, eroin getiren Ertoşlu Feto bunlardan biriydi. Sarı Avni'nin istediği 40 kilo baz-morfini, kurduğu bu ilişkiler sayesinde temin edeceğini düşünüyordu...

Aradan iki gün geçti. Ertoşlu Feto Diyarbakır'a geldi.

Malkoç Oteli'nde buluştular. Behçet Cantürk, 40 kilo baz-morfine ihtiyaçları olduğunu söyledi. Kilosuna 175 bin lira (3

bin 723 dolar) verecekti.(4) Malın toplam değeri 160 bin dolar-ı! Kaparo olarak ödediği para miktarı ise 3.5 milyon lira (74 bin 468 dolar) idi. Senet filan istemedi. Çabuk kavramıştı: "Bu piyasada" söz, senet yerine geçiyordu. Nakliye parası satıcılara ait olacaktı. Feto, "Ayrıntuları patronlarımla konuşmam lazım" dedi ve gitti.

Feto, Hacı Reşit Zigari'nin adamıydı.

İranlı olan Hacı Reşit Zigari, aynı zamanda Kurttu.

Uyuşturucu dünyası, siyasal ve ekonomik bakımdan bir tarafa itilmiş etnik azınlıklardan oluşuyordu. Bu işi meslek edinenler, Pakistan'da Peştular, Afganistan'da Tacikler, İran'da Beluciler, Türkiye'de ise Kürtler'di.

İran ile Türkiye arasındaki uyuşturucu trafiği ve kaçakçılığı, iki ülkede de bulunan Kürtler tarafından yapılıyordu. Hacı Reşit Zigari ile Behçet Cantürk'ü biraraya getiren, ortak etnik köken-

leriydi...

41

PLAN YAPILIYOR

Bundan sonraki gelişmeleri Behçet Cantürk şöyle anlatıyor:(5)

"Bu işlerde güvenilir insanlara ihtiyaç vardır. Benim gibi eşini depremde kaybetmiş, Liceli akrabam Mehmet Han Ko-zat'ın bu konularda tecrübesi vardı. Kendisini Malkoç Oteli'ne çağırdım. Durumu tek tek anlattım. Birlikte çalışmak istediğimi söyledim. Kabul etti. Plan yaptık. 40 kilo bazmorfin, Van'dan Lice'ye Ertoşlu Feto tarafından getirilecekti. Burada malı Mehmet Han Kozat ile ağabeyim Nizamettin Cantürk teslim alacaktı. Bu işten henüz Nizamettin'in haberi yoktu, Lice'ye gidip anlatacaktım.

"Ben Lice'de iken mala ortak olduğum Mehmet Deniz ile akrabam Mehmet Han Kozat, Van'a gitmişler. Benden habersiz Feto ile buluşup, 'Mal 75 kilo olacak' demişler.

"Bu olaydan iki gün sonra, Diyarbakır'da Mehmet Deniz ile buluştuk. Malın hazır olduğunu söyledi. Bunun üzerine İstanbul'a gidip, Sheraton Oteli'ne yerleştim. Birkaç gün sonra İstanbul'a geldiğimi duyan Avni Karadurmuş yanıma geldi. Sohbet ettik.

"Üç- dört gün sonra Mehmet Deniz telefon etti, şifreli olarak malzemelerin hazır olduğunu ve yakında İstanbul'da olacağını söyledi. Bu konuşmamızın arkasından uçağa atlayıp yanıma geldi. Odama çıktık. Malı, Mehmet Han Kozat ile ağabeyim Nizamettin'in teslim aldıklarını söyledi. Şoför olarak, kamyonu olan Liceli Halil Hocaoğlu'yla anlaşmışlardı. Bu arada canımı sıkkan, 35 kilo bazmorfin fazlalığını anlattı. Üstelik bu 35 kilo bazmorfine birkaç kişi de hisse vererek ortak olmuşlardı. Çok kızdım. Kaldığı otele dönmesini, mal geldiğinde Sarı Avni'ye teslim ettikten sonra yanıma uğramasını söyledim.

42

"Bu konuşmamızdan 2 gün sonra Mehmet Deniz yanıma geldi. 40 kilo bazmorfini Dragos semtinde Sarı Avni'ye teslim ettiklerini söyledi. Aradan 15 gün geçti. Sarı Avni'nin damadı Korkmaz Göldağı'nın Kapalıçarşı'da mağazası vardı. Damadın yanına gittim. Sarı Avni, sattığı bazmorfinin karşılığında dolar alıyordu. Aldığı dolarları damadı Korkmaz'a veriyordu. O da dolarları Kapalıçarşı'da Türk lirasına çevirip bana ve Sarı Avni'ye veriyordu.

"Sarı Avni ile kilo başına 300 bin liraya (6 bin 382 dolar) anlaşmıştık. 12 milyon lirayı (255 bin 319 dolar) Korkmaz Göl-dağı'ndan aldım.. Paraları diğer ortaklara pay ettim. Bu işten benim kazancım 3 milyon lira (63 bin 829 dolar) olmuştu. Kârın en önemli parçasını, 5 milyon lirayı hemşehrim Mehmet Deniz almıştı. Mehmet Deniz paranın bir bölümünü DDKD'ye verecekti. Şoföre 300 bin lira verilmişti. Kalanını Mehmet Han Kozat ile Nizamettin paylaşmıştı.

"Aradan birkaç ay geçti; Sarı Avni cebinden kese kâğıdına sarılı 18 milyon lira (382 bin 978 dolar) çıkarıp, Sheraton Ote-li'nde yatağımın üzerine koydu. 'Behçet, sana itimadım sonsuz. Paranın bir bölümünü peşin veriyorum, bana 100 kilo bazmor-fin bul' dedi. Kabul ettim."

PROFESÖR

Behçet Cantürk'ten habersiz alınan 35 kilo bazmorfin, Lice'de eroine dönüştürülecekti. Mehmet Han Kozat, piyasada "dönüştürme" işini en iyi yapan "Profesör" lakaplı İzzet Gündüz Sarıyar ile anlaşmıştı.

İzzet Gündüz Sarıyar, 1931 Amasya/Merzifon'da doğmuştu. Bakkaldı. 4 Mart 1957 tarihinde Ankara- Konya yolunda 8 bin 880 mavzer mermisi ve 9 kilo 625 gram afyonla yakalandı. Yattı, çıktı.

43

Uslanmadı. 10 Ekim 1974 tarihinde, başkent Ankara'da, eroin imal eden Avusturyalı Rudolf Jonas suçüstü yakalandı. Jonas, iş arkadaşının adını polise verdi: İzzet Gündüz Sarıyar. Avusturyalı'nın ifadesi yetmezmiş gibi, Pakistanlı Seyd Münir Alam, Almanya'nın Münih kentinde 1 kilo 700 gram eroinle yakalanmıştı. O da "malı" İzzet Gündüz Sarıyar'dan aldığını söyledi. Adı, İnterpol dosyalarına girdi.

Ünlenmişti. Zamanla polis, yakaladığı eroinin kalitesinden, malı İzzet Gündüz Sarıyar'ın yaptığını anlar hale gelmişti. Avrupalı öncelikle, "Profesör'ün laboratuvarından" çıkan eroinleri tercih ediyordu. "Profesör," Türkiye'nin "medarı iftarı" olmuştu!

Bazmorfini eroine dönüştüren, "hayat mektebinden" yetişen "kimyagerler," yüksek ücret karşılığında çalıştırılıyorlardı. Piyasanın en iyi "kimyagerleri," bazen bir gruptan diğerine, yüksek paralar karşılığında transfer oluyorlardı!..

Liceli Mehmet Han Kozat'ın, Merzifonlu İzzet Gündüz Sarıyar'la anlaştığı ücret, piyasanın oldukça altındaydı. "Profesör" her parti için 60 bin lira (Bin 276 dolar) alacaktı.

Ekibin anlaştığı bir diğer isim Abdulcebbar Doğru, 1948 Lice doğumluydu. "Piyasa"nın tanıdığı bir isimdi: 15 Haziran 1976 tarihinde 1 kilo 800 gram bazmorfini yakalatınca Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nce fişlenmişti (1976/69). Bir ara Almanya'ya gitti. 18 Kasım 1977'de, Almanya'da "imalat" sırasında suç ortaklığından yakalandı, sınır dışı edildi. Kod ismi İzzet Altınmeşe'ydi. Aynı zamanda Lice İdman Yurdu futbol takımının teknik direktörüydü!..

Laboratuvarın yeri de belli olmuştu. Lice'nin Nergizi Mezrası.

İzzet Gündüz Sarıyar dışında hepsi titriyordu. Tek, "Profesör" sakindi; kollarını sıvadı, işe girişti.

Çoban Mehmet gözcülük yapıyordu.

44

Gerekli olan malzemeleri hazırladılar: Bir çinko tencere, büyük bir süzgeç, filitre kâğıdı, bir büyük çanak, bir keten bez.

Bir kilo bazmorfinin, 750 gram eroine dönüşmesi için, iki kilo asetikanhidrit, bir kilo sodyum karbonat ve 15 litre suya ihtiyaç vardı.

Açık havada ateş yakıp üzerine çinko kabı koydular.

Ateş üzerindeki çinko kabın içine 1 kilo bazmorfin, 2 kilo asetikanhidrit, 1 kilo sodyum karbonat ve 15 litre su koyup çinkonun kapağını sıkıca kapattılar. Kapağı sıkıca kapatmalarının nedeni, sızan buharların ateş alması sonucu patlama meydana gelmesiydi. Ateşi de ayarlı yakmak gerekiyordu. Fazla ateş de patlama nedeniydi.

Abdulcebbar, "Profesör"ün asistanlığını yapıyordu. 1977 yılında tanışmışlardı. Bu işi kendisine o öğretmişti. Abdulcebbar Doğru'ya, "Doktor" diye hitap ediyorlardı.

"Profesör", bir saat kaynayan çinko kabı, üç kez karıştırıp ateşten indirdi. Çinkoda oluşan sıvıyı, içine filitre kâğıdı konulmuş süzgeçten geçirdi. Filitrenin üzerinde kalan bazmorfinin pisliğini attı.

Suyu eroinden ayırmak için, filitreden geçirilmiş sıvıya, çorba kaşığı ile tekrar sodyum karbonat ekledi. Yayıp yapılmış koyu süt şeklindeki sıvıyı, eroin dibe çöksün diye 15 dakika bekletti. Dibe çöken eroinin üstünde kalan sıvıyı dikkatli bir şekilde döktü. Çinkonun dibinde kalan maddeden karbonatın ayrılması için üzerine sıcak su dökerek, keten bezden süzdü. Keten bez üzerinde kalan maddeleri alıp, tepsiler üzerine koyarak kurumaya bıraktı.

İçlerinde en heyecanlı olanı Abdulcebbar'dı. Çünkü kullanıcıydı. Eroini hemen tatmak istiyordu...

Dört saat sonra tepsiler üzerindeki eroin kurudu.

"Profesör" eroinin kalitesini ölçmek için kontrol yaptı: Limon asidi ve su karışımı ile elde edilen sıvıya bir parça

45

eroin atıp karıştırdı. Eroinin yüksek değerde olması için, sıvının sarıya ya da kırmızıya çalan mavi renkte olması gerekiyordu. Üstelik bu mavi, şeffaf olmalıydı.

Rengi tam tutturamamışlardı. Eroini tepsilerden toplayıp, tarttılar. Nizamettin Cantürk'ün eşi Süreyya'nın diktiği, birer ve yarımşar kiloluk bezden yapılmış torbalara koyarak, iple bağladılar.

İlk işlerinde, rengi tam tutturamamalarına rağmen, başarılı olmuşlardı. "Profesör" maharetini göstermişti: 35 kilo bazmor-finden, 30 kilo eroin elde etmişlerdi! Eroin paylaştırıldı; 7.5 kilo Abdulcebbar'a, 9 kilo Mehmet Deniz'e, 13.5 kilo Cantürk-ler'e ...

13.5 kilo eroini Mehmet Han Kozat, İstanbul'a götürüp Aksaray'daki Laleli Oteli'nde satmıştı. Behçet Cantürk'ün hissesine 4 milyon lira (85 bin 106 dolar) düşmüştü.

İKİNCİ PARTİ

Sarı Avni'nin istediği 100 kilo bazmorfin için, Behçet Can-türk ve Mehmet Deniz yine Diyarbakır'a gittiler. Malkoç Oteli'nden telefon ederek İranlı Feto'yu Diyarbakır'a çağırıldılar. Feto gelince ilk partiden kalan 3.5 milyon lirayı (574 bin 468 dolar) nakit olarak verdiler.

Feto, 35 kilo bazmorfin daha verdiğini hatırlattı. Behçet Cantürk, "Bir daha benden habersiz böyle ek işler olmasın" diye sitem etmeyi düşündü. "Herhalde bir daha olmaz" diye vazgeçti. 6 milyon 125 bin lirayı (130 bin 319 dolar) çıkarıp Fe-to'ya verdi.

100 kilo bazmorfin için pazarlığa başladılar. Kilo başına 200 bin liraya (4 bin 255 dolar) anlaştılar. Behçet, kaparo olarak 11 milyon 500 bin lira (244 bin 680 dolar) verdi.

46

"Yeni parti" için anlaşma yapan Behçet Cantürk Lice'ye, eşi Hidayet'in yanına gitti. Bu arada kızdığı olay tekerrür etti. Mehmet Han Kozat ile Mehmet Deniz yine Behçet Cantürk'ten habersiz, Feto'dan 100 kilo bazmorfine ek olarak, 50 kilo baz-morfin daha istediler.

Lice'de üç gün kalan Behçet Cantürk, İstanbul'a gidip She-raton Oteli'ne yerleşti. Telefonla Sarı Avni'yi arayıp, malın birkaç gün sonra eline ulaşacağını söyledi.

ANTALYA KAÇAMAĞI

Sarı Avni birgün Behçet Cantürk'ü telefonla arayarak, Antalya'da Talya Oteli'nde olduğunu, kendisinin de gelmesini rica etti. Kısa bir tatilin iyi olacağını düşünen Behçet Cantürk, kahverengi Mercedesine atlayıp Antalya'ya gitti.

Antalya gezisine, Sarı Avni ve Behçet Cantürk'le birlikte, iki Ermeni arkadaşları daha katılmıştı; İstanbul'da gazino ve balık lokantası sahibi Uğurcan Elmas ile Bedri İstanbullu.

Sarı Avni, Behçet Cantürk'e bir sürpriz yapmıştı.

Kaldıkları Talya Oteli'nde, magazin dünyasının renkli isimleri, Ahu Tuğba, Oya Aydoğan, Beyhan Baysal vardı. Tanıştırıldı. Birlikte yat gezisine çıktılar. Deniz çok dalgalı olduğu için gezileri fazla uzun sürmedi. Döndüler.

Akşam, "Baba'nın Yeri" olarak bilinen ünlü balıkçı lokantasında buluşmaya karar verip, odalarına çekildiler...

Balıkçı lokantasında sabaha kadar içki içip eğlenen grup, İstanbul'da görüşmek üzere ayrıldılar.

Sanatçılardan sonra birkaç gün daha Antalya'da kalan Sarı Avni ve Behçet Cantürk, ikinci sevkıyatı yapmak için İstanbul'a döndüler.

47

Malların teslimi, ilk sevkıyatta olduğu gibi gerçekleşti. Mehmet Deniz malı Sarı Avni'ye teslim ettikten sonra, Sheraton Oteli'ne Behçet Cantürk'ün yanına geldi. Müjdeyi verdi: İş tamamı.

Mehmet Deniz'in aklına birşey takılmıştı. Sevkıyat yapılan yerin az ilerisinde, askeri bir cemse, onları izlemişti!

Sarı Avni otele gelince, durumu ona da anlattılar. Sarı Avni tebessüm ederek, "Merak etmeyin, o benim akrabam, kız kardeşimin kocası Albay Ali İhsan Cesur'dur" dedi...

Sarı Avni ile kilosunu 350 bin liraya (7 bin 446 dolar) anlaşmışlardı. Paranın ilk taksidini peşin almıştı. İkinci taksidin miktarı olan 17 milyon lirayı (361 bin 702 dolar), Kapalıçarşı'daki otoparkta bir çanta içinde Korkmaz Göldağı'ndan aldı.

Sarı Avni'den alınan, toplam 35 milyon liradan (744 bin 680 dolar), paylarına 15 milyon lira (319 bin 148 dolar) düşmüştü. Bunun 5 milyon lirasını (106 bin 382 dolar) Mehmet Deniz'e, 5

milyon lirasını da DDKD örgütüne vermişti.(6) Kendisine de 5 milyon lira kalmıştı.

Paralarını almak için, İranlı Hacı Reşit Zigari ve Feto da İstanbul'a gelip Çınar Oteli'ne yerleşmişlerdi. Buluştular. Verdikleri malın 100 kilo değil, 150 kilo olduğunu söyleyerek, 18 milyon 500 bin lira (393 bin 617 dolar) daha istediler. Behçet Can-türk, 11 milyon 500 bin lirayı kaparo olarak vermişti. İranlı-lar'ın istedikleri toplam para 30 milyon liraydı (638 bin 297 dolar). Bu önemli iş ortaklarını kaybetmek istemiyordu. İstedikleri 18.5 milyonu çıkarıp verdi...

Sarı Avni, Behçet Cantürk'ten, 200 kilo bazmorfin daha sipariş etti...

48

ORTAĞINI KOVUYOR

"Hadi bir kere yaptın, affettim. Ama artık bardağı taşırdın. Git kendine başka finansör bul. Artık seninle iş yapmayacağım. Yüzünü görmek istemiyorum."

Behçet Cantürk, Mehmet Deniz'e böyle bağıyordu. Mehmet Deniz, hemşehrisinin kendisini affetmesi için yalvarıyordu: "Hata ettim, bir daha yapmayacağım. Bize hisse çok az düşüyordu. Senin kredinden yararlanmak için bunu yaptık. Gölgede üç- beş kuruş kazanıyorduk."

Liceli Mehmet Deniz, bir daha yapmayacağına dair söz veriyordu. Ancak Behçet Cantürk sözünü geri almadı. Ortaklığı bitirdi.

Hacı Reşit Zigari'yi Sheraton Oteli'ne çağırdı. Feto'nun, kendi direktifleri dışında, ortaklarıyla iş yaptığını söyleyerek, Zigari'den yardımcısını devre dışı bırakmasını istedi. İsteği kabul edildi: Disiplinsiz davranan, Mehmet Deniz ve Ertoşlu Fe-to'dan kurtulmuştu.

Behçet Cantürk rahatlamıştı. İranlı Zigari ile kilosu 225 bin liraya (4 bin 787 dolar), 200 kilo bazmorfin anlaşmasını yaptığında, 1980 yılının soğuk Ocak ayı geride kalmıştı...

5 Şubat 1980 gününün Behçet Cantürk için bir başka önemi vardı. İstanbul'dan kalkan ilk uçakla Diyarbakır'a, oradan Lice'ye gitti.

Eşi Hidayet doğum yapmıştı. Kızı olmuştu.

Aklına Lice depreminde kaybettiği oğlu Mehmet geldi. Gözleri doldu. Kimse anlamasın diye, banyoya gidip yüzünü yıkadı. Töre gereği kızını kucağına alamadı. Karısına altın takarken, "Kızın ismi Hazal olsun" dedi.

Bu arada, Behçet Cantürk'ten habersiz alınan 50 kilo baz-morfin yine aynı ekip tarafından eroine dönüştürülmüştü. İlk iş-de elde ettikleri başarıyı gösterememişler, 39 kilo eroin elde et-

49

mislerdi. Malı riske atıp, yakalatmak istemiyorlardı. Behçet Cantürk'ten yardım istediler.

Behçet Cantürk, Lice'den, Sarı Avni'yi telefonla arayarak, elinde eroin olduğunu, alıp alamayacağını sordu. Sarı Avni ilgileneneğini söyledi. İstanbul teslimi, kilosu 1 milyon ikaya (21 bin 276 dolar) anlaşılabilir. Mal sorunsuz bir şekilde Sarı Avni'ye ulaştırıldı ve parası alındı.

KARADURMUŞ OLDU MUSULLULU!

Behçet Cantürk, 1980 yılının Nisan ayında İstanbul'a gittiğinde kaldığı oteli değiştirdi. Sheraton Oteli'nden ayrılıp Hil-ton'a geçti. Sık sık ortağı Sarı Avni ile buluşup, İstanbul gecelerinin tadını çıkarıyorlardı.

Sarı Avni, Behçet Cantürk'e çok güveniyordu. İş sırrını açmakta bir sakınca görmedi. Behçet Cantürk'ten aldığı malları, Cebelitarık Boğazı'nı geçtikten sonra Sicilyalılara verdiğini söyledi. Avrupa'da Sicilyalılarla işbirliği yapmadan kimse at oynatamazdı. Sicilyalılar ise bazmorfini genellikle ABD'ye gönderiyorlardı. Amerikalılar, bazmorfini, gemilerde kurdukları laboratuvarlarda eroin'e dönüştürüyorlardı!

Gece alemlerinin birinde, Sarı Avni, ceketinin iç cebindeki nüfus cüzdanını çıkarıp ortağı Behçet Cantürk'e göstererek, soyadını değiştirdiğini söyledi.

Geçen yıl, İstanbul 20. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne soyadını değiştirmek için dava açmıştı. Mahkeme 30 Ocak 1980 günü, Avni Karadurmuş adının, Yaşar Avni Musullulu olarak değiştirilmesine karar vermişti! (Esas no: 980/212, Karar no: 980/831)

Sarı Avni'de "kimlik" çoktu: Bir de kod ismi Atilla Öksüz adına düzenlenmiş pasaportu vardı!

Sürpriz sırası Behçet Cantürk'teydi. Cebinden evlenme cüzdanını çıkarıp, Sarı Avni'ye uzattı. Sarı Avni cüzdanı aldı.

50

Anormal bir durum yoktu. 20 Ocak 1979 tarihinde, Lice Evlendirme Memurluğu'ndan alınan, 1979/2 numara ile nüfus sicil defterine kayıtlı gözüken cüzdanda, Behçet Cantürk ile Hidayet Kaşan evli gözükiyordu. Sarı Avni, birşeyler bulmak için yapraklı evlilik cüzdanını dikkatli dikkatli karıştırmaya başladı. Sayfaların birinde, Behçet Cantürk'ün, 20 Mart 1979 tarihinde nüfus müdürlüğünden evli olduğuna dair evrak aldığını okudu. Meraklanmıştı. Laz şivesiyle, "Bu gariplik yok da" dedi.

Behçet Cantürk, hafif sarkık bıyıklarının altından tebessüm ederek, "sahtedir" deyip ekledi: "Bize mahkeme karan filan gerekmez!" Şaşırma sırası Sarı Avni'deydi. Ortağı umduğundan daha uyanıktı.

Sarı Avni şen şakrak biriydi. Yaptığı esprilerle, asık suratlı Behçet Cantürk'e sık sık kahkahalar attırıyordu. O gece, avukatının soyadını espri konusu yapmıştı. Gerçekten de avukatının soyadı, Sarı Avni ile Behçet Cantürk'ün iş ortaklığına uygundu: Nihat AFYONOĞLU!..

İLK AŞK

Ve Behçet Cantürk, arkadaşı aracılığıyla tanıştığı yirmi yaşındaki, sarışın kadına aşık oldu. Adı, Akile Dilek Alev'di. İstanbulluydu. Genç yaşta, 1978 yılında evlenmiş, kocası Akdoğan Büyükatdeş ile birlikte İsveç'e gitmişlerdi. Ancak, "kocasının akli dengesinin yerinde olmadığı gerekçesiyle" boşanmıştı.

İsveç'te 1.5 yıl moda ve kadın giyimi üzerine dersler almıştı. Türkiye'ye dönünce, Osmanbey semtindeki Koket mağazasında Çalışmaya başlamıştı. SSK'dan emekli babası vefat etmişti. Annesiyle yaşıyordu.

Behçet Cantürk'le aynı evi paylaşmadan önce bir süre flört ettiler. Birlikte Sarı Avni'nin davetlerine katılıyorlardı. Evlerine misafirliğe gidiyorlardı.

51

Aşktan başının döndüğü o günlerde, İranlı Hacı Reşit Zigari'den telefon aldı. Mallar hazırды. Zigari, malların nerede, kime teslim edileceğini soruyordu.

Behçet, "Telefonda olmaz, yanına geleyim" dedi. Çınar Oteli'ne gitti.

Zigari'nin yanında bir başka İranlı daha vardı. Zigari, "Behçet Bey, artık Feto'nun işlerini bu arkadaş yapacak. Adı Seli" deyip, yeni yardımcısını tanıştırdı.

Üç gün sonra sevkıyat yapılacaktı. Sarı Avni'nin işlerini artık adamı Ağa Koç yapacaktı. Malın tesliminden bir gün önce, Behçet Cantürk, Hilton Oteli'nde, Hacı Reşit Zigari'nin adamı Seli ile Sarı Avni'nin adamı Ağa Koç'u tanıştırdı.

Üçüncü sevkıyatta problemler çıkmıştı. Daha önceki sevkıyatlar, Marmara sahillerinde oluyordu. Bu kez aksilik çıkmış, malı Sarı Avni'nin gemisine yükleyememişlerdi. Ancak vazgeçmemişler, sevkıyatı Antalya- Bodrum arasındaki açık denizde yapmışlardı. Mallar açık denizdeki gemiye, küçük motorla götürülmüştü. İş, bu kez zahmetli olmuştu...

Sarı Avni, damadı Korkmaz Göldağı aracılığıyla, Behçet Cantürk'e 45 milyon lira (957 bin 446 dolar) ulaştırdı. İstanbul teslimi, bazmorfinin kilosunu 400 bin liraya (8 bin 510 dolar) anlaşmışlardı. Sarı Avni daha önce de 35 milyon lira kaparo vermişti. Böylece Behçet Cantürk'ün eline geçen toplam para, 80 milyon liraydı, (1 milyon 702 bin 127 dolar).

Behçet Cantürk, 80 milyonun, 45'ini malın sahibi İranlı Zigari'ye, 10 milyonunu da DDKD örgütüne verdi...

Net kârı, 25 milyon liraydı. (531 bin 914 dolar).

52

PAUL EDUARD WARİDEL

Sarı Avni, kaçakçılık dünyasında çok popüler olmuştu. Hakkında polise ihbarlar gidiyordu. "Birşeyler" olacağını anladı. Bir diğer iddiaya göre ise, "birşeyler" olacağını, yani ordunun yönetime el koyacağını, ordunun üst kademesinde bulunan "orgeneral" arkadaşı, Sarı Avni'nin

kulağına fısıldamıştı!

Sarı Avni İsviçre'ye yerleşti. Türkçe'den başka dil bilmeyen Sarı Avni'ye; İspanyolca, Rumca, Almanca, İtalyanca, İngilizce ve Türkçe bilen arkadaşı Paul yardımcı oluyordu.

6 dil bilen Paul Eduard Waridel kimdi?

7 Şubat 1941 yılında İstanbul'da doğmuştu. Babası, köylüden topladığı sebze ve meyveyi Avrupa'ya satıyordu. Annesi ev hanımıydı. Waridel ailesi, 1963 yılında Türkiye'den ayrılmışlardı.

Babasından miras mıdır bilinmez; Paul, tarihi eserlere meraklıydı, alıp satıyordu. 1969 yılında, yasadışı yollardan sanat yapıtlarını ve arkeolojik eserleri Yunanistan dışına çıkarmaktan 13 ay hapse mahkûm olmuştu.

Sarı Avni, Paul'ü 1972 yılında İzmir'de bir arkadaşı aracılığıyla tanıdı. Sarı Avni, o yıllarda "çiçeği burnunda" bir kaçakçıydı. Kırık dökük heykellerin, kiremitten testilerin kaç para ettiğini henüz bilmiyordu!

Sarı Avni, Paul'den, tarihi eser kaçakçılığını öğrenmedi. Ancak Paul'e, sahte para basıp piyasaya sürmenin, silah kaçakçılığının ve uyuşturucu ticaretinin yollarını anlattı.

Paul Waridel, İtalya'da 3 kilo eroinle yakalandı. Ağustos 1977 ile Ağustos 1979 yıllarını cezaevinde geçirdi. Burada, Vincenzo- Rosario Spatola kardeşler, Nunzio La Mattina, Cic-cio La Nigro gibi, Sicilya mafyasının önde gelen isimlerini tanıdı. Cezaevinden çıktıktan sonra da bunlarla dostluklarını sürdürdü.

53

Sarı Avni'nin "bazmorfin ticareti" nedeniyle, Nunzio La Mattina'dan, 11 milyon dolar alacağı vardı! Paul Waridel, kan dökülmemesi için iki dostu arasında arabuluculuk yaptı. La Mattina borcunu ödemeyi kabul etti. Ancak biraz zaman istedi. Bu olay nedeniyle, Sarı Avni ile Paul Waridel'in dostlukları, perçinlendi...

BEHÇET CANTÜRK İSVİÇRE'DE

Sarı Avni İsviçre'ye gidince, Türkiye'deki iş ortağım unutmadı. Telefonla Behçet Cantürk'ü kaldığı Hilton Otelinde buldu. Israrla İsviçre'ye gelmesini rica etti. Behçet Cantürk, hiç Avrupa'ya gitmemişti. Dil bilmiyordu, bu nedenle çekiniyordu. Sarı Avni, "Biz seni havaalanında karşılarız" deyince, teklifi kabul etti.

Behçet Cantürk, İsviçre günlerini şöyle anlatıyor: "Zürih'te beni, Sarı Avni'nin adamları karşıladı. Schwizerhof adlı bir otele yerleştirdiler. Avni de benimle aynı otelde kalıyordu. Henüz

yeni aldığı villasına (Alto Lanostasse No: 140 8700 Kusnacht Zürih) taşınmamıştı. Beni hergün değişik eğlence yerlerine götürdü. Bu gittiğimiz yerler genelde dansözlü gazinolardı. Çünkü Avni dansözlü eğlenceleri çok seviyordu.

"Birgün beni Zürih'teki yazıhanesine götürdü. Yazıhanesi, eskiden kalma taş bir binanın içindeydi. Apartmanın ikinci katına çıktık, burada yanyana iki daire vardı. Kendisi ile sekreterinin bulunduğu daireye ayrı kapıdan giriliyordu. Avni'nin bulunduğu odada özel bir kapı vardı. Bu kapı ile yan daireye geçiliyordu. Odasına geçip oturduk. Çok lüks döşenmişti. Duvarlar bej renkli, ipek tüylü kâğıtlarla kaplıydı."

Behçet Cantürk, İsviçre'de "görgüsünü" artırdı.

54

Artık öğrenmişti: Geleneksel "Baba" kültürü sona eriyordu. Kasların ve silahların geçerli olduğu devir gerilerde kalmıştı. Zaman, beynini ve zekâsını kullananların lehine işliyordu. Saygın biri olmanın koşulları; lüks otellerde kalmak, en pahalı lokantalara gitmek, gösterişli arabalara binmek ve moda merkezlerinden giyinmekti. Devir imaj devriydi...

Behçet Cantürk de yeni yaşam tarzına ayak uydurmaya, ayağından başladı: O yıllarda, İtalyan ayakkabılarının üzerine mutlaka bir altın koydurması nedeniyle, adı "Altın Halkalı Adam"a çıktı!..

ASKERLER ÜLKE YÖNETİMİNDE

1980 yılının 12 Eylül'ünde askeri darbe gerçekleşti.

Behçet Cantürk, darbenin ikinci haftasında Hilton Ote-li'nden ayrıldı. Sevgilisi Akile Dilek Alev ile birlikte oturmak için Suadiye'de bir daire kiraladı. Artık iki eşi vardı; Biri Lice'de, diğeri İstanbul'da. Cantürkler, İstanbullu sarışın kadını önce pek kabullenmediler. Çünkü yabancıydı, aileden biri değildi. İçlerine ilk kez bir yabancı kadın giriyordu...

Behçet Cantürk, yarım milyon insanın gözaltına alındığı o günlerde, fazla dikkat çekmemek için Hilton Oteli'nden ayrılıp, ikinci eşi ile birlikte yaşamaya başladı. Legal bir iş de bulmuştu: Oto alım satımı yapıyordu! Bir süre bekleyip, gelişmeleri izlemeyi tercih etti.

Beklemesi fazla uzun sürmedi.

Yeni gelen yılla, eski işlerine geri döndü. Ocak ayı sonlarında Sarı Avni'den telefon geldi. Behçet Cantürk'ü Zürih'e çağırıyordu. İsviçre'yi tanımıştı. İlk gittiği dönemdeki çekingenliği yoktu. Ancak bu kez canını, vize işlemleri ve havaalanındaki kontroller sıkıyordu.

55

Zürih'te, Sarı Avni'nin yazıhanesinde buluştular. Çaylar içilip, hal- hatır sorulduktan sonra, iş konuşmaya başladılar. 100 kilo bazmorfine ihtiyaç vardı. Behçet Cantürk, Sarı Avni'ye, "Askerlerin bizim işe bir zararları yok. Bu nedenle, o iş kolay. Bir çaresine bakarız. Asıl benim senden bir ricam olacak; İsviçre'ye gelirken havaalanında çok zorluk çıkarıyorlar. Şunun bir çaresi yok mu?" diye sordu. Sarı Avni de, "Seni Zürich'te iş yapan bir işadamı olarak gösterecek belgeleri en kısa sürede hazırlarız" sözünü verdi.

Behçet Cantürk'ün İsviçre'ye rahat girmesi için yapılacak ilk iş, "Behçet Cantürk" adına bir bankada hesap açtırmaktı. Behçet Cantürk, İngilizce bildiği için Sarı Avni'nin, döviz işlerine bakan ortağı Yaşar Kısacık ile birlikte Zürich İsviçre Bank'a (Zürich SBS) gidip, bir milyon dolar yatırarak, PQ 88533 nolu hesabı açtırdı. Gerisi kolay oldu. Behçet Cantürk, İsviçre'de ithalat- ihracat işleriyle meşgul bir Türk işadamıydı artık!

Hesabın açılmasının tek nedeni, Behçet Cantürk'ün İsviçre'ye rahat gelmesi değildi.

Sarı Avni, mal karşılığı Sicilyalılar'dan dolar alıyordu. Bunu Türk ikasına çevirip Behçet Cantürk'e ulaştırmak çok zahmetli ve riskliydi.

Tüm kaçakçılar gibi onlar da, işin pratik yönünü bulmuşlardı: Behçet Cantürk malı gönderecek, parası İsviçre bankasına dolar olarak yatırılacaktı!

Behçet Cantürk, ikinci İsviçre seyahatinde, Sarı Avni'nin çevresini yakından tanıma olanağını buldu. Çok iyi Türkçe konuşan, uzun boylu, sarışın adam; Sarı Avni ile Sicilyalıların ilişkisinde kilit rolü oynuyordu. İsviçre vatandaşı olan bu kişinin adının Paul Waridel olduğunu, sonradan öğrendi.

Behçet Cantürk, Paul'ü; Sarı Avni'nin, yeni aldığı gemiyi göstermek için kendilerini davet ettiğinde yakından tanıdı.

Sarı Avni, bu dördüncü gemisini eski turizm bakanlarından Erol Yılmaz Akçal'dan(7) almıştı.

56

Sunny Beach, Norsum, Dask ve Bamburi adlı gemiler Panama bandıralıydı. Dört geminin bağlı olduğu Oden Shiping A.G. şirketi de Sarı Avni'nindi! Çayelili, tütün eksperisi Sarı Avni'nin İsviçre'de iki şirketi daha vardı: Orexim ve Viaggi Sultan.

Gemideki güzel kızlarla birlikte üç gün Akdeniz'in güzel koylarını gezdiler. Dönüşte Behçet Cantürk'ü Zürich'e, Paul Wa-ridel özel otosuyla getirdi. Bol bol sohbet ettiler...

Behçet Cantürk kaldığı Schweizerhof Oteli'ne döndüğünde, lobide bir tanıdığı ile karşılaştı: Emin Görpe.

TOPKAPI OTELİ

"Döviz kaçakçısı olarak tanıdığım, Gaziantep'li Emin Görpe' ye, İsviçre'de ne yaptığını sordum. Türkiye'de polis tarafından arandığını, İsviçre'ye kaçak olarak geldiğini, halen firari olduğunu söyledi. Parasal yönden de çok sıkıntıda bulunduğunu anladım. İstanbul, Aksaray'da Topkapı Oteli'nin ortaklarından. Bana satabileceğini söyledi. Yakında Türkiye'ye döneceğimi, eğer beğenirsem oteli satın alabileceğimi söyledim. Çok sevindi.

Türkiye'ye döndüm. Emin Görpe'nin adamı olduğunu söyleyen Abdulaziz Haluk Dericioğlu isimli kişi ile birlikte Topkapı Oteli'ne gittik. Oteli gezdim, beğendim. Satın almaya karar verdim. İsviçre'ye Emin Görpe'ye telefon açarak, oteli beğendiğimi, satın almak istediğimi söyledim. Hissesine, 100 milyon lira (1981 yılında 1 dolar 98 TL olmuştu. SY) verdim. Peşinat olarak 60 milyon verebileceğimi, geriye kalan 40 milyonu da otelin tapu ve devir teslim işlemleri bittikten sonra ödeyeceğimi söyledim. Uygun gördü. Adamı Abdullah'a 60 milyon tutarında döviz verdim."

Behçet Cantürk, ucuza bir otel aldığını düşünürken, gelişmeler moralini bozdu. Oteli satın alacağını öğrenen Görpe'nin akrabaları, satışı askıya alıp, devir işlemlerini durdurmuşlardı...

Topkapı Oteli canım sıkılmıştı...

57

SEVKİYATTA SORUN ÇIKIYOR

Sarı Avni'nin istediği malları nasıl bulup, göndereceğini düşünmeye başladı. 100 kilo bazmorfinin temini için İstanbul'a çağırdığı Hacı Reşit Zigari ile Hilton Oteli'nde buluştular. Bazmorfinin kilosunu 300 bin ikadan (3 bin 61 dolar) anlaştılar.

Birkaç gün sonra Sarı Avni'nin adamı Ağa Koç ziyaretine geldi. Gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak istiyordu. Behçet Cantürk, malları yakında teslim edeceğini söyledi. Kilosunu 600 bin liraya anlaştı.

Bir hafta sonra 100 kilo bazmorfin Ağa Koç'a teslim edildi. Ancak malların sevkiyatında sorun çıkmıştı.

"Sarı Avni İsviçre'den telefonla beni arayarak, İstanbul Bü-yükada açıklarında malın yüklenmesinin gerçekleştirilemediğini söyledi. Sevkiyat İzmir'de yapılacaktı. Benden yardım istiyordu. Anlaşmamızda bu husus olmamasına rağmen, malın yakalanması sonucu adım ortaya çıkacağını düşünerek, yardım etmeye karar verdim.

"Nizamettin'i, amcamın çocuğu Halis Cantürk'ü ve hem akrabamız hem de ortağımız Mehmet Han Kozat'ı, Sarı Avni'nin adamlarıyla buluşmaları için İzmir'e gönderdim. O gün akşam eve gittiğimde, eşim Dilek'e İzmir'e gitmem gerektiğini, isterse kendisini de götürüleceğimi söyledim. Birlikte, sabah 08.00'de yeni aldığım Mercedes'le yola çıktık. Gelişmeleri izlemek için Bursa'da bir gece kaldık. Ertesi gün İzmir'e gidip, Etap Oteli'ne yerleştik. Mehmet Han Kozat ile Halis

Cantürk, otele gelerek beni buldular. Henüz Sarı Avni'nin gemisi gelmemişti. Bekleyecektik.

"Akşam yemeği için Sarı Avni'nin adamı Tahsin Bekir Saçaklı beni ve Dilek'i yemeğe davet etti. Kordon üzerindeki Mangal lokantasına gittik. Tahsin ve babası önceden gelmişlerdi. Yemeğimizi yedik, ancak eşim ve Tahsin'in babası masada

58

olduğu için iş konuşmadık. Daha sonra ben eşimi otele bırakınca, Mehmet Han Kozat, Halis Cantürk ve Tahsin Bekir Saçaklı, dördümüz bir araya gelip sevkıyat hakkında detaylı konuştuk. Tahsin, malı Seferihisar açıklarında gemiye vereceklerini, bu nedenle Ağa Koç'un başında olduğu bir ekibin, Nizamettin'le birlikte fırsat beklediklerini söyledi.

"Birgün sonra eşimi otelde bırakarak, Efes Oteli'nde kalan Mehmet, Halis ve Tahsin ile birlikte Ağa Koç i}e Nizamettin'in yanına gittik. Durumu tartıştık. Ne şekilde yükleme yapılacağını ve önlem alınacağını planladık. Gece geç saatlerde eşimin yanına, otele döndüm.

"Beklememiz sürüyordu. Yine buluşup Seferihisar'a gittik. Gemi gelmişti, açıkta bekliyordu. Sevkıyatı akşam, Sarı Av-ni'nin yatından, gemisine yapacaktık. Yatta yedik içtik, zaman doldurduk. Gece 21.00- 22.00 sularında, yatla gemiye yaklaştık. 100 kilo bazmorfini bizzat ellerimizle gemiye yükledik."

Behçet Cantürk'ün bu sevkıyattan alacağı para, İsviçre'deki bankasına yattı!..

İRAN'DAN HEDİYE: EROİN

14 Ocak 1979 tarihinde, Şah Rıza Pehlevi İran'ı terk ederken, kimse yönetimin tamamen mollaların eline geçeceğini tahmin etmiyordu. Ancak Humeyni yönetimi, solcuların "stratejik" hatalarından yararlanıp iktidara el koyuyordu.

Şah döneminde uyuşturucu ticareti yasaktı. Mollalar, Şah'ın bu uygulamasını devam ettirdiler. Ancak cezaları çok daha ağır-laştırdılar. Uyuşturucu kullanmanın, satmanın, taşımının cezası idamdı(9)

İran'da bulunan Tebriz, Rızaiye, Hoy, Sasur gibi dünyaca ünlü "eroın laboratuvarları" tek tek kapandı.

59

İran'ın "eroın laboratuvarları" Türkiye'ye taşındı. Nakliyatçılıkta ustalaşan Liceliler, en iyi kimyagerleri "transfer" edip, mesleği öğrendiler. Kısa zamanda eroın imalatında da söz sahibi oldular. Üstelik eroın daha fazla para kazandırıyordu.

İran'daki gelişmelerden sonra, Lice'de arka arkaya laboratuvarlar kurulmaya başlandı. Özyıldızların Kocmar mezrasında, Zengoların Engül mezrasında, Aytekerlerin Şemo mezrasında, Sevişlerin Diyarbakır Merkez Köy'de, Cantürklerin Nergiz mezrası ve Hani ilçesinin Feritbey Köyü'nde laboratuvarları vardı!

İran'daki gelişmeler ve Türkiye'deki askeri yönetimin, silah kaçakçılığını önlemeye yönelik tedbirleri artırması, yeraltı ticaretinin en önemli gelir kapısının tekrar uyuşturucu olmasına neden oldu. Türkiye, '80'li yıllarda uyuşturucu trafiğinde patlama yaşadı...

KIBRIS VE SURİYE

Ne Sarı Avni sadece Behçet Cantürk'le çalışıyordu. Ne de Behçet Cantürk, bir tek Sarı Avni ile iş yapıyordu. Örneğin, Liceli Bahri'nin oğlu, Cantürlere rakip olup, daha düşük fiyata Sarı Avni'ye bazmorfin satıyordu.

Behçet Cantürk de İranlı Zigari'den, sadece Sarı Avni'ye gönderilmek üzere bazmorfin almıyordu.

1981 yılının Mayıs ayında, Zigari'den alınan 50 kilo baz-morfini, "hocası" İzzet Gündüz Sarıyar'dan, "kimyagerliği" öğrenen Abdülcebbar Doğru, eroine dönüştürdü. Başarısız sayılmazdı; 42 kilo eroin elde ettiler.

Licelilerin bir bölümü Kıbrıs piyasasını öğrenmişlerdi. Kıbrıs'ta devletin ileri gelenlerinden birinin oğlu, Licelilerden aldığı eroinleri İngiltere'ye gönderiyordu. "Taş" gibi sağlam olan bu genç adam, uyuşturucu ticaretini devlet politikası gereği mi, yoksa ailesini zengin etmek için mi yapıyordu? Bilinmiyor. Bilinen çok para kazandı...

60

Behçet Cantürk, Kıbrıs'a ilk partiyi, eroinin imalatından bir ay sonra gönderdi: "Kıbrıs pazarının hakimi Liceli Özyıldız-lar'di. Hemşehrimiz Mehmet Gözen, okur yazar olmamasına rağmen, Kıbrıs'ta geniş bir çevre yapmıştı. Kilosunu 500 bin liraya mal ettiğimiz eroinleri 2 milyon ikadan Mehmet Gözen'e veriyorduk. Mehmet Gözen, 5 kiloluk ilk partiyi, Alman malı Ford Taunus marka otomobiliyle Mersin'e götürdü. Mersin'de malı, yatak- yorgan içine, portakal kutularına veya hediyelik eşyalar arasına koyup feribotla Kıbrıs'a gönderdi. Kendisinin Kıbrıs'a girişi, adı 400 milyonluk bir kaçakçılık olayına karıştığı için yasaklanmıştı. Bu nedenle gönderdiği eroinlerin parasını bizim adamımız Hüsnü Güler gidip alıyordu.

"Kıbrıs'a, her biri 5 kilo olmak üzere, toplam 15 kilodan oluşan üç sevkıyat yaptık. Ancak Mehmet Gözen, diğer Licelilerle de işbirliği yaptığı için kendisini devreden çıkardık. Ayrıca kendisi çok gevezeydi. Sağda solda yaptığımız işleri anlatıyordu. Tedirgin olduk, çalışmamaya karar verdik. Ağabeyim Nizamettin'i ilişkiler kurması için Kıbrıs'a gönderdik. Ancak bir ilişki kuramamıştık."

Behçet Cantürk, Kıbrıs'a ilk parti eroini 1981 yılı Haziran ayında göndermişti.

Aynı günlerde, 4 Haziran 1981 tarihinde İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü, 090681 "Şifre Yıldırım Telsizi" ile 6 ilin valiliğine, "Behçet Cantürk ve akrabalarının uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı konusunda duyumlar alındığını" bildiriyordu...

SURİYE PAZARI

Cantürkler bu telsiz bilgisinden habersiz bir başka pazar kapısını açmak için çaba sarfediyorlardı: Suriye.

Suriye'de uyuşturucu piyasası Ermenilerden soruluyordu.

Kuşkusuz Suriye istihbarat örgütü Muhaberat'ın bu ticaretten haberi vardı. İddiaya göre, Muhaberat içinde Behçet Can-

61

türk'ün Ermeni akrabaları da vardı. Onlar, yeğenlerinin Suriye piyasasına girmesinde aracı olmuşlardı. Bir diğer iddiaya göre ise; Behçet Cantürk'ün akrabalarının, Ermeni örgütü ASALA ile ilişkileri vardı. Behçet Cantürk, bu örgüt sayesinde Suriye kapısını açabilmişti.

Suriye'ye ilk gönderilen eroin 20 kiloydu. Ancak Kıbrıs'a gönderilenden ucuzdu: Kilosu 1.5 milyonu. Eroin, Lice'den karayolu ile Nusaybin'e getiriliyordu. Hava karardıktan sonra katır sırtında sınır geçiliyordu. Mal, Kamışlı'da teslim ediliyor ve parası alınıyordu. 30 milyonluk bu partiden, Behçet Cantürk'ün net kazancı 20 milyonu!

Behçet Cantürk'ün, 1981 yılındaki en büyük bir başka kazancı, kızı Neval oldu. İstanbullu Akile Dilek Alev, Cantürklere bir kız evlat vermişti. Behçet Cantürk, Lice'deki kızı Hazal'la kafiyeli olsun diye, yeni doğan kızına Neval ismini koydu.

Neval Cantürk'ün doğumu, Lice ile İstanbul arasındaki buzlan eritti...

DOLARLARIN OLUŞTURDUĞU KÜMELER

Behçet Cantürk 1982 yılının Mart ayında yine İsviçre'ye gitti.

"İthalat ve ihracat işleriyle meşgul, milyarder işadamı" Behçet Cantürk, havaalanında hiçbir zorlukla karşılaşmadı.

Bankaları ile ünlü İsviçre, mesleği ne olursa olsun, ne iş yaparsa yapsın; bankalarına para yatıran her kişiye, ülkesinin kapılarını sonuna kadar açıyordu.

Behçet Cantürk de iyi müşteri sayılırdı. Zürih İsviçre Bank (Zürih SBS) P.Q. 88533 nolu hesabı oldukça hareketliydi:

- * 8 Eylül 1981'de 200 bin dolar çekmiş,
- * 8 Eylül 1981 'de, yani aynı gün bu kez 750 bin dolar çekmiş,
- * 10 Eylül 1981'de 889 bin 119 dolar yatırmış,

62

- * 14 Eylül 1981'de 250 bin dolar yatırmış,
- * 25 Eylül 1981'de 150 bin dolar çekmiş,
- * 6 Ekim 1981 'de 35 bin dolar çekmişti...

(1981 yılında 1 dolar 132 TL)

Böyle bir müşteriye İsviçre'de kapı açılırdı!..

Behçet Cantürk'ün Zürih ziyaretinin iki önemli amacı vardı. Önce Sarı Avni'ye uğraması gerekiyordu. Zürih kentim tanıdığı.

Sarı Avni'yi bürosunda oldukça keyifli buldu. Sarı Avni'nin yanında, bir sevkıyat sırasında cemse içinde görülen, Albay Ali İhsan Cesur da vardı. Albay Ali İhsan Cesur ile Sarı Avni'nin birlikteliği, akraba yakınlığından çıkıp iş ilişkisine dönmüştü. Albay'ın oğlu Meriç Cesur, Sarı Avni'nin gemilerinde çalışıyordu.

Sarı Avni'nin neşesi, Albay'ın, kendisine misafirliğe gelmesinden dolayı değildi. Sicilyalı Nunzio La Mattina, 11 milyon dolarlık borcunun taksitlerini ödemeye başlamıştı.

Ağzının sıklığı ile bilinen Sarı Avni çok güvendiği ortağı Behçet Cantürk'e, sevinç sarhoşluğu ile anlatmaya başladı: "Küme küme dizdik. İnanır mısın, paraların boyu şu duvarın yansına kadar geliyordu."

La Mattina, borcunun ilk taksidi olan 5 milyon doları, 5- 10-20- 100'lük dolardan desteler yapıp, bavullara doldurmuş ve, adamı Carlo (Antonino) Rotolo ile Sarı Avni'ye göndermişti. Parayı Sarı Avni'nin adamı Paul Waridel, Roberto Vito Palaz-zolo adlı bir Sicilyalı'nın bürosunda teslim almıştı.

Sarı Avni ve adamları yazıhanede, paraları saymak için bavullardan çıkarıp, duvarın kenarına küme küme dizmişlerdi. Safi Avni, Behçet Cantürk'e, paralardan oluşan bu yığın karşısındaki şaşkınlığını anlatıyordu.

Behçet Cantürk'ün, İsviçre'de bulunduğu 15 günlük dönemde La Mattina, Sarı Avni'ye aynı şekilde 3 milyon dolar daha

gönderdi. Bu parayı da Hotel Alexander'ın park yerinde Carlo Rotolo'dan, yine Paul Waridel teslim aldı. Anlaşmalarına göre, kalan taksitlerden 2 milyon dolar iki ay sonra verilecekti. Geriye kalan para ise çek ile ödenecekti.

Sarı Avni'nin işleri iyiydi! Behçet Cantürk'ten, "400- 500, kaç kilo bulabilirse o kadar bazmorfin göndermesini" istiyordu. "Dönünce kolayına bakarız" diyen Behçet Cantürk, ortağına veda edip ayrıldı.

Behçet Cantürk'ün İsviçre'de yapacağı bir tek işi kalmıştı...

Topkapı Otel'i'nin sahiplerinden Emin Görpe'yi Zürih'te buldu. Verdiği 60 milyonu faizi ile birlikte geri istedi. Emin Görpe, oteli akrabalarının sattırmadığını, kendisinin bir suçu olmadığını belirtti. Behçet Cantürk'ün verdiği 60 milyon lira ile "hah ihraç" etmişlerdi. İyi de para kazanmışlardı. Türkiye'de bulunan ortağı AP eski milletvekili İsmet Hilmi Balcı ile görüşürse, parasını faizi ile birlikte alacağını söyledi.

Behçet Cantürk, Türkiye'ye dönünce ilk işi, eski milletvekili İsmet Hilmi Balcı'yı bulmak oldu. Hilton Otel'i'nde buluştular. Emin Görpe ile konuştuklarını anlatarak, faizi ile birlikte 100 milyon lirasını istedi. Eski milletvekili Balcı, "halı ihracaatı" işinde çok para olduğunu, ortak olması halinde çok para kazanacağını söyledi.

Eski milletvekilinin ağzı iyi laf yapıyordu. Ne yaptıklarını anlattı:

Ankara'da iki şirketleri vardı: RAM Dış Ticaret A.Ş. ve RE-MAN A.Ş.(8) İsviçre'de de iki şirketleri vardı. Zürih'te bulunan bu iki şirket, sanki yabancı bir şirketmiş gibi, Ankara'daki iki şirketten halı alıyordu. RAM ve REMAN ihracaatçı iki firma olduğu için, devletten vergi iadesi alıyordu!

Behçet Cantürk işi anladı. Yapılan iş; hayali ihracattı. Ortak oldu. Bir yıllık ortaklığı boyunca, Behçet Cantürk toplam 170 milyon lira (1983'te 1 dolar 272 liraydı. 625 bin dolar) kazandı.

YÜZLERCE KİLO BAZMORFİN

"Sarı Avni'nin istediği malları bulabilmek için İranlı Hacı Reşit Zigari'yi her zaman kaldığı Çınar Otel'i'nden aradım. Yoktu. Van'ı arayıp Mehmet Sıddık Bayram'a sordum. O da kendisini arayacağını, bulduğu zaman beni telefonla arattıracağını söyledi. Aradan bir hafta geçti. İranlı Zigari, telefonla arayarak, Çınar Otel'i'nde olduğunu belirtti. Gittim. Yanında yardımcısı İranlı Seli de vardı. Sohbet sırasında, ellerinde ne kadar bazmorfin varsa alabileceğimi söyledim. 300 kilo anlamına gelen, "300 tane" bazmorfinleri olduğunu söylediler. İstanbul teslimi, kilosuna 400

bin lira istiyorlardı. Çok istekli oluşum, fiyat arturmalarına neden olmuştu. Kararımı sonra bildireceğimi belirtip Çınar Oteli'nden ayrıldım(9)

"Sarı Avni'nin İstanbul'daki adamı Ağa Koç'un, ölmeden(10) önce tanıştırdığı, Elazığlı Mehmet Süleyman'ı Hilton Oteli'ne çağırdım. 300 kilo bazmorfin temin ettiğimi, kilosunu 900 bin ikadan verebileceğimi söyledim. Anlaştık. Hemen İranlı Zigari'yi aradım. Tekliflerini kabul ettiğimi bildirdim.

"Aradan 10 gün geçti. Zigari telefonla beni arayarak, malı teslim alacak kişi ile adamının nasıl buluşacağını sordu. Elazığlı Mehmet Süleyman'ı, İranlı Seli ile Hilton Oteli'nde buluşturdum. İkisi arabaya binip, malın teslim edileceği yeri görmeye gittiler.

"Sonradan öğrendiğime göre, teslimat Dragos'ta olmuştu. Sarı Avni'nin adamları aldıkları 300 kilo bazmorfini İstanbul'un Adalar mevkiinde bekleyen gemiye küçük bir motorla götürüp yüklemişlerdi.

"1982 yılının Temmuz ayıydı. Hilton'dan telefonla, İranlı Zigari ile görüşmek için Çınar Oteli aradım. İranlılar artık Türkiye'den fazla ayrılmıyorlardı. Zigari'ye, yanına gelip bir kahve içmek istediğimi söyledim. Gittim, sohbet ettik. Sohbet sırasında, daha önce istemiş olduğum 400 kilo baz morfini yakında

65

teslim edebileceğini söyledi. İstanbul teslimi, kilosuna 500 bin lira istiyordu. Bu kez, Sarı Avni'nin yanıtını beklemeden hemen anlaştım. Çünkü Avni, İsviçre'de bana, iki sefer büyük partiler halinde bazmorfin işi yaptıktan sonra, bu işi bırakacağını söylemişti. Para konusunda sorunumuz yoktu. Bu nedenle İranlı Zi-gari'nin istediği kilo başına 500 bin lirayı kabul ettim.

"Durumu Sarı Avni'ye ilettim. Kilosunu yine 900 bin liradan anlaştık. Tıpkı diğer partilerde olduğu gibi mal yine Dra-gos'ta teslim edildi. Oradan Avni'nin gemisine yüklendi. Aldığım toplam 360 milyon Uranın 210 milyonunu İranlı Zigari'ye verdim." (1982'de dolar 185 lira.)

İranlı Hacı Reşit Zigari'ye para hemen teslim edilmiyordu. Sarı Avni bazmorfinleri Sicilyalılar'a sattıktan sonra aldığı paradan Behçet Cantürk'ün hissesine düşeni Yaşar Kısacık aracılığıyla Behçet Cantürk'ün hesabına yatırıyor. Behçet Cantürk, paranın yattığını öğrendikten sonra İranlı Zigari'ye ödeme yapıyordu.

Behçet Cantürk, 1982 yılının son sevkıyatını da şöyle anlatıyor:

"Kasım ayıydı. Sarı Avni telefonla beni arayarak, yanıma Laz Ahmet adında bir arkadaşını göndereceğini söyledi. Aradan birkaç gün geçti. Daha önceden tanıdığım Sarı Avni'nin adamı Elazığlı Mehmet Süleyman ile Laz Ahmet yanıma geldiler. Laz Ahmet, Sarı Avni ile çok dost olduklarını vs. anlatmaya başladı. Sözüünün sonunda benden 250 kilo bazmorfin rica etti. Bir hafta müsaade istedim. İranlı Zigari ile konuştum. Elleri hazır mal yoktu. Birkaç hafta beklememiz gerekiyordu. Bu arada Laz Ahmet sık sık yanıma gelip, malı ne zaman teslim edeceğimizi

soruyordu. Bu işlerin eskisi gibi kolay olmadığını, biraz beklemesi gerektiğini belirttim. Sonunda Zigari'den yanıt geldi. Mallar hazırды. İranlılar kilosuna 500 bin, ben de bir milyon istedim. Laz Ahmet kabul etti.

66

"Benim gözüm Laz Ahmet'i tutmamıştı. Sevkıyat olacağı gün, bu nedenle akrabam Asiye ile evli, İstanbul Tekel'de memurluk yapan Burhan Beskisiz'i, malın sağlam teslim edilmesi için görevlendirdim. Korktuğum olmadı. Sevkıyat yapıldı. Biz de paramızı aldık."

Bu arada, Behçet Cantürk 1982 yılı içerisinde Suriye'ye de dört sevkıyatta toplam 45 kilo eroin göndermişti...

ALTIN TOTO

Bedros Demirciyan, Behçet Cantürk'ün annesinin amca çocuğuydu. Behçet Cantürk, kendisine "dayı" diye hitap ediyordu. Diyarbakır buğday pazarında terzilik yaparken, 1965 yılında İstanbul'a göç etmişti. Kapalıçarşı girişinde Sibel Spor Mağazası ve Beyazıt Çarşı girişinde Sibel Büfesi'nin sahibiydi. İki işyerine de kızı Sibel'in adını koymuştu.

Behçet Cantürk, dayısı Bedros'u, 1979 yılında İstanbul'a geldiğinde tanıdı. Adresini, anneanesi İncik Demirciyan'dan almıştı.

Bedros Demirciyan Kürtleri sevmiyordu. Kürtlerin Ermeni-ler'e, Türkler'den daha çok zulmettiğine ve katlettiğine inanıyordu. Ancak Behçet Cantürk'ü sevmişti. Yeğenini, İstanbul'da birçok Ermeni ile tanıştırdı. Bunlar arasında Behçet Cantürk'ün hemşehrileri de vardı. Liceli Ermenilerin çoğu, Kapalıçarşı'da kuyumculuk yapıyordu. Hepsinin, Behçet Cantürk ile dostluğu vardı.

Ancak Kapalıçarşı, 1980 yılında Behçet Cantürk'ü "toy sanıp" dolandırmaya kalkmıştı.

Liceli Bülent Caner, İstanbul'da kuyumculuk yapıyordu. Bu arada yurtdışından da kaçak külçe altın getirip satıyordu. Beh-

67

çet Cantürk, kaçak altın işine de hisseli olarak girmek istedi. Hemşehrisi Bülent Caner kabul etti. Behçet Cantürk, 10 milyon lira verdi. İsviçre'den kaçak altınlar getirilip, satıldı. Günler geçti. Behçet Cantürk'ün parası ve kârı ödenmedi. Birkaç kez istedi. Sonuç alamayınca Bülent Caner'in çocuğunu kaçırmaya teşebbüs etti. Araya, Arat Kundura'nın sahibi Ermeni Yaşar Arat girdi. Behçet Cantürk, kân ile birlikte 15 milyon lira aldı. Kapalıçarşı onu tanıdı.

Dayısı Bedros Demirciyan'ın, Kapalıçarşı'yı tanınması ve altın piyasasından haberdar olması

nedeniyle, dayı- yeğen, altın fiyatları düştüğü zaman altın alıp, yükseldiği zaman satıyorlardı. Behçet Cantürk, kârdan dayısına yüzde 10 veriyordu.

Behçet Cantürk, Kapalıçarşı'daki hemşehrileri ile ilişkisini hep iyi tutuyordu. Çünkü İsviçre'den getirdiği dövizleri burada bozduruyordu...

Kapalıçarşı esnafı ile sadece döviz ilişkisi yoktu. 1980 yılında tanıştığı Mardinli Sait Koç'un "ithal ettiği" pırlanta işine hisse verip, kârdan yüzde 15- 20 pay alıyordu...

Behçet Cantürk, dayısına çok güveniyordu. Bu nedenle Bedros Demirciyan'ın yeğeni, Ermeni Yaşar Demirel'i yanına şoför olarak aldı. Bir süre Hollanda'da çalışan, daha sonra İstanbul'a gelerek taksi şoförlüğü yapan Liceli Yaşar Demirel, kısa zamanda Behçet'in güvenini kazandı. Yaşar Demirel, sadece şoför değil, her türlü gizli bilgiyi, belgeyi taşıyan, gerektiği zaman Behçet Cantürk'ün fedailiğini yapan biriydi.

Amcasının çocukları Halis ve Fettah Cantürk de, Behçet'in korumasını üstlenmişlerdi. Ancak bu, "Behçet Cantürk koruması olmadan dışarıya adım atmıyor" anlamına gelmiyordu. Örneğin, 1982 yılının yazında, iki eş; Hidayet ile Dilek'i, çocukları; Hazal ve Neval'i, kendi kullandığı kırmızı spor Mercedesi ile tatile götürmüştü.

68

Keyifli geçen tatilden sonra, hamile olan Dilek doğum yaptı.

Behçet Cantürk'ün bir kızı daha olmuştu. Üçüncü çocuğuna, ismi ablalarıyla uyumlu olsun diye, "Zelal" adını verdi.

Behçet Cantürk'ün sevinci uzun sürmedi...

Amcasının çocuğu Abdullah Cantürk, 5 Haziran 1982 tarihinde, Avusturya'nın Grossav- Lover şehrinde Urallar şirketine ait 34 RH 502 plakalı kamyonunda yakalanan 13.5 kilo eroin nedeniyle, uluslararası polis örgütü İnterpol tarafından aranmaya başlandı.

Abdullah Cantürk'ün polisle başının derde girmesi ilk değildi. Suç dosyası kabarıktı: 25 Ocak 1980 ve 14 Nisan 1981 tarihlerinde, eroin kullandığı iddiasıyla gözaltına alınmıştı.

İkinci kez yakalandığında, asker kaçağı olduğu ortaya çıktı. Jandarma eşliğinde askere gönderilirken firar etti. 17 Hazi-ran'da yakalandı. Yine firar etti. 28 Aralık'ta yine yakalandı. Askerliğini bitirdi. Bu kez başı İnterpol'le belaya girmişti. Aranmasından yaklaşık 7 ay sonra, 21 Aralık 1982 tarihinde yakayı Diyarbakır'da ele verdi.

Bu arada Behçet Cantürk de, amcaoğlu nedeniyle ifade vermesi için İstanbul Narkotik Şube'ye getirildi. Sorgusu yapılan Behçet Cantürk salıverildi. Nezarethanedен çıkarken, gözaltında bulunanlara cebindeki tüm paraları verdi. Yeğenini kurtarmak için de 150 bin lira kefalet ödedi...

1982 yılı, Cantürk ailesi için hiç de iyi geçmiyordu...

Ferzande Cantürk, eroin kaçakçılığı iddiasıyla Almanya'da tutuklandı. Yine aynı yıl, damatları Halim Malkaç, eroin kaçakçılığında hüküm giydi. Dayılarının damadı Ali Seviş, adam öldürmek iddiasıyla cezaevine girdi. Tek sevindirici haber Diyarbakır Cezaevi'nden geldi. Adam yaralamaktan hüküm giyen Yusuf Cantürk tahliye edilmişti...

69

TEFECİLİK

Toplum hızla dönüşüyor, en temel kolektif değerlerden bile uzaklaşıyordu. Artık bireyin varolmasının salt nedeni, ekonomik başarıydı! Saygın bir konum edinmenin tek yolu, servet ve şöhret sahibi olmaktan geçiyordu...

Behçet Cantürk'ün, 15 yaşında tetiğe basmasının, 30 yaşında servet sahibi olmasının bir tek amacı vardı: Saygı kazanmak!

Kısa zamanda büyük bir servet sahibi olmuştu:

- * Diyarbakır Demir Otel,
- * Diyarbakır Cantürk Otel,
- * Diyarbakır Cantürk İşhanı,
- * Demir Oteli karşısında bulunan bir han,
- * Diyarbakır'da iki katlı bina,
- * Diyarbakır'da 45 dönümlük arsa,
- * Diyarbakır'da iki daire,
- * Diyarbakır'da üç dükkân,
- * Ankara Sincan'da 14 dönüm arsa,
- * Ankara Karmen Otel inşaatı,
- * İstanbul Bakırköy'de daire,
- * İstanbul Erenköy'de daire,
- * Lice Kumluca Köyü'nde bağ arazisi,

- * Diyarbakır Kavasınar Köyü'nde bağ arazisi,
- * Diyarbakır Nasnavar Köyü'nde tarla,
- * Mercedes 350 spor araba,
- * Deniz motoru,
- * Yerli ve yabancı bankalarda para...

Bitmedi

Behçet Cantürk, zor duruma düşenlere, el altından yüksek faizle ödünç para veriyordu. Yani tefecilik yapıyordu!

70

Herko İplik Fabrikası ile Maltepe İplik Fabrikası'nın sahibi ve şarkıcı Semiha Yankı'nın kocası Ömer Haşhaş, Behçet Can-türk'den 170 milyon lira borç aldı. Karşılığında 225 milyon liralık senet verdi. Senetlerin tamamı Behçet Cantürk adına yapılmıyordu.

Behçet Cantürk, şoförü Yaşar Demirel, büroda çaycı olarak çalışan 17 yaşındaki İlameddin Dakman ve bir yıl öncesine kadar Lice Nüfus Müdürlüğü'nde çalışırken, tayini Ergani'ye çıkınca memurluğu bırakan Abdulkadir Takan adına da senet düzenliyordu.

Ömer Haşhaş borçlarını zamanında ödeyemedi. 100 milyon lira nakit verip zaman istedi. Behçet Cantürk kabul etti, yeniden senet düzenlediler. Haşhaş'ın borcu 400 milyon liraya çıktı...

Keçeli ailesi de zor duruma düşmüştü. Hikmet Keçeli'nin, Behçet Cantürk'ten istediği para çok değildi. Hemen anlaştılar; 20 milyona, 10 milyon faiz verecekti. Behçet Cantürk, Hikmet Keçeli'nin senetlerini İstanbul Yapı ve Kredi Bankası Mecidi-yeköy şubesindeki gizli kasasına koydu.

Diyarbakırlı işadamı Doğan Cizrelioğlu'na verilen 60 milyon karşılığında alınan senetler ise aynı bankanın Taksim şubesine konuldu.

Yamsan Besicilik İç- Dış Ticaret ve Sanayi A.Ş. bir aile şirketi idi. Ortakları Sedat- Semahat Cömert, Yusuf- Sefa Yaman ve Nusret Gerden'in acilen paraya ihtiyaçları vardı.

Yusuf Yaman, Gümrük ve Tekel eski Bakanı Tuncay Mata-racı'nın "iş ortağı" olduğu için 18 aya mahkûm edilmişti. Cezasını çekip, çıkmıştı. Ancak şirketinin acilen paraya ihtiyacı vardı. Cezaevi'nde tanıdığı Uğurcan Elmas'tan yardım istedi. Beh-çet Cantürk'le tanıştırdı. Biri 55 milyon, diğeri 45 milyon olmak üzere iki çek aldı.

Borçlarını ödeyemediler. Behçet Cantürk'e, şirketi satın almasını teklif ettiler. Behçet Cantürk, "önce bir araştırma yapayım" dedi.

71

Yamsan A.Ş.'nin sadece adı vardı. Yaptığı hiçbir iş yoktu. Sadece kredi için devlete başvuruda bulunulmuştu. Yalnız, Yamsan A.Ş'nin de ortakları arasında bulunduğu bir başka şirket daha vardı: Bursa Boru ve Profil Anonim Şirketi.

İlginçtir, Yamsan ailesi bu şirketi yeraltı dünyasının ünlü ismi Abuzer Uğurlu'dan satın almıştı. Behçet Cantürk'ü asıl sevindiren ise şirketin Orhangazi'de, 540 dönümlük bir yerinin olmasıydı. Behçet Cantürk alacaklarına karşılık, önce Yaman-lar'ın 34 L 7666 plakalı 280 S Mercedesi'ni, daha sonra da Bursa Boru ve Profil Sanayi A.Ş'yi servetine kattı...

20 Nisan 1983 tarihinde şirketin hisseleri paylaştırıldı. Behçet Cantürk, Yamsan A.Ş'nin A grubu bin 440 hissesini 7 mil-yon 200 bin liraya, Yusuf Yaman'ın Bursa Boru ve Profil Sanayi A.Ş'deki A grubu bin 680 hissesini de, 8 milyon 400 bin liraya satın aldı.

Bursa Boru ve Profil A.Ş'nin diğer hisselerini ise ailenin diğer fertleri almıştı:

Sefa Yaman'ın A grubu 720 hissesini, 3 milyon 600 bin liraya Nizamettin Cantürk,

. Sefa Yaman'ın B grubu 240 hissesini, bir milyon 200 bin liraya Mehmet Han Kozat,

Sedat Cömert'in B grubu 240 hissesini, bir milyon 200 bin liraya Hidayet Kaşan,

Semahat Cömert'in B grubu 240 hissesini, bir milyon 200 bin liraya yine Hidayet Kaşan,

Nusret Gerdan'ın B grubu 240 hissesini, bir milyon 200 bin liraya Akile Dilek Alev satın alıyordu.

Behçet Cantürk, ağabeyini, iki karısını ve kendine en yakın bulduğu akrabasını şirkete ortak etmişti.

Bursa Boru ve Profil Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu 10 Mayıs 1983 tarihinde; Behçet Cantürk, Mehmet Han Kozat ve Akile Dilek Alev'in katılımıyla toplandı. Seçim yapıldı. İdari Meclis Başkanlığına Behçet Cantürk, vekilliğine Mehmet Han Kozat

72

ve üyeliğe Akile Dilek Alev getirildi. İmza yetkisi sadece Behçet Cantürk'deydi.

Behçet Cantürk aynı günlerde bir şirket daha satın aldı: Çamsan Kimya ve Tekstil Ürünleri A.Ş.

Behçet Cantürk bu şirketine de, kardeşleri; Nizamettin, Azet ve Sabit Cantürk ile eşleri; Hidayet Kaşan ve Akile Dilek Alev'i ortak etmişti.

Cansan şirketinin ilk yaptığı iş başarısızlıkla sonuçlandı. İstanbul'da sabun ve zeytinyağı fabrikaları bulunan Ali Alkan ve kardeşleri, İtalya'dan 3 bin 500 ton Sutkostik maddesi için izin almışlardı. Behçet Cantürk, bu işin nakliyesini Cansan adına aldı. Malların taşınması için, Betaş Gemicilik A.Ş.'nin sahibi, aynı zamanda Sarıyer Kulübü'nün Başkanı Erdal Aksoy ile anlaştılar.

İtalya'dan mallar geldi. Depo bulunamadığı için, sutkostik-ler bir süre Erdal Aksoy'un gemisinde kaldı. Aksoy, 8 tonluk büyük gemisine ihtiyacı olduğunu, malları buradan alıp küçük gemisine yükleyeceğini söyledi.

Ancak küçük gemi daha önce mazot taşıdığı için, malın değeri oldukça düşmüştü. Ali Alkan, bozulan malları almayacağını söylüyordu. Fakat Behçet Cantürk, "zararı karşılarım" sözünü verince malları aldı. Bu arada, taşıma şirketinin sahibi Erdal Aksoy ile Behçet Cantürk mahkemelik oldular. İkisi de, şirketlerinin zarar ettiği iddiasında bulunuyordu.

Behçet Cantürk'ün avukatlığını, amcazadesi CHP Diyarbakır milletvekili Halil Akgül aracılığıyla 1980 yılında tanıştığı Medet Serhat yapıyordu.

Cansan'ın her işi bu kadar problem yaratmıyordu. İstanbul Üğütücüler A.Ş'den 30 milyon liraya aldıkları boya hammaddesini, yine İstanbul'daki Marshal Boya A.Ş'ye 45 milyona sattılar. Bu işten Cansan'ın net kârı 15 milyon lira (55 bin 147 dolar) oldu.

73

BANKALARDAKİ MİLYONLAR

Behçet Cantürk'ün elinde çok fazla nakit parası vardı. Bunların hepsini kendi adına bankalara yatırmıyordu. Yanında çalıştırdığı; Yaşar Demirel, Abdülkadir Takan, İlameddin Dakman ve Halis Cantürk adına da bankalara hesap açtırmıştı.

Sadece kendi hesabındaki paraların öğrenilmesi bile dikkatlerin üzerine çevrilmesi için yeterliydi. Behçet Cantürk'ün çeşitli bankalarda yer alan sırdaş hesapları vardı:

* 25 Temmuz 1981, Türk Ticaret Bankası İstanbul/ Altın-

bakkal 50 milyon TL. (510 bin 204 dolar)

* 27 Mayıs 1982, Osmanlı Bankası Ankara/ Merkez 75 mil

yon TL. (500 bin dolar)

* 18 Haziran 1982, Vakıflar Bankası İstanbul/Aksaray 71

milyon TL. (473 bin 333 dolar)

* 2 Temmuz 1982, Vakıflar Bankası İstanbul/Aksaray 62

milyon 500 bin TL (416 bin 666 dolar)

* 4 Ekim 1982, Yapı Kredi Bankası İstanbul/Beyazıt 235

milyon 50 bin TL (1 milyon 567 bin dolar)

* 27 Ekim 1982, Yapı Kredi Bankası İstanbul /Beyazıt 125

milyon 400 bin TL (836 bin dolar)

* 16 Aralık 1982, Yapı Kredi Bankası İstanbul/Beyazıt 63

milyon 500 bin TL (423 bin 333 dolar)

* 30 Aralık 1982, Yapı kredi Bankası İstanbul/Beyazıt 80

milyon TL (533 bin 333 dolar)

* 4 Ocak 1983, Vakıflar Bankası İstanbul/Aksaray 80 mil

yon TL (533 bin 333 dolar)

* 1 Eylül 1983, Türk Ticaret Bankası İstanbul/Altınbakkal

100 milyon TL (666-bin 666 dolar)...

Behçet Cantürk, 1982- 83 yıllarındaki vergi beyannamesinde 5 milyon lira kazandığını belirtti!..

74

SEVKİYATA DEVAM

"1983 Mayıs ayı başında Laz Ahmet'le Hilton Oteli'nde buluştuk. Sarı Avni'nin 500 kilo bazmorfin istediğini söyledi. Ben de şu anda mal olmadığını, araştırıp kendisine bildireceğimi belirttim. Van'daki Bayram Oteli'ni arayarak, Zigari ya da Se-li'nin benimle temasa geçmesini istedim. Bir hafta sonra, İranlılar İstanbul'a gelerek beni buldular. 500 kilo mala ihtiyacım olduğunu söyledim. Bu arada şunu da hatırlatmam gerekiyor. İranlılar bu malları ne yaptığım

konusunda bana hiç soru sormazlardı. Ben de onların, malı nereden bulduklarını merak etmezdim!.

"Ellerinde 250 kilo mal olduğunu, istersem hemen verebileceklerini söylediler. İstanbul teslimi, kilosu 600 bin liraya (1983 yılında dolar 272 TL oldu. 2 bin 205 dolar) anlaştık.

"Laz Ahmet'le tekrar buluştuk. 500 kilo mal bulamadığımı, ama isterse hemen 250 kilo bazmorfini verebileceğimi söyledim. Sevindi. Kilosu 1 milyon 200 bin liradan (4 bin 411 dolar) anlaştık.

"Mayıs ayı içinde Zigari, malı İstanbul'a getirdi. Yanında Seli yoktu. İstedğim diğer 250 kiloluk malı bulmak için sanıyorum İran'a gitmişti. Zigari'nin getirdiği malları, Elazığlı Mehmet Süleyman, benim adamım Burhan Beskisiz teslim alıp, şevkettiler.

"Haziran ayında İranlı Seli İstanbul'a gelerek, 300 kilo malın hazır olduğunu söyledi. Önceki fiyatta Seli'yle de, Laz Ahmet'le de anlaştım. Sevkıyatı aynı kişiler yaptı. Kazandığım 360 milyon liranın (1 milyon 323 bin 529 dolar), 180 milyon lirasını İranlı Seli'ye verdim."

1983 yılında Behçet Cantürk, biri Şubat ayında, diğeri Nisan ayında olmak üzere toplam 20 kilo eroini de, Suriye'ye şevketti.

75

Eroinleri, "Profesör" İzzet Gündüz Sarıyar'ın asistanlığını yapan, "Doktor" lakaplı Abdülcebbar Doğru yapıyordu. Ancak "Doktor" Doğru, ürettiği malın kalitesini ölçe ölçe eroinman olmuştu! Üstelik çok gevezeydi. Behçet Cantürk, sekizinci partiden sonra, "Doktor" un kovulmasını emretti.

Daha sonra "kimyagerliği" kim yapmıştı?

Kimse öğrenemedi. Ancak Nizamettin Cantürk, 1983 yılında İstanbul Ömür Hastanesi'nde gözlerini tedavi ettirince, "kimyagerin," O olduğu şeklinde dedikodular çıktı. Çünkü eroin imalatı gözleri tahriş ediyordu.

Ağabeyinden sonra Behçet Cantürk de hastanelik oldu!

Ekim ayında, 34 S 2666 plakalı mercedes otosuyla kaza yaptı. Bebek Belediye Park Gazinosu'nda arkadaşlarıyla eğlenip sarhoş olmuştu. Sarhoş araba kullanmanın cezasını kaza yaparak ödedi. Hemen hastaneye kaldırılan Behçet Cantürk'ün, direksiyona sıkışan sağ kolu kırılmıştı. Tedavisi yapıldı. Ancak, doktorlar üzücü haberi verdiler: Yaşamı boyunca sağ kolunu çok fazla kullanamayacaktı.

Yaşamı boyunca acılar yanından hiç eksik olmadı!..

Her sarhoş olduğunda annesini hatırlardı. "Zavallı anneme çok eziyet etmişler" deyip, için için

ağlardı. Duygusal bir yapısı vardı.

Yardımseverdi. İstanbul'daki yoksul Ermenilere, üniversitede okuyan Kürt öğrencilerine el altodan maddi yardımda bulunuyordu.

Tatile gitmeyi seviyordu.

Eşi Dilek'i yanına alıp Antalya'ya gitti. Talya Oteli'ne yerleştiler. Ağabeyi Nizamettin ile eşi Süreyya'yı da davet ettiler. Ancak işler onu Antalya'da da rahat bırakmadı. Müdürü Sami Akdağ hemen İstanbul'a gelmesini istiyordu. Okumuş Holding, Haşhaşlar'ın iplik fabrikasına talip olmuştu. Behçet Cantürk ile

76

borçları konuşmak istiyorlardı. Çünkü Behçet Cantürk fabrikaya haciz koydurmuştu. Toplantıya katılmak için tatilini yarıda kesip İstanbul'a döndü. Anlaşamadılar.

Bir anlaşmazlığı da eski milletvekili İsmet Hilmi Balcı'nın oğlu Murat ile oldu. Murat Balcı Alanya'da inşaatı devam eden otelini, Behçet Cantürk'e satmak istiyordu. Otel görmek için, avukatı Cevdet Yardım'la Alanya'ya gittiler. Otelin yeri, Alanya Kalesi'ne çıkış yolu üzerindeydi. "Denize uzak" diye almaktan vazgeçti.

O yıllarda daha yeni başlamıştı; kara paranın turizme yönelmesi!

VE SON SEVKİYAT

"Sarı Avni, beni 1416536 numaralı telefonumla arayıp, şifreli konuşarak, 130 kilo bazmorfin, 30 kilo da eroine ihtiyacı olduğunu söyledi. Eğer bulabilirsem birinci sevkıyattan hemen sonra, 150 kilo daha eroin göndermemi istedi. Bazmorfinin kilosunu 1 milyon 300 bin liradan, eroinin kilosunu ise 3 milyon liradan anlaştık.

"130 kilo bazmorfin için, kendi ekibimle hemen temasa geçtim. İranlı Zigari ile İstanbul teslimi, kilosu 800 bin liraya anlaştık. Eroin işine direk girmek istemiyordum. Çünkü dedikodusu çoktu. Bu işlerle uğraşan Yugoslavya göçmeni İbrahim Çalışkan ve Urfalı Reşit Alpan'ı buldum. Kendilerine acilen 30 kilo eroine ihtiyacım olduğunu, arkasından da 150 kilo daha eroin talep edeceğimi söyledim. Bu arada eroinlerin benim adıma yapıldığının da kesinlikle söylenmemesini istedim. Eroinin İstanbul teslimine 2 milyon lira vereceğimi belirttim. Anlaştık. Ancak bazmorfin satın alabilmek için, benden 50 milyon lira kaparo istediler. Verdim.

"20 Ekim'de sevkıyatı yapacaktık. İranlı Zigari malı İstanbul'a zamanında getirdi. 130 kilo bazmorfin, Sarı Avni'nin ge-

77

misine Büyükkada yakınlarında yüklendi. Eroinleri bekliyorlardı. Sabırsızlanmaya başladım. Lice'ye telefon ettim.

"Birgün önce jandarmalar tarafından, Anhazap mezrasında 217 kilo eroin ele geçirilmişti. Mallar yakalanmıştı. Sakin olmam gerekiyordu. Büyükkada açıklarında bekleyen, Sarı Av-ni'nin gemisine, hemen hareket etmesi gerektiğini bildirdim. İşler karışıyordu."

Behçet Cantürk, zengin ve ünlü olmuştu. Bazı hemşehrileri kendisini kıskanıyordu. 217 kilo eroin yakalanmasının nedeni de jandarmalara yapılan ihbardı. Mehmet Han Özer, Rıza Zingil, Halil Arıkboğan, İzzettin Zingil, Tekin Kaymaz iş üzerinde yakalanmışlardı.

Behçet Cantürk, ihbarın kimler tarafından yapıldığım hiç öğrenemedi. Çünkü öğrenecek zamanı kalmamıştı...

25 Ekim'de de, Diyarbakır'da Abdurrahman Erhan'ın evinde 1 kilo eroin yakalanıyordu. Erhan, uyuşturucuyu Liceli, "Doktor" lakaplı Abdülcebbar Doğru'dan aldığını itiraf etmişti. Polis "Doktor" un evine baskın yapıp, evde, 300 gram eroin bulmuştu. "Doktor" gözaltına alınmıştı.

Çember daralıyordu.

SÜRPRİZ GÖZALTI

Beklenen gerçekleşiyor...

10 Kasım günü, Behçet Cantürk'ün, Cumhuriyet Caddesi Merkez Han 163/8 Elmadağ adresindeki yazıhanesine polisler baskın yaptılar. Ecza dolabının arkasına, duvar kazılarak yapılmış gizli bölmede, Smith Wesson bir tabanca ile 9 adet mermi buldular.

Büroda bulunan, Yamsan şirketinin müdürü Sami Akdağ, muhasebeci Ülkü Varol, sekreter Betül Ayyüce, şoför Yaşar De-mirel gözaltına alındı.

Minibüse doldurulanlar, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gö-

78

türüldüklerinde çok şaşırıldılar. Çünkü kendilerini, Kaçakçılık'a, Narkotik'e değil, Mali Şube'ye getirmişlerdi!

Olay anlaşıldı.

Herko İplik Fabrikası ile Maltepe İplik Fabrikası sahibi Ömer Haşhaş 400 milyon tutarındaki borcunu ödeyemeyince, Yaşar Demirel, Abdülkadir Takan, Fettah Cantürk tarafından tehdit edilmişti. Konu önce basına, sonra da Mali Şube'ye yansımıştı.

Emniyetteki dostlarından, "Önemli bir mesele değil, hallederiz" güvencesini alan Behçet Cantürk, yardımcıları Abdülkadir Takan ve Fettah Cantürk ile birlikte, 21 Kasım'da teslim oldu.

Behçet Cantürk polise, silahın dedesine ait olduğunu, Lice depremi sonrasında enkaz altından çıkardıklarını anlattı. Arkasından 306545 nolu silahın ruhsatını gösterdi. Tehdit olayının ise abartıldığını, adamlarının Haşhaş'tan 400 milyon lira alacaklarını istemeye gittiklerini söyledi.

Behçet Cantürk gözaltından hemen çıkacağını düşünüyordu.

Yanıldı. Silah ruhsatı sahte çıkmıştı.

Üstelik, 8 Eylül günü İstanbul Emniyet Müdürlüğü Narkotik şubesinde düzenlenen bir operasyonla, Kartal Küçükyalı Tren İstasyonu'nun tam karşısında bulunan Yalı Restaurant'ta, Fuat Buluttekin adındaki şahıs 3 kilo esrarla yakalanmış ve uyuşturucuyu Behçet Cantürk, Yaşar Demirel, Bedros Demirciyan, Fettah Cantürk, Halim Civelek, Abdülkadir Takan'dan aldığını söylemişti.

Polis, Behçet Cantürk'ün adamı Halim Civelek ve Bedros Demirciyan'ın evlerine operasyon düzenledi. Halim Civelek'in evinde de bir tabanca bulundu. İki de gözaltına alındı.

Olayın ucu Emin Görpe'ye verdiği 100 milyon TL tutarındaki marklara kadar ulaşmıştı. O günlerde döviz işlemleri çok sıkı kontrol ediliyordu!

79

Korktu. Avukat Saffan Mindivanlı aracılığıyla, İstanbul Üniversitesi Diş Fakültesi Dekanı Profesör Gürbüz Öztürk'e, İsviçre'de göz ameliyatı olması için 5 milyon TL karşılığında 50 bin frank vermişti. Bu da duyulursa, başı yine 1567 sayılı kanunla (döviz suçu) derde girecekti.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne kocasını ziyaret için gelen, Halim Civelek'in eşi Yasemin ile birlikte, avukat Mindivanlı'ya not gönderdi: "Hocanın (Prof. Gürbüz Öztürk) döviz işleriyle ilgili olarak polis, benim bir ilgim olup olmadığını sorarsa, kesinlikle yok deyin."

İş büyüyordu. Behçet Cantürk'e yöneltilen soruların niteliği de değişmişti: Sarı Avni'yi, Ermeni örgütü ASALA'yı ve DDKD'yi soruyorlardı!

Şaşırılmıştı. Şakin olmaya çalışıyordu. Sarı Avni ile sadece arkadaşlık ilişkisi, örgütlerle ise hiçbir yakınlığı olmadığını söyledi.

Sorgusu tam 46 gün sürdü.

5 Ocak 1984 tarihinde mahkeme önüne çıktı. Ödünç para verme kanununa muhalefet, evrakta sahtecilik, silah bulundurma kanuna muhalefet, Türk parasının kıymetini koruma kanuna muhalefet ve en önemlisi uyuşturucu madde kaçakçılığıyla suçlanıyordu. Behçet Cantürk, Fettah Cantürk ve Halim Civelek'in avukatlığını Medet Serhat yapıyordu. Avukatlarının iyi

savunmasına rağmen tutuklanmaktan kurtulamamışlardı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, 30 Aralık 1983 gün ve AD. MÜŞ. 1983/KAÇ- 355 sayılı soruşturma emri ile sanıkların davasına, "Devletin Siyasi veya Mali veya İktisadi veya Askeri veya İdari güvenliğini bozacak nitelikte" suçlar işlediklerini ileri sürerek, davaya Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 nolu Askeri Mahkemesi'nin bakması gerektiğini belirtti.

Behçet Cantürk, Fettah Cantürk ve Halim Civelek, Ankara Mamak Askeri Cezaevi'ne gönderildiler.

80

Borç olayının boyutları kısa bir sürede çok büyümüştü. Birkaç saat içinde serbest bırakılacağını düşünen Behçet Cantürk, 50 gün sonra saçları kesilmiş, tek tip cezaevi kıyafetiyle Mamak Askeri Cezaevi'nin yolunu tutmuştu...

Yaşamında üçüncü kez, üzerine demir parmaklıklar kapatılıyordu.

Ancak, Mamak Askeri Cezaevi'nde fazla kalmadı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, 13 Ocak 1984 tarihinde görevsizlik kararı verdi. Askeri Savcılık, uyuşturucu madde kaçakçılığının nasıl ve ne surette yapıldığının bilgisi ve delili olmadığı için soruşturma dosyasını İstanbul Beyoğlu Cumhuriyet Savcılığı'na gönderiyordu.

Fettah Cantürk, tabancanın kendisine ait olduğunu söyleyince, Behçet Cantürk 17 Şubat 1984 tarihinde tahliye edildi.

Fettah Cantürk, Behçet Cantürk'e karşı kendini hep borçlu hissediyordu. Onun sayesinde 1981 yılında, 3. Kolordu İstihkam Şube Müdürlüğü'nde, Albay Ali İhsan Cesur'un komutasında rahat bir askerlik yapmıştı. Askerliği bitince de hemen yanına alarak, "Baba" lığını göstermişti. Cezaevinden çıkarken de cebine 50 bin lira koymuştu.

Basın, ASALA'nın terör eylemleri nedeniyle, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Ermenilere saldırıyordu. İki bin beş yüz yıllık Anadolu Ermeni, "medya terörüne" maruz kalıyordu. Bir kısım basına göre, Türkiye'deki bütün Ermeniler ASALA militanıydı!

Bagos ve İncik'in torunu, Hatun'un oğlu, Behçet Cantürk de bu "medya teröründen" nasibini alıyordu.

Narkotik Şube Müdürü Uğur Gür'ün (Daha sonra Bolu Emniyet Müdürü), Behçet Cantürk'le çekilmiş fotoğrafları basında yer alıyordu. İstanbul Emniyet Müdürü Şükrü Balâ'yla birlikte Çekilmiş fotoğraflarının, İstanbul Sıkıyönetim Komutanına verildiği dedikoduları kulaktan kulağa yayılıyordu.

Neler yazılıyordu neler: Behçet Cantürk, poliste bulunan raporlarının her sayfasına milyonlar veriyordu! Gözaltına alındığında, serbest bırakılması için MİT'e 1 milyon lira, hakimlere ise 3.5 milyon lira rüşvet vermişti!

Adının geçtiği her haberde, Ermeni olduğu mutlaka belirtiliyordu.

Avukatı Medet Serhat aracılığıyla Güneş Gazetesi'ne tekzip gönderdi. Güneş, tekzibi yayımlamayınca gazeteyi satın almaya kalkıştı!..

Tedirgindi. Diyarbakır'dan aldığı bir haber canını iyice sıktı. Kardeşi Sabit Cantürk, Diyarbakır Renk Pavyon'da tartıştığı garsonu, 7.65 mm çaplı Astra marka tabancasıyla öldürmüştü!

Öfkelenmişti. Yazıhanesine gitti. Şoförü Yaşar Demirel'e, "Sen Ermenisin, senin yüzünden herkes beni de Ermeni sanıyor. Ben Türk'üm Türk" diye bağırıp, kızgın bir halde müdürüne dönerek, "Sami Bey, bunun hesabını kesin" dedi. Bürodaki herkes şaşırılmıştı. Ancak kimse ağzını açıp birşey demedi.

Birkaç gün sonra Yaşar'ı telefonla arayıp, "Nasıldı numaram, beğendin mi" deyip gönlünü aldı.

SELAHATTİN TESLİM OLUYOR

Osman Nuri Mutlu, 1935 Kastamonu Tosya doğumlu. Terziydi, İstanbul'a taşındı. 1975 yılında Sultanahmet'deki evinde çıkan yangında eşini ve 16 yaşındaki tazını kaybetti.

Acısını unutmak için çevre değiştirdi. Laleli'ye taşındı. "Profesör" İzzet Gündüz Sarıyar ile tanıştı. "Profesör" ün ürünü eroinleri, turistlere satmaya başladı. Hocasından ders aldı: "Kimyagerliği" öğrendi.

11 Şubat 1984 tarihinde yakalandı. Başından geçen herşeyi en ince ayrıntılarına kadar anlattı. "Behçet Cantürk, Türkiye'nin en büyük sevkiyatını yapar. Malları İranlılar'dan alır, Ri'

zeli Sarı Avni'ye gönderir. Önceden eroinlerini ben ve İzzet Gündüz Sarıyar yapıyorduk. Sonra hemşehrileri Abdülcebbar Doğru ile çalışmaya başladılar..."

Diyarbakır Cezaevi'nde bulunan Abdülcebbar Doğru, Ankara'ya getirilerek, Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı ekiplerince sorgulandı.

Abdülcebbar Doğru, Cantürklere, 1979 yılından 1981 yılına kadar, toplam 8 parti iş yaptığını itiraf etti!

Behçet Cantürk'ün bu sorgulamalardan haberi yoktu. Bu nedenle yaptığı hareketin ne kadar hatalı olduğunu bilmiyordu: Hemşehrisi Selahattin Delidere'den teslim olmasını istiyordu.

Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanı Atilla Aytek'ten işkence yapılmayacağı güvencesini aldılar. Selahattin Delidere 20 Şubat 1984 günü teslim oldu. Ve teslim olur olmaz işkenceye alındı. Günlerce süren bu işkenceler sonucu, ayrıntılı bir ifade verdi:

"1943 yılında Lice'de doğdum. 40 günlük iken annem Emine vefat etmiş. Babam bir yıl sonra Fahriye Yeltekin ile evlendi. Arazimiz vardı, babam tarımla uğraşırđı. Geçinemedi, Diyarbakır'a göçtü. 1958 yılından 1961'e kadar Diyarbakır'ın değişik semtlerindeki fırınlarda çalıştım. 1964 yılında eşim Mesude Yeltekin ile evlendim. Diyarbakır pazarında kaçak elbise, incik, boncuk satıyordum. 1964 yılında Konya'dan askerliğe elverişli değildir raporu aldım. Ondan sonra Mardinli kaçakçılardan aldığım halıları ve ev eşyalarını satmaya başladım.

"İlk silah kaçakçılığımı 1972 yılında, uzaktan akrabam Hacı Fikri Canpolat'la yaptım. Hacı Fikri Canpolat'ın Ankara'da tanıştırdığı Samsunlu Fahri Bank aracılığıyla, Samsunlu Ali Açmak ve Trabzonlu Ziya Çavdar'la tanıştım. Bulgaristan'dan gelen, denizyolu ile Samsun kıyılarına çıkartılan 150 adet 7.65 mm çaplı Çek ve Lama marka tabancaları, 600 bin lira karşılığında satın aldık. Bu işe birçok kişi hisse vermişti. Silahları Nusaybin'de Hacı Ahmet Kop'a sattık. O da silahları Irak- İran ve Suriye'ye götürüyordu."

83

I

Selahattin Delidere sayfalar tutan ifadesinde, 1973 yılında 250 bin tabanca mermisi, bin Lama marka tabanca; 1974 yılında, 285 bin tabanca mermisi, bin Çek ve Lama marka tabancayı aynı şekilde alıp sattığını söylüyordu. 1976 yılında uyuşturucu kaçakçılığına başlamıştı.

İfadesine göre; 5 Mayıs 1977 tarihinde binlerce mermi ve tabancalarla yakalanan, Behçet Cantürk'ün hisse verdiği kaçakçılık olayının baş mimarı Selahattin Delidere'ydi.

Polisler, Behçet Cantürk adını duyunca, sorgu yön değiştirdi. Selahattin Delidere'ye Cantürkler'i sormaya başladılar.

"1979 yılında Cantürkler orta halli kişilerdi. Müteahhitlik yapıyorlardı. Maddi durumları benden kötüydü. Liceliler'de çe-kememezlik vardır. Bazı aileler kaçakçılıktan zengin olunca herkes yapmaya başladı. Behçet Cantürk kaçakçılık işlerine 1979 yılında girdi. Ben silah işlerine baktığım için onlarla fazla bir yakınlığım yoktu.

"Firarda olduğum 1982 yılında İstanbul'da Mehmet Han Kozat ile karşılaştım. Kendisi Behçet Cantürk'ün uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında yanında ve adamı pozisyonunda

çalışmaktadır. Zaten beni İstanbul Taksim'deki Divan Oteli'nde Behçet Cantürk ile Mehmet buluşturdu."

SUBAY GİYİMLİ BİRİ

"Behçet Cantürk'e, silah ve mermi kaçakçılığından arandığımı, maddi olarak kötü bir durumda olduğumu söyledim. Hemşehrîsi olmam ve daha önce birlikte birkaç kez silah kaçakçılığı yapmamız nedeniyle, bana güveni sonsuzdu. Beni yanına aldı. Aradan kısa bir zaman geçti. Behçet Cantürk, 'Küçükköy semtine kamyon içinde mal gelecek. Mehmet'le birlikte indirin' dedi.

"Mehmet Han Kozat ile ticari bir taksiye binerek eroîn bulunan kamyonun yanına Küçükköy'e gittik. Tahmini saat 21.00

84

idi. Ford marka kırmızı kamyonun şoförlüğünü, memleketten tanıdığım Halil Hocaoğlu yapıyordu. Mehmet Han Kozat bizden ayrılıp Karaburun tarafına gitti. 10 dakika sonra döndü. 'Malları çıkaralım' dedi. Şoför Hocaoğlu karoserin altındaki zulalî çekmeceyi çekti. O sırada yanımıza askeri cemse yaklaştı. Cemsenin şoför mahallinde asker giyimli iki kişi vardı. Çok korktum, dondum kaldım. Ancak hemşehrîlerim sakindi. 5 kiloluk ilk torbanın askeri branda ile kapalı cemsenin arka kasasına konmasıyla, işi anladım. 20 adet eroîn paketini cemsere yükledik.

"Sevkiyat esnasında Behçet Cantürk kül rengi Mercedesi ile bulunduğumuz yerden yavaş bir hızla 3- 4 kez geçti. Yanında subay giyimli biri vardı!

"Yükleme işi biter bitmez, askeri cemse Karaburun istikametine doğru hareket etti. Biz de yine Mehmet Han Kozat ile birlikte taksi tutup Topkapı semtine geldik. Ben taksiden indim, Mehmet devam etti. Bir ay sonra Behçet Cantürk ile Divan Ote-li'nde buluştuk. Bana 5 milyon TL verdi.

"Askeri cemsenin ne olduğunu Mehmet Han Kozat'a sordum. Bana sert bir şekilde, 'Böyle soruların ne kadar gereksiz . olduğunu hâlâ öğrenemedin mi" dedi. Behçet Cantürk'e cesaret edip hiç sormazdım, çünkü ajanlık yaptığımı sanabilirdi.

"Behçet Cantürk ile 1982 yılında son bir iş daha yaptık. Bu kez ben 2 milyon da hisse vermiştim. Van'dan alınıp, Sarı Avni aracılığıyla Sicilyalılar'a satılan 100 kilo maldan benim payıma 7 milyon lira düştü.

"1983 yılının onuncu ayında, daha önceden uyuşturucu madde kaçakçılığı ile uğraşan, 'Göçmen' lakabı ile bilinen İbrahim Çalışkan ve Urfalı Reşit Alpan beni bularak, 30 kilo eroîne ihtiyaçları olduğunu söylediler. Bulabileceğimi söyledim.

"İstanbul'dan Diyarbakır'a, Mehmet Emin Baybaşın'e telefon ettim. Hemen İstanbul'a gelmesini söyledim. O da birgün

85

sonra uçakla İstanbul'a geldi. Topkapı'da, Özdiyarbakır Seyahat'ta buluştuk. Beraber Fındıkzade'deki Karagül İşhanı'ndaki kahvede İbrahim Çalışkan ve Reşit Alpan'ı, Baybaşı ile tanıştırdım.

"M. Emin Baybaşı teklifi kabul etti. Kilo başına Mehmet Emin 200 bin, ben ise 100 bin kazanacaktım. 5 milyon lira da kaparo verdim. Uçağa binip Diyarbakır'a gitti. Aradan bir hafta geçti. Baybaşı gelişmeler hakkında bilgi verecekti. Ancak Diyarbakır'dan bir türlü telefon gelmedi. Aynı gün Urfa'ya avukatım Lami'ye telefon ettim. Mahkemelerim hakkında bilgi vermek için beni Ankara'ya çağırırdı. Atlayıp gittim.

"Ankara'da Özdiyarbakır firmasına uğradığımda Hacı Kasım Cantürk ile karşılaştım. Hacı Kasım, Lice'de 200 kilo eroin yakalandığını radyodan dinlediğini, heyecanlı heyecanlı anlattı. Hemen Diyarbakır'daki Özdiyarbakır Seyahati arayarak bilgi aldım. Liceli Abdulvahap Çarık ve Rıza Zingil, bazmorfini İran'dan almışlar. Asitanhidrit maddesini Şehmuz Büzük Gaziantep'ten alıp Lice'ye getirmiş. Eroinin imal doktorları Rıza Zingil ile Mehmet Han Özer'mis.

"Ankara'da bulunan Mehmet Emin Baybaşı'nın yanına gittim. Yakalanan mallar içinde, bizim 30 kilo eroinin de olduğunu söyledi. Yakalanan malların büyük bölümünün Behçet Cantürk'e ait olduğunu, Mehmet Emin Baybaşı'den öğrendim.

"Silah kaçakçılığında beraber çalıştığım Ali Açmak ve grubu yakalanınca hakkımda ifade verdiler. Aranmaya başladım. 17 Temmuz 1981 tarihinde Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne giderek teslim oldum. Ankara'dan silah kaçakçılığı ile ilgili dosyam istendi. Suçumun ağır olduğunu söyleyen bazı Emniyet yetkilileri ile benim kaçmam gerektiğine karar verdik. 1 Ağustos günü, Ankara'dan gelen soruşturma dosyamı almak bahanesiyle, Diyarbakır Postanesi'ne bir bekçi ile gittik. Daha sonra planladığımız gibi bekçinin yanından ayrılıp, firar ettim.

86

"3 yıl sonra artık kaçıktan bıkmıştım. Teslim olmaya karar verdim. Zaten çevremde herkes teslim olmamı istiyordu. 18 şubat 1984 günü Ankara'ya geldim. Kent Oteli'nde Behçet Can-türk ve avukat Tahsin Ekinci ile yemek yedik. Avukat Ekinci, sıkıyönetim ve kaçakçılık dairesi yetkilileri ile temas kurduğunu, teslim olmam gerektiğini söyledi. Behçet Cantürk de teslim olmamın iyi olacağını belirtti. Daha sonra akrabam Nizamettin Laçın, hemşehrim müteahhit Vekin Aktan ile Maltepe'de bir lokantada buluştuk. Onlar da emniyette tanıdıkları olduğunu, bana yardım edeceklerini söylediler. Kaçakçılık dairesine teslim olacaktım, oradan hemen savcılığa gönderilecektim. Ben de 20 Şubat günü saat 09.30'ta teslim oldum"

Selahattin Delidere'nin sorgusu 25 gün sonra, 17 Mart 1984 tarihinde bitti. Polis ifadesinin altına parmak bastı. İşkencelerden kurtulmuştu, "Allah'ım sana şükürler olsun" dedi. Savcılığa, oradan cezaevine gönderilirken, hiç düşünmemişti; 2 ay sonra cezaevinden alınıp tekrar işkenceli bir sorgulamadan geçirileceğini...

ANKARA HAREKETLİ

Behçet Cantürk Ankara'daki gelişmelerden habersizdi.

6 Ocak 1983 tarihinde Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) bünyesinde "Kaçakçılık İstihbarat Dairesi" kurulmuştu. İlk başlarda pasif kalan daire, Mehmet Eymür'ün birimin başına gelmesiyle, kendini ispatlamaya kalkışacaktı...

Kimdi Mehmet Eymür?

Babası Mazhar, muhabere subayıydı. 1938'te Dersim isyanının bastırılmasında aktif bir görev aldı. 1940 yılında, dönemin istihbarat teşkilatı Milli Emniyet Hizmeti'ne girdi.

Mehmet Eymür, 1943 yılında İstanbul'da doğdu. Ankara Maarif Koleji'ni ve İktisadi ve Ticari İlimler Yüksekokulunu bitirdi. 23 yaşında MİT'e girdi. İlk görevi takip ve gözetlemeydi.

87

1

12 Mart 1971'den sonra "dostum, ağabeyim, amirim" dediği Hiram Abas'la birlikte, İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün'ün emrinde çalıştılar. Ziverbey Köşk'ündeki işkenceli sorgulamalara, Ulaş Bardakçı'nın öldürüldüğü Fındıkzade ve Mahir Cayan ile arkadaşlarının katledildiği Kızıldere operasyonlarına katıldı.

1975 yılında, Ankara'da MİT Bölge Daire Başkanlığı Takip Şube Müdürü oldu. 1980 yılında Bulgaristan'a gönderildi.

Bu arada, 1982'de Kenan Evren, damadı MİT görevlisi Erkan Gürvit aracılığıyla Hiram Abas'ı Köşk'e çağırdı. Ermeniler üst üste Türkiye'nin dış temsilciliklerinde görevli memurları öldürüyorlardı. Karşılığı verilmeliydi. Hiram Abas "kan davası" için görevlendirildi.

Devlet, MHP'lileri bu kez Ermenilere karşı tetikçi olarak kullanmaya başladı...

Mehmet Eymür, Bulgaristan'da Türk kaçakçıların içine sızdı. Ancak "Türk casusu" olduğu ortaya çıktı. Öldürülecekti. Şansı yardım etti; kendisine çok benzeyen bir Bulgar yüzbaşı öldürüldü! Apar topar Türkiye'ye döndü. Mardin'de MİT Bölge Müdürlüğü görevine getirildi. Ancak bu görevinde fazla kalmadı.

Ankara'da Kontrespiyonaj Dairesi bünyesinde kurulan, "Kaçakçılık İstihbarat Şube

Müdürlüğü"ne tayin oldu. Kısa bir süre sonra terfi etti; Başkan Yardımcısı oldu. Daire Başkanlığı'nın henüz başkanı yoktu, sadece Başkan Yardımcılığı makamı vardı. Bu nedenle Eymür, birimin başına geçti.

Mehmet Eymür, Türkiye Cumhuriyeti'nin 45'inci hükümetini kuran Başbakan Turgut Özal'a kendini göstermek istiyordu...

MİT ile polis teşkilatı ilişkisi hiç bir dönemde iyi olmamıştı. Birbirlerini hiç sevmiyorlardı. Özellikle son yıllarda Hiram Abas- Mehmet Eymür ekibi, İstanbul polisinin başında bulunan Şükrü Balcı, Ünal Erkan, Mehmet Açar, Tayyar Seven, Cevdet Saral, Orhan Uzeller ile amansız bir çekişme halindeydi. Üstelik Ankara polisi de, İstanbul'a karşı MİT ile ittifak halindeydi.

88

Mehmet Eymür beklediği fırsatı buldu.

Dündar Kılıç'ın yıllar önce aldığı bir mahkûmiyet kararı vardı. Ancak sağlık raporu alıp Adli Tıbbı onaylatarak cezaevine girmekten kurtuluyordu. Cumhurbaşkanlığı; İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ve İstanbul Valiliği'ne özel emir vererek, Dündar Kılıç'ın infaz işleminin yapılmasını emrediyordu. Emir bir türlü yerine getirilemiyordu.

Mehmet Eymür, "harekete geçmek için en uygun zaman" diye düşünüp, Genelkurmay Başkanlığı'na başvurarak; Dündar Kılıç, Behçet Cantürk ve Abuzer Uğurlu'nun MİT tarafından sorgulanması için izin istedi. (MiT'in, 9 Şubat 1984 tarih ve 01.10- 11.02- 254/214177- 152711 sayılı yazısı.)

MİT'in isteği Genelkurmay Başkanlığınca uygun bulundu. (20 Şubat 1984 tarih ve İsth. 7130-102- 84 SYNT. Koor. Sv1. İşl. sayılı yazısı.)

Abuzer Uğurlu Mamak Askeri Cezaevi'ndeydi. Bulunması kolay oldu! Dündar Kılıç ve Behçet Cantürk'ün yakalanması için İstanbul polisine haber bile verilmedi. Ankara'dan özel bir ekip İstanbul'a gitti.

Önce Dündar Kılıç'ı gözaltına alıp Ankara'ya getirdiler.

Arkasından Behçet Cantürk'ü...

BÜRODA İNTİHAR

Tarih 30 Nisan 1984.

Hilton Otelindeydi. Telefonla büroyu aradı. Sekreter Betül Ayyüce'nin sesi titriyordu. "Arayan var mı?" diye sordu. Yoktu. Fazla birşey söylemedi, telefonu kapadı.

Şoförü Yaşar Demirel, birkaç saat önce Diyarbakır'dan, "kuması" Dilek'e misafirliğe gelen

Hidayet'i, havaalanından alıp eve götürmüştü. Haber gönderdi: "Yaşar yanıma gelsin" diye. Yaklaşık iki saat sonra Yaşar Demirel Hilton Oteli'ne geldi.

89

Sekreteri Betül'ün sesi tuhafına gitmişti. "Yaşar, büroda garip şeyler oluyor. Birlikte büronun bulunduğu sokağa gideceğiz. Sen yazıhaneye gireceksin, eğer içeride polisler varsa, camın kenarına gelip, elini başının üzerine koyacaksın."

Büronun bulunduğu Elmadağ'a geldiler. Yaşar Demirel arabadan indi. Aradan yarım saat geçti ancak Yaşar Demirel pencereden gözükmedi. Birşey anlamadı. Otele döndü. Avukatı Medet Serhat'ın, Sultanahmet'teki bürosunun numarasını çevirdi. Kısa konuştu, "Medet, büroda tuhaf bir durum var. Büroyu ara, oteldeyim, bana hemen haber ver."

Medet Serhat, Elmadağ'daki büronun 141 65 36 numarası meşgul çıkınca, diğerini, 141 07 92 numarayı çevirdi. Şirketin Müdürü Sami Akdağ telefona çıktı. Medet Serhat'a büroda merak edecek birşey olmadığını, ortalığın sakın olduğunu söyledi.

Medet Serhat, Behçet Cantürk'e, Sami Akdağ ile konuştuklarını aktardı. Behçet Cantürk avukatının telefonu üzerine rahatladı. Eve gitti. Hidayet'e "hoş geldin" deyip, kızı Hazal'ı kucağına aldı.

Çocuklarla oynamaya başladı. Dilek ve Hidayet mutfakta akşam yemeğini hazırlıyorlardı.

Telefon çaldı. Hızla fırlayıp telefonu açtı. Avustralya'ya yerleşen teyzesi Ofsana'nın kızı Suzi Saraçyan, eve gelip kendisiyle görüşmek istediğini söyledi. Gelmesini istemiyordu. Ama Suzi çok ısrar ediyordu. "Peki gel" dedi.

İki saat sonra kapı çalındı. Gelen Suzi Saraçyan'dı. Teyze kızını salona aldı. Suzi hemen konuya girdi. Eşi, oto tamirciliği yapıyordu. Borçlanarak araba parçaları almıştı. Ancak aldıkları paranın faizi çok artmıştı, ödeyemiyorlardı. Behçet Cantürk'ün kendilerine maddi olarak yardım etmesini istiyordu...

Suzi'nin sözünü kapı zili kesti. Dilek kapıyı açtı. Şaşırıldı. Karşısında hiç tanımadığı 10- 11 kişi vardı. En öndeki kimliğini gösterip, polis olduklarını belirterek, "Behçet Bey evde mi" diye sordu. Sormasıyla birlikte hepsi içeri doluştu.

90

Salona girip, "Behçet Bey, bir konuyla ilgili olarak bizimle geleceksiniz" dediler. Bu arada evi aramaya başladılar.

Mutfakta, termos içinde 12 adet Lupidon GSC yazılı ampuller ile bir adet, üzerinde Chemitank

yazılı içinde sıvı bulunan şişe çok dikkatlerini çekti. Uyuşturucu bulduklarını düşünerek termosaya ve şişeye el koydular.

Behçet'ten anahtarı isteyip 34 L 7666 plakalı Mercedesi de aradılar. Dinledikleri kasetlerden birinin sözlerini anlamamışlardı. Kasetleri de gözaltına aldılar.

Hidayet Kaşan'ı da emniyete gelmesi için davet ettiler. Akile Dilek Alev'i evde bıraktılar. Tabii tek başına değil. Yanına beş polis bırakarak; eve "karakol" kurulmuştu.

Evde arama bitmişti. "Buyrun gidelim Behçet Bey" dediler. Behçet Cantürk ceketini ve pardösüsünü giydi. Hidayet Hanım, kızı Hazal'ı eve bırakıp, kocasının yanında Emniyet'e gitmek için hazırlandı. Tam kapıdan çıkarlarken, evde "karakol" kurulacağını daha farkına varmayan Akile Dilek Alev polislere, "Ne zaman dönerler" diye sordu. Üzerinde deri mont olan sivil polis, "Merak etmeyin hanımefendi birkaç saate kadar dönerler" dedi.

Behçet Cantürk ve eşini aşağıya indirdiler. Siyah renkli Renault marka otomobile bindirilirken, Behçet Cantürk'ün gözleri arabanın plakasını takıldı. Tam okuyamadı. Ancak ilk iki rakamı dikkatini çekmişti: 06. Otomobil Ankara plakalıydı!

Elmadağ'daki büroya gittiler. Büroda, müdür Sami Akdağ ile sekreter Betül Ayyüce de vardı. Polisler, Behçet Cantürk'ten izin isteyip büroda arama yaptılar. Arama tutanağına aldıklarını kaydettiler:

* Bir adet Türk Ticaret Bankası Fethiye Şubesine ait 57 bin 300 lira değerinde 828541 numaralı hamiline çek; (1984'de 1 dolar ortalama 350 TL idi.)

91

Diyarbakır Töbank Şubesine ait 2 milyon değerinde

093078 numaralı Behçet Cantürk adına çek.

Borçlu Zeynel DüNDAR tarafından Behçet Cantürk adına

verilen, 5 Nisan 1985 tarihli 2 milyon 100 bin lira değerinde bono.

İstanbul ili Yapı Kredi bankası Şubesine ait 5 milyon lira

değerinde 394532 numaralı hamiline çek.

284 bin lira nakit para.(11)

Polisler bürodan sadece çekleri almadılar. Behçet Cantürk'ün

sekreteri Betül Ayyüce de Emniyet'e davet edildi. Müdür Sa-

mi Akdağ, altı polisle birlikte büroda bırakıldı. İşyerine de "karakol" kurulmuştu.

Behçet Cantürk, eşi ve sekreteri, Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Hareket Daire Başkanlığı Mali Şube Müdürü Faruk Metin, Başkomiser Ahmet Geçer ve 11 polis eşliğinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü 1. Şubeye götürüldü. Polisler çok kibar davranıyorlardı. Zaten şubedeki polislerin çoğunu tanıyordu. Ancak kendisini gözaltına alan bu polisleri daha önce hiç görmemişti.

Kravatını, kemerini, ayakkabı bağını aldılar. Üzerinden çıkanları zimmete kaydettiler. Saatler 23.00'ü gösterirken, Behçet Cantürk, tek kişilik bir hücreye hapsedildi. Hidayet Kaşan ve Betül Ayyüce de ayrı ayrı hücrelere kondular.

Yaşadıkları Behçet Cantürk'ü hiç şaşırtmadı. 2 Nisan 1984 tarihinden beri aranıyordu. Ancak İstanbul'da rahattı. Fakat Ankara'dan gelecek bir ekibin kendisini gözaltına alacağını hiç hesaba katmamıştı.

Behçet, Hidayet, Betül; apar topar Ankara'ya götürüldü.

Başkent'e giderken Behçet Cantürk'ün yüzü çok asıktı.

Üzgündü. Kendini düşünmüyordu. Arkadaşı Burhan Beskisiz, büroda "karakol" kurmuş polisleri görünce, 8'inci kattan atlayarak intihar etmişti!..

BELGELER YAKILIYOR

36 yaşındaki Abdalbaki Maltaş Silvanlı'ydı. Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde diş protez teknisyeni olarak çalışıyordu. 6 kardeşiler. Ablası Asiye, Burhan Beskisiz ile evliydi.

1.5 yıl önceydi.

Behçet Cantürk, akrabası olan Abdalbaki Maltaş'ı yanına çağırıldı Abdalbaki Maltaş'a, kâğıda sarılarak rulo yapılmış bir paket verdi "Burada benim için çok önemli evraklar var. Bunu sakla ve kimseye de bu konuda birşey söyleme" diye tembihledi..

Abdalbaki Maltaş eve döndü. Karısının ve çocuklarının göremeyeceği bir yere, kütüphanesinin üst rafına paketi koydu. Birkaç gün geçti. Meraklanmıştı: Pakette ne vardı?

Evde eşinin ve çocuklarının olmadığı birgün paketi açtı. Uçuk pembe renkli, birinci hamur kâğıda basılmış, üzerinde İngilizce yazılar bulunan, 60 adet kâğıt vardı. Üzerlerinde İngilizce yazılı değerli kâğıtlardan tek okuyabildiği, "Behçet Cantürk" yazısıydı. Birşey anlamadı. Evrakları paketleyip, yine aynı yerine koydu...

7 Mayıs 1984.

Eniştesi Burhan Beskisiz'in intihar ettiğini öğrenen Abdalbaki Maltaş, endişeye kapıldı. Polislerin evine gelip evrakları bulacağından korktu. Telaşla evine gidip paketi aldı. Koşa koşa akrabası Mehmet Tahir Canpolat'ın Tuzla'daki konfeksiyon mağazasına gitti. Paketi vererek, "bunu iyi sakla, senden daha sonra alacağım" dedi.

Birgün sonra, Abdalbaki Maltaş ile Mehmet Tahir Canpolat, Burhan Beskisiz'in cenazesinde bir araya geldiler. Maltaş; "Paketi iyi bir yere saklandın mı" diye sordu. Aldığı yanıt karşısında dondu kaldı.

Mehmet Tahir Canpolat, merak etmiş paketi açmış, "Behçet Cantürk" adını görünce korkuya kapılıp, evrakları banyo kazanında yakmıştı!..

93

"ANKARA POLİSİNİN İŞİ"

Nizamettin Cantürk telefonda heyecanlı heyecanlı soruyordu: "Medet Bey, ne oldu, Beco'yu kim gözaltına aldı? Beni de soruyorlarmış. Neler oluyor Medet Bey?"

Avukat Medet Serhat, arka arkaya sıralanan bu soruların so-ğukkanlıkla yanıtladı: "Nizamettin Bey, İstanbul Emniyet Müdür Muavini Tayyar Sever'in yanına gittim. Aynı soruları ben de sordum. Onların da fazla bilgisi yok. Bana söylediği, polislerin Ankara'dan geldiği. İstanbul

polisine de birşey söylemeden, gidip Behçet Beyi gözaltına almışlar. Valla onlar da merak ediyor. Oturup beklemekten başka yapacağımız birşey yok."

Nizamettin Cantürk, Mehmet Han Kozat ve Kamil Dakman ile birlikte Mehmet Tabir Canpolat'ın evinde saklanıyordu. Ev sahibi Canpolatlar da korku içindeydiler. Gerçi evrakları yakmışlardı ama şimdi evlerinde, evraklardan daha tehlikeli kişiler vardı. Konukları üç gün kaldı. Sonra misafirleri kayıplara karıştı..

Bu arada Behçet Cantürk'ün Elmadağ'daki bürosundaki "karakol" her geleni gözaltına alıyordu. Zeki Kirpi bunlardan sadece biriydi.

Zeki Kirpi, İstanbul Paşakapı Cezaevi'nde gardiyandı. Behçet Cantürk'ün yanında çalışan Halim Civelek'e, Elmadağ'daki büroda verilmek üzere cezaevi arkadaşı Fuat Şaşmaz'dan mektup getirmişti. Büroda bulunan sivil polisler tarafından gözaltına alındı. Zeki Kirpi masum olduğunu ancak üç ayda anlatabildi!

ALTINLAR, MÜCEVHERLER...

Polisler, Behçet Cantürk'ün Bağdat Caddesi Erenköy Zincirli Köşk Sokak 310/13 adresindeki evine, 4 Mayıs 1984 tarihinde birkez daha geldiler.

94

Akile Dilek Alev'in, aynı binanın alt katında bulunan Ziraat Bankası'nda 2591 sayılı şahsi kasası vardı. Polislerin elinde; kasanın açılmasını, içindekilere el konularak, banka nezaretinde bir başka kasaya konulmasını isteyen savcılık belgesi vardı.

Aşağıya inildi. Banka yetkilileri kasayı açıp içinde bulunanları beyaz bir çanta ile getirdiler. Tesbite geçildi:

- * Türk Ticaret Bankası Altınbakkal Şubesine ait 111149 sayılı 50 milyon liralık, 6 Haziran 1984 tarihine kadar 3 ay vadeli tasarruf cüzdanı;
- * 1 adet pırlanta ve beyaz altınla işlenmiş gerdanlık, 1 adet aynı özellikte yüzük ve 1 adet aynı özellikte bilezik;
- * 22 ayar beş bilezikten oluşan Adana yapısı burma bilezik;
- * Zelal isimli 14 ayarlı altın çocuk künyesi;
- * Neval isimli ayan belli olmayan altın çocuk künyesi;

- * 22 ayar, bir parmak kalınlığında birbirine geçmiş iki şerit halinde bilezik;
- * 30 adet 18 ayar tel bilezik;
- * Top şeklinde altından bir çift küpe;
- * 2 adet 22 ayar ocuk bileziği;
- * 5 adet çeyrek altın, 1 adet yarım altın, 1 adet çeyrek yansı altın;
- * Bir ift beyaz altın üzerine, pırlanta ve siyah taşlı küpe;
- * 1 adet tura kolye;
- * 2 metre 18 ayar bakla zincir...

Bitmedi.

Kasada ekler, senetler, hesap cüzdanları da vardı:

- * şekerbank Beşiktaş şubesine ait, 20659 hesaptan 426110 sayılı 40 milyon liralık 11 şubat 1983 tarihli ek;
- * şekerbank Beşiktaş şubesine ait, 20659 hesaptan 426111 sayılı 47 milyon liralık 15 şubat 1983 tarihli ek;
- * Uluslararası Endüstri ve Ticaret Bankası Karaköy şubesi-

95

ne ait, seri A/1 No: 2590'dan 2600'e kadar 11 yapraklı 108326 hesaba ait ek karnesi;

- * Osmanlı Bankası Ankara şubesinin 640- 569/4 no'lu hesaba ait, 360028'den 360050'ye kadar 23 yapraklı ek karnesi;
- * Türk Ticaret Bankası Altınbakkal şubesine ait 111/5591- 3

Abdülkadir Takan'a ait, 12 milyon 750 bin liralık hesap cüzdanı;

* Yapı Kredi Bankası Beyazıt Şubesine ait, 2550 nolu Behçet Cantürk'e ait 236 milyon 47 bin 500 lira bakiyeli hesap cüzdanı;

* Osmanlı Bankası Ankara Şubesine ait, 640/569- 4 sayılı Behçet Cantürk'e ait, 75 milyon liralık hesap cüzdanı;

* Ziraat Bankası Harbiye Şubesine ait, 630/15779 sayılı Behçet Cantürk'e ait, 120 milyon 200 bin liralık hesap cüzdanı;

* Türk Ticaret Bankası Altınbakkal Şubesine ait, 42.003- 2 mevduat 817- 7 hesaba ait, 086845 numaradan 086850 numara ya kadar 6 yapraklı çek karnesi;

* Töbank Diyarbakır şubesine ait, 11115/7 hesaptan K 017457 numaradan K 017475 numaraya kadar 19 adet çek karnesi;

* Türk Ticaret Bankası Altınbakkal Şubesine ait, 42.007- 1 mevduat 5593- 9 sayılı hesaba ait, 085151 numaradan 085175 numaraya kadar 25 yapraklı çek karnesi;

* Akbank İstanbul Şubesine ait, 8960 Gelişim kimyevi maddeler kaşeli 193199 çeke ait, 5 milyon 300 bin liralık 10 Mayıs 1984 vadeli çek yaprağı;

* Garanti Bankası İzmir Şubesine ait, 1602/15- 3731 hesaptan 688855 çek nolu 8 milyon liralık, 15 Kasım 1983 tarihli çek yap

rağı;

* Garanti Bankası İzmir Şubesine ait, 3732/1602- 15 nolu
688856 sayılı 3 milyon 500 bin liralık, 15 Aralık 1984 tarihli
çek yaprağı;

96

* Yapı Kredi Bankası Beşiktaş Şubesine ait, 1632- 9 hesap
688663 nolu 2 milyon liralık çek yaprağı;

* Türkiye Emlak Kredi Bankası Malatya Şubesine ait,
5697/8 nolu hesaptan, 085204 tarihsiz ve miktarsız çek yaprağı;

* Anadolu Bankası Çapa Şubesine ait, 1547/9 sayılı hesap
tan Seri A 026303 nolu 7 milyon 500 bin liralık, 26 Haziran
1983 tarihli çek yaprağı;

* İmar Bankası Bakırköy Şubesine ait, 10422 hesaptan
140270 nolu 6 milyon liralık, 26 Mayıs 1983 tarihli çek yapra
đı;

* Yamsan Besicilik ödemeli, 2 Nisan 1984 tarihli vadeli Ab-
dülkadir Takan emrine tanzim edilen 20 milyon liralık protestolu senet;

* Yamsan Besicilik ödemeli, 28 Mart 1984 vadeli Abdülka-
dir Takan emrine tanzim edilen 20 milyon liralık protestolu se
net;

* Yamsan Besicilik ödemeli bila tarihli, Yusuf Yaman cirolu
60'şar milyonluk üç adet senet;

* Mustafa Elik ödemeli, bila tarihli cirosuz 9 milyonluk se
net;

* Yüksel Bağdaş ödemeli, Behçet Cantürk emrine tanzim
edilen 20 Ocak 1984 tarihli vadeli 3 milyon liralık senet;

* M. Şirin Cantürk Diyarbakır ödemeli, Behçet Cantürk adı
na tanzim edilen 15 şubat 1984 tarihli 500 bin liralık senet;

*Yamsan Besicilik ödemeli, Behçet Cantürk alacaklı 85 milyon liralık ayrı ayrı dört adet ipotek
belgesi;

* Yüksel Bağdaş ödemeli, Behçet Cantürk alacaklı 3 Kasım
1984 tarihli 7 milyon 135 bin liralık senet...

97

AYLA HANIMIN EVİ

Polisler, Akile Dilek Alev'e banka dışında, başka bir yerde ziynet eşyası olup olmadığını sordular. "Bir miktar da annemde var" deyince, hep birlikte annesinin oturduğu, Akatlar Cebeci Sokak Mutlu Apartmanı 5/1 adresine gittiler.

Ayla Alev, kızının isteği üzerine "Madler" yazılı bir torba içinde, ziynet eşyalarını getirerek polislere verdi. Behçet Can-türk, aranmaya başladığında, ziynet eşyalarının bir bölümünü "kayınvalidesine" bırakmıştı.

Bunlar da kaydedildi:

* Üzerinde Behçet Cantürk yazılı 14 ayar altın anahtarlık;

* Üzerinde pırlanta işlemeli, büyük harflerle "BC" yazılı 34

S 2666 oto plakası, üzerinde yine altın ve pırlanta işlemeli

"BC" yazılı Mercedes forslu anahtarlık;

* 3 adet pırlantalı (bir adeti Zafir pırlantalı altın karışımı, bir
adeti Zümrüt pırlantalı altın karışımı ve bir adeti Yakut pırlanta

lı altın karışımı) köşeli bilezik;

* 1 adet altın erkek kol saati ve altın kordonu;

* 1 adet altın bayan kol saati ve altın kordonu;

* 1 adet siyah taşlı altın erkek yüzüğü;

* 1 adet üzerinde "BC" yazılı altın pırlanta işlemeli kravat
iğnesi;

* 2 adet üzerinde "BC" yazılı altın kol düğmesi;

* 1 adet pırlanta gerdanlık ve aynı gerdanlığa ait pırlanta 2
adet küpe.

Mücevherlere, evraklara ve paralara ihtiyati tedbir konuldu.

Evrakları ve mücevherleri teslim eden Akile Dilek Alev'in evindeki "karakol," 5 Mayıs günü kalktı. Dilek Hanım, polislerle birlikte İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yolunu tuttu. Gidiş nedeni ziyaret değildi.

Gözaltına alınmıştı!...

98

DİYARBAKIR'DAKİ EVLER DE ARANIYOR

Polisler, Behçet Cantürk'e ait İstanbul'daki yerlerin aramalarını bitkince, Diyarbakır'daki evlerinde de araştırma yapmak için, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi 'nden izin aldılar.

Behçet ve Nizamettin Cantürk, Ofis semtinin Kooperatifler mahallesindeki Avukatlar apartmanında oturuyorlardı. Daire numaraları, Behçet'in 18, Nizamettin'in ise 19'du..

Polisler, 7 Mayıs 1984 günü, Demir Otel'i'nin müdürü Osman Tan, mahalle muhtarı Hüsnü İpekçi ve çilingir Aziz Işık ile birlikte, önce Behçet Cantürk'ün kapısını çaldılar. Yanıt gelmemesine şaşırmadılar. Evde kimsenin olmadığını tahmin etmişlerdi.

Çilingir Aziz Işık'a, kapıyı açmasını söylediler. Birkaç dakika sonra çilingir kapıyı açtı. 4 oda, 1 salon, 1 tuvalet ve 1 banyodan oluşan dairede yapılan aramada, "suç teşkil edecek bir alete ve

kıymetli eşyaya rastlanmadığı" tutanağa geçirildi.

Sonra Nizamettin Cantürk'ün evine geçtiler. Kapı ziline bastılar. Ses yoktu. Zaten, Nizamettin Cantürk ve eşi Süreyya firar etmişlerdi.

Nizamettin Cantürk'ün konutu, kardeşinin evi gibi "masum" değildi!

Evde, "suç teşkil eden bazı tehlikeli mallara" el konuldu:

* 7 şişe viski;

* 3 şişe cin;

* 2 şişe kanyak;

* 1 şişe Arap rakısı;

* 1 şişe martini.

Diyarbakır'daki "ev operasyonları" hemen bitmedi...

99

ABLANIN EVİNE BASKIN

Polis ihbar aldı.

16 Mayıs 1984 günü Behçet Cantürk'ün ablası İkrâm Fidanay'ın evine baskın yaptı. Evde İkrâm Fidanay yoktu. Kayıplara karışmıştı! Evde Behçet'in eniştesi İbrahim Fidanay ve oğlu Turgut vardı. Turgut Fidanay, Lice depreminde ölen Abdülbaki Cantürk'ün kızı Mukaddes ile evliydi.

Turgut Fidanay babası ile aynı evde oturuyordu. Turgut-Mukaddes çiftinin, yatak odasındaki elbise dolabının üzerindeki kırmızı çanta polislerin dikkatini çekti. Kırmızı çanta açıldı. İçinde mücevherler ve kıymetli evraklar vardı.

Behçet Cantürk yakalanınca, Nizamettin'in eşi Süreyya, çantayı en güvenilir kişi olarak bildiği, İkrâm Ablasına getirip teslim etmişti. İçindekiler Hidayet Kaşan'a aitti.

Kırmızı çanta içinde bulunanlar, bir banka şubesinde emanete alınacaktı. Mücevheratların listesi şöyleydi:

* Bir çift safir küpe;

* 1 adet safir yüzük;

- * 1 adet safir taşlı gerdanlık;
 - * 1 adet safir bilezik;
 - * 21 adet, 22 ayar altın bilezik;
 - * 2 metre 22 ayar altın zincir kordon;
 - * 1 adet kişnişli 14 ayar kolye;
 - * 22 ayar diş kaplama altını;
 - * 3 çift inciden kolye;
 - * 1 adet üzerinde çeyrek ve yarım altın olan 18 ayar paralı bilezik;
 - * 2 adet yarım reşat altın;
 - * 1 adet çeyrek reşat altın;
 - * 14 ayar, bir adet kravat iğnesi;
- 100
- * 1 adet altın kaplama sigara ağızlığı;
 - * 1 adet 18 ayar altından bayan kol saati;
 - * Bir çift pırlanta küpe;
 - * Pırlantalı iki sıra taşlı, ortası safir 1 adet yüzük;
 - * 1 adet altın kaplama çakmak;
 - * 1 adet incili pırlantalı altın anahtarlık;
 - * 1 adet siyah beyaz incili pırlantalı altın bilezik;
 - * 7 adet büyüklü küçüklü kadife kaplı çeşitli mücevher kutusu;

* 1 adet altın zincir ve üzerine Arapça yazılı altından künye;

* 50 cm. uzunluğunda burma tipi altın zincir. (Behçet Cantürk'e ait bu altın zincir, yazıhanedeki biblo köpeğin boynuna takılıyordu!..)

Behçet Cantürk'ün eşi Hidayet'in çantasında değerli "kâğıtlar" da vardı:

* 4 adet Diyarbakır İli Töbank Şubesine ait, Behçet Cantürk adına düzenlenmiş çekler:

10 Haziran 1984 tarih 093076 numaralı 2 milyon değerinde çek;

10 Temmuz 1984 gün 093079 seri numaralı 2 milyon lira değerinde çek;

10 Ağustos 1984 gün 093080 seri numaralı 2 milyon değerinde çek;

9 Ekim 1984 gün ve 093081 seri numaralı 1 milyon 900 bin değerinde çek;

* Türk Ticaret Bankası Altınbakkal Şubesi, 111/5593- 9 hesap numaralı 10 milyon değerinde Behçet Cantürk adına düzenlenmiş hesap cüzdanı;

* Hidayet Kaşan adına düzenlenmiş, Diyarbakır Yenişehir semtinde 106 kütük no, 25 pafta, 128 ada, parsel no 3 olan 962 m2 olan arsa tapusu;

101

* Behçet Cantürk adına düzenlenmiş Lice Cumhuriyet Savcılığı'nca onaylı, Diyarbakır 1. Noterden tasdikli, 26 Mayıs 1983 tarihli, 17389 numaralı sabıkasızlık belgesi;

* Ziraat Bankası Adapazarı Şubesinde Behçet Cantürk adına verilen, hesap numarası 641- 1050, çek numarası 278456'dan

başlayıp 278475'e kadar devam eden kullanılmamış çek defteri...

Polisler, İbrahim Fidanay ve oğlunu gözaltına aldılar. Karakoldaki tutanağa, Cantürkler'in ablası İkrâm Fidanay için "Fırar" notu düşüldü...

Nizamettin- Süreyya Cantürk çiftinin yakalanması için, Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanı Atilla Aytek imzasıyla tüm illere, yıldırım telgraf çekildi...

GÖLBAŞI

Gözleri bağlanmıştı.

"Adem ol" dediler. Anlamadı...

Güldüler. "Yani çırlıçiplak soyun!"

Mahcup bir ifadeyle gülümsedi...

Arkasından, şiddetli bir tokat hissetti yüzünde. Sendeledi. Acı duymadı. Hissettiği; yanına gelip tokat atan kişinin içki kokuşuydu.

Birkaç saniye önceki hava değişmişti. Tekme ve tokatlarla üzerine çullandılar. Döverken küfür ediyorlardı; "Ermeni dönmesi, piç..."

Hiç sesini çıkarmadı. "Yapmayın, vurmayın" bile demedi...

Kaba dayağa son verdiler. Soyunmasını istediler. Soyundu, tek külotu ile kaldı. Onu da çıkarmasını emrettiler. Çıkardı.

Üşüyordu. Aniden tüm vücuduna gelen tazyikli su ile irkildi

Yere yatırdılar. Suyu cinsel organına sıkmaya başladılar. İlk kez bağırdı. "Yapmayın, ne isterseniz veririm!.."

102

Artık sesini duymuyorlardı...

Behçet Cantürk'e, Ankara Gölbaşı'ndaki polis eğitim merkezinde bir ay işkence yaptılar. İşkenceye karşı oldukça dayanıklıydı. Dayanaklı olmasına polisler bile şaşırılmıştı. Gözaltındaki süresi uzatılıp duruyordu.

Birgün hiç beklemediği bir olay başına geldi:

"Karılarını buraya getirip çınlıçıplak soyarız" tehdidini duyunca, önce umursamadı. Fakat Hidayet ve Dilek'i, karşısına getirip soymaya başladıklarında, şoke oldu. "Sizi öldürmeden karımın koynuna girmeyeceğim" diye bağırdı. "Tamam, herşeyi anlatacağım" diyerek konuşmaya başladı...

30 Mayıs 1984 günü, 60 sayfalık ifadesinin altına imzasını attı...

Biyografisini, kardeşlerini, akrabalarını bir bir anlattı...

Yakın arkadaşlarını sordular. Söyledi:

* Vekin Aktan: 50 yaşlarındadır. Müteahhitlik yapar. İstanbul'da oturur. Ankara'da da yazıhanesi vardır. Diyarbakırlıdır.

* Doğan Cizrelioğlu: 45 yaşlarındadır. Müteahhitlik yapar. Ankara Maltepe'de işyeri vardır. Diyarbakırlıdır.

* Akif Yılmaz: 45 yaşlarındadır. Müteahhitlik ve otelcilik yapar. Ankara'da Anıt Otelini çalıştırır. Diyarbakırlıdır.

* Mehmet Cizrelioğlu: 35 yaşlarında Ankara'da müteahhitlik yapar. Köşk Gazinosu'nun üzerinde yazıhanesini vardır. Diyarbakırlıdır.

* Mehmet Akça: 50 yaşlarındadır. Ankara'da oturur, müteahhitlik yapar. Diyarbakırlıdır.

* Ağa Ceylan: 55 yaşlarındadır. Müteahhitlik yapar. Diyarbakırlıdır.

* Hikmet Çetin: 45- 50 yaşlarındadır. İktisatçıdır. Ankara'da Özcan İthalat- İhracat firmasının Genel Müdürlüğünü yapar. Eski Devlet Bakanımıdır. Licelidir.

* Şehmuz Tatlıcı: 55- 60 yaşlarındadır. İstanbul'da ihracaat-ithalat işleriyle uğraşır. Müteahhitlik de yapar. Diyarbakırlıdır.

* Recep Tacer: 50 yaşlarındadır, müteahhitlik yapar. Diyarbakırlıdır, Ankara'da oturur.

* Yasin Barut: 50 yaşlarındadır. Müteahhittir. Yazıhanesi Çankaya'dadır. Bitlislidir.

* Murtaza Dinçer: 55- 60 yaşlarındadır. Daha çok devletten ihale alarak müteahhitlik yapar. Gözaltına alındığımda kendisi ne pusula göndermiş, MiT'ten birisini bularak, bana yardımcı olmasını istemiştım. Pusula eline ulaştı mı bilmiyorum? Erzin canlıdır.

* Mehmet İçkale: 40 yaşlarında. Ankara'da müteahhitlik yapar Çankaya'da oturur, evli, bir çocuğu vardır. Diyarbakırlıdır.

* Mahmut Uyanık: Eski CHP milletvekilidir. Avukatlık yapar. Anadolu Kulübü'nde görüşürüz.

* Recai İskenderoğlu: Eski Bayındır ve İskan Bakanı. Ankara'da İzmir Caddesi'nde avukatlık bürosu var.

* İskender Çolak: Kulüpçüdür. Fırat reklamın sahibidir. Çankaya son durakta süpermarketi var. Alevidir.

* Ali Özcan: 40 yaşlarındadır, müteahhitlik yapar. İstanbul Mecidiyeköy'de yazıhanesi vardır. Bebek'te oturur.

* Medet Serhat: 50 yaşlarındadır. Benim avukatımdır. Karslıdır.

* Avni Karadurmuş (Musullulu): 45 yaşlarında, Sarı Avni la

kabı ile bilinir. Uyuşturucu madde kaçakçılığı işlerinin satış ve sevkıyatını yaptığımızdan dolayı tanırım. Gemicilik ve kaçakçılık işleri ile uğraşır. Kendisini uyuşturucu kaçakçısı hemşehrim Mehmet Deniz vasıtasıyla tanıdım. İsviçre'nin Zürih kentinde yaşıyor. Evlidir. Çocukları vardır. Ayşe ve Müesser adlı kızlarını biliyorum. Beykoz'daki evlerine bir kez gitmiştim. Kendisi ile görüşür, sık sık telefonlaşırız. Beni Atilla Öksüz kod adıyla

104

arar. Rizelidir. Kızı Ayşe, Korkmaz Göldağı adlı biriyle, Müesser ise Beykozsporlu biriyle evlidir.

* Mehmet Deniz: 45- 50 yaşlarında Diyarbakır'da Uçak Pa-las adında oteli vardır. Mülkiyeti kendisine aittir. Diyarbakır'da oturur. Evlidir, kaç çocuğu olduğunu bilmiyorum. Kendisi ile Lice'den tanışırız. Birlikte eroin, bazmorfin kaçakçılığı yaptık. Daha önce Sarı Avni ile birlikte silah kaçakçılığı yapmış olduklarını biliyorum.

* Halim Civelek: 35 yaşlarında boştta gezer. Mehmet Deniz vasıtasıyla tanıdım. Suadiye'de oturur. Ayşe isminde karısı vardır. Erzurumludur.

* Bedros Demirciyan: 40- 45 yaşlarında. Spor ayakkabısı sat-tar. İstanbul Çarşıkapı'da Beyazıt'ta yerleri vardır. Evlidir. Da-yım olur. Bağlarbaşı'nda ikamet eder. Ermenidir. Yazıhaneme sık sık gelir. Liceli'dir. Annemin amcaoğludur.

* Yaşar Demirel: 45 yaşlarında şoförlük yapar. Bir yıl benim şoförlüğümü yaptı. Kadıköy Bağlarbaşı'nda oturur. Evli, çocukludur. Ermenidir.

* Hüseyin Macit: 40 yaşlarında, İstanbul'da sanatçı organizatörüdür. Gece kulübü çalıştırır. Diyarbakırlıdır. Yazıhaneme gelir giderdi.

* Hasan Bora: 35- 40 yaşlarındadır. İstanbul'da sanatçı organizatörlüğü yapar. Samimiyizdir. Adanalıdır.

* İbrahim Tatlıses: 35 yaşlarında ses sanatçısıdır. Gazinolar da çalışır. İstanbul'da oturur, evli, çocukludur. Kendisiyle samimiyizdir. Urfalıdır.

* Mehmet Macit: 45- 50 yaşlarında Diyarbakır'da ikamet eder. Tüccardır. Eski Diyarbakırspor Başkanıdır. İstanbul'da ve Diyarbakır'da devamlı görüşürüz.

* İzzet Altınmeşe: 37 yaşındadır. Diyarbakırlıdır. İstanbul'da ikamet eder.

105

* Bedri Ayseli: 35 yaşlarında İstanbul'da ikamet eder. Ses sanatçısıdır. Ermenidir. Sık sık görüşürüz. Diyarbakırlıdır.

* Mehmet Süleyman: 40 yaşlarındadır. Kaçakçılık yapar. Birlikte iş yaptık. İstanbul Dragos'ta oturur. Evli, çocukludur.

Elazığlıdır.

* Mehmet Emin Ekinci: 45 yaşlarında. Diyarbakır'da köy sahibidir. Lice'den tanışırız. Pek samimi değilim.

* Ağa Koç: 45- 50 yaşlarındadır. Vefat etti. Müşterek kaçak çalığımızdan tanırım. İstanbul'da oturur, evlidir, çocukludur.

* Mehmet Sıddık Bayram: 60 yaşlarında Van'da otelcilik yapar. Uyuşturucu madde kaçakçılığı yapar. Mal temin eder, aracılık yapar. Beni, İranlı Hacı Reşit Zigari, Seli (Salih) ve Ertuşlu Feto gibi uyuşturucu madde kaçakçıları ile tanıştırdı. Evli, çocukludur. Kendisiyle samimiyiz. Vanlıdır.

* Hacı Reşit Zigari: 40 yaşlarında, uyuşturucu madde kaçakçılığı yapar. İran uyrukludur. Misafir olarak Türkiye'ye gelir, gider. Gelişlerinde Mehmet Sıddık Bayram'ın Van'daki otelinde kalır. Sarı Avni'ye sattığım uyuşturucu maddeyi temin ederdi. Koyun ticareti ve TIR taşımacılığı da yapar.

* Seli (Salih): 45- 50 yaşlarındadır. Uyuşturucu kaçakçılığı yapar. İran uyrukludur. Hacı Reşit Zigari ile birlikte çalışırlar. Türkiye'ye geldiğinde Mehmet Sıddık Bayram'ın otelinde kalır. Bana uyuşturucu madde temin ederdi.

* Ertuşlu Feto: 40 yaşlarındadır. Hacı Reşit Zigari ve Seli'nin yakın adamıdır. Uyuşturucu taşıır. İranlı mı, Vanlı mı bilmiyorum.

* Uğurcan Elmas: 50 yaşlarında. İstanbul'da lokantacılık,

gazinoculuk yapar. Kendisi ile fazla samimi değilimdir. İstan-
bulludur.

* Ali İhsan Cesur: 50 yaşlarında. Albay rütbesinden emekli
dir. İstanbul'da oturur. Evli ve çocukludur. Rizeli, Çayelilidir.

106

* Hüseyin Cevahiroğlu: 50 yaşlarındadır. Kulüpçülük yapar. İstanbul'da oturur, Trabzonludur. Kumar oynattıklarını, genelevi çalıştırdıklarını, kaçakçılık yaptıklarını duymuştum. Fazla samimi değilim.

Gözaltına alındığında Behçet Cantürk'ün ceketinin iç cebinde telefon fihristi çıkmıştı. Sorgucu, fihristteki 320 telefon numarasını tek tek sordu.

İlginç isimler vardı: Hikmet Çetin, Nurettin Yılmaz, Arap Nasri, Hacı Şakir, Kalkavanlar, Narkotik'ten Uğur Gür, Necdet Ulucan, Recai İskenderoğlu, Mahmut Uyanık, Şehmuz Tatlıcı, Abdullah Keskiner, İsmet Hilmi Balcı, Kemal Kumkumoğlu...

YARDIMA GÖZALTI

Avukat Saffan Mindivanlı, Behçet Cantürk'e gözaltına alındığında gönderdiği bir not nedeniyle, 40 gün gözaltında kaldı.

Avukat Mindivanlı, Behçet Cantürk'ün fedailiğini yapan Halim Civelek'in eşine, "Behçet Beyi karakolda görürsen söyle. Ankara'da ve İstanbul'da çok yüksek rütbeli, nüfuzlu general arkadaşlarım var. İsteddiği takdirde, kendisini yağdan kıl çeker gibi polisten kurtarabiliriz. Şayet bu teklifimi kabul ederse, bürosundan bir yetkili benimle muhatap olsun. O kişiyi, karşı tarafla yanyana getiririm. Anlaşırlarsa, istenen paketi gelip bana emanete bırakır. Behçet'in işi halledilirse paketi karşı tarafa veririm. Eğer Behçet'in işi olmazsa, ben de paketi yine bürodan gelecek şahsa iade ederim."

Avukat Saffan Mindivanlı 12 Mayıs'ta, Yasemin Ayşe Civelek ise 19 Mayıs'ta gözaltına alındılar.

Gözaltına alınan bir diğer avukat ise Medet Serhat'tı...

Cantürkler'in bir bölümü gözaltına alınıp, diğerleri de firar edince, Behçet Cantürk'ün küçük kızlarına Akile Dilek'in anne-

107

si, Ayla Hanım bakmaya başladı. Ancak tüm paralara, mücevherlere el konulduğu için dul kadının hiç parası kalmamıştı. Üstelik Behçet Cantürk'e, altın kaplama banyo takımını satan mağaza sahipleri de, sık sık evi arıyorlardı. Durumu öğrenen avukat Medet Serhat, eşi Yurdanur hanımla birlikte 100 bin lira gönderdi. Sonuçta Medet Serhat yardımının karşılığını gördü: 40 gün gözaltı!

Polisler, Medet Serhat'a, gönderdiği 100 bin lira ilgili tek soru sormadılar. Onların merakı, avukatı ile Behçet Cantürk'ün ilişkisiydi. Ayrıca Medet Serhat'ın telefon fihristindeki isimler de dikkatlerini çekmişti: Tahsin Şahinkaya, Mehmet Ağar, Ahmet Türk, Canan Barlas, İbrahim Cevahir, Ergun Gürsoy, İdris Özbir, Mehmet Moğultay, Yaşar Keçeli, Orhan Keçeli, Ahu Tuğba, Hacı Ali Demirel, Ali Fethi Esener, Kemal Kayacan, Süleyman Takkeci, Sadettin Tantan...

Telefon fihristinde, bir ismin karşısında birçok rakam vardı. İsim ve telefon numarası aynen şu şekilde yazılıydı:

Attila: 994112114472994119100359?????

SORUŞTURMANIN BAŞI

Atilla Aytek, 1944 yılında İstanbul'da doğdu. Babası tapu kadastro memuruydu. Üç kardeştiler. Çocukluğu İstanbul ve Eskişehir'de geçti. 1960 yılında Ankara Polis Koleji'ne girdi.

Kolejden sonra, Polis Enstitüsü'nü bitirdi. Komiser Muavini olarak, mesleğe ilk adımını attı. Narkotik alanında göreve başladı. Birçok operasyona katıldı. Biri kolunda, diğeri ayağında olmak üzere iki mermiyi hâlâ vücudunda taşıyor.

Behçet Cantürk ile Atilla Aytek, 1977 yılında tanıştılar. Aytek, sadece Behçet Cantürk ile değil, birçok Diyarbakırlı ile samimiydi. Çünkü bir süre Diyarbakır'da narkotik şubenin başında bulunmuştu.

108

1980 yılında Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı kuruldu, bir yıl sonra da başına getirildi. Bu göreve getirilmesinde, Amerikalıların çok ısrarlı olduğu iddia edildi.

Atilla Aytek, uyuşturucu konusunda ABD'de eğitim gören ilk Türk polisiydi. Bir süre, dönemin Başbakanı Süleyman De-mirel'in koruması oldu. O günlerde Atilla Aytek'in adı, "Yeğen Yahya Demirel Olayı"nda da geçmişti. İddiaya göre, Yahya De-mirel'e, "akıl hocalığı" yapıyordu. Ancak bu iddia ispatlanamadı ve dedikodu olarak kaldı.

Atilla Aytek, Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı bünyesinde iyi bir ekip kurmuştu. Mali Şubeye Faruk Metin'i; Narkotik Şubeye Sami Soydan'ı; Silah Kaçakçılığı Şubesine Fahrettin Metin'i; İstihbaratın başına ise Halil Sultar'ı getirmişti. Ayrıca MiT'in Kaçakçılık

İstihbarat Şubesi'nin başında bulunan Mehmet Eymür'le de diyalogları çok iyiydi.

Behçet Cantürk, ifadesini alan Halil Sultar'ı da, Diyarbakır'dan tanıyordu. Ancak birbirlerini hiç sevmiyorlardı. Behçet Cantürk bu şanssızlığın acısını çok çekti...

SAYI ARTIYOR

Selahattin Delidere'nin ifadesi nedeniyle, Behçet Cantürk'ün gözaltına alındığını duyanlar, saklanacak mekân aramaya başladılar: Nizamettin Cantürk, Süreyya Cantürk, Halis Cantürk, Abdullah Cantürk, Azet Cantürk, İkrâm (Cantürk) Fida-nay, Mehmet Han Kozat, Abdulkadir Takan ve eşi Muhlise Takan, Kamil Dakman, Halim Civelek, Yaşar Demirel, Uğurcan Elmas, Bedros Demirciyan, Hacı Reşit Zigari, Mehmet Sıddık Bayram, Seli, Ertoşlu Feto, İzzet Gündüz Sarıyar, Korkmaz Göldağı, Nergizi Mezrasında çobanlık yapan Mehmet ve "zamanında" yurtdışına kaçan Avni Yaşar Musullulu.

109

Şoför Halil Hocaoğlu 4 Mayıs'ta, Behçet Cantürk'ü Sarı Av-ni ile tanıştıran Mehmet Deniz 7 Mayıs'ta yakalandı.

Yazıhanede çaycılık yapan İlameddin Dakman 5 Mayıs'ta, İbrahim- Turgut Fidanay 16 Mayıs'ta, Demir Oteli'nin sorumlusu Felemez Cantürk ise 17 Mayıs'ta Diyarbakır'da yakalanarak gözaltına alındılar.

18 Mayıs'ta, babaları bulunamayınca Mehmet Sıddık Bay-ram'ın iki oğlu Sinan ve Fikret; 19 Mayıs'ta, Mustafa Deniz, Bedri İstanbullu ele geçirildi.

Sabit Cantürk, pavyonda garson vurduğu için Diyarbakır cezaevindeydi. İfadesinin alınması için Ankara'ya getirilmesi istendi. Sabit Cantürk de "Başkent'e gidiyorum" diye hazırlık yaptı! Altın zincirli kolyesini, beyaz taşlı altın yüzüğünü, altın kaplama saatini taktı. Cebine de 201 bin lira koydu. 25 Mayıs günü Gölbaşı'nda "hoşgeldin seansına" alındı!..

Abdulcebbar Doğru ve Fettah Cantürk de cezaevinden Göl-başı'na getirilenlerdendi.

Abdülbaki Maltaç ile Mehmet Tahir Canpolat "Kıymetli Kâğıtlar"ı yakmışlardı ama yine de gözaltına alınmaktan kurtulamadılar.

Enişterleri yüzünden gözaltına alınanlar da vardı. Zeki Suna ve Erol Suna kardeşler, ablalarının kocası Bedros Demirciyan yakalanamadığı için Gölbaşı'na getirilmişlerdi! Mehmet Demirel ise, kardeşi Yaşar Demirel yüzünden gözaltına alınmıştı! Suna Kardeşler ve Mehmet Demirel'in gözaltına alınmalarının bir başka nedeni daha vardı: Ermeniydiler! ASALA üyesi olabiliyorlardı!..

Emekli Albay Ali İhsan Cesur da gözaltına alındı. Gölbaşı'na götürülmesine; ne evinin duvarına

astığı Süleyman Demi-rel ile birlikte çektiği fotoğraf,(12) ne de telefon fihrisinde çıkan; Hüsamettin Cindoruk, Ali Fethi Esener, General Vehbi Parlar, General Kemal Kayacan, Emniyet Müdürü Lütfi Tom-buş, ünlü polis şefleri Mehmet Ağar, Sadettin Tantan, Askeri

110

Hakim Süleyman Takkeci, "işadamları" Yafes Öztürk, Osman Ayanoğlu ve sanat güneşi Zeki Müren'in adı engel olabildi!

Gölbaşı'na gelen direkt, işkenceye alınıyordu...

Sorgulamalarda durumu ağırlaşan Fettah Cantürk, Sabit Cantürk, Erol Suna Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne; Mustafa Deniz Trafik Hastanesi'ne; Saffan Mindivanlı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılıyordu.

30 Mayıs günü Ankara'dan bir ekip, yine Diyarbakır'a gitti. Hidayet Kaşan (Cantürk) sorgusunda ağzından önemli bir bilgi kaçırmıştı...

Daha önce gelinen Behçet Cantürk'ün evinde, bir kez daha arama yapıldı. Hidayet'in ağzından kaçırdığı suç aletleri bulundu: Bir adet Tüpgaz ve iki adet baklava tepsi! Öyle ya, bunlarla eroin yapılmış olabilirdi!

Polis, Behçet Cantürk ile ilgili hemen her eve ve işyerine operasyon düzenliyordu. Cansan Tekstil ve Kimyasal Ürünler Sanayi Ticaret Anonim Şirketi'nin, Behçet Cantürk'e ait olduğunu öğrenince, şirkete baskın yaptılar. Aramalarda suç unsuru bulunamadı.

Ancak bu baskın sonunda şirkete ait; bir renkli televizyon, bir radyo ve bir adet tuşlu el telefonu kaybolmuştu!.

Polisler aramalardan elleri boş dönmüyordu.

İbrahim Fidanay, sorgusunda; Nizamettin Cantürk'ün eşi Süreyya'nın kendilerine sadece çanta bırakmadığını, saklamaları için bir de tabanca verdiğini söyledi. İbrahim Fidanay, Diyarbakır'a götürüldü. Söylediği gibi dükkânında bir tabanca bulundu. Tabancanın kabzası altındı. Ve üzerinde büyük harflerle "BC" yazılıydı.

"Altın kabzalı tabanca" bilgisi basına sızdırıldı. Gazeteler artık, Behçet Cantürk'ten "Altın Tabancalı Adam" diye bahsetmeye başladılar...

Behçet Cantürk sorgularda söylememişti ama altın kabzalı tabancayı Sarı Avni hediye etmişti...

111

KİLİT İSİM

Soruşturmanın kilit ismi Sarı Avni, İsviçre'de yaşıyordu. Ancak İstanbul Beykoz'daki, Çengelköy Havuzbaşı Durağı, Denizhamamı Sokağı, Arzu Apartmanı No: 1/5 adresindeki dairesini boşaltmamıştı.

Polisler 8 Haziran günü eve baskın yaptılar. Kötü tesadüf, Sarı Avni'nin kızı Miyaser Sak ve eşi futbolcu Muammer Sak, kontrol için eve bakmaya gelmişlerdi. Polisler evde arama yaptılar. Browning marka 20 çaplı 83756 numaralı av tüfeği ile 24 adet dolu av fişeğinden başka delil sayılabilecek birşey bulamadılar. Sarı Avni'nin kızı ve damadını gözaltına aldılar.

Polisler, Sarı Avni'nin Kabataş Setüstü'nde bulunan yazıhanesinde de arama yaptılar. "Delil bulunabilir" diye telefon fihristini aldılar.

Telefon fihristindeki isimler, Sarı Avni'nin uluslararası çapta "iş" yaptığını gösteriyordu:

- * Thomassricker; Zurih 211 08 44
- * Aldo Cam Paner: 441608
- * Çadmoz Zuadeç Poogeç: Las Palmas 268400
- * G.P. Gran C.HAROV: Varna 2. 1602/456578
- * Aleksandr TOTEV: Sofya 833227/84- 41
- * Anny Apostoloff: Sofya 882436
- * J.E.J. Devon Shire: 01. 4810505 Londra
- * C.H. Anan Shezıfı: Haifa İsrail 04.530041- 2
- * Agha Ali İmam: 433174
- * John L. Bonsor: 01. 4810505 Londra
- * Silvaga Meranda: 422733 Ravenna
- * Samir G. Richa: 512888 Malta
- * Frans Van't Hooft: 484714

112

- * Peter H.A. Porson: 471188 Cenevre

- * Behgt W. Claessom: 875786 Lagos
- * Giyam Franco Salvadori: 0586/27363- 32005 Livorno/İtalya
- * I. Berger: 010.366833 Rotterdam/Hollanda
- * Mauruzio Tricoli: 23816/88074 Crotono
- * Tirsode Molina: 2752007 Madrid
- * G.A. Didonakis: 4173993 Pire/Yunanistan
- * Hoffman Yoram: 659446 Tel- Aviv/İsrail
- * Nick Paterimos: 4175/962 Pire/Yunanistan
- * Frits E. Frank: 03/2387970 Antwerpen/Hollanda
- * Mattini: 099/93856 Taranto
- * Carlos Merzlanovits: 04101- 73022 Kummerfeld
- * Neilimosal Dabell: John Laing (Management) Ltd. 50543

Bermuda.

Liste uzayıp gidiyordu...

Sarı Avni'nin, "1983- 84 Uyuşturucu Sezonu" hiç iyi gitmiyordu!

Behçet Cantürk, sorgulanıyordu...

55 milyon dolar karşılığında, iki ton bazmorfin sattığı Sicilyalı Nunzio La Mattina öldürülmüştü...

Paraya ihtiyacı vardı. Dusk adlı gemisini, Sicilyalı Cavad-duzzu (Giuseppe Ferrera) adında, "piyasanın" tanınmış isimlerinden birine sattı. Kaparo olarak 466 bin dolar aldı. Ancak birkaç ay geçti, ne gemiyi ne de aldığı kaparoyu bir türlü geri vermedi. Bu arada, gemiyi en kısa zamanda teslim edeceğini söyleyip, Sicilyalılar'dan 400 bin dolar daha aldı. Yine sözünde durmadı. Sonuçta Sicilyalılar'dan dayak yedi...

Sarı Avni ikinci bir dayağı da Paul Waridel'den yedi.

Yolları ayrıldı...

ŞÖHRETLER GÖZALTINDA

Yolları Ankara'da kesişenler de vardı...

Türk Hava Yolları'nın 18 Haziran 1984 tarihli, "TK 158" sefer sayılı uçağı, İstanbul Yeşilköy Havaalanı'ndan kalkıp Ankara Esenboğa Havaalanına indiğinde, saatler 18.35'i gösteriyordu.

İç hatlar terminalinde bekleyen gazeteciler, terminalin çıkışına doğru koşmaya başladılar. Aynı anda, hızla hareket eden 4 otomobil de uçağı yanaştı. Otomobillerden ikisi, dönemin Başbakanı Turgut Özal'ın eşi Semra Özal ve eşyaları için gelmişti.

Öteki iki otomobil, uçağın arka kısmına yaklaştı. Uçaktan inen, iki çekici kadın ve kadınsı hareketleriyle dikkati çeken bir erkek, otomobillerden birine binip hızla pistten uzaklaştılar. Gazeteciler donakaldılar. Tek bir kare fotoğraf bile çekememişlerdi...

Ahu Tuğba, Oya Aydoğan ve Şakir Şener sorgulanmak üzere, kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı'nın, Ankara Karanfil Sokak'taki merkezine getirildiler.

İlk önce Ahu Tuğba'nın sorgusu yapıldı...

Adınız soyadınız: Canan Tuğba Çetin.

Boyun: 1.72. Kilon: 59. Ten rengin: Kumral. Saç rengin: Sarı.

Göz rengin: Yeşil. Alametlerin: Sağ kolda kesik izler...

Hayat Hikâyen: "13 Ağustos 1959 yılında İstanbul Yeşilköy'de dünyaya geldim. 6 yaşına kadar burada oturduk. Babam ile annem ayrıldı. Bu nedenle birkaç kez intihara kalkıştım. Maçka İlkokulu'nu, Atatürk Kız Ortaokulu'nu bitirdim, Amerikan Kız Koleji'ni terk ettim. İlk artistliğe heves etmem, 16 yaşında başladı. Beyoğlu'nda gezerken, yönetmen Metin Erksan beni görmüş ve beğenmiş. Film çevirme teklifi yaptı. İlk filmimin adı Seylan'dı. İkinci filmim Anter'i çevirirken, Süzer Otobüs firmasının sahibinin oğlu Hüseyin Süzer ile nişanlandım. Bu arada çocukluk arkadaşım Ulusoy Firması sahibinin oğlu Mustafa Ulusoy ile yakınlaştık. Nişan yüzüğünü atarak onunla evlendim.

114

"Mustafa Ulusoy'la hep gece kulüplerine giderdik. Burada homoseksüel Şakir Şener ile tanıştım. Kendisi Mine Mutlu'nun menajeriydi. Yani onu erkeklere satıyordu. Ulusoy Ailesi'nin beni istememesi yüzünden iki yıl sonra eşimle ayrıldık. Zaten ayrılmam için Dünder Kılıç'ın adamları beni hep tehdit ediyorlardı.

"Mustafa Ulusoy'dan ayrıldıktan sonra Şakir Şener beni Nafiz Kavi ile tanıştırdı. İki yıl onunla birlikte olduk. Sonra gazinocu Osman Kavran'ın oğlu Mahmut Kavran ile flört ettim. Şakir beni, Mehmet Aşıcıoğlu ile tanıştırdı. Beraber olduk. Deli dolu biri olduğu için Mehmet'ten ayrıldım. Mete Has ile birlikte oldum. Maksim Gazinosu'nda çalışmaya başladım. Bir ara ABD'de doktorluk yapan ağabeyim Yekdağ Ergun'un yanına gittim. Döndüğümde Ankara Başkent Gazinosu'nda çalışmaya başladım. Armatör Osman Ayanoğlu polislerin beni aradığını söyleyince, önemsemedim, Fransa'ya gittim. Döndüğümde Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığına bağlı Narkotik Şube elemanlarınca İstanbul'da gözaltına alınıp buraya getirildim.

"Burada öğrendiğime göre, uluslararası uyuşturucu madde ve silah kaçakçısı olan Behçet Cantürk ve Avni Musullulu ile yaptığımız Antalya gezisini anlatmam isteniyordu.

"Olay şöyle oldu: O zaman birlikte olduğum Nafiz Kavi ile Antalya'ya gitmeyi istedik. Ancak Nafiz'in işi çıkınca, ben de menajerim Şakir Şener ile gittim. Talya Oteli'ne yerleştik, Havuz başında otururken Ermeni uyruklu olduğumu bildiğim, Sarıyer'de balık lokantası ve gazinosu olan Uğurcan Elmas'ı gördüm. Arkadaşlarıyla yat gezisine çıkacaklarını söyleyip bizim de katılmamızı istedi. Kabul ettik. Daha önce gelip Talya Oteli'ne yerleşen Beyhan Baysal da bizimle beraberdi. Onu da çağırdık. Yata bindiğimizde Behçet Cantürk, Avni Musullulu ve Bedri İstanbullu ile tanıştırdık. 2- 3 saat dolaştık. Bizi akşam yemeğine davet ettiler. Bu arada, benim Antalya'da olduğumu

115

öğrenen Oya Aydoğan Talya Oteli'ne geldi. Buluştuk. Onu da akşam yemeğine götürdüm. Oya Aydoğan, Beyhan Baysal, Şa-kir Şener, ben ve isminin Serpil olduğumu bildiğim bir bayanla lokantaya gittik. Behçet Cantürk ve Avni Musullulu bana yatta ve lokantada hep kur yaptılar. Avni, 30 gemisinin olduğunu, Behçet Cantürk ise aşiret reisi olduğunu, müteahhitlik yaptığını anlattı. Avni, eğer kabul edersem yatı bana vereceğini söylüyordu. Şakir Şener de kabul etmem için ısrar ediyordu.

"Bana söylemiş olduğunuz gibi, bu şahısların uyuşturucu madde kaçakçıları olduklarını bilmiyordum. Bizi yata göstermelik olarak alıp, yattan bir başka gemiye uyuşturucu yüklediklerini görmedim.

"Antalya'dan ayrıldıktan sonra Behçet Cantürk, solist olarak çıktığım gazinolara geliyor, bana kur yapıyordu. Hattâ Şakir Şener'e, onunla olmam için büyük vaadlerde bulundu. Hep red cevabı veriyordum. Çünkü tipim değildi.

"Avni Musullulu ile, konser vermek için gittiğimiz Zürih'te bir akşam yemeği yedik. Bana yine kur yaptı. Ancak teklifini kabul etmedim.

"Behçet Cantürk ve Avni Musullulu'nun, uyuşturucu kaçakçısı olduklarını gözaltına alındığımda polislerden öğrendim. Bu tür insanlar İstanbul gece hayatında kendilerini, müteahhit, armatör, ihracatçı, ithalatçı, demir tüccarı olarak tanıtırılar. Ben de Behçet Cantürk'ü, toprak ağası

ve müteahhit olarak duymuş ve tanımıştım."

Oya Aydoğın ve Şakir Şener de, Ahu Tuğba'nın benzeri ifadeyi verdiler. Ancak 19 Haziran günü İzmir'de yakalanan Beyhan Baysal'ın ifadesi biraz farklıydı:

"(...) Gülüzar Gazinosu'nda sahneye çıkıyordum. Birgün Şakir Şener, Antalya'da birlikte yat gezisi yaptığımız Behçet Can-türk'ün, benimle olmak istediğini söyledi. Kabul ettim. Şakir, Behçet Cantürk ve ben Astorya Kulübü'ne gittik. Eğlendik. Bir-

116

likte Hilton Oteli'nde ayırtmış olduğu odaya çıktık. Odada içki içtik, beraber olduk. Öğleyin Şakir Şener beni almaya odaya geldi. Behçet Cantürk, çantama 100 bin lira koyup gitmişti. Şakir'e de 30 bin lira vermişti. Bir kez de benim gala geceme çiçek göndermişti. Ondandır kendisini hiç görmedim."

Polis, Nil Burak, Güngör Bayrak gibi sanatçıların da ifadesini alacaktı! Ancak savcılık, Ahu Tuğba, Oya Aydoğın, Beyhan Baysal ve Şakir Şener hakkında takipsizlik karar verince vazgeçti...

Şöhretli isimlerin Ankara'ya getirilerek sorgulanması, Behçet Cantürk'ü Türkiye'nin bir numaralı gündem maddesi yaptı!

Gazeteler manşetlerini, dergiler kapak haberlerini, Behçet Can-türk'e ayırmışlardı. Ondandır "Altın Tabanlı Adam" diye bahsediyorlardı. Polisin sızdırdığı yalan yanlış bilgiler, okuyuculara haber diye sunuluyordu: Artistleri kullanarak eroin kaçırmışlardı!..

Maddi hatalar da yapıyordu: Amcaoğlu Abdullah Cantürk, Behçet Cantürk'ün ağabeyi; erkek kardeş Azet Cantürk, Ermeni anne yapılmıştı! Akile Dilek Alev ise, Sarı Avni'nin kızı ve Behçet Cantürk'ün dördüncü karısıydı!

"BU ZULMÜ UNUTMAZDIN"

"Kardeşim, aziz biraderim, bize yapılanları görmeyenler bile hissederdi. Farzet ki, sen de Kürtsün, bu yapılanları hiçbir zaman unutmazdın. 1922- 23- 24'lerde yapılan zulmü unutmadık, unutmayacağız. Garpda şarkta böyle bir zulüm olmamıştır. İnsanların hakkı hukuku vardır, bunu ben biliyorum. Vicdanın için söyle; böyle günlerce aç susuz, çoluk çocuk perişanlığımızı anlat. Allahsızlar, neslimiz çoğaldıkça, çocuklarımızı bile kesip et diye kasaplara sattılar. Biz çocuklarımızı, düşmanların elinde ezilsin diye yetiştirmedik. Biz öyle bir milletiz ki aslımız belli, tarihimiz belli.

117

"Ey akılsız sen kendi başına geleceği biliyor musun? Ben, Şeyh Sait babası Ali Rıza için mağaralarda ateşle, su ile yoğrul-dum. Kürdistan'ın Hamido Köyü'nde kendi makamımızda, kendi mahkememizde Allah'a ne cevap vereceğiz. Doğmuş doğacak çocukların haklarını nasıl anlatacağız..."

Polis, Behçet Cantürk'ün otomobilinde bulduğu Kürtçe ka-sedi 21 Mayıs'ta tercüme ettirdi. Kasette söylenenlerin Türkçe-sini öğrenince, kaseti doldurduğu iddia edilen, Abdulkadir Takan ve intihar eden Burhan Beskisiz'in oğlu Faruk Beskisiz'i aramaya başladı. 20 yaşındaki Faruk, İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu 2. sınıf öğrencisiydi. Okulda yakalanıp, Ankara'ya götürüldü.

O günler, Kürtçeye acımasızca karşı çıkılan 12 Eylül'ün dönemi idi.

Behçet Cantürk gibi dikkatli, titiz ve "illegaliteyi", gizli örgüt mensuplarından daha iyi bilen ve yaşayan biri, böyle bir kaseti arabasında nasıl bulundurmuydu? Üstelik her an polisin nefesi ensesindeydi.

İşin aslı, kasetten Behçet Cantürk'ün haberi yoktu. Polisin gözüne çarpmasın diye, otomobilini de kullanmıyordu. Kasedi arabaya koyanlar büyük ihtimalle yeğenleriydi. İkinci bir olasılık, Behçet Cantürk içkili bir dost sofrasında dinlediği kaseti beğenip arabasına almıştı. Ancak, kaseti daha sonra arabada unutmuştu!..

Polis, Mercedes'ten öylesine aldığı kasetten ummadığı bir delil yakalamıştı.

Bir diğer delilden ise daha umutluydu:

Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı'na bağlı Narkotik Şube Müdürlüğü, 26 Mayıs 1984 günü, Behçet Cantürk'ün evinde termos içinde ele geçirdiği maddeleri, Merkez Polis Laboratuvarı'na gönderdi.

Yanıt 10 gün sonra geldi.

118

"Lupidon GSC ampülü içindeki sıvı maddenin uyuşturucu madde ihtiva etmediği belirlenmiştir. Bu sıvı madde enjeksiyon süspansiyonu olarak Herpes Simplex virüsü ihtiva etmektedir. Tıpta kullanma alanı Herpes denilen deri hastalıklarında, deri altına enjeksiyon yapmak sureti ile kullanılır.

"500 ml.lik renksiz şişe üzerinde Chemitank yazılı etikette belirtildiği gibi, içindeki 440 ml. sıvı maddenin Sodyum Hidroksit (NaOH) olduğu, uyuşturucu madde ihtiva etmediği tesbit edilmiştir."

Narkotik Şube, çok önem verdiği delilden umduğunu bulamamıştı.

Sadece emniyet teşkilatı değildi Behçet Cantürk aleyhine delil arayan...

MİT CANTÜRK'Ü İSTİYOR

Milli İstihbarat Teşkilatı, 22 Mayıs 1984 tarihinde "Çok Gizli" ibareli (Sayı: 01.10- 11.02-254/214860- 157602) yazısıyla; Başbakanlığa, Genelkurmay Başkanlığı'na, İçişleri Bakanlığı'na, 4'üncü Kolordu Komutanlığı'na, Vinci Kolordu Komutanlığı'na ve Genelkurmay Adli Müşavirliği'ne şu bilgiyi veriyordu:

"Halen silah kaçakçısı Selahattin Delidere'nin ifadesine istinaden gözaltına alınan ve Ankara'da sorgusu devam eden Behçet Cantürk'ün, alınan ilk ifadelerinden; adı geçenin Suriye Kamışlı'da, Suriye İstihbaratından (Muhaberat) görevli Ermeni kökenli yakın akrabalarının bulunduğu, adı geçen ve yakınlarının DDKD, KUK, PKK ve HİZBUL TAHRİRİ İSLAM, PİK (Kürt İslam Partisi) gibi Kürtçü örgütlerle ve muhtemelen Ermeni terör örgütleri ile ilişkisi bulunduğu anlaşılmaktadır.

"Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'nca gözaltına alınan ve yurdumuza 8 kez, Rafeh Ben Hadi Al- Krokoui ismi ve sahte Tunus pasaportu ile giren Irak Ordusu'ndan firari Yüzbaşı ve Hizbul Tahrir İslami partisi Halep Askeri Sorumlusu Sıtkı Yusuf'un da, tarafımızdan yapılan sorgulamasında Cantürkler'le ilgili yukarıdaki bilgileri teyid eden bilgiler alınmıştır. Sıtkı Yusuf, Türkiye'ye aralıklarla her gelişinde Diyarbakır'da Cantürk-ler'e ait otelde kalmış, adı geçenlerle temasta bulunmuş, ayrıca Hakkari ilimize giderek burada, Türkiye'ye İran'dan illegal yollarla giren ve kaçakçılık suçu ile yargılanan ve bilahare 3'ü Irak'a teslim edilen 14 kişi ile görüşmüştür.

"Yukarıda arzedilen durum muvacehesinde, Behçet Cantürk'ün planlı ve sistemli bir şekilde sorgulanması gerektiği düşünülmektedir. Ancak, adı geçenin 30 günlük gözaltı süresi içinde silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili faaliyetlerinin ortaya çıkarılarak delillendirilmesi ve aynı zamanda son derece şümulü olduğu zannedilen yurtdışı bağlantılı yıkıcı faaliyetlerinin yeterli seviyede meydana çıkarılması mümkün görülmemektedir.

"Bu bakımdan Behçet Cantürk'ün, öncelikle silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili olarak sorgulanarak tevkif edilmesinin sağlanmasından sonra, yurtdışı bağlantılı diğer faaliyetleri ile alakalı teşkilatımızca sorgulanması ve kendisinin ile yakınlarının 1402 sayılı kanunun ek 4'üncü maddesinde belirtilen nitelikte de olabileceği düşünülen faaliyetlerinin geniş kapsamlı olarak meydana çıkarılması uygun mütalaa edilmektedir."

Özetle MİT diyor ki, "Behçet Cantürk'ün polis sorgusu bittikten sonra, tutuklanması sağlansın ve teşkilatımıza verilsin!"

Bakalım hukuki süreç, MİT in isteği gibi işleyecek mi?..

POLİS FEZLEKESİ

Gölbaşı'ndaki sorgulamalar bittikten sonra yüzleştirmeler başladı.

2 Haziran günü, saatler 24.00'e yaklaşırken Behçet Cantürk, Mehmet Deniz, Selahattin Delidere, Abdulcebbar Doğru, Halil Hocaoğlu, Fettah Cantürk yüzleştirildi. Hepsi, ifadelerinin doğru olduğunu söyleyip tutanağı imzaladılar.

Dört gün sonra, 6 Haziran günü saat 17.30'da bu kez şu isimler yüzleştirildi: Behçet Cantürk, Bedri İstanbullu, Erol Suna, Zeki Suna, Aydın Demirel, Artin Hacıköylü, İbrahim Fidanay, Turgut Fidanay, İlameddin Dakman, Felemez Cantürk, Sabit Cantürk, Kasım Faruk Beskisiz, Abdalbaki Maltaş, Mehmet Tahir Canpolat, Saffan Mindivanlı, Medet Serhat, Ali İhsan Cesur, Miyaser Sak, Yasemin Ayşe Civelek. Sanıklar, polis sorgusunda söylediklerinin doğru olduğunu belirttiler.

8 Haziran günü sorgular bitti. "Gözaltı sanık çıkış doktor raporu"nda, hepsinin sağlam olduğu "hekimler" tarafından tespit edildi!

Polis 11 Haziran günü, yaptığı tüm soruşturmaları özetleyerek, 39 sayfalık bir fezleke hazırladı:

"Suçun Nevi: Teşekkül vücuda getirerek, aile şirketi halinde uluslararası uyuşturucu madde bazmorfin ve eroin imal etmek, 690 sayılı kanuna muhalefet, silah kanununa muhalefet, kaçakçılığın men ve takibine dair kanuna muhalefet, altın, pırlanta ve döviz kaçakçılığı yapmak, sahte evrak tanzim etmek, Ermeni örgütleri ile DDKD- KUK örgütleri ve yurtdışı örgütleri ile işbirliği yapmak, maddi menfaat temin etmek, sağlamak..."

"Suçun Tarihi: 1979 ve sonraki yıllar.

"Suçun Subut Delili: 6.7.1982 tarihinde Avusturya'nın Gros-sau- Lower şehrinde Urallar şirketine ait kamyon içerisinde ele geçirilen 13 kilo 700 gram eroin maddesi olayı, 19.10.1983 tari-

121

hinde Diyarbakır ili Lice ilçesi Ankazap mezrasında ele geçirilen 217 kilo eroin maddesi olayı, Diyarbakır ili Lice ilçesi Ner-gizi Gömünde yapılan eroin maddesi ile ilgili Behçet Can-türk'ün evinde bulunan ve eroin imalinde kullanılan malzemeler (1 adet tüp, 2 adet tepsi), altın tabanca kabzaları, sahte tanzim edilen evlenme cüzdanı ve nüfus cüzdanı, evrak ve dokümanlar, altın ve mücevherler ile sanıkların samimi itirafları.

"Sanıklar: Behçet Cantürk, Mehmet Deniz, Selahattin Deli-dere, Fettah Cantürk, Abdulcebbar Doğru, Sabit Cantürk, İla-meddin Dakman, Abdalbaki Maltaş, Mehmet Tahir Canpolat, Halil Hocaoğlu, Kasım Faruk Beskisiz, Ali İhsan Cesur, Turgut Fidanay, İbrahim Fidanay, Medet Serhat, Saffan Mindivanlı, Bedri İstanbullu, Zeki Suna, Nedim Baybaşın, Erol Suna, Aydın Demirel, Artin Hacıköylü, Felemez Cantürk, Zeynel Cantürk, Zeynel Ekmekçi, Zeki Kirpi, Aziz

Cantürk, Fettah Halitoğlu, Fikret Bayram, Sinan Bayram, Abdurrahman Sağır, Remzi Sağır, Mehmet Han Sağır, Mehmet Ali Altınbaş, Mustafa Deniz, Hidayet Kaşan, Akile Dilek Alev, Miyaser Sak, Yasemin Ayşe Civelek, Betül Ayyüce.

"Fırarda bulunan sanıklar: Nizamettin Cantürk, Süreyya Cantürk, Yaşar Avni Musullulu, Halis Cantürk, Abdullah Cantürk, Azet Cantürk, İkrım Fidanay, Mehmet Han Kozat, Abdulkadir Takan, Muhlise Takan, Kamil Dakman, Halim Civelek, Yaşar Demirel, Uğurcan Elmas, Mustafa Çapan, Mehmet Süleyman, Ağa Koç (ölu), Ertoşlu Feto, Seli (Salih), Hacı Reşit Zigari, Mehmet Ölmez, Mehmet (Çoban Mehmet), Abdulvahap Çarık, İzzet Gündüz Sarıyar, Ahmet Arıkboğa, Korkmaz Göldağı."

66 kişi hakkında soruşturma başlatılmıştı. Ancak sadece 40 şahsın ifadesi alınabilmişti. Diğerleri firar etmişti. İfadelerden birkaç pasaj sunalım:

"Sanık Behçet Cantürk, 30 Mayıs 1984 tarihinde 60 sayfalık ifadesinde, teşekköl vücuda getirerek aile şirketi halinde uluslararası uyuştum madde, bazmorfin- eroin ticaretini, Avni Musul-

122

lulu ile birlikte yaptıkları, ayrıca eroin imal etmek, altın ve döviz kaçakçılığı yapmak, sahte evrak tanzim etmek, Ermeni örgütleri ile DDKD- KUK ve yurtdışı örgütleri ile işbirliğı yapmak ve maddi- manevi menfaat sağlamak, bugüne kadar yurtdışına 1.5 tona yakın bazmorfin maddesini İnan, Türkiye, İtalya ve İsviçre ülkelerine, aynı zamanda İtalya'dan Cebelitarık Boğazı üzerinden Amerika'ya gönderdiğı, ayrıca İnan'dan getirtmiş olduğı bazmorfin maddesini Diyarbakır ili Lice ilçesi Ner-gizi mezrasında 385 kilo bazmorfin maddesini 255 kilo İnan işi eroin maddesine dönüştürmek suretiyle bir kısmını Avrupa ülkelerine, bir kısmını da Türkiye'de sattıkları, bu işleri Cantürk-ler ailesi adına yapıp elde edilen kân eşit miktarda ailece paylaştıkları, Ermeni kökenli olduğı, akrabalarının Suriye İstihbarat Teşkilatında Avrupa'nın birçok yerlerine dağılmış vaziyette görev yaptıkları, ayrıca Ermeni kökenli bazı akrabalarının da İstanbul ilinde yerleştikleri, kendisinin defalarca İsviçre'ye giderek uluslararası kaçakçı gıyabi tevkif müzekkeresi bulunan Avni Karadurmuş (Musullulu) ile yakın ilişkiye girdiğı, bu görüşmeler esnasında Albay Ali İhsan Cesur'un da İsviçre'de hazır bulunduğı, Ermeni olan ve ASALA ile yakın ilişkiler içerisinde bulunan yakın akrabası Bedros Demirciyan'ın da Ermeni kökenli şahıslarla ilgilendiğı, kendisinin gayri meşru yaşadığı her iki hanıma da sahte evlenme cüzdanı tanzim ettirdiğı, yakalanan her iki silaha da para mukabilinde suçunu üstlenen kiralık adam bulunduğunu beyan etmiştir.

"Sanık Hidayet Kaşan ifadesinde; Behçet Cantürk'ün .gayri meşru karısı olduğunu, Nizamettin Cantürk, Behçet, Süreyya ve Abdulcabbar Doğru, bir araya gelerek bazen Nizamettin'in evinde, bazen de kendi evlerinde uyuşturucu madde yani eroin imali işini Lice'ye yakın dağlık bir bölgede yaptıklarını bildiğini, bu yere at ile gittiklerini, Süreyya Cantürk'ün beyaz patiska bezden uyuşturucu madde için bir hayli torba diktiğini, Abdul-kadir Takan'ın karısı Muhlise Takan'ın da yardım ettiğini, Süreyya'nın devamlı çantasında silah taşıdığını, Sarı Avni'nin is-

mini duyduğunu, uyuşturucu maddeyi bu şahsa gönderdiklerini bildiğini, kocasının Fettan ve Halis'e çok güvendiğini, uyuşturucu madde işinde çalıştıklarını, Felemez Cantürk'ün ise örgüt işi ile uğraştığını, Behçet'in cezaevinden çıktıktan sonra bir tomar evrakı yaktığını, Cantürk ailesinde cezaevine girmeyen kalmadığını, 4 kardeşin de birer adet kalaşnikof silahlarının bulunduğunu, bir tencere dolusu mermilerin ve kırmızı renkli el bombalarının, bir adet kılıf içerisinde uzun bir kamalarının olduğunu, bilahare nereye sakladıklarını bilmediğini, Behçet'in zaman zaman eve yabancı para getirdiğini beyan etmiştir.

"Sanık Akile Dilek Alev ifadesinde; Behçet Cantürk'ün gayrı meşru karısı olduğunu, birlikte Karton Oteli'nde yemeğe gittiklerinde Sarı Avni'yi orada tanıdığını, Uğurcan Elmas'ın Behçet'e, yakalandığı takdirde herşeyi konuşacağını, bazı şeylere dayanmam dediğini duyduğunu, Behçet'in Uğurcan Elmas'la gayrı meşru işler yaptığını, birlikte Sarı Avni'den bahsettiklerini, evliliğinin ikinci ayında İzmir'e Etap Oteli'ne gittiklerini, orada Halis Cantürk, Mehmet Han Kozat ile karşılaştığım, orada çirkin, gözlüklü, esmer, Tahsin isminde bir şahısla yemek yediklerini bilâhare Tahsin'in babasını kendisine İsveçli olarak tanıttıklarını, bilâhare Nizamettin Cantürk'ün de orada olduğunu, konuşmalarında tehlikeli bir olay yaşadıklarını, Behçet, Nizamettin, Mehmet Han Kozat, Sarı Avni ile birlikte Ahu Tuğba, Beyhan Baysal ve soy ismini bilmediği Oya ile birlikte Antalya'da uzun bir müddet kaldıklarını, gezi görünümü vererek açık denizlerde uyuşturucu maddeleri gemilere aktardıklarını, Behçet'in İsviçre'ye gittiğini, Sarı Avni ile telefonda konuştuklarını, 12 Eylül harekâtından sonra 4- 5 sefer mal gönderdiğini, kendisinin Halep'te bir kampta eğitildiğini tahmin ettiğini, Arap ülkelerine giriş ve çıkış yaptığını pasaportunda gördüğünü, Sü-rayya'nın eroin torbalarını diktiğini, âdeta bir silahşor gibi silah taşıdığını, Behçet'in kendisine vermiş olduğu iki adet el telsizini bankadaki kasasında sakladığını, bilahare Nizamettin Cantürk'ün istemesi ile telsizleri verdiğini, en son Behçet'in Ameri-

kadan getirtmiş olduğu iki adet çelik yeleğinin olduğunu, bunları bir subay arkadaşı marifetiyle getirttiğini, Behçet'in konuşmaları arasında üst düzeyde Askeri kanatta adamlarının olduğunu, hattâ sivil giyinmiş bir paşa ile yemek yerken çektiği bir fotoğrafının olduğunu, Cumhurbaşkanımız Kenan Evren'i sevmediğini, Anayasa oylamasında da hayır oyu kullandığını bildiğini, Nizamettin Cantürk'ün eroin imalinden gözlerinin bozulduğunu, kendilerinin devamlı Kürtçe konuştuklarını, İran'da çekirilmiş bir fotoğrafı göstererek, fotoğraftaki şahsın uyuşturucu madde kaçakçılığında yakalandığını ve tuvalette gırtlakını keserek intihar ettiğini, Behçet'in bu olaya çok üzüldüğünü, Behçet Cantürk'e ait Abdulcabbar Doğru ve Mehmet Taşkaya adına düzenlenmiş, Behçet'in fotoğrafları yapıştirilmiş sahte nüfus cüzdanlarının bulunduğunu, Çanakkale tarafında 1982 yılında birkaç kez eroin sevk ettiklerini bildiğini, İstanbul Kapalı-çarşı'ya ASALA mensupları tarafından bomba atıldığını, Behçet'in 'biz bu işi önceden biliyoruz' dediğini, İstanbul'daki polislerin onun adamları olduğunu, televizyonda İstiklal Marşı çalarken

televizyonu kapattırđını, Behçet'in, zaman zaman Kür-distan Devleti'ni kuracaklarını, Ermenilerle işbirliği içinde olduklarını, kendisinin Türk Devleti'nin temelini dinamit koyacak kadar Türk düşmanı olduğunu, beyan etmiştir.

"Sanık Miyaser Sak ifadesinde; Yaşar Avni Karadurmuş'un kızı olduğunu, Muammer Sak ile ikinci evliliğini yaptığını, babasının Kabataş Setüstünde Deniz Nakliyat Şirketi'nin bulunduğunu ve burayı paravan olarak kullandığını, Azade isimli gayri meşru yaşadığı bir hanımının olduğunu, Behçet Cantürk'ün 1979 yılında evlerine misafir olarak geldiğini, zaman zaman eve telefon açarak babasını sorduğunu, birlikte uluslararası uyuşturucu madde, silah, altın ve döviz transfer işleriyle ilgilerinin olduğunu, İnce Mehmet (Candaş) namı ile tanınan şahısla birlikte babasının İspanya'dan satın aldığı evde buluştuklarını, eniştesi Kormaz Göldağı ile yakın akrabası Hayrettin Yağcı'nın silah ve uyuşturucu madde kaçakçısı olduklarını ve

125

babası ile bağlantılı olduklarını, İnce Mehmet namı ile tanınan Mehmet Candaş ve ağabeyi, 'Kaptan' namı ile tanınan Nurettin Candaş ve babası ile yurtdışında bağlantı kurduklarını, Nizam Doğan'ın babasını telefonla aradığını, babasının altın kabızalı bir tabanca ile ruhsatlı bir tabancasının olduğunu, halasının kocası Albay Ali İhsan Cesur'u tanıdığını, Behçet Cantürk'ün en son yakalandığında babasının İsviçre'den telefon ederek Behçet'in yakalandığını bildirdiğini beyan etmiştir.

"Sanık Ali İhsan Cesur alınan ifadesinde; 1949 yılında Ankara Kara Harp Okulu'ndan mezun olduğunu, 1983 yılının Ağustos ayına kadar İstanbul'da çalıştığını, Albay rütbesi ile emekli olduğunu, Beykoz'da oturması ye Beykozlu olması nedeni ile Avni Karadurmuş (Musullulu) ile tanıştığını ve olayların içerisine girmiş bulunduğunu, bu tanışmadan sonra Sarı Avni ile birçok kereler buluşup yemek ve içki içtiklerini, kendisinin Edirne'den tanımış olduğu Azade Özaksoy ile birlikte yemek yiyip içki içtiklerini, bu kadınla Sarı Avni'nin tanışıp gay-rimeşru hayat yaşadıklarını, bundan bir oğlunun olduğunu, Avni ile arkadaşlığının uyuşturucu madde ve silah kaçakçılığında yurtdışına kaçışına kadar devam ettiğini, Sarı Avni Türkiye'de iken Behçet'le birlikte yemek yediklerini, Sarı Avni'nin yurtdışına kaçmasından sonra İsviçre- Zürih şehrinden devamlı olarak kendisini aradığını, bilâhare kendisini İsviçre'ye davet etmesi üzerine emekli olmadan Bakanlıktan izin almak kaydıyla İsviçre'ye gittiğini, evinde misafir olarak kaldığını, İsviçre'de lüks bir lokantada Sarı Avni ve Behçet Cantürk ile yemek yediğini, içki içtiklerini, Behçet'in otelde kendisinin ise Sarı Avni'nin evinde misafir olarak kaldığını, ikinci kez yine Sarı Avni'nin misafiri olarak İsviçre'ye gittiğini, yol masraflarının, yemesinin içmesinin Sarı Avni tarafından karşılandığını, Uğurcan Elmas, Bedri İstanbullu ile ilişkiler içerisinde olduğunu, garsoniyer olarak kullandıkları evde, kadınlı içkili alemler tertiplediklerini, 1979 senesinde Behçet Cantürk ile tekrar Hilton Oteli'nde karşılaştıklarını, Avni Karadurmuş'un kendisine telefon ederek

126

Behçet Cantürk'ün amcasının oğlu Fattan Cantürk'ün taburun Ayazağa'da inşaat yapan bölümünde asker olduğunu, kendi yanına alıp şoför olarak vazife yapmasını istediğini, aynı doğrultuda Avni'nin yanında çalışan mesul müdürü tarafından bu isteğin tekrar iletildiğini, Fattan Cantürk'ü yanına alarak bir müddet şoförü ve bahçıvanı olarak çalıştırdığını, Behçet Cantürk ile Avni Karadurmuş'un uyuşturucu madde, silah, altın ve döviz kaçakçılığı yaptıklarını bildiğini, Avni Karadurmuş'un döviz transferini kuyumcu olan Korkmaz Göldağı'nın yaptığını, bu şahsın İsviçre'ye ayda bir sefer gidip geldiğini, Hayrettin Yağcı ve Behçet Cantürk'ün birbirlerinden ayrılmayan şahıslar olduğunu, gizli yollardan Türkiye'de kurmuş olduğu Belkam Deniz Nakliyat Şirketi'ni damadı olan Muammer Sak'ın yaptığını; bilâhare bilmediği sebeplerden dolayı mesul müdürlükten ayrıldığını, oğlunun Sarı Avni'nin gemilerinde bir yıl tayfalık yaptığını beyan etmiştir."

Sanıkların hepsi polise verdikleri ifadelerinde suçlu olduklarını kabul ettiler. Söyledikleri özetle bir cümleydi: "Behçet Cantürk'ün yurtdışına uyuşturucu kaçırmasına yardım ve yataklık ettik..."

MAHKEME BAŞLIYOR

Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 11 Haziran 1984 gün ve 1984/KAÇ.-98 ile 12 Haziran 1984 gün ve 1984/KAÇ.-98 sayılı yazıları, Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın 19 Haziran 1984 gün ve 1984/356 kararı ile Behçet Cantürk ve 43 arkadaşının yargılanmasına, 22 Haziran günü saat 10.00'da Sıkıyönetim Komutanlığı Ankara 4 numaralı Askeri Mahkemesi'nde duruş-masız olarak başlandı.

Diyarbakır Cezaevi'nde oldukları için Abdulcebbar ve Sabit Cantürk dışındaki 41 sanık mahkeme salonuna alındı.

127

Hakim Binbaşı Basri Özgenç, önce kimlik tesbiti yaptı.

Ardından sorguya geçildi.

Albay Ali İhsan Cesur ve Akile Dilek Alev dışında, sanıkların hepsi "Emniyette işkence altında ifade verdik. Polise verdiğim ifadem doğru değildir" dediler.

En uzun konuşmayı Behçet Cantürk yaptı: "Şahsıma isnat edilen uyuşturucu madde kaçakçılığı, altın kaçakçılığı, döviz kaçakçılığı, sahte evrak tanzimi, yasadışı örgütlere maddi yardımda bulunmak suçlarını işlemedim. Beni gözaltına aldıklarında görevliler, 'Ya öleceksin, ya da ifade vereceksin' dediler. Ben de işkenceden kurtulmak için, 60 sayfadan ibaret ifademde bazmorfin, eroin ile ilgili olayları, kafamdan uydurdum. Hazırladığım senaryoyu polislere anlattım. Polisler Bayram Oteli'nin sahibi Mehmet Sıddık Bayram'ın adını vermemi istediler. Bu nedenle onun ismini söyledim. Polisler bazmorfini kime verdiğimi sorup, sıkıştırınca, daha önceden tanıdığım Avni Karadurmuş'a verdiğimi söylemek zorunda kaldım. Polis ifadeyi kendi hazırlayıp zorla bana imza ettirdi. Bu, bana hazırlanmış bir komplodur."

Behçet Cantürk, eşi Akile Dilek Alev'in mahkemede söylediklerini şaşkınlıkla dinledi. Eşi, polis ifadesini aynen tekrarlıyordu:

"Emniyette verdiğim 3.5.1984 ve 5.5.1984 ile 17.5.1984 tarihli ifadelerimi aynen kabul ediyorum. Huzurunuzda da tekrarlıyorum; Behçet Cantürk, DDKD ve ASALA örgütleri ile ilişkilidir. ASALA örgütüne 10 milyon lira verdi. Bu örgüt ile ilişkisini dayısı Bedros Demirciyan aracılığıyla kuruyordu.

"Bankalara kendi adına para yatırmazdı. Benim adıma da bankalara para yatırdı. Ancak elinde vekaleti olduğu için istediği zaman çekiyordu. Otomobili bile, akrabası Halis Cantürk adına kayıtlıdır. Ahu Tuğba, Beyhan Baysal gibi kadınlarla Antalya'ya gidip yattan açık denizde bekleyen gemiye uyuşturucu

128

[yüklediklerini bana kendisi söylemişti. Uçak hosteslerinin uyuşturucu işinde kullanıldığını da anlatmıştı. Yaklaşık 500 metreden konuşulabilen iki telsizi vardı. Yakalandığımızda emniyette beklerken, polislerin yanında biz kadınlara 'sakın birşey söylemeyin, savcıya çıktığımızda herşeyi inkâr edin, emniyette işkence yaptılar deyin' diye öğüt verdi. Bu sözlerini polisler duydu ama birşey yapmadılar. Size söylediğim gibi emniyette ve savcılıkta söylediklerimi mahkemeniz huzurunda da tekrarlıyorum."

Akile Dilek Alev, polis korkusunu daha üzerinden atamamıştı!

Mahkeme; uyuşturucu madde kaçakçılığı, eroin imali, silah bulundurma kanununa muhalefet, altın kaçakçılığı, sahte evrak tanzimi, yasadışı örgütlere yardım etmek uçlarından sanıklar;

Miyaser Sak, Ali İhsan Cesur, Yasemin Ayşe Civelek, Betül Ayyüce, Hidayet Kaşan, Akile Dilek Alev, İlameddin Dakman, Turgut Fidanay, İbrahim Fidanay, Erol Suna, Medet Serhat, Remzi Sağır, Mehmet Han Sağır, Sinan Bayram, Abdurrahman Sağır, Saffan Mindivanlı, Zeki Suna, Aydın Demirel, Artin Ha-cıköylü, Felemez Cantürk, Zeki Kirpi, Fikret Bayram, Zeynel Ekmekçi, Nedim Baybaşı, Mustafa Deniz, Fettah Halitoğlu ve Zeynel Cantürk hakkında beraat kararı verdi.

Mahkeme; Kasım Faruk Beskisiz, Mehmet Tahir Canpolat, Abdulbaki Maltaş, Abdulvahap Çarık, Mehmet Deniz, Enver Erşener, Bedri İstanbullu, Mehmet Alptekin, Halil Hocaoğlu, Aziz Cantürk, Fettah Cantürk, Selahattin Delidere ve Behçet Cantürk'ün vicahen tutuklanmasına, Abdulcebbar Doğru ile Sabit Cantürk'ün de giyaben tutuklanmasına karar verdi.

Behçet Cantürk tek tip elbise giydirilerek birkaç ay önce Çıktığı Mamak Askeri Cezaevi'ne birkez daha kondu.

Kâbustan kurtulanlar çok sevinçliydi. Üzülenler ve sevinen-kr dışında bir de belirsiz durumda olanlar vardı: Firariler!..

t»

'YURTDIŞINA KAÇIN!

"Size benim söyleyeceğim birtek şey var: Yurtdışına kaçın!"

40 gün süren işkenceli sorgulamadan sonra serbest bırakılan avukat Medet Serhat, ürkek bakışlarıyla kendisini de tedirgin eden konuklarına, yurtdışına çıkış önerisinde bulunuyordu.

Nizamettin Cantürk, dayısı Bedros Demirciyan ve son anda korkup büronun kapısından geri dönen şoför Yaşar Demirel, avukat Medet Serhat'a "akıl danışıyorlardı."

Avukat Medet Serhat geçirdiği günlerin izlerini daha üzerinden atamamıştı. "Size bütün samimiyetimle söylüyorum. İnsan olan biri düşmanın bile oralara gitmesini ve aşağılık hareketlere maruz kalmasını istemez. Kaçın, nereye gidecekseniz gidin. Barış Demeği yüzünden benim yine gözaltına alınacağım söyleniyor. Fırsatını bulursam hemen yurtdışına gideceğim. Siz de gidin." Firariler, avukat Medet Serhat'a teşekkür edip, geldikleri gibi tekrar kalabalıklara karıştılar...

Avukatına "akıl danışan" bir diğer kişi ise Behçet Can-türk'tü.

Avukat M. Cevdet Yardım, 26 Haziran 1984 günü müvekkili Behçet Cantürk ile Mamak Askeri Cezaevi'nde görüştü.

54 günlük gözaltı Behçet Cantürk'ü çok yıpratmıştı. Maruz kaldığı işkenceleri avukatına bir bir anlattı. "Elinizden ne geliyorsa yapın. İşkenceleri yanlarına bırakmayın" dedi. Koğuşuna dönerken hâlâ ayağı sekiyordu.

Avukat M. Cevdet Yardım, görüşmeden bir gün sonra Sıkıyönetim Savcılığı'na bir dilekçe yazarak durumu anlattı...

Mamak'ta kaçakçılık sanıkları için yeni bir koğuş açılmıştı. Behçet Cantürk işkenceli sorgulardan kurtulduğu için seviniyordu. Koğuş kendisine evi gibi gelmişti! Yaralarını tedavi etmeye çalışıyordu.

MİT'in, kendisini sorgulamak için istediğinden haberi yoktu.

4'üncü Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Sabri Yirmibeşoğlu, 6 Temmuz 1984 tarihli yazısında, MİT'in 22 Mayıs 1984 tarihli isteğine yanıt verdi.

Behçet Cantürk, 30 günlük bir süre için MİT'e teslim edilecekti!

6 Temmuz 1984 günü asker- gardiyanların koğuşa gelip, "hazırlan" dediklerinde, sevinsin mi, üzülsün mü anlayamadı. Sadece şaşırđı. "Nereye, ne oldu?" sorularına yanıt alamadı.

Jandarmalar eşliğinde askeri cemseye bindirildi. Mamak Askeri Cezaevi nizamiyesinden Samsun asfaltına çıkınca, merakı bir kat daha arttı. Yarım saat sonra askeri cemse, etrafı duvarla çevrili, kulelerde askerlerin nöbet tuttuğu, büyük bir dış kapısı olan, ürkütücü yere hızla girdi.

Dış kapı kapandı.

"BİZ POLİSE BENZEMEYİZ!"

"Burada herkese 'komutanım' diye hitap edeceksin. Biz polise benzemeyiz. Her sorduğumuza doğru bir şekilde, net yanıt vereceksin. Senin hakkında bütün bilgiler, bu kara kaplı kitapta yazılı. Eğer yalan söylersen, ne olacağını az çok tahmin edersin. Anladın mı?"

Gözleri yine bağlıydı.

"Evet" dedi.

"Ulan sinirlendirme adamı, ne 'evet'i, 'emret komutanım' diyeceksin!"

Önce klasik sorulan yönelttiler: Adın, soyadın, adresin, fiziki tarifin, eşin, annen, baban, kardeşlerin, yakın akrabaların, arkadaşların...

131

"Bizi tek ilgilendiren, örgütlerle olan ilişkindir. Bu konuda yardım edersen, seni Mamak'tan' tereyağından kıl çeker gibi' kurtarıyoruz. Eğer, kara kaplı defterin aksine şeyler söylersen, durumun Gölbaşı'ndan beter olur!"

Örgütsel faaliyetlerini anlatmasını istiyorlardı...

"Elinde kara kaplı defter olan" Mehmet Eymür'dü.(13)

Mehmet Eymür sordu, Behçet Cantürk yanıtladı...

Bu arada MİT elemanları da, gizli video çekimi yaptılar...

- 1975 yılında, İGD'nin tertipleği Diyarbakır Lice protesto

yürüyüşünde senin rolün neydi?

- Üye oldum, komitedeydim, para yardımında bulundum...

-Ne kadar?

- 70 bin lira sanıyorum.

- Bir de köylü kesimini organize etmişsin.

- Evet.

- Bu mitingün amacı neydi?

- Depreme yardımdı, ama amacının dışına çıkıldı.

- Hangi örgütler katılmıştı?

- Aslında İGD, Özgürlük Yolu, Rızgari.

- Organize edenlerin isimlerini hatırlıyor musun?

- Mekin Balaban, Baki Kaynak, Fahri Karakoç, Sezai Eşel,

Hafız Uzun, Molla Mehmet Emin Baybaşın, Abdurrahman Ayaz..

• - Silahların temininde herhangi birşey var mıydı?

- Herhangi bir olay çıkmadı. Her örgütün silahlı adamları vardı.

- Kimlerin silahı vardı?

- Öğretmen Nazif Saruhan, Dibek Köyü'nden çiftçi Deli Ali, öğretmen Mehmet Han Gelirakan, işçi Tahsin Erdoğan, öğretmen Seyithan Çetin...

(...)

- Bu DDKD nedir?

- Kürdistan Demokratik Partisi.

- Kimlerle işbirliği vardı bu DDKD'nin?
- Benim bildiğim Apocularla işbirliği vardır...
- Başka Kürtçü, mesela Barzani ile Talabani ile ilişkisi var mıdır?
- Vardı...
- İran Kürt Demokrasi Partisi ile...
- Tanımıyorum...
- En çok yardım nereden geliyor; silah, mühimmat, para?
- Suriye'den.
- Kimden?
- Celal Talabani'den.
- Amacı nedir bu DDKD'nin?
- Bağımsız bir Kürt devleti.
- Nerde kurulacak bu?
- Doğu'da.
- Nereleri kapsıyor?

- Antep, Kahramanmaraş, Adana, Malatya, Sivas'a kadar geliyor. Tunceli, Erzurum, Kars, Diyarbakır, Mardin, Urfa...
- Bu vilayetler dahil olmak üzere Doğu bölgesi...
- Doğu bölgesi.
- Peki DDKD'ye girmeden önce ve sonra yardımda bulun

yor muydun?

- Girdikten sonra.

- Ne zaman üye oldun?

- 1978 yılı sonu.

- Kim soktu?

- Amcamın oğlu Abdullah Cantürk ile Liceli Zerruh Vakı-
fahmetoğlu.

- Girdikten sonra ne kadar yardımda bulundun?

- 50 bin- 100 bin lira. Bu paraları Zerruh Vakıfahmetoğlu'na
verirdim.

(...)

133

- Uyuşturucu kaçakçılığına ne zaman başladın?

- 1979'da. İstanbul'a geldiğimde başladım.

- Daha önce?

- Daha önce kaçak işlere hisseli giriyordum...

- Peki nasıl oldu, bu uyuşturucu madde kaçakçılığı?

- İstanbul'a gelmiştim. Zerruh Vakıfahmetoğlu beni buldu.

Apocuların, Rızgaricilerin silah yönünden, para yönünden çok
iyi olduklarını söyledi. Maddi yönden ihtiyaçları olduğunu, si-
lah almak istediklerini söyledi.

- Nerede söyledi?

- İstanbul'da bir otelde söyledi. Mehmet Emin, Mehmet De-

niz'le birlikte iş yapmaya karar verdik. (...)

- O tarihlerde Avni Karadurmuş'u tanıyor muydun?

- Hayır tanımıyordum. Adını bile duymamıştım.

- Kim tanıştırdı?

- Liceli Mehmet Deniz.

- Tanıştıktan sonra mı birlikte iş yaptınız?

- Evet.

(...)

- Bu Avrupa kanalında kimlerle müştereken yapıyordunuz

bu işi?

- Avni'nin yurtdışında iş ortakları vardı.

- Sen İranlılar'dan İstanbul teslimi alıyordun.

- Evet. Sonra İtalya'ya gönderiyorduk.

- Cebelitarık Boğazı'ndan Amerika'ya sevk ediliyor eroınler

değil mi?

- Evet, Amerikalılar giderken gemilerde eroın imal ediyorlar...

- Bu esasen iyi bir usul...

- İyi bir usul.

-Yakalanmaları mümkün değil, havadan paraşütle atlayacaksın, ancak öyle yakalarsın.

134

- Bunlar büyük Amerikan gemileri, içinde herşey var.

- Bunlar Amerika kıtasındaki başka ülkelerin gemileri mi,

yoksa ABD'lilerin mi?

- ABD'nin gemileri.

- Peki bu gemilere nasıl sevk ediliyor?

- Limanda değil, açık denizde kotralarla yanaşılıp yükleniyor.

(...)

- Peki Türkiye'de bu işi yapan senin adamların kimler.

- İranlılar'dan alıyorum.

- Mehmet Sıddık Bayram'ın ne rolü oluyor?

- Doğrusu hiç bir rolü yoktur, yukarıda Allah var, sadece adamları bulmak için arardık...

- Herhangi birşey veriyor muydunuz?

- Hiç birşey vermiyorduk.

(...)

- Peki Hollanda'ya satmıyor musunuz?

-Yok.

- Niye, sizin sahanıza girmiyor mu?

-Yok.

- Mesela Dünder Kılıç Hollanda üzerinden çalışıyor.

- Ufak çapta çalışıyor.

- Ufak çapta çalışıyor öyle mi?

- Evet.

- Yani siz onların sahasına giremezsiniz öyle mi?

- Girebiliriz de doyurucu değil, ufak işler.

(...)

- Peki siz İran'dan yüksek fiyatla aldınız, İstanbul teslimi ne kadar?

- Bir milyon lira.

- Bir milyona bazmorfin alındı. İtalya'da ne kadar ediyor?

- 10 bin dolar.

135

- Peki bu bazmorfin, Malta ve Sicilya yakınlarında eroine çevrildi, fiyatı ne oluyor?

- Satışına göre değişir.

- Toptan diyelim.

- 35- 40 bin dolar arasında değişir.

- Peki bazmorfinin Amerika'ya teslimi.

- 30 bin dolar.

- Amerika'da eroine çevrilirse?

- 50 ile 75 bin dolar arasında.

(...)

- Hikmet Sevcan vasıtasıyla 1979 ve 1980 yıllarında Bulgaristan'dan silah aldınız...

- Bin adet.

- Evet, kaçta aldınız?

- İki sefer aldık. 500- 500 iki parti aldık. 10 bin lira verdik
tanesine.

- Bu Kintexs denen firmanın rolü nedir?(14)

- Silahlar bu şirket üzerinden geliyor.

. - Neylen geldi bu silahlar?

- TIR'la.

- İstanbul'a mı?

- Hayır Batman'a teslim edildi.

- Kim getirdi?

- Hikmet Sevcan'ın, Suriyeli kaçakçılar Şaban ve Gazi Vezir
kardeşler vasıtasıyla geldi.

- Kim teslim aldı?

- DDKD'liler teslim aldı; Zerruh Vakıfahmetoğlu, Sait Ay-
doğmuş, Ömer Çetin. Silahları alınca bayağı rahatladıklarını
bana aktarmışlardı

- Diğer 500'lük partiyi kime verdiniz?

- Hacı Salih ile bağlantılıydı.

136

- Nerede oturuyor bu?

- Kilis yakınlarında galiba.

- Ne yaptı aldığı silahları?

- Türkiye içpazarına perakende olarak sattı.

(...)

- Sen bir de Kıbrıs'a eroin gönderiyormuşsun?

- Evet orda Mehmet Gözen var, bu işle görevlendirilmiştir.

- Nerede bu Mehmet Gözen şimdi?

- Şu anda nerede olduğunu bilmiyorum. Rauf Denктаş'ın oğ
lu ile birlikte iş yapıyorlardı.

-Raif?

- Evet Raif Denктаş, İngiltere'ye sevk ediyormuş...

- Mehmet Gözen tutuklandı.

- Tutuklandı mı, benim ifademden sonra mı tutuklandı?

- Hayır senin ifadenle ilgili değil.

(...)

"ASALA'YI ANLAT"

MİT, kaçakçılarla siyasi örgütlerin içli dışlı olduğuna inanıyordu. Sorularını hep bu amaçla soruyordu.

MİT'e göre Behçet Cantürk, Ermeni örgütleri ile Kürt örgütlerinin ilişkisini sağlayan, onlara finans sağlayan biriydi!

Behçet Cantürk'e, ASALA'yı anlatması için baskı yapılmaya başlandı. İlişkisinin bulunmadığını, sadece annesinin Ermeni olması nedeniyle, ASALA militanı olarak gösterilmek istendiğini söyledi. İnanmadılar.

Amaç bilgi almak değil, spekülasyon yaratmaktı. O da, "doğru- yanlış" aklına ne geldiyse anlatmaya başladı:

"1981 yılının ilkbahar ayında Diyarbakır'da Demir Ote-li'nde iken Zerruh Vakıfahmetoğlu Suriye'den bana geldi. Ken-

disi 2- 3 aydır Suriye'de idi. Suriye'ye kaçak yollardan gittiğini biliyorum. Zerruh, daha önce Suriye'ye gidip Filistin kamplarında kalmıştır. Bana, Abdullah Cantürk ile birlikte Kamışlı'da bulunan teyzemin oğlu Ohannes Palancıyan ve diğer ilgililerle görüştüğünü, DDKD ile ASALA arasında işbirliği tesis ettiklerini, Türkiye'de aranan militanların Suriye'de barınmalarına ve yerleşmelerine yardımcı olma konusunda anlaştıklarını, ayrıca Avrupa'da eylem birliği yapacaklarını, ancak ASALA'nın maddi yönden desteğe gereksinimi olduğunu, ayrıca eroin konusunda bana ihtiyaçları bulunduğunu söyledi.

"Zerruh, bu amaçla benim de, Suriye'ye kendileriyle gidip bu konuda ASALA yetkilileriyle konuşmamı, bu şahısların Avrupa ve Amerika'da birçok adamı bulunduğunu, benim sevk edeceğim eroin maddesini, Avrupa ve Amerika'nın birçok ülkesine rahatlıkla sokabilecek organizasyon içinde bulduklarım söyleyerek, 'Oraya gidelim, kendileriyle konuş, eroin vereceğini söyle yeter, biz de onlardan faydalanıp, böylece işbirliğimizi geliştiririz' dedi.

"Amcamın oğlu Abdullah Cantürk, zaten kendilerine bu konuda ufak çapta yardımcı oluyormuş. Ancak anladığım kadarıyla bu, ASALA için yeterli değildi. Görüşmemizden birkaç gün sonra, Kamışlı'da bulunan teyzem ve teyzemin oğlu Ohannes Palancıyan ile görüştim.

"Ohannes Palancıyan, Zerruh'un ifadesine göre, Rıfat Esad'a bağlı olarak Suriye istihbaratında çalışan ASALA'nın Kamışlı temsilcisi imiş ve Türkiye ile ilgili faaliyetleri yürütü-yormuş. Ben de Suriye istihbaratı ile münasebeti olduğunu daha önceden duymuştum. Kamışlı'da, Nusaybin kapısında babası Garo ile sık sık görülen bir kimsedir.

"Telefonda Ohannes Palancıyan'a, Zerruh ile birlikte geleceğimizi söyledik. Bana cevaben, 'Zerruh'a söyle, Türkiye'ye giriş yaptığı yoldan Kamışlı'ya gelin. Ben orada karşılarım' dedi. Tarihini kararlaştırdık. Neticede ben İstanbul'da bulunan Bed-

ros Demirciyan'ı arayarak kendisini çağırdım. Bedros da çoktan beri akrabalarını görmemişti. İkinci gün uçakla Diyarbakır'a geldi. Kararlaştırdığımız gün ben, Zerruh, Abdullah Cantürk, Bedros Demirciyan ve Derikli Şer lakaplı Mahmut Pamuk-çu'nun akrabası yine Derikli Ali, muhtemelen soyadı Pamukçu olan kişinin kullandığı Diyarbakır plakalı, örgüte ait TS tipi yeşil renkli bir Renault ile akşama doğru Nusaybin'e doğru hareket ettik. Yatsı namazına doğru Nusaybin'e vakıf olduk.

"DDKD'nin rehberliğini yapan soyadını hatırlamadığım Ha-mit isimli, aslen Nusaybin'li 34- 35 yaşlarında sarışın, iri yarı, saçları önden dökük şahsın, Nusaybin'in doğusunda kenarda kalan mahallede iki katlı evine gittik. Hamit ile şoför Ali samimi arkadaşlıklar. Arabayı orada bırakıp yaya olarak şehrin doğusuna doğru, tahminen 2- 3 km. yürüdükten sonra sınırdan geçtik. Geçiş yaptığımız yerde tel örgüler yoktu veyahut kesiktiler. Geçtiğimiz saatin nöbetçilerin değiştiği bir

saat olması lazım. Hiç asker görmedim. Anlaşmalı geçtiğimizi sanıyorum. Geçtiğimiz yolda herhalde mayın yoktu veya temizlenmişti.

"BİZİ KARŞILADILAR"

"Karşıya geçişte Ohannes Palancıyan, yanında iki kişi olduğu halde bizi bekliyordu. Yanlarında büyük Amerikan Dodge bir pikap vardı. Pikabın önüne 4 kişi, diğerleri de arkasına bindi. Biz şehirde kendilerinden ayrılarak, ben, Abdullah, Zerruh ve Bedros teyzemlerin evine gittik. Diğerleri otele gittiler. Evde teyzemin kocası Garo ile konuştuk, hal hatır sorduk, birşeyler yedik. Kendilerine giderken hediyelik olarak kumaş almıştım. Onları verdim. Evleri Kamışlı çarşısına yakın olup, şehrin doğusuna düşmektedir.

139

"Ohannes, Halep'teki arkadaşlarını buraya çağırmaya vakit bulamadığını, Türkiye'den Suriye'ye birçok kaçağın geldiğini, bu bakımdan Kamışlı'da istenmeyen kişilerle karşılaşmanın mümkün olduğunu söyledi. Ben de zaten dışarıya çıkmak istemediğimi söyledim. Ertesi günü Kamışlı'da geçirip bilâhare Halep'e gitmeyi planladık. Ohannes bu arada Abdullah'a, onun yaptığı kaçakçılığın hem çok uğraştırıcı hem de az kârlı olduğunu, riskine karşılık fazla kâr bırakmadığını söyledi.

"Ohannes Palancıyan'ın babası Garo, yani teyzemin kocası Garo Palancıyan, Kemal Güzel ismiyle de tanınır. Kendisi Suriye istihbaratı yani muhaberat tabir edilen yerle ilişkilidir. İyi Türkçe bilirler. Bu Türkçe bilgileriyle de Suriye istihbaratına yardımcı olurlar.

"Akşam birlikte konuşmamız sırasında Ohannes Palancıyan, militan, silah eğitim kampı gibi birçok imkânlarının olduğunu, fakat para yönünden zayıf olduklarını, kendilerinin esasında eroin temin edebildiklerini, ancak bunun gerek kalite bakımından düşük olması gerekse herkesle bu işi yapmak istemedikleri cihetle, benimle bu işe girmek arzusunda olduklarını, benim kendilerine devamlı eroin temin edip sevketmem halinde, hem benim kazanabileceğimi hem de kendilerinin de maddi bakımdan aynı zamanda güçleneceklerini, DDKD'nin buradaki ve Avrupa'daki adamlarına daha etkili bir şekilde yardımcı olabileceklerini söyledi.

"Ertesi gün hep birlikte bazı görüşmeler yapmak için Halep'e gittik.. Ohannes, beni teyzem Süslü'ye bıraktıktan sonra, otele Abdullah ve Zerruh'un yanına döndü. Biz teyzem ve kocası Samuel Nalbantçı (kendisine Sami ve Samo da denilir) ile oturup sohbet ettik ve yemek yedik. Kendileri bizim ne sebeple geldiğimizi bilmiyorlardı. İşlerin ne şekilde geliştiğini sordular. Ben uyuşturucu işine Ermeniler'le gireceğimi, zaten buraya bu iş için geldiğimi, ayrıca kendilerinin de hatırı olduğunu belirttim.

140

Fazla kâr da istemeyeceğimi söyledim. Eniştem burada her vilayetteki Ermeniler'in birleştiğini,

herkesin kendi adamlarına yardım ettiğini, kendileri dışındaki Ermeniler'in daha önceden gelip buralara yerleştiğini ve şu anda hepsinin de zengin kişiler olduğunu, Setro Sarnisliyan ile Aram Basmacıyan'ın da uyuşturucu işiyle meşgul olan ASALA'ya mensup kişiler olduklarını, Setro Samisliyan'ın oğlunun ASALA'nın başlarından bir kimse olduğunu, babasının bütün servetini bu örgüte harcadığını, kendisinin Amerika'da tahsil görüp, mühendis olarak mezun olduğunu, ismi Misag Samisliyan olan bu gencin aynı zamanda babasıyla birlikte kuyumculuk da yaptığını, diğer taraftan Kamış-lı'daki teyzem Sato'nun kızıyla da evli olduğunu söyledi. Konuşma sırasında eniştem, Hafız Esad'ın geniş bir casusluk teşkilatı kurduğunu, insanın bazen kendi öz karısından dahi şüphe ettiğini, kendilerine karşı olanları derhal ortadan kaldırdıklarını ifade etti. Samuel Nalbantçı, ayrıca Hafız Esad ve kardeşinin en güvendiği adamlarını Ermeniler'den oluşturduğu, Ermeniler'in yüzde 90'ının istihbarat işlerinde kullanıldığını, kendisinin de istihbarat işleriyle meşgul olduğunu, Rıfat Esad'a bağlı olarak çalıştıklarını belirtti.

"Eniştemin bahsettiği Setro Samisliyan ve Aram Basmacı-yan aslen Lice'li Ermeniler'dendir. Her ikisi de Suriye'de bulunan Diyarbakırlı Ermenilerin Büyüğü sayılırlar. Setro Sarnisliyan kuyumculuk yapar. 50- 60 yaşlarında olup, ASALA'nın finansmanını üstlenmiş zenginlerden biridir. Oğlu ise konuşmalarıyla ve Ermeniler'den gördüğü saygınlıktan anlıyorum ki, ASALA'nın üst düzeyde bir yetkilisiydi. Aslen Liceli olan diğer kişi yani Aram Basmacıyan da Ermeniler arasında saygı gören kişilerden biridir. Aynı zamanda uyuşturucu trafiğini de idare eder.

"O akşamı yemek ve sohbetle geçirdikten sonra sabah kalktık. Kahvaltılarımızı yaptık. Bilâhare eniştem ve Bedros ile birlikte diğerlerinin bulunduğu otele gittik. Onlarda bizi bekliyor-

141

lardı. Daha sonra Ohannes Palancıyan yanımızdan ayrılarak Setro Sarnisliyan'a gitti. Ve bir müddet sonra birlikte geri döndüler. Kendisiyle tanıştım. Beni ilk kez görüyordu. Bedros'u ise uzun süreden beri gitmemesine rağmen tanıdı. Görüşmemiz sırasında oğlunun para yönünden çok masraf yaptığını, herşeyle-rini örgütsel faaliyete yatırdığını ifade ederek, 'bu masraflara çeşme olsa dayanamaz' dedi. Daha sonra Şam'a Aram Basmacıyan'a telefon ederek onu Halep'e çağırdı. Çay içmemizden sonra hep birlikte kendi yazıhanesine gittik.

"Yazıhane takriben otelden 1 km. uzaklıkta ve otelin önünden geçen ana cadde üzerinde idi.(...) Yazıhanesi binanın birinci katında idi ve katın tamamı kendisine aitti. Kuyumcu dükkânında fazla oturmadığını, daha çok burada ithalat- ihracaat işleri yaptığını söyledi. Vaktini bu yazıhanede geçirdiğini ve gelen gideni misafir ettiğini belirtti.

"BİZ SENİNLE AKRABAYIZ"

"Konuşmalar devam ederken, oğlu Misag Sarnisliyan da büroya geldi. Onun gelmesi ile birlikte orada bulunan Ermeni-ler'in hepsi, yani babası, teyzemin kocası Samuel, Ohannes Palancıyan kendilerine çeki düzen vererek toparlandılar. Bizi tanıştırdılar. Konuşmalarımız sırasında benim DDKD ile işbirliği içinde olup olmadığını sordu. DDKD'yi para yönünden desteklediğimi söyledim. Kendisi bana bu hususa sevindiğini, benim büyük çapta eroin işi yaptığımı duyduğunu,

hattâ Avrupa'da bile hakkımızda bahsedildiğini söyledi. 'Biz senin ile zaten akrabayız, ayrıca senin arkadaşların ve mensup olduğun örgütle de beraberiz. Bizim sana ihtiyacımız var. Senin yardımın halinde senin arkadaşların nerede kalmak isterlerse onlara bakarız; bizim Şam, Halep, Beyrut, Kamışlı, Kıbrıs ve Yunanistan'da yerlerimiz var. Nerede isterlerse orada kalabilirler. Avrupa'da bir-

142

çok adamımız mevcut. Onlara da bu suretle hem iş yaptırır, hem de geçimlerini temin ederiz" dedi. İş yaptırmaktan kastı kaçakçılık yaptırmaktı.

"Daha sonra Şam'dan Aram Basmacıyan'ı da çağırdıklarını, kendisinin de yarın Halep'e geleceğini ve bu konuları ertesi günü hep birlikte konuşmanın yararlı olduğunu söylediler. Eniştem Samuel, evde yemek hazırladıklarım belirterek bizi hep birlikte yemeğe davet etti. İki araba halinde teyzemlere gittik. İlk arabayı Ohannes, diğerini yani kahverengi 280 model Suriye plakalı Mercedes'i Misag Sarnisliyan kullanıyordu. Ben Mi-sag'ın arabasıyla gittim. Öğle yemeğini yedikten sonra kahvelerimizi içtik. Akşam yemeği için Setro Sarnisliyan bizi yemeğe davet etti. Eniştem ise, 'senin zaten misafirin geliyor, bugün benim misafirlerime karışma, yarın senin misafirin olurlar' dedi. Kabul etti ve oğlu ile birlikte evden ayrıldılar. Daha sonra Ohannes, Abdullah ve Zerruh otele gideceklerini söyleyerek ayrıldılar. Biz ise teyzemlerde bir müddet kaldıktan sonra, onları da alarak teyzemin küçük kızının evine misafirliğe gittik. (...)

"Akşam üstü kalkıp Bedros ve eniştem ile birlikte otele gittik. Zerruh ve Abdullah'ı almaya niyetimiz vardı. Ancak dışarıda olduklarını öğrendik ve bir süre kendilerini bekledik. Uzun bir bekleyişten sonra geldiler. Halep'i zaten bildikleri için gezmeye çıkmışlardı. Onları da alarak birlikte teyzemlere gittik. Akşam yemeğimizi yedik, içtik. Daha sonra teyzemin kocası, Abdullah ve Zerruh'u otellerine götürüp bıraktı. O akşam Ohannes, Misag Sarnisliyanlar'a yani kızkardeşinin evine gitti. O geceyi evde geçirdikten sonra sabahleyin yine otele arkadaşların yanına gittik. Misag da gelmişti. Hep birlikte babasının yazıhanesine gittik. Burada konuşmalar yine siyasete döndü. Misag burada kendilerinin öldürüldüklerini, memleketlerinden sürüldüklerini, büyük bir haksızlığa maruz kaldıklarını söyledi. Ayrıca mücadelelerine devam edeceğini, Türkiye'de hiçbir zaman huzur olmayacağını, kendilerini bazı yandaş ülkelerin desteklediğini söyledi. (...)

143

"Gündüz içki içmeyeceğimize göre, öğle yemeğimizi dışarıda değil yazıhanede yiyelim diye kararlaştırdık. Bu suretle yemeğimiz yazıhaneye geldi ve hep beraber yedik. Daha sonra bir müddet daha oturup nasıl olsa akşam yemeğinde beraber olacağımızdan, dinlenmek için izin istedik. Ve yürüyerek otele gittik. Otelde bir müddet dinledikten sonra akşama doğru lobide toplandık. Misag da bizi almaya gelmişti. Hep beraber Setro Sar-nisliyan'ın evine gittik. Aram Samancıyan da orada idi. Kendisi 50 yaşlarında, uzun yüzlü, esmer tenli, belden kambur yani eğik, saçları dökülmüş bir adamdı. Yemeklerimizi yedik, ondan sonra hem içkimizi içip, hem de

iş konuştuk.

"Bana eroin yollamamın karşılığında, kendilerinin de paramı göndereceklerini söylediler. Ancak benden istedikleri hem kaliteli eroin, hem de bunun normal bir fiyatla kendilerine devredil-mesiydi. Bana, 'senin de bize bu katkı olsun' dediler. 'Biz Diyarbakır'dan kim geliyorsa meşgul oluyor, ilgileniyoruz. Gençlerimize de, ASALA'ya da yardım ediyoruz' dediler. Tekliflerini kabul ettiğimi belirterek, isteyecekleri miktarda eroini Ka-mışlı'da kendilerine teslim edeceğimi belirttim. Ancak, eroini en kısa zamanda paraya çevirmelerini istedim. Kendileriyle irtibatı Abdullah Cantürk'ün sağlayacağını söyledim. Uyuşturucuyu Kamışlı'ya teslim kadar sorumluluk üstlendiğimi de belirttim. Bu arada Zerruh, 'bu ticaretten DDKD'lilere birşey verilecek midir?' diye sordu. Misag, 'tabiatıyla verilecektir' dedi. Bu anlaşmaya göre benim görevim eroini temin edip, adamlarım vasıtasıyla Kamışlı'ya kadar teslim etmek ve orada parayı almaktı. (...)

"Halep'ten gelirken yolda Zerruh'a, 'Şam'a gittiğimizde beni Celal Talabani ile tanıştır, görmek istiyorum' demiştim. Öğleye doğru uykudan uyandım. Lobiye indiğimde Zerruh, sabahleyin erken kalktığını, Talabani'yi sorduğunu ve Şam'da olmadığını söyledi. Bu nedenle kendisini tanımak istediğim halde bu imkâna sahip olmadım.

144

"Zerruh'la, Aram'a ait çok lüks yazıhanesine gittik. Binanın giriş katı yazıhane haline getirilmişti. Dıştan farkedilmemekle birlikte, içinin çok lüks olması insanı şaşırtıyordu. Bütün malzemeleri İtalyan ve Fransız malıydı. Biz yazıhaneye gittiğimizde birkaç genç oturuyordu. Bunlardan biri Aram'ın kardeşinin oğluydu. 25 yaşlarında, uzun boylu, sarışın, saçlarını arkaya doğru taramış, gür bıyıklı biriydi. Adının Haya Basmacıyan olduğunu söyledi. Bizim gelişimizden haberi vardı. Anladığım kadarıyla Halep'te yaptığımız konuşmaları da biliyordu. Zer-ruh'u göstererek, 'kendisi ile artık çok birlikte olacağız' dedi. Zira Zerruh Suriye'de kalacağını kendilerine belirtmişti.

"Aram Basmacıyan esasında döviz kaçakçısıdır. Çok fazla miktarda gayrimenkul sahibidir. Kendisi eroin ile ilgili olarak bana 10 milyon lira vereceğini, kalan diğer kısmını ise sonra ödeyeceğini söyledi. Ancak parayı Şam'da vermeyeceğini, Ka-mışlı'da Garo Palancıyan'a havale çıkaracağını, Garo'nun bunu Türk parasına çevirip bize vereceğini söyledi. Konuşmalar sırasında yeğeni Haya, Kürtlerin gevşek davrandıklarını, hazır lokma bekleyen tipler olduklarını söyledi. 'Bir millet, kendisini ölüme atmalıdır ki, sesini duyursun' şeklinde konuştu.(...)"

Behçet Cantürk ara vermeden hergün konuştu. Anlattı, anlattı, anlattı. Bütün akrabalarını; teyzelerinin kocaları Garo Palan-cıyan, Samuel Nalbantçı, teyzesinin çocuğu Ohannes Palancıyan, kuzenlerinin kocaları Misag Sarnisliyan ve soyadını bilmediği Agop, annesinin amcaoğlu Bedros Demirciyan'ı ASALA militanı yaptı!...

MİT, çok memnundu; 30 günlük süreye ek 15 gün daha istediler.

145

BABALAR TOPLANTISI

Behçet Cantürk'ten bu kez, ASALA'nın Kapalıçarşı eylemini nasıl gerçekleştirdiğini anlatmasını istediler. Başladı anlatmaya:

"12 Eylül harekâtından üç- dört ay sonra Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da Vitoşa Oteli'nde "Babalar toplantısı" yapıldı. 1981 yılında İsviçre'ye yapmış olduğum gezi sırasında, toplantıya katılanlardan Fikri Kocakerim ile Doğan Çelik bu toplantıyı bana anlattılar. Ayrıca amcaoğlu Abdullah Cantürk, toplantıya davetli olmadığı halde, Enis Karaduman'ın misafiri olarak Sofya'ya gitti. Onun bana anlattığına göre, toplantıya katılanların çoğunluğu Karadenizli olmak üzere, hepsi Türk'müş! Zaten Abdullah Cantürk'ü toplantıya çağırılmamışlar.

"Toplantıda, Türklere başka, Suriye, Arnavutluk, İtalyan uyruklu kaçakçılar da varmış. Ayrıca Bulgaristan'da kaçakçılık yapan bazı şirket yöneticileri de toplantıda hazır bulunmuşlar. Toplantıyı, Oflu lakabıyla tanınan İsmail Hacısüleymanoğlu yönetmiş. Oflu İsmail'in eroin satış bölgesi Hollanda'dır. Yani Hollanda'ya giden uyuşturucu trafiğini idare eder. Daha önce silah kaçakçılığı yapardı. En son duyduğuma göre pırlanta işine girmiş.

"Toplantıya şu şahıslar katılmış;

* Hasan Conkara: Topal Hasan diye bilinir. Silah kaçakçısı

dır. Oflu İsmail'in yakın adamıdır.

* Enis Karaduman: Eroin işine bakar. Amcaoğlu Abdullah

Cantürk ile birlikte çalışırlar. Türkiye'de adam vurmaktan aranmaktadır.

* Hikmet Uzun: Osman Cevahiroğlu'nun kaçakçılık ortağı

dır. Karadenizli, uyuşturucu madde kaçakçısıdır.

* Hikmet Sevcan: Silah ve eroin işine bakar. İstanbul Londra

asfaltında Sevcan tesislerinin sahibidir.

146

* Doğan Çelik: Karadenizlidir. Silah kaçakçısıdır. Kardeşi

İsmail Çelik ile birlikte çalışır.

* Fikri Kocakerim: Uğurlu ailesinin adamıdır.

* Ahmet Uğurlu: Toplantıya Uğurlu ailesi adına katılmış.

* Suphi Aşçıoğlu: Döviz ve kimyevi madde kaçakçısıdır.

* Ali Açmak: Silah kaçakçısıdır. Karadeniz bölgesi sorumlu sudur. Trafiği o yönetir.

* Bekir Çelenk: Tanınmış kaçakçıdır.

* İlhan Sağlamer: Samsunludur. Silah kaçakçısıdır.

* Şaban Vezir: Suriyeli büyük kaçakçıdır. Bulgaristan'da ikamet eder.

* Avni Karadurmuş, toplantıya çağrılmış ama gitmemiştir.

* Ayrıca Antepli Sayar ve Çil ailesinden de bir temsilci toplantıya katılmıştır.

"Aslında toplantı Bulgaristan hükümetinin isteği üzerine olmuş. Ön plana Oflu İsmail'i çıkarmışlar. Zaten Oflu İsmail toplantıda Bulgaristan hükümetinin temsilcisi gibi konuşmuş. Tüm kaçakçıların Bulgaristan'a yerleşmelerini, paralarını Bulgar bankalarına yatırmalarını, tüm işleri tek merkezden, kolektif olarak yönetmeyi önermiş. Ayrıca Türkiye'den kaçıp Avrupa ülkelerinde perişan olan, birçok kaçakçının bulunduğu; bunlara destek olunmasını, birlikte hareket etmek gerektiğini söylemiş. Sarı Avni'yi örnek göstermiş; 'Kendisini çağırdık, ancak davete uymadı. Rahat para kazandığı için kimseyi düşünmüyor. Ama gün gelir tek başına kalır' demiş.

"Toplantı 2- 3 gün sürmüştür. Türkiye'de askeri harekât olduğu için dikkatli olunması gerektiği, kimyevi madde kaçakçılığına dönülmesi teklif edilmiş. Ayrıca İran, Irak ve diğer Ortadoğu ülkelerinde pazar bulunması konusu ele alınmış.

"Toplantıda babalar hemfikir görünmüşler, ancak toplantı bittikten sonra, orada kalmak isteyenler bile, Bulgaristan'ı terletmişler. Çünkü herkes, Oflu İsmail'in Bulgaristan'ın bir aske-

ri gibi hareket ettiğini anlamış. Esas gayenin, Bulgarlar'ın bütün kaçakçıları bünyesinde toplayarak, dünya çapında bir kaçakçılık organizasyonu kurmak olduğunu anlamışlar.

"Bu toplantıdan bir müddet sonra, Oflu İsmail'in adamları Zürih'te Sarı Avni'nin yemek yediği lokantaya giderek kasıtlı olay çıkarıyorlar. Avni'nin ağzına silah namlusu sokuyorlar. Bu olayı yapanlar Enis Karaduman ile İstanbul'da Klüp 33 cinayetinin faili olarak aranan Erzurumlu Oktay Yıldırım. 1981 yılı Zürih seyahatim sırasında Sarı Avni bu olayı bana anlattı. Amaçlarının bizim işlerimizden hisse almak olduğunu söyledi. Türkiye'ye dönüşümde bu şahısları bir gece kulübünde buldum. Kendilerine hakarete bulunarak, Sarı Avni'ye yaptıklarının aynısını kendilerine yaptım.

Bilâhare Oflu İsmail, telefonla Sarı Avni'yi arayarak, olayın yanlışlıkla meydana geldiğini, bir yanlış anlaşılma olduğunu söylemiş, kendisinden ve benden özür dilemiş.

"1982 ve 83 yılında Bulgaristan'da yine Babalar toplantısı olmuş. Bu kez toplantıya az kişi katılmış. Oflu İsmail (Hacısü-leymanoğlu), Dünder Kılıç, Malatyalı Hüseyin Gencer, Malte-peli Doğan; aslen Trabzonludur. Kartal/Maltepe'de oturur. Dünder Kılıç'ın adamlarından dır. Kaçak sigarayı deniz yoluyla getirir. İstanbul piyasasını elinde tutar. Erdoğan Aslan; kendisine Kasımpaşalı Erdoğan denir. Dünder Kılıç'ın ortağıdır. Türkiye'ye gelen sigaraların baş bayisidir. Sigaralar Bulgaristan'dan Oflu İsmail tarafından yollarır. Oflu İsmail biliyorsunuzdur, Dünder Kılıç'ın kızkardeşi ile evlidir."

Araya girip bir anımsatma yapmakta yarar var. Behçet Can-türk'ü sorgulayan MİT görevlisi Mehmet Eymür, 1980- 82 yılları arasında Bulgaristan'da görev yaptı. Kaçakçıların içine kadar sızdı.

Anlatılanlar; Behçet Cantürk'ün kendi bilgileri mi, yoksa sorguda öğrendikleri miydi?

Neyse, biz Behçet Cantürk'ün "anlatımlarına" dönelim:

148

KAPALIÇARŞI ESNAFINA TEHDİT

"Son toplantıda, Türkiye'deki sigara işinin tekellerine alınması, sigara kaçakçılığının başkaları tarafından yapılması halinde o kişilere gereken kötülüklerin yapılması karan alınmış.

"Ayrıca Kapalıçarşı'ya el atılması, Kapalıçarşı'da pırlanta, altın işinin Yahudiler'den, Ermeniler'den ve Kilisliler'den alınması konuşulmuş.

"Türkiye'ye dönüşlerinde, Maltepelili Doğan ve Kasımpaşalı Erdoğan Aslan sigara işine el atıp, Türkiye'ye gelen sigaraları idare ettiler. Dünder Kılıç ve Hüseyin Gencer ise Kapalıçarşı'da faaliyet göstererek, bazı kişileri tehdit etmeye başladılar. Hüseyin Gencer oğluna kuyumcu dükkânı açtırmıştı. Kapalıçarşı esnafını, kendilerinden pırlanta almaya mecbur bırakmışlar.

"Kapalıçarşı'da pırlanta ve altın kaçakçılığını üç grup elinde tutmaktadır: Kilisliler, Midyatlı Süryaniler, Mardinli, Diyarbakırlı Ermeniler ve Yahudiler. Süryaniler ile Ermeniler ortak iş

yaparlar. Diyarbakır ve Mardin grubunun Kapalıçarşı'daki en büyük kaçakçısı ve temsilcisi Sait Koç'tur.

"Sait Koç'u 1980 yılından beri tanırım. Ancak 1981 yılında kendisiyle samimiyetimiz olmuştur. Tanışmamızı Diyarbakırlı Ali Kahraman sağladı. Daha sonra, Diyarbakırlı Şehmuz Tatlıcı vasıtasıyla samimi olduk. Kendisinin altın ve pırlanta kaçakçılığı yaptığını duymuştum. Ayrıca Şehmuz Tatlıcı da bu konuyu anlatmış, beraber iş yaptıklarını söylemişti. 1981 yılında Sait Koç ile görüşüp, kendisine ortak olmak istediğimi söyledim. Teklifimi kabul etti. Bu tarihten sonra Sait Koç'un yaptığı işlere Para vermek suretiyle hisseli girdim.

"Sait Koç'a, Kapalıçarşı'da bulunan Mardin/Midyat ve Diyarbakırlı kuyumcular, kendi güçlerince para vermek suretiyle altın ve pırlanta kaçakçılığına katılırlar. Kendi ihtiyaçları altın

149

ve pırlantayı maliyetine alırlar. Sait Koç hisseleri dağıttıktan sonra, kalan kısmın bir bölümünü piyasaya sürer, diğer taşları, işleyip kendi dükkânında satar.

"Sait Koç Avrupa ülkeleri ile çalışır. Taşları Belçika'dan alır. Yine Belçika, İsviçre ve İngiltere'den altın temin eder. Bunlar Türkiye'ye zulalı otobüslerle sokulur. Avrupa'ya çalışan otobüs firmaları içinde, Kapalıçarşı esnafının otobüsleri de vardır.

"Dündar Kılıç, Sait Koç'a adamlarını göndererek, bundan böyle Kapalıçarşı'ya pırlanta ve altınların kendileri tarafından verileceğini söylemiş, Sait Koç, bu durumu tanıdığım bazı arkadaşlara anlatmış. Durum bana intikal etti. Ben Kapalıçarşı'daki esnafı koruyan ve onları himaye eden bir kişiyim. Bu sebeble Sait Koç'a yapılmış bir tehdit bana yapılmış demektir.

"Toplantıya benim çağırdığım DDKD'li Faruk Vakıfahme-toğlu ve Sait Koç ile birlikte Kalyon Oteli'ne gittik. Burada Sait Koç, Dündar Kılıç'ın yaptığı tüm baskıları anlattı. Dündar Kılıç'ın, bundan böyle kendisinden habersiz, hiçbir gayrimüslimin Kapalıçarşı'ya iğne dahi sokamayacağını, sokanı duydukları takdirde öldüreceklerini söylediğini aktardı. Dündar Kılıç'ın bu tehdidini duyan, Faruk Vakıfahmetoğlu lafa girdi. 'ASALA ile DDKD, Türkiye'de ortak bir eylem yapacaktı. Bu eylemi Kapa-lıçarşı'da yaptıralım' dedi. Ben ve Sait Koç bunu uygun gördük. Eylemden önce, 'DDKD ve ASALA, Kapalıçarşı'daki gayrimüslimleri korumak için bir eylem yapacak' bilgisinin, Dündar Kılıç'ın kulağına gitmesinin de yararlı olacağını konuştuk.

"Kalyon Oteli'ndeki bu görüşme, Kapalıçarşı eyleminden tam bir ay önceydi. Ertesi günü yine aynı kişilerle, öğleyin Kalyon Oteli'nde buluştuk. Faruk, gerekli kişilerle görüştüğünü, eylemin Kapalıçarşı'da yapılacağı sözünü verdiklerini söyle-

150

"Eylemden bir hafta kadar önce Bedros Demirciyan yazıha-neme geldi. Kendisini yurtdışından

Zerruh'un aradığını, yakında bir misafiri Türkiye'ye göndereceğini söylediğini ve misafirin daha sonra Faruk ile buluşturulacağını belirtti.(...) Kapalı-çarşı eyleminden 3 gün kadar önce, Zerruh'un gönderdiği misafir, Bedros'un dükkânına gelerek Bedros'u bulmuş. Bedros da beni arayarak, misafirin geldiğini ve bana getireceğini söyledi. O anda Faruk da yazıhanemde bulunuyordu. Büronun kalabalık oluşu nedeniyle aşağı kapıya inerek, caddede, Bedros ve misafiri beklemeye başladık. Zaman öğle saatiydi. Bir süre sonra Bedros ve misafir taksiyle geldiler. Gelen misafir esmer, uzun boylu, kıvrıkcık saçlı, ince bıyıklı, tahminen 25 yaşlarında, atletik yapılı ve spor giyimli bir gençti. Türkiye'ye ne zaman geldiğini bilmiyorum. Düzgün Türkçe konuşuyordu. Tanışmamızda adının Nubar Sivasyan olduğunu söyledi. Hep birlikte yazıhanemin karşısındaki ve Divan Oteli'nin yanındaki Suvis Pub'a

"Yemekten sonra Bedros, Faruk ve misafir birlikte Kapalı-çarşı'ya gittiler. Ben gitmedim, yazıhaneye döndüm. Faruk'un, Nubar Sivasyan'ı nereye götürdüğünü bilmiyorum. Örgüt evine götürdüğünü tahmin ediyorum. O tarihlerde, Şişli Osmanbey'de Nar Pastanesi ile Çarşaf İş Mağazası arasında bir apartmanın sekizinci katını bu işler için kullanıyorlardı.(...)

"Olay sabahı Faruk, Bedros'a uğramış ve 'Bugün Kapalıçar-şı' ya gitme. Behçet'e söyle, o da gitmesin' demiş. Bedros gelip bana durumu anlattı. Sait Koç, olayın kendi dükkânlarının aşarısında olmasını istemiş. O gün(15) olay meydana geldi.

"Ben eylem yapacaklarından kasıt olarak, soygunvari ufak tefek bir faaliyet yapılacak zannetmiştim. Böyle bir eylem olacağını aklıma bile getirmemişim. Nubar Sivasyan, yakalanacağını anlayınca el bombasının pimini çekip intihar etmiş. Eğer

kaçması mümkün olsaydı, Beyazıt'ın Sultanahmet'e giden kapısından çarşığı terk edip, Gedikpaşa istikametine doğru kaçacaktı. Eylemden bir gün sonra ise, Mardin Nakliyat'tan kiralanmış, ev eşyası yüklü bir kamyonla Mardin'e gönderilecekti. Bilâhare buradan Suriye'ye kaçırılacaktı."

Behçet Cantürk'ün, MiT'te söylediklerinin ne kadarı doğrudu? Bunu, daha sonra yargılanacağı mahkemeler ortaya çıkaracaktı. Ancak Behçet Cantürk'ün ifadelerinden sonra Faruk Vakıfahmetoğlu da gözaltına alındı.

İFADELER BENZİYOR!

Faruk Vakıfahmetoğlu işkence altında şu ifadeyi verdi: "Behçet Cantürk birgün bana telefon etti. Yazıhanesine çağırdı. Ben de atladım, yanına gittim. Zerruh Vakıfahmetoğlu'nün kardeşi olmam ve DDKD'nin üst düzey yöneticisi olmam nedeniyle beni tercih etti sanıyorum. Bana Kapalıçarşı'da bulunan Sait Koç'tan ve ona yapılan baskılardan bahsetti. Eğer Kapalıçarşı'daki kuyumculara gözdağı verilirse, çarşının tek patronunun kendisi olacağını, bu sayede örgütün de maddi olarak her imkâna sahip olacağını söyledi. Bu arada benim de büyük miktarda para kazanabileceğimi, Kapalıçarşı'da bana kuyumcu dükkânı bile açacağını belirtti. (...) Daha sonra Sait Koç ile dükkânında buluştuk. Behçet gelince hep birlikte Kalyon Oteli'ne gittik.

"Benden düşüncemi sordular. İstanbul'u iyi bilmediğimi, ama iyi bilen bir arkadaşımın olduğunu söyledim. Bu tanıdığım kişi avukat Mehmet Celal Baykara idi. Bürosuna gittik. Sait Koç yolda arabadan indi. Otomobili Behçet Cantürk'ün şoförü kullanıyordu. Behçet Cantürk, yazıhanede Mehmet Baykara ile uzun uzun konuştu. Mehmet Baykara olaya sadece babalar davası nedeniyle yardım edemeyeceğini söyledi. Aslında ben ola-

152

ya menfaat açısından bakmıştım. Behçet Cantürk'ün davası ise, İstanbul'da bir numaralı baba olma idi. Dündar Kılıç'ın etkisini silmekti. Mehmet Baykara'nın düşüncesi ise, olaya siyasi bir anlam vermek, siyasi bir kazanç sağlamaktı. DDKD/KİP örgütünün varlığını sürdürdüğünü kamuoyuna duyurmaktı.(...)"

Kapalıçarşı'da, Hülya isimli kuyumcu dükkânının sahibi Diyarbakırlı Sait Koç, Kapıkule'deki bir kaçakçılık olayı nedeniyle daha önce gözaltında alınmıştı. Bu kez, Kapalıçarşı eylemini anlatması istendi. Anlattı:

"Bana birgün halamın oğlu Yılmaz Özboyacı gelerek, Dündar Kılıç'ın pırlanta kaçakçılığı konusunda bir toplantı yaptığını, toplantıda; küçücük bir paketin 5- 10 milyon lira ettiğini, kendilerinin kabadayı olmalarına rağmen böyle işleri çevireme-diklerini ve benim (Sait Koç'un) nasıl böyle bir iş yapabildiğimi toplantıda söylemiş. 'Çarşıya girip, bu işe hakim olacağız ve çarşıdan payımıza düşeni alacağız' şeklinde konuşmuş. Bu toplantıya halaoğlu Yılmaz'ın arkadaşı, astsubaylıktan ayrılma İbrahim isimli bir şahıs da katılmış. Yılmaz'ın bunu bana bildirmesi üzerine, telefonla İbrahim'i aradım, dükkânıma çağırdım. İşin aslını sordum. 'Böyle bir olay kesinlikle yok' dedi.

"Aradan birkaç gün geçti. Halaoğlu Yılmaz, İbrahim'in de içkide bulunduğu Dündar Kılıç'ın bir ekibi tarafından Harami-dere'ye götürülmüş. Orada kendisini tehdit edip yüzüne tükür-müşler. Hattâ bir de tokat atmışlar. Yılmaz benim yanıma gelerek, 'Niye sana anlattıklarımı, İbrahim'e söyledin' deyip başından geçenleri anlattı.

"Ben bu gelişmelerden rahatsız oldum. Şehmuz Tatlıcı'ya, Vekin Aktan'a ve Bozo İsmail'e konuyu açtım. Sonra olaydan Behçet Cantürk'ün de haberi olmuş. Telefonla beni aradı, 'Merak etme biz konuyla ilgileneceğiz' dedi.

"Faruk o gün benim dükkânıma geldi. Sanıyorum Behçet Cantürk göndermişti. Kendisini daha önceden tanıyordum ama fazla bir münasebetimiz yoktu. Sonra Behçet geldi. Hep birlikte

153

Kalyon Oteli'ne gittik. Hem yemek yiyip hem konuştuk. Ben Faruk'un önemli biri olduğunu tahmin etmeyip, konuyu hep Behçet'e anlattım. Yani Faruk'u ciddiye almadım. Kendisinin örgütsel bir yönü olduğunu bilmiyordum. Faruk, benim olayı anlatmam üzerine, 'Gerekirse

Kapalıçarşı'da eylem yaparız' dedi. ASALA veya DDKD gibi bir örgütten bahsedildiğini ben duymadım. O anda böyle bir olayın yapılacağını ciddiye almadım. 'Beni teselli etmek ve kendilerini büyük göstermek için böyle konuşuyorlar' diye düşündüm. Ertesi gün Kalyon Otelinde yine buluştuk. Ciddiydiler. Ben kendi kendime, 'Herhalde, Dünder Kılıç Kapalıçarşı'ya girerse, Behçet'in adamları ona karşı eylem yaparlar. Ya kavga ederler veya birkaç el silah atarlar' sandım. Meğer çok büyük bir eylem düşünmüşler. (...)

19 Ağustos 1984 günü Behçet Cantürk ile Sait Koç; 13 Ekim 1984 tarihinde ise Behçet Cantürk, Sait Koç, Faruk Vakı-fahmetoğlu, Yaşar Demirel ve Mehmet Celal Baykara MiT'te yüzleştirildiler. Söylediklerinin doğru olduğunu belirttiler...

Günlerce süren ızdıraplı günlerin sonuna gelinmişti...

MiT aldığı ifadeleri toparlayarak bir fezleke hazırladı...

MiT FEZLEKESİ

Mehmet Eymür imzasıyla hazırlanan fezleke, MiT'in, Behçet Cantürk'e (yıllar geçse de hiç değişmeyecek) bakışını ortaya koyuyordu: (Sayı: 01.10.11.02- 254/215313- 160839)

"Behçet Cantürk ve diğer sanıklar, yurdumuzun güvenliğini tehlikeye atacak nitelikte illegal faaliyetler içine girmişlerdir. Behçet Cantürk ve yandaşlarının faaliyeti, yalın bir kaçakçılık olayının çok üstünde olup, Türkiye'yi parçalamayı amaçlayan, ideolojik yanı ağır basan organize bir harekettir."

Mehmet Eymür hazırladığı fezlekede, bundan sonra ne gibi gelişmeler olacağını sanki bilmektedir:

154

"Sanık Behçet Cantürk ve suç ortakları adli safhada bazı hukuki imkânları ve geniş maddi güçlerini kullanacaklardır. Ancak soruşturmayı yapanların kesin kanaati; Behçet Cantürk ve diğerlerinin suçlu olduğudur."

MiT, Behçet Cantürk'ü 47 gün sorguluyor. Ortaya suçlu olduğuna dair işkencede alınan ifadeler dışında bir tek kanıt çıkaramıyor. Mahkemeye sunduğu tek delil; "MiT elemanlarının düşüncesi!"

Deliller arasında, Behçet Cantürk'ün 17 Temmuz 1984 tarihinde kendi el yazısı ile kaleme aldığı kaçakçıların isim listesi ve yaptıkları işlerin anlatıldığı ifade vardı.

Behçet Cantürk, yine kendi el yazısı ile, 22 Temmuz 1984 tarihindeki Suriye gezisini, ASALA bağlantısını; 24 Temmuz'da ise Lice'deki eroin faaliyetlerini yazmıştı!

MiT'in bir başka delili ise, çeşitli zamanlarda gizli olarak çektiği Behçet Cantürk fotoğraflarıydı. 8 Temmuz 1980 tarihinde çekilmiş bir fotoğrafta; Sarı Avni, Behçet Cantürk ve

Albay Ali İhsan Cesur birlikte görülüyordu...

DELİL ARANIYOR

MİT Müsteşarı Korgeneral Burhanettin Bigalı, 13 Ağustos 1984 tarihli (01.10.11.02-254/215246- 160563 sayılı) yazısı ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan yardım istiyordu:

"Behçet Cantürk'ün ifadesinde belirttiği hususlarla ilgili olarak; İstanbul, Ankara ve Diyarbakır Bölge Daire Başkanlıklarımıza, mahalli güvenlik kuvvetleri ile koordineli olarak operas-yonel çalışmalara başlanması hususunda gerekli talimat verilmiştir.

"Mahalli güvenlik kuvvetlerimizin, Bölge Daire Başkanlıklarımızla koordineli bir şekilde operasyonel çalışmalara geçe-

155

bilmesi için gerekli emirlerin verilmesini takdirlerinize arz ederim."

Komiser Yardımcısı A. Kemal Bozlar amirliğinde bir ekip, Ankara'dan, Diyarbakır ili Lice ilçesi ve çevresinde arama yapması için bölgeye gönderildi. Behçet Cantürk, "güvenlik açısından sakıncalı görüldüğünden, yöreye götürülmemiş"ti.

06 A 1343 plakalı Volkswagen minibüs ile Diyarbakır çevresinde araştırma yapan ekip, topladığı delilleri, 20 Ağustos 1984 tarihli rapor ile Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Daire Harekât Başkanlığı'na bağlı Narkotik Şube Mü-dürlüğü'ne verdi.

"Uyuşturucu madde kaçakçılığında yakalanan ve halen Ankara Mamak Askeri Cezaevi'nde tutuklu bulunan Behçet Can-türk'ün, kendisine ait silahların Kamil Dakman isimli şahıs tarafından saklandığını belirttiği, Lice ilçesi Tepe Köyü'nün Dak-manlara ait mezrasında (...) şüphe edilen yerler ve mezranın 500 metrelik civarında, metal arama dedektörü ile ayrıca kazmak suretiyle iyi bir şekilde arama yapıldı. Suç teşkil edecek herhangi bir eşyaya rastlanılmadı.

"Behçet Cantürk'ün kendisine ait elde kalan bazmorfin ve eroinin Lice ilçesi Nergizi mezrasında Mehmet Ölmez'e (Özsucu) ait gömde sakladığı ve basit kroki ile belirtildiği yerde, Mehmet Özsucu'nun oğlu M. Şirin Özsucu ile tarlada çalıştırdığı Aziz Bozkuş ve Mehmet Çelik isimli şahıslardan istifade edilerek, kazma, metal arama dedektörü ile işaretlenen yerler ile 2 bin metrekare kadar arazi üzerinde yapılan aramada; suç teşkil edecek herhangi bir eşyaya veya maddeye rastlanılmamıştır. (...)

"Operasyon Büro Amiri Başkomiser Ahmet Geçer'in, 14 Ağustos 1984 günü saat 10.00 sıralarında verdiği telefon notu ve talimatları gereğince, Nizamettin ve Azet Cantürk isimli şahısların saklandıkları yer, 16 Ağustos 1984 günü tespit edilerek,

156

Mısırlı Mahallesi Köprülü Sokak 4 sayılı Apt. olduğu ve bu Apt.'nin tüm katlarında, aynı gün saat 01.00 den sonra yapılan soruşturma ve aramada; Daire 3'te Diyarbakır ili Lice ilçesi nüfusuna kayıtlı Tabir ve Nable'den 1947'de olma Kamil Mazıcı-yan; Daire 7'de Diyarbakır Lice, Sermez Köyü nüfusuna kayıtlı Sardun oğlu 1937 yılında Asiye'den olma Nuri Mazıcıyan; Daire 8'de Diyarbakır Lice Sermez Köyü nüfusuna kayıtlı Tahir oğlu 1943 yılında Maile'den olma Hamit Mazıcıyan isimli Türk tebalı Ermeni şahısların oturdukları tespit edilmiş, aramalar sonucu aranan kişilere ve suç teşkil edecek herhangi bir eşyaya rastlanılmamıştır."

Polis, Cantürklerin peşini bırakmıyordu. Sonunda Nizamettin Cantürk'ü de ele geçirdi.

AĞABEY YAKALANIYOR

Tarih 30 Eylül 1984.

Behçet Cantürk gözaltına almalı tam beş ay oldu.

Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı polisler, saat 22.30'da Turistik Caddesi üzerindeki Eyüpoğlu apartmanına baskın düzenlediler. Hedefleri, Nizamettin Cantürk'ün kayınpederi Zeynel Cantürk'ün dairesiydi. İhbar almışlardı; Nizamettin Cantürk bu evde saklanıyordu. Arama yaptılar. Yoktu.

"Yine asılsız ihbar" deyip giderlerken, polislerden biri şüphelenip karşıdaki 7 nolu dairenin ziline bastı. Yanıt alamadılar. "Galiba evde kimse yok" diye düşündüler. Ancak tam o sırada içeriden bir gürültü geldi. Şüphelendiler. Zile bir daha bastılar. Kapı açılmayınca, kırıp içeri girdiler.

Ev sahibi gıda toptancısı Mehmet Sıddık Dere ve "misafiri" ellerini kaldırarak teslim oldular...

157

"Misafir" Nizamettin Cantürk, kaçış öyküsünü şöyle anlattı:

"Behçet'i güvenlik güçleri yakaladığında, ben Adana'da Sürmeli Oteli'nde idim. Mersin'e, Türkmen Oteli'nin sahibinin yanına gidiyordum. Bir süre Türkmen Oteli'nde kaldım. Sonra İstanbul'a gittim. O günlerde gözaltına alınan bazı kişiler serbest bırakılmıştı. Behçet'in eşi Akile Dilek Alev, bizim aleyhimize ifade vermişti. Telefon açıp tehdit ettim. Cantürkler'e layık bir şekilde yaşamasını tembih ettim. Biraz da para gönderdim.

"Avukatımız Medet Serhat'in yanında çalışan Fazıl Çetin'in, Bahçelievler'deki dairesinde kalıyordum. Fazıl ile birlikte hemen hergün yazıhaneye gidiyorduk. Birgün büroya benim gibi firari olan dayım Bedros Demirciyan da gelmişti. Aslında Bed-ros Demirciyan'ı hiç sevmem. Biz İstanbul'a geldiğimizde bizimle hiç ilgilenmedi, konuşmadı bile. İşimiz iyi olunca bizimle ilgilenip, konuşmaya başladı. Ancak Behçet silah yakalatıp gözaltına alındığında, Bedros

Demirciyan da bürodaymış onu da gözaltına almışlar. Orada çok kötü bir tavır alıp Behçet'e, 'Sizin yüzünüzden içeri alındım. Başıma bu belayı siz sardınız' demiş. Fakat şimdi ikimiz de kaçtık. Küskünlüğü unuttum. Buluşup, onun koyu kahverengi Murat otomobili ile gezerdik. İçki içerdik. Yurtdışına gitmeyi planlıyorduk.

"Hergün ayrı bir akrabamın evinde saklanmaya başlamıştım. İstanbul'da çok kalmıştım. Ailem Diyarbakır'daydı. Eşim Süreyya da benim gibi firari idi. Ancak ben onun Diyarbakır'da olduğunu biliyordum. Topkapı'dan otobüse bindim. Ergani'de indim. Orada bir ticari taksi tutup kayınpederim, aynı zamanda amcaoğlu Zeynel Cantürk'ün evine gittim.

"Bir akşam balkonda otururken, polislerin apartmana girdiğini gördüm. Önce balkondan aşağıya atlamak istedim. Çok yüksekti. Karşı dairede oturan Mehmet Sıddık Dere'nin ziline bastım. Kapıyı Mehmet Sıddık Dere açtı. Beni görünce tanıdı ve içeri aldı. Aradan kısa bir zaman geçti. Kapı çalmaya başladı. Evde bulunanlara seslerini çıkarmamalarını istedim. Ancak

158

polisler zili çalmakta ısrar ediyorlardı. Sonunda kapıyı kırıp içeri girdiler..."

Nizamettin Cantürk hemen Ankara'ya, Gölbaşı'na götürüldü.

"Adem Ol"mayı öğrendi!..

16 gün işkence gördü...

İfadesi 28 sayfa tuttu...

Söyledikleri kardeşi Behçet Cantürk'ten farklı değildi...

Bu arada, günlerce süren sorgular Behçet Cantürk'ün ruhsal yapısını çok bozmuştu. Yine işkenceye alınacağından korkuyordu. Koşuş arkadaşlarına, "eğer bir daha işkenceye götürülürsem, kesin intihar edeceğim" diyordu.

Korktuğu gerçekleşti. 16 Ekim 1984 günü gelip koğuşundan aldılar. Sivil polisleri karşısında görünce şoke oldu. Otomobile bindirdiler. Sivil plakalı Renault, "Samsun asfaltına" çıktı. "Mamak'ın şirin gecekondu evlerini" arkada bırakıp, 10 dakikada Emniyet Genel Müdürlüğü'ne geldi.

Behçet Cantürk, yeni bir "işkence seansına" kendini hazırlarken, götürüldüğü odada ağabeyi Nizamettin Cantürk'ü görünce çok şaşırıldı. Birden 100 gündür çektiği acılar aklına geldi. Duygulandı, ağlamamak için kendini zor tuttu...

İki kardeş yüzleştirildi.

İkisi de polis ifadelerinin doğru olduğu söyledi...

Nizamettin Cantürk, 22 Ekim'de savcı, dört gün sonra 26 Ekim 1984 günü hakim karşısına çıktı. Emniyette işkence altında sorgulandığını, ifadesini kabul etmediğini söyledi. Tutuklandı.

Şoför Yaşar Demirel 10 Ekim 1984 günü yakalanmıştı. O da aynı günkü duruşmasız mahkemede tutuklandı. Mehmet Sıddık Dere ve Zeynel Cantürk salıverildi...

Bu arada, işkence yapılarak alınan ifadeler sonucunda, birçok kişi ASALA, DDKD üyesi olmak iddiasıyla gözaltına alınıyordu. Ancak bunların hemen hepsi, ilk mahkeme serbest bırakılıyordu.

Fakat özgürlüğe kavuşanlar, tek kişilik hücrelerden, yaşamla-rının sonuna kadar unutamayacakları "acı anılarla" çıkıyorlardı...

TRAJİK BİR OLAY

İşkence, bazen kişilerin yaşamında çok trajik olaylara neden oluyordu...

İbrahim Nurdoğan, Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı, Silah Kaçakçılık Şube Müdürlüğü bünyesinde çalışıyordu. Komiserdi. 1984 yılında Behçet Cantürk'ün de içinde yer aldığı kaçakçılarla ilgili olayların soruşturulmasında görev yaptı. Birçok ünlü silah kaçakçısının ifadesini aldı.

Enver Sahan, Gaziantepli'ydi. Silah kaçakçılığı yaptığı iddiasıyla sorgulanmak için Gölbaşı'na getirildi. Sağ çıkamadı, vücudu işkence tezgâhında kaldı.

Komiser İbrahim Nurdoğan, Gaziantepli Enver Şahan'ı işkence sonucu öldürdüğü iddiasıyla yargılandı. Mahkeme sürerken, komiser Nurdoğan, İsviçre'ye, koruma görevlisi olarak gönderildi. İki yıl sonra beraat etti. Türkiye'ye döndü. Adıyaman Emniyet Müdürlüğü'nde Narkotik Şube Müdürü oldu.

Birgün bir operasyon için alıcı kılığında, kaçakçılarla ilişki kurdu. Eroini Gaziantep'ten alacaktı. Bu arada malı alırken suçüstü yapacaktı.

Giydiği köylü kıyafeti ile Gaziantep'e gitti. Eroini alacağı kişiler, "Mal mezarlıkta teslim edilecek" dediler. Mezarlığa gitti. Bir süre sonra eroini getirecek üç kişi de mezarlığa geldi. Komiser Nurdoğan'a yaklaşp, "bizi takip et" dediler. Mezarlığın içine doğru yürümeye başladılar. Bir mezarın başında durdular. "Oku" deyip, elleriyle mezarı gösterdiler. Komiser İbrahim Nurdoğan'ın okuduğu mezar taşında, "Enver Sahan" yazılıydı. Aynı anda kesik namlulu çifteler ateşlendi. Komiser İbrahim Nurdoğan, Enver Şahan'ın mezarının üzerine yığıldı kaldı...

İbrahim Nurdoğan'ın öldürülmesi ile meslektaşları çok fazla ilgilenmedi. Polisler o dönemde,

Ankara polisi- İstanbul polisi diye ikiye ayrılmışlardı. Birbirlerini "yemekle" meşguldüler!

Behçet Cantürk, 1 Ağustos 1984 tarihinde, MİT'e verdiği ifadesinde bazı emniyet görevlileri ile ilişkisinden bahsetmişti.

10 Ağustos 1984 tarihinde, bu kez "muhabir sıfatıyla" ifadesine başvuruldu.

Behçet Cantürk'ün "yeni sorgucuları", Mülkiye Müfettişleri Erol Arıkan ve Neşet Kanyılmaz ile yeminli kâtip Habip Çol-pan'dı. Mülkiye Müfettişleri, Behçet Cantürk'ün polislerle nasıl bir ilişki kurduğunu merak ediyorlardı. Müfettişler sordu, Behçet Cantürk yanıtladı:

"İstanbul Emniyet Müdürlüğü Mali Şube Müdür Muavini Orhan Özerler'i, 1983 yılında gözaltına alındığımda tanıdım. Kendisine para vermedim. Kendisiyle özel hiçbir görüşme yapmadım...

"Gösterdiğiniz resimle, soyadının Şen olduğunu öğrendiğim Başkomiser veya komiser olup olmadığını kesin olarak bilmediğim Mehmet Ali Şen'i de, yine gözaltına alındığım 1983 yılında tanıdım. Mali Şube'de gözaltına tutulduktan sonra Mamak Askeri Cezaevi'ne sevkedilirken, Mehmet Ali Şen'in sorumluluğunda bir ekiple Ankara'ya götürüldük. Yolculuğu uçakla yapmıştık. Ankara'ya indiğimizde kamımız acıkmıştı. Cezaevi'ne gitmeden önce yemek yiyelim teklifinde bulunmuştum. Hep birlikte Çubuk Barajı'ndaki bir lokantaya gittik. Yemek yerken, kardeşim Nizamettin Cantürk ve amcazademiz CHP Diyarbakır eski milletvekili Halit Akgül geldiler. Hep beraber oturup sohbet ettik. Herhangi bir şekilde Mehmet Ali Şen'e para vermedik...

"Narkotik Şube Müdürü Uğur Gür ile 1981 yılında, müşterek terzimiz, sosyete terzisi, Nişantaşı'nda mağazası bulunan

soyadını hatırlamadığım, Ermeni asıllı Erhan'ın dükkânında tanıştık. Tarihini tam hatırlamıyorum; Mehmet Cizrelioğlu, Selim Azizoğlu, ses sanatçıları İzzet Altınmeşe, Bedri Ayseli ve isimlerini hatırlamadığım birkaç arkadaş ile Semiramis Gazinosu'na gidecektik. Uğur Gür'ü de davet ettik. Böyle tanıştık. Benim karşı çıkmama rağmen gazinoda fotoğrafımızı çektiler. Kendisine, amcaoğlu Abdullah Cantürk'ün gözaltından kurtarılması için kesinlikle para vermedim...

"Bana gösterdiğiniz fotoğraftan, soyadının Türkmen olduğunu öğrendiğim İstanbul Narkotik Şube Emniyet Amiri İsmet Türkmen ile 1983 yılında gözaltına alındığımda tanıştım. Benim İsmet Türkmen'e, beni kurtarması karşılığında 3 milyon lira teklif etmem konusunda aramızda herhangi bir konuşma geçmedi. İsmet Türkmen hiçbir zaman beni Hilton Oteli'nde ziyaret etmedi...

"Ben, eski İstanbul Emniyet Müdürü Şükrü Balcı'yı tanımam ve hiçbir şekilde de görüşmemiz olmamıştır. Emniyet amiri İsmet Türkmen Hilton Oteli'ne gelip, benden Şükrü Balcı için para istemedi...

"Polis memuru Nurettin Günay'ı 1975 yılında Diyarbakır'da tanıdım. İstanbul'da da görüştüğüm. Tarihini tam hatırlayamadığım bir gün, Sarıyer'de Altinkum Plajları'ndaki lokantada yemek yedik. Bana Uğurcan Elmas ile Bedri İstanbullu'nun Narkotik Şube tarafından gözaltına alınacağını söyledi. Kendisine hiçbir şekilde para vermedim. Başkalarının da verdiği gibi tanık olmadım..."

"Başkomiser Akın Küçükbarak ile Diyarbakır'da görev yaptığı dönemde tanıştık. Kendisine maddi menfaat sağlamadım. 1984 Şubat ayında Mamak Askeri Cezaevi'nden tahliye olduğumda beni karşılamaya gelmişti. Kendisi beni karşılamaya hangi araba ile geldi bilmiyorum..."

"Necmettin Dede'yle hiç tanışmadık..."

"Emniyet Amiri Muhsin Çelik'e, Avni Karadurmuş'un para verip vermediğini bilmiyorum..."

"Başkomiser Kemal İsmailoğlu'yla herhangi bir ilişkim olmamıştır. Hiçbir surette kendisine para vermedim..."

"Komiser Savaş Sümer'e hiçbir surette para vermedim..."

"Eminönü Ekipler Amiri olarak kendisini tanıtan Asım Pehlivanlı'ya hiçbir şekilde para vermedim..."

"Başkomiser Recai Köse'yi Lice Emniyet Amirliği'nden tanırım. Kardeşim Sabit Cantürk tarafından evine hediyeler alındığını ve harçlık verildiğini duymadım..."

"Kemal Hasman ile 1982 yılında İstanbul Narkotik Şube-si'ne, tanık olarak gittiğim gün tanıştık. Kendisinin ve misafirlerinin Diyarbakır'daki otellerimizde para vermeden kaldığını duymadım..."

"Nejat Güngör, Diyarbakır İkinci Şube Müdürü olduğu dönemde, ben Mamak Askeri Cezaevi'nde idim. Cantürk Ote-li'nin Nejat Güngör tarafından kasten kapatıldığı bilgisi gelmişti. Tahliye olduğumda Diyarbakır'a gittiğimde Nejat Güngör geçmiş olsuna geldi. Ben cezaevinde iken hakkında bir cinayet soruşturması yapılan kardeşim Sabit Cantürk'ün soruşturması ile ilgili bilgiler verdi. Kardeşimin haksızlığa uğradığını, suçsuz olduğu halde suçlu gösterildiğini söyledi. Bunu da Diyarbakır Narkotik Şube Müdürü Halil Sultar'ın yaptığını belirtti. Bunun dışında görüşmedik. Bana tayininin başka bir yere yapılması için ricaya gelmedi. Kendisine herhangi bir yardımım olmadı..."

"Polis memuru Kemal Kara'yı İstanbul Mali Şube Müdürlüğü'nde gözaltında bulunduğum sırada tanıdım. Bana Dündar Kılıç'ın selamını getirdi ve Dündar Kılıç'ın herhangi bir şekilde yardım yapıp yapılmayacağını sorduğunu söyledi. Ben de kendisiyle Dündar Kılıç'a teşekkür ettiğim mesajımı gönderdim. Bunun dışında kendisiyle bir görüşmemiz olmadı. Para vermedim..."

"Komiser Ahmet Akkurt'u 1976- 77 yıllarında Ankara'da tanıdım. Kendisine hiçbir şekilde para

vermedim. Para vermem gereken bir durum olmadı...

163

"Salih Zeki Yiğit'i Diyarbakır 1. Şube Müdürü olduğu 1980-82 yılları arasında tanıdım. Otelde yemek yedik. Hesabı kendisi ödedi. Biz Diyarbakır'da oteller aldığımızda emniyet görevlileri sık sık gelip kalırdı. Ancak ben, 'polislerden hesap almayın veya az alın' diye, çalışanlara birşey söylemedim...

"Mehmet Ahmet Yemenicioğlu'nu Diyarbakır'da 2. Şube Müdürlüğü yaptığında tanımıştım. Kendisi otel hesaplarını mutlaka öderdi...

"1977- 78 yıllarında ruhsatlı tabancamın dosyasının Emniyet Genel Müdürlüğü'nce istendiğini öğrendim. Bunun üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü'ne giderek, Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Yiğit ile görüştim. Ankara'da, daha sonra Diyarbakır'dan tanıdığım Atilla Aytek'i ziyarete gittim. Atilla Aytek, beni İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Tayyar Seven ile tanıştırdı. Daha sonra Tayyar Bey ile İstanbul'un çeşitli gazino ve eğlence kulüplerinde karşılaştık. Karşılıklı ikramlarda bulunduk. 1984 yılının Şubat ayında cezaevinden çıktıktan sonra Tayyar Bey ile, arkadaşım Refik Bulutçu'nun sahip olduğu Ro-jin adlı gece kulübünde karşılaştık. Bana uzaktan geçmiş olsun dedi. Ben de kendisine bir viski gönderdim. Sonra masasına giderek, yarın misafirimiz olmasını rica ettim. Kabul etmedi. Kendisi beni ve Refik'i, Levent'te üyesi olduğu bir lokantaya davet etti. Ertesi gün lokantaya gittiğimizde bizi bekliyordu. Oturduk, bana, 'Sen genç adamsın, hakkında çeşitli dedikodular çıkıyor, eğer bu işleri yapıyorsan senin kulağın çekeriz' dedi. Ben de hepsinin uydurma olduğunu söyledim. O da bana, 'İnşallah senin dediğin gibidir. Ben ve Atilla (Aytek) seni severiz. Ancak sakın yanlış yapma' diye öğüt verdi..."

Behçet Cantürk'ün emniyet görevlileri hakkında Mülkiye Müfettişlerine anlattıkları, MİT'te söylediklerinin tam tersiydi...

Fakat Behçet Cantürk'ün MİT'te söyledikleri, yazılan bir raporla, 4 yıl sonra Türkiye'nin gündemine bomba gibi düşecekti..-

164

AVUKATIN ÇEVRESİNDEN YARARLANILIR!

Gangster görünümü topluma itici geliyordu.

Tanıkları sindirerek dava kazanma dönemi bitmişti. Üstelik tanığı olmayan, yeni "suç çeşitleri" ortaya çıkmıştı. Ticaret hukukundan anlamıyorlardı. Tecrübe sahibi oldukları, ceza davalarını ise

kavramak giderek zorlaşıyordu.

Yeni çağa ayak uydurmak zorunda kaldılar: "İşadamı" oldular!

Bu yeni "işadamları"; bazı kapıları açacak avukatlara ihtiyaç duydular.

Bilgisinden çok, çevresinden yararlanmak istedikleri avukatlara, yüksek meblağlar ödediler!

Behçet Cantürk, 1983 yılında anlamadığı ticaret hukuku nedeniyle cezaevine girmişti. Karşı karşıya bulunduğu tehlikeler büyüdükçe, yasalara karşı kendini koruyacak, iki "zırh" buldu: Avukat Medet Serhat ve Avukat M. Cevdet Yardım. Son gözaltı ve tutuklanmadan sonra, "zırh" sayısını artırdı, iki avukat daha tuttu: İhsan Öcal ve Selahattin Deniz.

Cezaevlerine yabancı biri değildi. Daha birkaç ay önce yine aynı koşullarda kalmıştı. Ancak bu kez durum değişti. Ruh sağlığı bozulmuştu. Rüyalarında kabus görüyor, bağırarak uyanıyordu.

Toplam 101 gün gözaltında bulundu. Çeşitli işkencelere maruz kaldı. Tedirgindi. Gelip kendisini tekrar sorgulayacaklarından korkuyordu.

Avukatıyla, ilk kez 26 Haziran 1984 günü görüşmüştü. Sonra MİT'e alınıp günlerce sorgulanmıştı.

İki ay bir hafta sonra, 28 Ağustos 1984 tarihinde avukatı ile ikinci kez bir araya geldi. Avukat M. Cevdet Yardım'a, gördüğü çok ağır ve insanlık dışı işkenceleri anlattı. Hayatını kurtarmak için herşeyi kabul ettiğini söyledi. Avukatı müvekkilinin işkence gördüğünü Sıkıyönetim Komutanlığı'na bildirdi.

165

Bu olaydan sonra, Behçet Cantürk'ün avukatları ile görüşmesi biraz sorunlu oldu. Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, Behçet Cantürk'ü ihtilattan men etti. Artık vekilleriyle Askeri Savcı huzurunda sadece 15 dakika görüşecekti.

Bu görüşmelerin nasıl gerçekleştiğine en güzel örnek, 31 Ekim 1984 tarihli Askeri Savcılık tutanağıydı:

"Sanık vekillerinden Avukat Selahattin Deniz, Askeri Savcılığımıza müracaatla müvekkili ile görüşmek istediğini beyan etmesi üzerine, 31 Ekim 1984 günü saat 16.15'te savcı huzurunda, cezaevi görevlilerinin de hazır bulunduğu odada, hukuki yardım konusunda görüşebilecekleri bildirilerek, görüşmeye başlanılmıştır. Avukat Selahattin Deniz sanığa, 'Ayağında yara izi var mı, yok mu' diye sormaya başlayınca, kendisine sadece hukuki yardım konusunda görüşme yapabileceği, bu tür işlemlerin yerinin burası olmadığı ihtar edilmiştir. (Bunun üzerine) Behçet Cantürk avukata ayaklarındaki yaradan şikâyetle bulunmamış, avukat da sanığa bu konuda soru yöneltmemiştir. İkazımız üzerine bu tür görüşme gerçekleştirilmemiştir."

HESAP UZMANLARI "SORGULUYOR"

Avukatlarıyla yarım saat bile görüşemeyen Behçet Cantürk'ü, Maliye ve Gümrük Bakanlığı'ndan gelen hesap uzmanları saatlerce "sorguladılar."

Lice Vergi Dairesi'nin Ga 266 Hesap nolu gelir vergisi mükellefi Behçet Cantürk'e, Sıkıyönetim Askeri Savcılığı adına, Hesap Uzmanı Mehmet Arıoğlu ve Hesap Uzmanı Tarık Boy-nueğri sorular yöneltti. "Sorgu" tutanağa geçirildi:

"(...)

Soru: 1980- 81-82- 83 yıllarında gayrimenkulleriniz artarken, çok sayıda adınıza ya da yakınlarınız adına kayıtlı banka hesaplarınız oluşmuş. Bu hesaplarda, büyük meblağları olan ha-

166

reketter, girişler- çıkışlar görülmektedir. Bunları nasıl açıklıyorsunuz?

Cevap: Gayrimenkulleri kendi paramla, kendi adıma satın aldım. Herhangi bir kimse adına gayrimenkul almadım, bağışlamadım. Bankadaki paralar, ticari faaliyetlerimle kazandığım paralardır. Hesap hareketlerine gelince, bunlar faizler ve şu anda isimlerini hatırlayamadığım kişilerden almış olduğum borç paralar ve kendi paralarımından oluşmaktadır.

Soru: Banka Şubelerine yazdığımız yazılarda, sizin adınıza çok sayıda banka hesabı olduğu ve yakınlarınızdan Akile Dilek Alev, Abdulkadir Takan, İlameddin Dakman, Yaşar Demirel adlarına da, büyük tutarları itibariyle hesaplara rastlanmıştır, Bu hesaplardan hemen hepsinden sizin çekme hakkınız olduğu ka-yıtlıdır. Bunu nasıl açıklıyorsunuz?

Cevap: Akile Dilek Alev 4 yıllık imam nikâhlı eşimdir. Benim adıma kayıtlı olan elli milyon lira kendi parasıdır Kendisi bana 1981 yılında umumi vekaletname vermiştir. Evlendiğimiz de kendisi bana yirmi milyon lira vermişti. Ben bunu ticaret ve banka faizleriyle elli milyona yükselttim, kendisine verdim. İlameddin Dakman ile hemşeriyiz, onun adına kayıtlı paranın elli milyon lirası babası Salih Dakman, elli milyonu ise amcası Kamil Dakman'a aittir ve elli milyonu da benimdir. İlameddin Dakman parayı bankaya götürdüğü zaman, banka müdürü beni telefonla aradı ve "bu parayı senin ticari hesaba vadeli yatır-lım, daha yüksek faiz elde edersiniz" dedi. Bu nedenle İlameddin Dakman adına vadeli olarak yatırdım. Abdulkadir Takan adına kayıtlı hesaplara gelince; bu para benimdir. Ancak servet affından önce olduğu için, kendi adıma yatırmıyordum. Yaşar Demirel benim şoförümdü. Adına hesap açtırmamın nedeni, ilgili banka şubesi yazıhaneme yakındı. Alacaklarımı çok kişi üzerinde gösterip, çok kanaldan, çok banka şubesinde alacaklı olduğum firmaların üzerine gidebilmek ve o firmanın iflası sıra-

sında, çok sayıda alacak ismiyle iflas masasında hak sahibi olmaktır.

Soru: Ellişer milyonları olduğunu söylediğiniz Akile Dilek Alev ve İlameddin Dakman ne iş yaparlar? Kendilerine kimlerden servet intikal etmiştir.

Cevap: Daha öncede belirttiğim gibi Akile Dilek Alev'in parası elli milyon değil, yirmi milyon liradır. Kendisi ev hanımıdır. Yirmi milyon kendisine nerden kaldı bilmem. İlameddin Dakman 17- 18 yaşlarında bir gençtir. Yakın akrabamdır. Para, , köy sahibi olan babası ve amcasınıdır. Bu elli milyonu da direkt bana vermişlerdir. İlameddin Dakman söz konusu paraya el sürmemiştir.

Soru: Alacaklı olduğunuzu söylediğiniz firma ya da kişiler kimlerdir? Alacak ilişkiniz ne zaman ve nasıl doğdu? Verdiğiniz paraya karşılık ne aldınız?

Cevap: Alacaklı olduğum söz konusu firma ve kişiler Herko İplik Fabrikası ile Maltepe İplik Fabrikası'nın sahipleri olan Ali Hassas ve Ömer Haşşaş'tır. Ben bunlara elyaf hammaddesi ithal etmeleri için, 1982 yılı içinde toplam olarak 175 milyon lira vermişim. Fabrikanın çalışması sonucunda oluşacak kârdan, yüzde 50'sini bana vereceklerdi. Bu nedenle kendilerinden ilk başta 125 milyon liralık borç senedi almışım. Ayrıca 1982 yılı içinde 100 milyon lira alacağımı da nakden tahsil ettim. Ancak 100 milyon lira tahsil etmeme rağmen senetlerini iade etmedim. Kendilerinden ayrıca, bakiye alacağım için yeni senetler aldım. Yeni aldığım 1982 sonu veya 1983 yılındaki senetlerle, elimdeki senetlerin tutan 400 milyona ulaştı. Bu senetleri tahsil edemediğimiz için iflas masasına kayıt ettirdim. Şu anda mahkemededir. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde dava devam etmektedir.

(...)

Soru: 'Akrabalarımından aldım' dediğiniz paraların toplamı ne kadardır? Size para veren akrabalarınız ne iş yapıyorlar? Kazançları nedir? Neden size para verdiler?

168

Cevap: Kardeşim Sabit Cantürk'den 20- 25 milyon, Salih Takman'dan 35 milyon olmak üzere Akile Dilek Alev ve diğer yakınlarımdan toplam 100 milyon lira kadar para almışım. Bu paraları 1981 ve 1982 yılları içinde almışım. 1982 yılı içinde 150 milyon lira olarak kendilerine geri ödedim. Kardeşim Sabit Cantürk eski iş ortağımdır. Kendisi halen Cantürk Otelinin yüzde 50 paylı sahibidir.

(...)

Soru: Büyük çaplı ticari faaliyetiniz ve mevduat faizi geliriniz olduğu halde, 1982 ve 1983 takvim yılları geliri olarak, 5 milyon lira dolayında bir tutarı beyan etmişsiniz? Beyan dışı bıraktığımız gelir için ayrıca ek bir beyanda bulundunuz mu?

Cevap: 1982 yılı geliri, karapara diye tanımlanan, servet ve faaliyet unsurlarından elde edilen parayı ortaya çıkaramamam nedeniyle eksik beyan edilmiştir. Daha sonra 1983 servet affı ile servetim için ek beyanda bulundum.

(...)

Soru: Otelcilik faaliyetinize ilişkin olarak Diyarbakır'da bulunan Demir Oteli'nin hesapları tarafımızdan incelenmiştir. 22.6.1984 günü düzenlenen tutanağa göre, kayıt edilen hasılat ile gerçekleşen müşteri kapasitesi hasılatı, farklı olmuştur. Diğer bir deyişle otelcilik hasılatının eksik kayıt edildiği anlaşılmıştır. Bu konuda ne diyorsunuz?

Cevap: Konuyu muhasebecim daha iyi bilir. Bana göre eksik kayıt edilmemiş olması gerekir.

Soru: İstanbul'da bulunan Sheraton ve Hilton otellerinde uzun süreli kalışlarımız ve büyük tutarlarda hesap ödemeleriniz tespit edilmiştir. Sözkonusu pahalı otellerde çeşitli tarihlerde kalmanızın nedeni nedir?

Cevap: İstanbul'da evim var. Hanım (eşim) Diyarbakır'a gittiği zaman, bizzat kendim kaldığım gibi gelen yakınlarımızda

169

benim adıma kalmışlardır. Çünkü otelin devamlı ve tanınan müşterisi olduğum için, ben yer ayırtıyor ve ücretini de ödüyordum. Sheraton Oteli'nde 1980 yıllarından sonra hiç kalmadım. Bu otellerde kalmamın bir başka nedeni güvenliğim açısından elverişli oluşlarıdır."

Behçet Cantürk hesap uzmanlarının sorularını yanıtlarken, Sarı Avni'nin damadı Korkmaz Göldağı'nın teslim olup, ifade verdiği habersizdi.

DAMAT TESLİM OLUYOR

Adı Korkmaz Göldağı. Aslen Gaziantep Kilisli. Daha sonra nüfus kütüklerini İslahiye'ye götürdüler! Babası önce berberlik, daha sonra lokantacılık yaptı. 5 kardeşiler.

Korkmaz Göldağı 1953 yılında doğdu. İlkokulu bitirdiği yıl İstanbul'a göçtüler. Korkmaz'ı okutmadılar, Kapalıçarşı'da kuyumculuk yapan Yusuf Şerefoğlu'nun yanına çırak olarak verdiler. Gözü açık, girişken biriydi.

Kapalıçarşı, dönemin "döviz borsasıydı!" Çarşının "inceliklerini" öğrendi. Döviz karaborsacılığı yapmaya başladı. "Paranın üstünü eksik getirdi" diye ilk işinden kovuldu. Kendisi gibi, Kapalıçarşı'da "çekirdekten" yetişen Mehmet Yıldız ile birlikte ortak iş yapmaya başladılar.

Askere gitti. Ailesi, mektup içinde evleneceği kızın fotoğrafını gönderdi. Asker dönüşü evlendi. 1978 yılında imam nikâhı kıyarak evlendiği eşi, Sarı Avni'nin 18 yaşındaki kızı Ayşe idi.

Ayşe Karadurmuş, ilkokulu dışarıdan bitirmişti. Ev kızıydı.

Babasının iş ortağı Hayrettin Yağcı(16) aracılığıyla Göldağı ailesi ile tanışmıştı. Hayrettin

Yağcı, Korkmaz Göldağı'nın ablası Serpil ile evliydi.

170

O günlerde milyonlarca liraya hükmeden, dünyanın sayılı kaçakçılarından biri olan Sarı Avni, kızını resmi nikâhla değil, imam nikahıyla evlendiriyordu!

Damat Korkmaz Göldağı, evlendikten sonra da Kapalıçarşı'da döviz işleriyle ilgilenmeye başladı. Kayınpederi kendine döviz gönderiyor, o da Kapalıçarşı'da Türk lirasına çeviriyordu. Ancak istediği kadar para kazanamıyordu. Zengin olmak istiyordu.

Kayınpederinin uyuşturucu kaçakçısı olduğunu öğrenince, İsviçre gidip "ben de bu işi yapmak istiyorum" dedi.

Sarı Avni, "Bu işler görüldüğü gibi kolay değildir. Sen baz-morfin bulabilir misin" diye sordu.

"Bulurum" dedi.

"Türkiye'ye döndüm. Döviz kaçakçılığı yapan Kilisli Nihat Sünlüoğlu'nu buldum. Durumu anlattım. Beni, Liceli Nizamettin

Bayramoğlu(17) ile tanıştırdı. Konuştuk, prensip olarak anlaştık. Böylece 1981 yılında uyuşturucu işine girmiş oldum.

"200 kilo bazmorfini, kilosu 400 bin liradan anlaştık. Ancak ben, güvenilir olması için Nizamettin'in de, ortak olması şartı ile anlaşmaya varacağımı söyledim. Kabul etti. Kayınpederime, Zürih'e telefon açarak durumu anlattım. Mal sahibi Nizamettin yüzde 15, Nihat Sünlüoğlu yüzde 10, ben ve ortağım Mehmet Yıldız yüzde 15'şer alacaktık. Kayınpederim bin dolar gemi için, bin dolar da aracı için kesileceğini söyledi.

"Nizamettin ile malın yansı peşin diye anlaşmıştık. Kayınpederime para göndermesini söyledim. Önce vermek istemedi, sonra kabul etti. Kapalıçarşı'da adamı İrfan Parlak vardı. Ondan 25 milyon lira, Nihat'tan 10 milyon alarak Nizamettin'e 35 milyon lira verdim. (Dolar 98 lira.)

"Kayınpederime, teslim yerini sordum. O da bana, 'Tahsin Saçaklı'yı çağır, o anlatır' dedi. Tahsin Saçaklı'yı Karaköy'deki

yazıhaneden çağırdım. Fındıkzade'deki garajın üzerindeki büroda oturup konuştuk. Büroda, Nizamettin Bayramoğlu, Tahsin, ben ve ortağım Mehmet Yıldız vardı. Tahsin, 'yarın burada buluşalım, ben sizi sevkıyatın olacağı yere götüreceğim' dedi.

"Ertesi gün, Tahsin, Nizamettin, ben ve Mehmet, Murat otomobilimizle Yalova üzerinden Çanakkale'nin Ezine ilçesine gittik. Oradan sahil tarafına doğru ilerlemeye başladık. Odun

deposunu geçip sola d6ndük. Orada harabeler ve kaplıca gibi bir yer vardı, sağa d6ndük. Yol bizi sahile çıkarıyordu. Tahsin, 'bu yolun sonunda sevkıyat yapılacaktır' dedi. Üçümüz de yeri beğendik. Tahsin, 'Siz malı hazırlayın. Ben size, bir iki güne kadar işin ne zaman yapılacağını söylerim' dedi. İstanbul'a d6ndük.

"İki gün sonra Tahsin Saçaklı ile buluştuk. Üç gün sonra, malı sevkıyat yerine getirmemizi istedi. Nizamettin hemen uçakla Diyarbakır'a gitti. Malı iki kamyonu yüklemişler. Uçakla geri döndü, 'Biz hazırız' dedi. Kamyonlar ancak iki gün sonra Çanakale'de olacaktı. Bu nedenle, hemen yola çıkmalarını kararlaştırdık.

"Gemi Kıbrıs'tan gelecekti. Sevkıyattan önce Nizamettin Bayramoğlu, Mehmet Yıldız ve ben, Çanakale Bakır Otel'i'ne yerleştik. Tahsin bizden ayrı, Ezine'de bir otelde kalıyordu. Yanında iki kişi daha vardı.

"Yarın akşam hava karardıktan sonra, gösterdiği yere mallarla birlikte gelmemizi istedi. Tamam dedik. Yolu unutmayalım diye aynı yere bir daha gittik.

"Nizamettin Bayramoğlu malı getirecek şoförlere, ortağım Mehmet'in adım ve kaldığımız otelin ismini vermişti. Bu nedenle otelden fazla ayrılmıyorduk. Nizamettin kamyonların şehrin girişinde durup, bizi bekleyeceklerini söylemişti. Ara sıra gidip, kamyonların gelip gelmediklerini kontrol ediyorduk.

"Otel odasında otururken, oda görevlisi, Mehmet'e telefon olduğunu söyledi. Şoförler arıyordu. Aceleyle Murat otomobile

172

binip şehrin girişine gittik. Ford marka iki kamyon orada idi. Şoförlere talimat verdik. 'Ezine girişinde buluşalım' diye. Hemen yola çıktık. Aksilik, yolda otomobilin lastiği patladı. Tamir edip yola devam ettik. Ezine girişinde kamyonları beklemeye başladık. Bir türlü gözükmediler. Geriye dönüş yaptık. Bir benzinciye girip, otomobili yıkattık. Ağır ağır Ezine'ye tekrar gitmeye başladık. O sırada kamyonlar gözüksüler.

"Ezine'nin girişinden sağa saptık ve sahile doğru ilerlemeye başladık. Ezine'yi çıktıktan 2 km. ileride yol ikiye ayrılıyordu. Bizim gideceğimiz yer sağda idi, biz sola saptık ve az ileride durduk. Mehmet ve Nizamettin, otomobilden inip kamyonlara doğru gittiler. Ben de otomobilden çıkıp etrafa bakmaya başladım. Mehmet, Nizamettin ve şoförler, malı kamyonların zula-sından çıkarıp, sayarak çuvallara koyuyorlardı. Dikkat çekmemek için kamyonlar kafa kafaya vermişlerdi. Kamyonların şoför mahallini ön tarafa doğru indirmişlerdi. Bazmorfini oradan boşaltıyorlardı.

"O sırada, bir oban koyunları ile kamyonlara doğru gidiyordu. Arabayı hareket ettirip önüne ıktım. Otomobilin arkasını açıp patlak lastiği önüne attım. Yanıma geldi. 'Bu lastiği nerede yaptırabilirim' diye sordum. İlgisini kamyonlardan uzaklaştırmak istiyordum. Kaplıca olup olmadığını vb. soruları arka arkaya sıraladım. Çobanın gözü kamyonlardaydı. 'Bu kamyonların yanındaki adamlar ne yapıyor' diye sordu. Bilmediğimi söyledim. Bu sırada kamyonlar hareket

ettiler. Otomobile atlayıp, Nizamettin ile Mehmet'in yanına gittim. Hâlâ malı saymaya çalışıyorlardı. Saymayı bırakmalarını, çobanın şüphelendiğini söyledim. Bagajdaki lastiği çıkarıp malları koymaya başladık. Bagaj hepsini almadı. Kalanları arka koltuğa koyduk.

"Sahile doğru gitmeye başladık. Odun deposunun yanından sola dönüp harabelerin içine girdik. Biraz bekledikten sonra malları otomobilden indirdik. Saymaya başladık. Bir kiloluk

173

paketler halindeki malları saydığımızda, 184 tane olduğunu gördük. Nizamettin '185 olması lâzımdı' dedi. Herhalde bir paket kamyonda kalmıştı.

"Havanın kararmasını bekliyorduk. Bir saat sonra karardı. Otomobile binerek, farları yakmadan sahile doğru gitmeye başladık. Otomobili ben kullanıyordum. Farları yakmadan gitmek çok güçtü. Bu nedenle tekrar farları yaktım. Hamamı geçtik, denize doğru gitmeye başladık. Sola dönen yola gelince farları söndürdüm. Sahile yaklaşınca arabayı durdurduk. Otomobilden inip sahilde dolaşmaya başladık. Bir karartı gördük. Tahsin' diye bağırarak. Onlardı. Yanımıza geldiler.

"184 kilo mal getirdiğimizi söyledim. Neden 200 kilo olmadığını belirtti. 'Bu kadar temin edebildik' dedim. Hep birlikte çuvalları ufak motorlu bir sandala koyduk. Tahsin ve yanındaki iki kişi, tekneye binip gittiler. Bizim bulunduğumuz yerden geminin ışıkları görülüyordu."

Korkmaz Göldağı, kayınpederi Sarı Avni'ye 4 sevkıyat sonunda toplam 988 kilo, yani yaklaşık bir ton bazmorfin göndermişti! Ancak kayınpederi para konusunda fazla güvenilir biri değildi. Ödemeleri zamanında yapmıyordu. Bazen eksik para gönderiyordu. Bu durum Göldağı ailesinde de huzursuzluğa neden oluyordu. Aileler arasındaki kavga her geçen gün büyüdü. Sonunda Sarı Avni'nin kızı Ayşe Göldağı, 13 Aralık 1983 tarihinde boşanma davası açtı.

Korkmaz Göldağı açılan boşanma davasını fazla umursamadı. Çünkü çok kısa bir zamanda, isteğine kavuşmuş, zengin olmuştu:

İstanbul/Taksim'deki Kennedy Oteli ile Gümüşsuyu'ndaki Star Oteli'nin yarısına, biri Taksim'de, diğeri Karaköy'de iki iş-hanına, Avşa'da bir arsaya, Kilyos'ta 36 dönüm tarlaya, 280 S Mercedes'e, biri Yeniköy'de, ikisi Mersin'de üç daireye ve Cihangir'de bir apartmana sahip olmuştu...

174

İLGİNÇ MEKTUP

Korkmaz Göldağı, 26 Eylül 1984 tarihinde, "işkence görmemek için polise değil, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na teslim oldu. Duruşmasız mahkemeye çıkarıldı. İddiaları reddetti. Tutuklanmaktan kurtulamadı. Mamak Askeri Cezaevi'ne gönderildi.

Korkmaz Göldağı, Mamak Askeri Cezaevi'ne konulduktan sonra, Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı ile Sıkıyönetim Komutanlığı'na "Artin Güçlü" imzalı, 9 Ekim 1984 tarihli bir mektup geldi..

Mektup ilginçti.

Behçet Cantürk'ün polise nasıl ifade verdiğini biliyordu!

Kenan Evren'in damadı MİT görevlisi Erkan Gürvit'in sorgulamalarda bizzat bulunduğunu da biliyordu. Çünkü mektup Erkan Gürvit ile Atilla Aytek'e hitaben yazılmıştı.

Daktilo ile yazılan mektup bir sayfaydı(18)

"Bundan bir müddet önce Atilla Aytek Bey'e bir mektup göndermiştim. Bir eroin kaçakçısı örgütün, isim ve telefonlarını yazmıştım. Size yazdığım mektubun neticesi, aradan bir müddet geçtikten sonra İstanbul Narkotik Şubesi'nde basit bir sorgulama ile geçiştirildi. Bu kişiler, sizlerin sorgulamasından geçse idi, birçok gerçek gözler önüne serilecekti. Bu kişilerin eroin işinde en büyükler olduğunu görürdünüz.

"Bu örgüt, Avni Karadurmuş yönetimindeki kişilerden oluşmaktadır. Bu örgüte eroini temin eden, iki önemli kişiden biri Behçet Cantürk'tür. O hapiste olduğu için şimdi eroini Niza-mettin Bayramoğlu temin eder. Nizamettin Bayramoğlu bu işi, Avni Karadurmuş'un damadı olan Korkmaz Göldağı ile beraber yönetir. Korkmaz Göldağı sık sık Avrupa'ya giderek kayınpe-

175

deri olan Avni Karadurmuş ile iş bağlantısı gerçekleştirir. Korkmaz Göldağı'nın pasaportu incelenirse gittiği ülkeler aydınlanır. Behçet Cantürk sorgusunda, Korkmaz Göldağı'nın bu işlerdeki önemini anlatmış, Ankara Sıkıyönetim Savcılığı'nca tevkif karan alınmıştı. Bu durum İstanbul emniyetine bildirilmiş, bu durumu fark eden Korkmaz Göldağı, İstanbul ve Ankara emniyetini uygun bulmayarak, Askeri savcılığa teslim olmuştur.

"Savcılık soruşturmasında, ne söyledi bilmiyorum. Bu nedenle size bilgi veremiyorum. Herhalde Kormaz Göldağı, savcılığı yumuşak bulduğu için oraya teslim oldu. Eğer sizlerin sorgulamasından geçse idi, bu eroin işlerini nasıl ve kimlerle yaptığı, beş bin kilo eroinin, kaçar kilolar halinde, hangi gemilerle gittiği, gün ışığına çıkardı. Bu çetenin önemli kişileri; kara nakli ve malın temini Nizamettin Bayramoğlu ve Mehmet Yıldız, gemi nakli Tahsin Saçaklı'dır. Takdir ve bilgilerinize..."

Bu ihbar mektubundan sonra Emniyet Genel Müdürlüğü, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan Korkmaz Göldağı'nı sorgulamak için izin istedi.

19 Kasım 1984 günü Korkmaz Göldağı, polise "emanet" edildi!

Korkmaz Göldağı, 20 gün sorgulandı.

55 sayfalık ifade verdi. Mektupta yazılanları doğruladı.

Bu arada Nizamettin Bayramoğlu da, 17 Aralık 1984 tarihinde sorgulanmak üzere Gölbaşı'na götürüldü.

Başkent Ankara'da sorgular bütün hızıyla sürerken, İsviçre'nin Zürih kentinde de hareketlilik vardı...

176

TELEKS YAZIŞMALARI

Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanı Atilla Aytek imzalı, Behçet Cantürk hakkında İnterpol'e yazılan, 1773 sayılı, 20 Ağustos 1984 tarihli "gizli" bilgilerin yer aldığı teleksin içeriği şöyleydi:

"30.4.1984 tarihinde uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı tesbit edilerek yakalanan Behçet Cantürk'ün yapılan sorgulama neticesinde; Behçet Cantürk'ün 1979- 1982 seneleri arasında, İran Türk sınırı yakınında oturan İranlı Hacı Reşit Zigari'den ve Selo ile Ertoşlu Feto'dan temin ettiği bazmorfini, Van'da oturan Bayram Oteli sahibi Sıddık Bayramla ortak olarak, halen Zürih'te oturan Sultan Turizm sahibi Avni Karadurmuş'un (Avni Musullulu) gemileri ile İtalya'ya ve Amerika'ya sevk ettikleri, Zürih'te oturan Avni Musullulu'nun yazıhanesinde çalışan, iyi Türkçe konuşan bir İsviçreli'nin pazarlama yaptığı, adının Paul olduğu, İsviçreli Paul ile Avni Karadurmuş'un sevkıyatlardan yüzde 25 hisse aldıkları, (...) İsviçre'nin Zürih kentinde sinemacılık da yapan Paul'ün kumral, kahverengi gözlü, 1.75- 1.80 boylarında, atletik yapılı ve çok zengin biri olduğu ortaya çıkarılmıştır.

"Ermeni asıllı Behçet Cantürk'ün, beynelmilel bir terör şebekesinin elemanlarından olduğu, sorgulanmasında kendi ifadesinden anlaşılmıştır. Halen sorgulanması devam etmektedir."

Bu bilgiler, Atilla Aytek imzasıyla İnterpol'e gönderilen ilk teleks notu değildi. Daha önce iki kez teleksle yazışma olmuştu;

Teleks no: 3328, Tarih 5 Temmuz 1984.

Teleks no: 3651, Tarih 24 Temmuz 1984. 23 Ağustos 1984 tarihinde gönderilen son teleksten (no: 4094) sonra, İsviçre'den yanıt geldi.

Uyuşturucu Madde Suçları 2. Özel Dairesi'nde görevli uz-

177

man dedektif Weber Urs, 29 Ağustos 1984 tarihinde hazırladığı raporu, Türkiye'ye gönderdi:

"İsviçre'de ikamet eden ve şüpheli görülen şahıslar hakkında yapılan ön tahkikatlar;

"Karadurmuş Avni: 3 Ocak 1980 tarihli dilekçesiyle, doğum tarihi 1942. Doğum yeri Rize/Çayeli/Türkiye, Ali ve Hatice (kızlık soyadı Şimşek) oğlu, Nurten (kızlık soyadı Kurtuluş) ile evli. Tüccar. İkametgâh adresi; Nollenstrasse 17, 9050 Appen-zell (bildirimde bulunmuştur) ve Alte Landstr. 140, 8700 Küs-nacht.

"8001 Zürih, Bahnhofplatz 4 adresinde bulunan Oden Ship-ping AG firmasının sahibi ve 8004 Zürih, Manesse str. 10 adresinde bulunan Sultan Reisen (Sultan Seyahat) AG firmasının hissedarıdır. Oden Shipping AG, 1983 yılında kendi gemilerini tescil ettirmemiş, fakat Bamburi, Dusk, Norsun ve Sunny Be-ach gemilerinin yönetimini elinde bulunduruyordu.

"Paul: Kestane/kahverengi gözlü, kahverengi saçlı, sportif yapılı. Paul adlı bu şahıs büyük bir olasılıkla aşağıdaki şahısla aynı kişidir;

"Waridel Paul, Prahina/VD vatandaşı, tüccar, doğum tarihi 7 Aralık 1941, bildirimde bulunmadan Bernhof str. 5, 8134 Adlis-wil adresinde karısının yanında ikamet ediyor.

"İlişkiler/Bilgiler: Yapılan tahkikatlar sonucunda Musullu-lu'nun şahsen ve firmalarla birlikte, zamanın etkin şebeke üyeleriyle ve ayrıca yukarıda bahsettiğimiz kişilerle, telefonla veya şahsen bağlantı kurduğu tespit edilmiştir. Bu şahıslar;

- * Cantaş Mehmet, doğum tarihi 16.2.1936 Kabataş/Türkiye,
- * Parlak Mustafa İrfan, doğum tarihi 23.6.1946 Türkiye,
- * Saçaklı Tahsin Bekir, doğum tarihi 29.4.1954 Türkiye,
- * Waridel Paul, doğum tarihi 7.12.1941 Prahina/VD,
- * Göldağı Korkmaz, doğum tarihi 10.2. 1953 Türkiye,
- * Priolo Salvatore, doğum tarihi 12.10. 1956 İtalya.

178

"Aynı zamanda Waridel Paul ile diğer şahıslar arasında, yukarıda adı geçen kişiler aracılığıyla da bağlantı kurulmuştur. Bu bağlantıların hangi nedenlerle kurulduğu bugüne kadar açıklanamamıştır. Fakat uluslararası uyuşturucu ticaretinin finansmanı ve organizasyonu ile hiç de çelişkili değildir.

"Waridel Paul, 1977 yılında Roma'da 2700 gram eroine el konması olayıyla ilgili olarak

tutuklanmıştır. Adı geçen şahsın sabit bir ikamet yeri yoktur. Bilindiği kadarıyla bu şahıs, bazen Yunanistan'da, bazen İsviçre'de ikamet etmekte ve sık sık da Türkiye ile İtalya'da kalmaktadır. Güvenilir bir kaynaktan edinilen bilgiye göre, Musullulu yıllardan beri kendi gemilerini bazmorfin nakliyatı için kullanmakta ve Waridel de Sicilya/İtalya'da fazla tanıdığı olması nedeniyle, bu malın İtalya'ya nakli görevini üstlenmektedir. Bu tür uyuşturucu sevkiyatlarının yıllardan beri yapıldığı düşünülmektedir. Tarih, tedarik yeri, teslim yeri ve gemi isimleri gibi somut bilgileri, ne yazık ki öğrenememiş bulunuyoruz.

"Yıllardan beri Zürih'te Musullulu ve Waridel hakkında kuvvetli şüphe mevcut olmasına rağmen, kanuni açıdan geçerli deliller elde edilemediği için, adı geçen iki şahıs hakkında ceza davası açılmamaktadır.

"5 Temmuz 1984 tarih ve 3328 nolu teleksinizde adı geçen Göldağı Korkmaz'ın, daha önce belirtilen şahıslarla olan bağlantısı ispat edilebilir. Göldağı'nın, Musullulu/Oden Shipping firması, Waridel ve diğerleriyle birlikte uyuşturucu işlerini yürüttüğü konusunda çok kuvvetli şüphe mevcuttur. Göldağı her yıl yaklaşık iki ay Zürih otellerinde kalmaktadır. Onun burada bulunduğu sıralarda tahkikatlar daha da yoğunlaştırılmaktadır. Bu şahıs hakkında bugüne kadar kanuni açıdan geçerli sayılacak delil elde edilememiştir. Fakat bu şahsın, Zürih'teki çeşitli otellerde kaldığı süreler içerisinde, telefon ettiği numaralar tes-

179

pit edilmiştir ve bu numaralarla ilgili tahkikatlar sürmektedir.

"Cantürk Behçet, doğum tarihi 1 Şubat 1950, tüccar, ikametgâh adresi, İstanbul/Türkiye. Adı geçen 24 Şubat 1982 tarihinde Zürih'teki Schweizerhof adlı otelde kaldığını göstermiştir. Adı geçen otelde yapılan tahkikatlar sürmektedir. Bugüne kadar yapılan tahkikatlar sonucunda Cantürk'ün, 24 Şubat'tan 24 Mart 1982 tarihine kadar Schweizerhof Oteli'nde kaldığını anlıyoruz. Otel masrafı 5 bin 774 Frank'tır. Adı geçen, sayısız telefon görüşmesi yapmıştır. Bu telefon görüşmeleri, bir sene içerisinde otel idaresince geçerliliğini kaybettiğinden, kayıtları silinmiştir. Bu nedenle telefon numaraları ile ilgili tahkikat yapılamamıştır. Aynı şekilde Cantürk'ün bağlantı kurduğu şahıslar ve kendisini ziyaret edenlerle ilgili tahkikatlar da bu nedenle yapılamamıştır.

"Musullulu, Waridel ve Göldağı, ayrıca İsviçre'de ikamet eden diğer şahıslar hakkında, Federal Uyuşturucu Maddeler Kanunu'na aykırı hareket etmekten dolayı ceza davası açabilmemiz ve bunu başarıyla sonuçlandırabilmemiz için, sizinle birlikte yürüteceğimiz işbirliğine ihtiyacımız vardır. Bu davanın açılabilmesi için ayrıntılı ve kurumsal açıdan inandırıcı, soruşturma yargıcı tarafından yapılmış sorgulamalara gereksinim duyulmaktadır."

Yazışmalar sürdü gitti...

Bu arada Türkiye, Sarı Avni'yi İsviçre'den resmen istedi.

İsviçre, iadeyi yavaştan alınca, Sarı Avni Bulgaristan'a gitti!

O günlerde, "kaçakçılar," sacayağı gibi genellikle üç ülkede ikamet ediyorlardı: Türkiye, Bulgaristan, İsviçre...

PAUL WARİDEL AJAN MI?

27 Nisan 1985.

Paul Eduard Waridel, İsviçre'nin Kloten kentinde yakalanıyor!

29 Nisan 1985. Saat 16.00.

Ticino Kantonu Cumhuriyet Savcısı Paolo Berlasconi, Paul Waridel'in ifadesini alıyor.

"Hakkımda bir ceza kovuşturması açıldığım, bu kovuşturmada uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı işine karışmış olmakla suçlanmakta olduğumu ve bu nedenle tutuklanmış bulunduğumu sayın Savcı bana açıkladılar.(...)

"Hikâyemi, 1977 yılında Roma'da uyuşturucu işi nedeniyle tutuklandığım günden başlatabilirim. Roma'da üç yıl cezaevinde kaldım. Birçok önemli kişi ile tanıştım. Bunlardan Nunzio La Mattina, bana Musullulu ile birlikte uyuşturucu madde ticareti yaptığım söyledi. Ben Musullulu'yu yıllar önce Türkiye'den tanıyorum. La Mattina, Musullulu ile bazı kapanmamış hesaplarının olduğunu, sorun çıktığını söyledi. Zürih'teki adresini verdi, çıkınca Musullulu ile temasa geçmemi istedi. Ben de cezaevinden çıkınca Musullulu ile Zürih'te ilişkiye geçtim. Zerringerstrasse 12, adresinde bir yazıhanesi vardı. Yazıhaneyi önce Bahnhofstrasse'ye, daha sonra Bahnhofplatz'a taşıdı. Başından beri bu yazıhane, armatörlük şirketi adına kayıtlıydı. (...)

"La Mattina'nın arkasında, sanıyorum, Sicilyalı Greco ailesi vardı. La Mattina'nın adamı Carlo (Antonino Rotolo) ile Musullulu'nun anlaşmaya vardığı görüşmenin tercümanlığını ben yaptım. Musullulu'ya yaklaşık 11 milyon dolarlık borçlarını ödeyeceklerdi. Musullulu ise kilosunu 13 bin dolardan, 400 kilo bazmorfin sağlayacaktı. Bu mal birkaç ay sonra Sicilya'da teslim edildi. Ben De Lugano'ya giderek, La Mattina'nın adamı Carlo'dan 5 milyon 200 bin doları nakit olarak aldım. Musullu-

181

lu, paralarını Shakarchi Trading SA'ya yatırıyor. Bu firma, sanıyorum paraları Musullulu'nun istediği yere aktarıyor. Ama nereye, nasıl bilmiyorum."

Shakarchi Trading SA şirketinin sahibi Irak/Musul doğumlu Muhammed Şekerci'ydı. 1939 doğumlu Muhammed Şekerci, uzun yıllar Beyrut'ta yaşadıkten sonra Lübnan'da içsavaş çıkınca İsviçre'ye yerleşmişti. Dünyanın en büyük kara para, aklayıcılarından biri olarak tanınıyordu. Şekerci'nin, İstanbul Kapalı-çarşı "esnafı" ile çok yakın ilişkisi vardı...

Avni Musullulu, Muhammed Şekerci'nin dostu olmakla her zaman övünüyordu. İsviçre'de kalmasını bir şekilde ona borçluydu. Nasıl mı?

Elisabeth Kopp, İsviçre'nin Adalet Bakanı'ydı. Kocasını Hans W. Kopp ise, çok iyi bir maaş karşılığında Shakarchi Trading SA'nın Başkan yardımcılığı görevini yürütüyordu.

Kopp Ailesi'nin aynı zamanda bir hukuk bürosu vardı. En iyi müşterisi ise Avni Musullulu'ydu. Sarı Avni'ye İsviçre'de ikamet etmesini Kopp'ların hukuk bürosu sağlamıştı.

Adalet Bakanı Bayan Kopp'un emrindeki Konfederasyon savcısı, Türkiye'nin Sarı Avni'nin iadesini resmen istediği evrakın üzerine, "tutuklanmayacak" notu düşüyordu. İş büyüyüp, Amerika ve İtalya da Avni Musullulu'nun tutuklanmasını isteyince, Kopp'ların hukuk bürosu Sarı Avni'ye, Bulgaristan'a gitmesinin zamanı geldiğini söylediler.

Giyom Tell'in ülkesi İsviçre'de ne karışık işler oluyordu...

Aslında İsviçre'yi Nazım Hikmet'ten daha güzel anlatan yoktu:

"İsviçre'ye bilirsin gülüm/dilsiz kasası derler, /bir yerlerden, bir şeylerden kaçırılan paraların(...)

"Ve rahat karlı gecelerinde İsviçre'nin/yıldızları biraz da/gözyaşlarımızla yıkanıp yanmıyor mu?"(19)

182

AMERİKA KOKAİN İSTİYOR

1980'li yılların başından itibaren Amerika'da eroin talebi azaldı. Amerikalı eroini bırakıp kokain kullanmaya başlamıştı. Sarı Avni gibi bazmorfin ticareti yapanların eski havası kalmamıştı. Zaten Sarı Avni de, Behçet Cantürk gibi yakın arkadaşlarına "bazmorfin işini bırakacağını" söylemişti.

Paul Waridel İsviçre'deki ifadesinde Sarı Avni'nin son günlerini şöyle anlatıyor:

"Musullulu ile Sicilyalılar arasındaki bazmorfin ticareti 1983 yılında sona erdi. Musullulu'nun, kendisine uyuşturucu sağlayan kişilere azami borç takarak, uyuşturucu kaçakçılığına son vermeyi planlamış olduğunu anladım. Hattâ Carlo'ya, iki milyon dolar kadar borcu vardı. Çünkü Carlo mal bedelim peşin öderdi. Musullulu, son kez aldığı paranın karşılığında, bazmorfin vermemişti. Son zamanlarda Musullulu, büyük bir telaş içindeydi.

"Musullulu'ya, Sicilyalılara sattığı bazmorfini sağlayan iki kişinin Zürih'e gelmiş olduğunu hatırlıyorum. Gelen kişilerden birinin adı Cantürk'tü. Kendisi Kürt'tü, Cantürk adlı bu kişi ha len Türkiye'de, Musullulu'nun kızının kocası Korkmaz adlı kişiyle birlikte tutukludur. Musullulu kendisine uyuşturucu sağlayan, diğer Türkler gibi bu ikisine de borç takınca, hepsi onun peşine

düştüler. Öylesine gürültü koparıldı ki. Türk polisi de durumdan haberdar oldu. (...)

"Ben 1982/83 yıllarında Musullulu ile Carlo arasında ilişki kurma görevini yürüttüm. (...) Musullulu'nun, La Mattina'ya yaklaşık 40 milyon dolarlık bazmorfin sağlamış olduğunu duydum.

"Şunu söylemek isterim ki, İsviçre'de yapmış olduğum şeylerin hiçbirini saklamaya çalışmadım. Söylemediklerim ya da kesin belirtmediklerim varsa, iyi niyet göstermediğim için de-

183

ğil, sadece hafızamın kusurundandır. Bana belirli ve kesin sorular soracak olursanız, belirli ve kesin yanıtlar verebilirim. Bu" ilk sorgulamada yaptığım açıklamalarla, işbirliği isteği taşıdığımı görülmüş olduğunu tahmin ederim. Zürih polisinden, Pakistan ile yapılan büyük bir uyuşturucu madde kaçakçılığı konusunda, kendileriyle yapmış olduğum işbirliğinin sorulmasını isterim."

Paul Waridel, son cümlesi ile "ajan" olduğunu ima ediyordu. Waridel, sorgularında çok ilginç olayları aydınlığa çıkaracaktı...

ESRARENGİZ OLAYLAR

Paul Waridel'in Ticino Kantonu Cumhuriyet Savcılığı'ndaki sorgulaması ertesi gün saat 14.45'te yeniden başladı:

"1977 yılında yaz tatilimi Roma yakınlarındaki Fregene'de, ailemle geçiriyordum. Antika ticareti yapan Yunanlı Blioumis Konstantino adlı arkadaşım beni, Atina'da çalıştığını söylediği DEA (ABD'nin Uyuşturucu ile Mücadele Örgütü) ajanı ile tanıştırdı. Bu ajanın şimdi adını hatırlamıyorum ama hep birşey-ler yapıp göze girmek isteyen biriydi. Bana nereden uyuşturucu bulunabileceğini sordu. Türkiye'de bulunan, o zaman adı Kara-durmuş olan Musullulu'ya telefon ettim. Musullulu isteğimi kabul etti ve bana, içinde 3 kilo eroin bulunan bir otomobil gönderdi. Uyuşturucu madde, Yunanlı Konstantino'ya ait bir gezinti gemisiyle Fiumicino limanına getirildi. Bu arada benim haberim olmadan 3 kilo eroin, evimin bahçesine gömülmüş. İtalyan polisi baskın yapıp uyuşturucuyu buldu ve beni tutukladı."

Musullulu'nun gönderdiği, DEA ajanına verilecek 3 kilo eroini İtalyan polisi yakalıyor! Kimin eli kimin cebinde belli değil...

Paul Waridel'in anlattıkları uyuşturucu trafiğinin Avrupa boyutunu gözler önüne getiriyordu:

184

"Carlo'nun adamları, Musullulu'nun Panama bandıralı gemileriyle telsiz ile temas kuruyorlardı. Sonra açık denizde gemiye yaklaşır bazmorfini alıyorlardı. Musullulu'nun sattığı bazmorfin

miktarı o kadar büyüktü ki ancak gemilerle taşınabiliyordu. (...)

"Bildiğim kadarı ile Musullulu'nun İsviçre'de gerek kendi adına, gerekse şirket adına sahip olduğu; ev, arazi ve apartman yoktu. Öğrendiğime göre Eylül 1984'te, yani Musullulu Zü-rih'ten gitmeden önce, Mercedesini de satmış. (...)

"1981 yılından 1983 yılına kadar, Cantürk'ü iki kez, Kork-maz'ı üç kez Zürih'te gördüm. Bu iki kişinin, Musullulu'ya bazmorfin sağladıklarını anlamıştım. Musullulu Zürih'ten gittikten sonra bu ikisini bir daha görmedim. Daha sonra Türk gazetelerinden öğrendiğime göre, ikisi de tutuklanmıştı. Cantürk, Ermeni terör örgütü ASALA'ya yardım eden bir Kürt aşiretinin başıymış. Benim bildiğim kadarıyla bu Cantürk çok önemli bir kişiydi.

"Türk gazetelerinde, Musullulu'nun tabanca ve tüfek gibi ateşli silahların kaçakçılığını yapmakla suçlandığını da okudum. Musullulu, bunun eski bir hikâye olduğunu söylemişti. Ben Musullulu'nun silah kaçakçılığı yaptığını ne gördüm ne de biliyorum. (...) Musullulu, İsviçre'de Atilla Öksüz adını kullanıyordu. Carlo da ona Atilla diyordu. Atilla Öksüz adına pasaportu vardı. Türkler arasında benim adım ise Pol idi."

İTALYANLAR WARIDEL'İN İFADESİNİ ALIYOR

17 Mayıs 1985 tarihinde İtalya'dan gelen Palermo Sorgu Yargıçısı Dr. Giovanni Falcone de, Paul Waridel'i sorguladı.

İtalya'da Paul Waridel hakkında; uyuşturucu madde kaçakçılığına suç ortaklığı ve uyuşturucu madde kaçakçılığı için kurulmuş örgüte girmek iddiasıyla dava açılmıştı.

185

Palermo sorgu yargıçısı Dr. Falcone, Paul Wariderden, Musullulu ile İtalya'nın ünlü mafya babalarından Pipo Ferrera'nın ilişkisini öğrenmek istiyordu.

"Ferrera çok saygı gören biridir. Çünkü önemli bir mafya kuruluşunun başıdır. Osman adlı bir Türk aracılığıyla Musullulu ile tanıştığını, Musullulu'nun Dusk adlı gemisini satın almak istediğini ve önpara olarak da 466 bin dolar verdiklerini biliyorum. Para doğrudan doğruya Musullulu'nun hesabına değil, benim hesabıma gönderildi. Çünkü anlaşma yapıldığında hep birlikte bir lokantada idik. Musullulu banka hesap numarasını hatırlayamadı, bu nedenle benim hesabıma yatırıldı. Musullulu parayı almış olmasına rağmen, bilmediğim nedenlerden ötürü gemiyi teslim etmeyi geciktiriyordu. Sonunda Ferrera bu işten sıkılıp, büyük para ödemesine rağmen işin peşini bıraktı. (...)

"Behçet Cantürk adlı Türk'ü tanırım. Bu kişinin Türkiye'de tutuklanmış olduğunu, hattâ işkence gördüğünü gazetelerden öğrendim. Bu adamın ne yolda ifade vermiş olduğunu ve ifadesinin beni ne derece ilgilendirdiğini bilmiyorum."

Sorgu Yargıçısı Dr. Falcone, Behçet Cantürk'ün Türkiye'de verdiği ifadenin, Paul Waridel ile

ilgili bölümünü okudu. Wari-del sinirlendi:

"Söylediklerinin hepsi uydurmadır. Kendisi, uyuşturucu madde işinde Musullulu ile birlikte olabilir ama ben bunu bilmiyorum. Bunun dışında söylediklerinin tümü yalandır. Kendisini Zürih'te Musullulu'nun yanında iki kez gördüm. Birlikte Musullulu'nun aldığı gemiyi görmeye gittik. Bir gece gemide kalıp eğlendik."

Palermo Ceza Mahkemesi 11 Haziran 1985 gün ve 179/85 sayılı yazısıyla, Türkiye'de tutuklu bulunan Behçet Cantürk ve Korkmaz Göldağı hakkında, İtalya'ya 5 ton bazmorfin gönderdikleri için tevkif müzekkeresi çıkardı.

Olayın boyutları, Türkiye, İsviçre ve İtalya'dan sonra Amerika Birleşik Devletleri'ni de kapsayacak kadar büyüyordu...

186

AMERİKALILAR DA SORGULUYOR

14 Haziran 1985. Saat 14.00.

Paul Waridel'in yeni "konukları" ABD'den gelmişlerdi!

Amerika Birleşik Devletleri, New York Güney Bölge Hakimi Edmund L. Palmer, aynı mahkemenin Savcısı Rudolph W. Giuliani, Savcı Yardımcıları Louis Freeh, Robert Bucknam ve ABD Adalet Bakanlığı temsilcileri Robert Stewart, Robert Boylan ve John Arterberry'den oluşan, kalabalık "ABD heyeti" İsviçre Ticino Kantonu Mahkemesi'nde Paul Waridel'in ifadesini almak için hazırıldılar.

"Yemin etmeyeceğini" belirterek konuşmasına başlayan Paul Waridel, 149 sayfa tutan ifadesinde, yeraltı dünyası ile istihbarat örgütlerinin ne kadar içli dışlı olduğunu anlatıyordu:

- Bay Waridel son bir yıl içinde DEA ajanı gibi, hiçbir

Amerikan istihbarat elemanı ile konuştunuz mu?

- Evet.

- Ajanın ismini hatırlıyor musunuz?

- İlk ismini anımsıyorum.

- Adının Greg Passic olduğunu söylersem, hatıralarınızı ta

zeler mi?

- Bay Passic'i tanıyordum.

- Bay Passic veya bir başka Amerikan ajanı, buradaki açıklamalarınız hakkında, 'ABD'de yargılanmayacaksınız' gibi bir söz verdi mi?

- Hayır.

- Size söylemek zorundayız; buradaki ifadelerinizden dolayı ABD'de yargılanabilirsiniz.

- Uyarınız için teşekkür ederim. İsviçre'de yargılanıyorum. Sanıyorum hiçbir kanun, aynı suçtan dolayı beni, her iki ülkede

187

ayrı ayrı yargılamayacaktır. İki kere cezalandırılacağımı sanmıyorum.

- Yanılıyor veya haklı olabilirsiniz.

(...)

- Bay Waridel Yaşar Musullulu adlı şahsı tanıyor musunuz?

- Evet, tanıyorum.

- Bay Musullulu'yu başka bir isim ile tanıyor musunuz?

- Tanıştığım zaman adı Avni Karadurmuş'tu. Başka bir ismi daha vardı: Atilla Öksüz.

- Bay Musullulu ile Batı Almanya'da bir iş yaptınız mı?

- Kendisini Münih'te, arada sırada görürdüm. Çünkü ben de, o da Türk lokantalarında yemek yiyorduk. Bulgaristan gümrüğüne uyuşturucu maddelerinin takıldığını söylemişti. 1976 yılından beri biliyorum ki, Musullulu'nun Bulgaristan'la büyük

teması vardı. Orada birçok arkadaşı vardı. Bulgaristan'daki şirketlerin yöneticileri ile çok samimi idi. Bulgaristan'la sık sık telefon konuşması yapardı."

YUNAN GİZLİ SERVİSİ

Paul Waridel, İsviçre ve İtalyan savcılarına söylediklerini, Amerikalılar'a da uzun uzun anlattı. Ancak ilk kez istihbarat örgütleri ile ilişkilerinden ayrıntılı bir biçimde bahsediyordu:

(...)

- Bay Waridel, DEA ajanı Passic ile Ocak 1985 yılında yaptığımız görüşme talebi kimden geldi?

- İsviçre polisinden tanıdığım bir arkadaşıma, yurtdışında büyük bir uyuşturucu madde ticaretinin organize edildiğini söyledim. Kendisi de bu gerçekleri, uluslararası alanda müdahale edebilecek bir Amerikan ajanına söylemem gerektiğini belirtti,

- Bay Waridel, gerek İsviçre'de, gerekse bir başka ülkede, bize anlattıklarınız dışında, hiçbir istihbarat elemanı ile konuştunuz mu?

188

- Kesin cevap vermem zor. Zira çok genel bir soru. Eşim, çok eski gelenekleri olan, yüksek seviyeli memurların olduğu bir Yunan ailesinden gelir. Yunanistan'da, Yunan polisine veya Yunan Gizli Servisi'nden pek çok memura, 'günaydın' veya 'iyi akşamlar' demem gerekiyordu.

- Bay Waridel ne demek isteğimizi biliyorsunuz. Örneğin,

Bay Musullulu'nun bürosunda yaptığınız tercümelere hiçbir istihbarat görevlisine veya polise bahsediyor muydunuz?

- Evet. Bir Yunanlı arkadaşına söyledim.

- Arkadaşınız Yunan hükümetinin memuru muydu?

- Evet.

- Bu bilgileri arkadaşınıza, yüksek miktarda bazmorfin kaçırılan kişilerin yakalanması için mi söylediniz?

- Evet.

- Bu Yunanlı arkadaşınız bir polis memuru muydu?

- Yunan Gizli Servisi, KYP'dendi. Yüksek seviyede biriydi.

- Kendisine bilgi verdikten sonra, ne yapacağını sordunuz mu?

- Yunan Gizli Servisi ile olan ilişkilerimi, temaslarımı İsviçre makamlarına anlatacağım. Bu konuyla ilgili olarak sizin sorularınızı yanıtlamayacağım.

- Bay Waridel, biliyorsunuz bu sorgu celsesi bittiği zaman size başka soru sorma şansımız olmayacak."

Araya İsviçreli hakim Giordano Zeli giriyor. Amerikalı savcılara, "Bunun doğru olmadığını belirtmem gerekiyor. Bir soruşturma talebinde daha bulunabilirsiniz. Ayrıca Bay Waridel, istediği soruya cevap vermeyi reddedebilir" diyor. İsviçreli halcimin uyarısından sonra, Waridel şöyle konuşuyor:

- Yunan memuru ve onu takip eden diğer temaslarım hakkın da, burada konuşmak istemiyorum. Benim Yunanlılar'la ve İsviçre makamlarıyla olan bağlantım, açıklığa kavuşturulduğu zaman kendilerine yanıt vereceğim. Şimdilik bu konuda konuş

mayacağım.

189

- Peki başka sorulara geçelim. Bay Musullulu'ya karşı hiç polis harekâtı yapıldı mı?

- Musullulu, polis harekâtları konusunda, her zaman Türkiye polisinden bilgi alıyordu. Türk polisinden, kendisine yapılacak her operasyonu anında öğreniyordu. Kendisi, olayları daima önceden biliyordu.

- Siz La Mattina'dan aldığınız 5 milyon doları Bay Musullulu'ya verirken, polisin bilgisi vardı. Neden baskın yapmadı?

- Bu tip meselelerde, polis operasyonlarının sizin dediğiniz gibi, 'git parayı al, bir çuval paraya el koy' şeklinde yürüdüğü nü tahmin etmiyorum. Genel usulün öyle olduğunu sanmıyorum.

- Peki beyefendi, o paranın herhangi bir kısmına herhangi bir hükümet ajanı tarafından el konulduğunu biliyor musunuz?

- Hayır.

- Parayı almaya gidip geldiğinizde, sizi izleyen herhangi bir gizli ajan var mıydı?

- Bilemem.

- Bay Waridel sandığınız kadarıyla siz, 1984 Haziran veya

Temmuz ayında Bay Musullulu ile tartışmışsınız.

- Evet. Benim ona söylediklerim ve onun bana 'hamamböceği' demesinin ne manası var, anlamıyorum.

- Söz münakaşasından başka, mücadele de olmuş, örneğin

Bay Musullulu'nun üzerine benzin attınız mı?

- Kendisine bir tokat attım ancak alev alıp almadığını bilmiyorum!

- ABD hükümetinden herhangi bir kişiye, Bay Musullulu hakkında sohbet ederken, üzerine benzin döküp yaktığınızı söylediniz mi?

- Bana ne sormak istediğinizi anladım. Ajan Passic sanırım yanlış anlamış. Onun Almancası, benim de İngilizcem çok kötüydü.

190

- Bay Passic'in, sizin Bay Musullulu'yu yakma girişiminizden bahseden bir teleksi ABD'ye gönderdiğini biliyor muydunuz?

- İlk kez sizden duyuyorum. Ancak Bay Passic'in duyduklarım ülkesine rapor ettiğini tahmin edebilirim.

- Bay Passic dışında Amerikalı başka bir yetkili ile konuştunuz mu?

- ABD Hükümetinin İsviçre'de temsilcisi olarak sadece Bay Passic'i biliyorum. Başka Amerikalılar'la da konuştum. Ancak

onların ABD Hükümetinin temsilcisi olup olmadıklarını bilmiyorum.

- Bu kişiler, polis tipi faaliyetlerde bulunan kişiler miydi?

- Evet.

- Hep Amerikalılarca mı konuştunuz?

- Hayır Fransızlar'la da, İspanyollar'la da konuştum.

- Fransızlar ve İspanyollar ile buluşma teklifi kimden geldi?

- Bütün bu toplantıları, İsviçre/Zürih'teki polis arkadaşım organize ediyordu.

- Her iki ülkenin ajanları ile burada konuştuklarımız üzerine mi görüştünüz?

- Hayır, bir başka uyuşturucu grubu vardı. Onlar hakkında sohbet ettik. Bu konularda İsviçre polisinin kesin raporları vardır. Herşey günü gününe zapta geçirilmiştir.

- Peki diğer uyuşturucu grubunun içine ne zaman girdiniz?

- 1984.

- Bay Musullulu ile ayrıldıktan sonra mı?

- Evet. (...)"

Paul Waridel'in kimliği ve ne iş yaptığı konusunda, Amerikalılar'ın kafası karışmıştı. Waridel, istihbarat örgütleriyle ilişkisi konusunda bundan sonraki sorulara yanıt vermedi. İsviçreli hakim de duruşmayı bir sonraki güne bıraktı. Paul Waridel ertesi gün sadece Sicilyalılar'la ilgili soruları yanıtladı.

191

18 Haziran 1985 tarihinde, İtalya/Palermo Mahkemesi Sorgu Yargıcı Dr. Giovanni Falcone,

Roma Mahkemesi Sorgu Yargıcı Dr. De Cesare, Palermo Emniyet Müdürlüğü'nden Komiser yardımcısı Antonio Cassara, Roma Gümrük Polisi'nden Yüzbaşı Gaetano Casagrande, Waridel'i yeniden sorgulamak istediler.

Paul Waridel, İtalyanlar'a, "Ailemin ve benim can güvenliğim sağlanmadan artık konuşmayacağım" dedi. Bu arada bir isteğini de ilettiler: "Roma'daki DEA ajanı Franciosa Jerry ile konuşmak istiyorum. Mutlaka buraya gelsin, benimle konuşsun."

15 Ağustos 1984 tarihinde Behçet Cantürk'ün, İsviçre- İtalya ve ABD ile bağlantılı, kaçakçılık faaliyetleri ile ilgili ifadesi tekrar alındı. Behçet Cantürk daha önceki ifadelerinden farklı birşey söylemiyordu: "Avni Karadurmuş, İsviçreli Paul'ün aracılığıyla Amerika'ya bazmorfin gönderiyordu. Bu işlerden benim hissem yüzde 25'tir. Bizim gönderdiğimiz uyuşturucuları alan Amerikalıların başında Corc isiminde, New York'ta oturan yaşlı birinin olduğunu duymuştum. Ona malı veren kişi ise İtalyan Antoni adında biriydi. Ayrıca Alberto adında bir İtalyan daha vardı. Soyadlarını bilmiyorum. Ama görsem tanırım. (...)"

Behçet Cantürk ile başlayan, Paul Waridel ile süren sorgulamalar sonucunda İtalya'da 706 kişi tutuklandı. Cezaevine konanlar arasında Giovanni Abbate gibi ünlü mafya babaları da vardı

Cantürk ve Waridel'in açıklamaları ABD'de 138 sayfalık bir iddianamenin hazırlanmasına neden olmuştu. Amerikalılar'a göre, bu, tarihlerinin en büyük uyuşturucu davasıydı.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, çoğunluğu Sicilyalı 336 kişi yakalanıp, cezaevine konmuştu....

192

PIZZA OPERASYONU

ABD, Türkiye'de haşhaş ekiminin yasaklanması için, siyasi ve ekonomik tüm gücünü kullandığı 1972 yılında, ülkesinde uyuşturucu kullananların sayısı 500 bin kişiydi. Bugün bu rakam 20 katını aştı.. ABD'de, 11 milyon kişi sürekli uyuşturucu kullanıyor.

Bu ülkede "uyuşturucunun ticari hacmi" 50 milyar doları geçti. Mafyanın kazancı; ITT, General Motors, General Electric, Ford Motor, IBM, Chrysler, RCA gibi dev şirketlerden daha fazlaydı!

Dünyadaki yasadışı uyuşturucu ticaretinin değeri ise yılda 500 milyar dolar! Bu rakam, uluslararası petrol sanayiinin tüm kârından fazlaydı. Kârlılıkta, silah ticaretinden sonra ikinci sırayı uyuşturucu alıyordu...

Doğaya, insana ve mesleğine yabancılaşan, umutsuz, yılmış Amerikalılar, mutluluğu uyuşturucuda arıyordu. ABD sistemi, insanı yıkıma uğratan uyuşturucu karşısında çaresiz kalıyordu.

Uyuşturucu mafyası ABD'yi "bir örümcek ağı" gibi sarmıştı.

İtalyan göçmeni Salvatore Catalano'nun, New York'ta şirin görünümlü küçük bir pizza dükkânı vardı.

Salvatore Catalano pizza dükkânından kazandıklarını İsviçre ve İtalyan bankalarına yatırıyor. İhtiyacı olduğu zaman da çekiyordu. Yatırılan ve çekilen para öyle "üç- beş kuruş" değildi. İnanılmayacak boyutta, nakdi para değişimi yapıyordu. ABD'nin Federal Soruşturma Bürosu (FBI), bu küçük pizza dükkânının hesaplarına akıl erdirememişti.

Sonunda paraların nereden geldiği anlaşıldı. ABD'yi bir baş-tan diğer başa kuşatan pizza dükkânlarında, uyuşturucu satılıyordu.

193

Fikrin yaratıcısı, Palermo Mafyasının önemli "Babalarından" Tommaso Buscetta'ydı. "Baba" Buscetta Brezilya'da yakalandı. Ülkesi İtalya'ya iade edildi. Cezaevinden kaçtı. Brezilya'ya yerleşti. Estetik ameliyat yaptırdı. İşleri yoluna koydu, Brezilya'dan ABD'ye uyuşturucu göndermeye başladı. Okyanus ötesinde işler iyiydi ama Sicilya'da karışıktı. Buscetta'ya uyuşturucu, Sicilya üzerinden geliyordu. Ancak Sicilya mafyasının önde gelen isimlerinden, Luciano Liggio'nun ünü ve etkisi adada giderek artıyordu. Brezilya'ya yapılan sevkıyatlara zorluk çıkarıyordu.

Tommaso Buscetta gizlice İtalya'ya geldi. Mafya arasında kanlı çatışmalar başladı. Buscetta, iki oğlunu, kardeşini, yeğenini ve üç yakın adamını kaybetti. Yenilmişti. Tekrar Brezilya'ya döndü. Havaalanında yakalandı. Cezaevine kondu. Hücresinde intihara teşebbüs ederken ölümden kıl payı kurtarıldı.

1984 yılının Haziran ayında Brezilya'ya gelen Palermo Savcı Yardımcısı Vincenzo Geraci'ye, bildiklerinin hepsini anlattı.

Dattilo Sebastiano, 1923 Mısır/İskenderiye doğumluydu. Yıllarca Sicilyalıların uyuşturucu yüklü gemilerinde kaptanlık yapmıştı. Aynı zamanda dünyaca ünlü bir "kimyagerdi." O da, 1984 yılında İtalya'da yakalanıp cezaevine konanlar arasındaydı. Tutuklu bulunduğu İtalya/Palliano Cezaevi'nde bildiklerini anlattı. Avni Musullulu'yu, Paul Waridel'i tanıyordu. "Musullu-lu'nun Dusk adlı gemisinden, Yunanlı armatör Franco Pal-mos'un gemisi Alexandros'a nasıl bazmorfın aktardıkları"nı anlattı. Türk- Yunan- Sicilya mafyasının nasıl işbirliği yaptığı konusunda detaylı bilgiler verdi...

Brezilya'da Tommaso Buscetta, İsviçre'de Paul Waridel, İtalya'da Dattilo Sebastiano ve Türkiye'de Behçet Cantürk'ün ifadeleri, ABD'nin "Pizza Operasyonu'na başlaması için yeterliydi...

Pizza Operasyonu sonucunda Amerikalılar ilginç bilgilere ulaştılar: "Dünyanın önde gelen eroin şebekesi 'Pizza Connecti-on'a en fazla bazmorfini Türk Yaşar Avni Musullulu ve örgütü

sağlıyor; Musullulu, genellikle 500'er kiloluk balyalarla yollanan bazmorfini, Sicilya'dan 70 mil uzaklıktaki bölgelere kadar teslim etme garantisi ile gönderiyordu."

ABD Narkotik Bürosu tarafından hazırlanan rapora göre; Sarı Avni, İsviçre'den götürdüğü 6 milyon dolar nakit para ile Bulgaristan'a gitmişti. Türkiye'ye girebilmek için bir MİT görevlisine 750 bin dolar rüşvet teklif etmişti.

Sarı Avni'nin kime rüşvet teklif ettiği açıklanmadı. Bu arada Türkiye, "Pizza Operasyonu" nun başlamasında en büyük katkıyı kendisinin yaptığını düşünüyordu. Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Ümit Erdal, diğer ülkelerdeki gelişmelerden, Sıkıyönetim 4 nolu Askeri Mahkemesi'ni bilgilendiriyordu:

"Teşekkül vücuda getirerek milletlerarası uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmak suçundan sanık Behçet Cantürk ve arkadaşlarının diğer ülkelerdeki suç ortaklarının yakalanması için 20.8.1984 tarihinde ilgili İnterpollere bilgi verilmesi üzerine, İsviçre ve ABD'de PİZZA OPERASYONU diye adlandırılan bir seri operasyonlara başlandığı, Behçet Cantürk ve arkadaşlarının kurmuş oldukları şebekenin diğer elemanlarının yakalandığı bildirilmiştir..."

Pizza Operasyonunun "kahramanları" Mamak Askeri Ceza-evi'nde boş durmuyorlardı...

SUİKAST İHBARI

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 numaralı Askeri Mahkemesi, 21 Eylül 1984 tarihinde saat 15.00'te yine duruşmasız olarak toplandı. Mahkeme Behçet Cantürk, Fettah Cantürk, Mehmet Tahir Canpolat, Abdülbaki Maltaş, Bedri İstanbullu, Aziz Cantürk ve Faruk Beskisiz'in tutukluluk halinin kaldırılması hususunda avukatlarının taleplerini karara bağladı. Mah-keme, sanıkları sevindirecek bir karar almadı.

Mahkeme, dört gün sonra ise, Behçet Cantürk, Hidayet Kaşan, Akile Dilek Alev, Mehmet Han Kozat, Nizamettin Cantürk ve Abdulkadir Takan'ın emniyetçe geçici olarak zapt altına alınan menkul ve gayrimenkulleri hakkında şu görüşünü bildirdi: Savcılık mütalaasında hangi eşyaların hangi sanığa ait olduğu ve hangi sebeplerden dolayı zaptının istendiği hususu belirtilmediğinden, şimdilik bu konuda herhangi bir karara varmamıştır.

Bütün paralarına ve gayrimenkullerine geçici olarak elko-nulduğu için Cantürkler geçim sıkıntısı çekiyorlardı.

Mahkeme, 26.10.1984 günü Nizamettin Cantürk için toplandı. Bir ay önce gıyabi tutuklama

kararı verilen Nizamettin Can-türk'ün tutuklama kararı bu kez vicahiye çevrildi.

Cantürkler, vekilleri aracılığıyla, ceza almamak için sürekli dilekçe veriyorlardı. Ancak bir başka "mahkeme," idam cezasını çoktan vermişti. Basın, Cantürkler'in "iplerini" çoktan çekmişti:

Hürriyet gazetesi, 7 Kasım 1984 tarihinde "İhanet Dosyası" adlı bir dizi yayına başladı. Behçet Cantürk'ün polis ve MİT ifadelerinin yer aldığı bu diziye ilk tepki, avukat M. Cevdet Yardım'dan geldi.

Avukat Yardım, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na suç duyurusunda bulunuyordu: "(...) Biz savunma görevlisi olarak, yasal nedenlerle dosyayı tetkik imkanına sahip bulunmadığımız halde, kim tarafından ve ne maksat ve hakla, ilgili gazeteye soruşturmayı etkileyecek, karar organlarını şüpheye düşürecek ve halkın husumetini tevhit edecek şekilde bir yayım başlatmak, en azından soruşturmanın özel maksatla yapıldığının kanıtıdır."

Behçet Cantürk'ün vekili, daha Askeri Savcılığa dilekçesini vermeden, Savcılık, Sıkıyönetim Komutanlığı'na yayının durdurulmasını isteyen yazısını göndermişti bile. Ancak savcılığın yayının durdurulmasını istemesinin başka nedeni vardı: "(...) Bu soruşturmaların devamı olan operasyonlar yürütülmektedir. Soruşturmanın, hazırlık soruşturmasının gizliliği esasları içinde yürütülmesi gerektiğinden başka, bu soruşturmaya has delillerin

196

karartılmasını önlemek, soruşturmanın saptırılmasını engellemek ve soruşturmayı yapacak kişi ve kurumları etkileme çabasını önlemek bakımından, soruşturma konularının tümünü kapsayacak şekilde yayın yasağı konmasını, bir günlük gazetede başlatılan ve devam edeceği anlaşılan yayımın derhal durdurulmasını emirlerinize arz ederim."

4'üncü Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral İbrahim Türkgenci'nin emri ile yayın durduruldu. Korgeneral Türkgenci, gazetelere "unuttukları" 5680 sayılı Basın Kanu-nu'nun 30'uncu maddesinin birinci fıkrasını hatırlatıyordu: "Ceza kovuşturmalarına ait talep ve iddianamelerle kararların ve diğer her türlü vesika ve evrakın, aleni duruşmada okunmasından, hazırlık ve ilk soruşturmalarda takipsizlik veya yargılamanın men'i, tatili veya düşmesi kararı verilmesinden önce yayımlanması yasaktır."

Basın, özellikle askeri darbeler döneminde bu kanunu hep gör-memezlikten geliyordu. Medyaya, yasayı askerler anımsatıyordu!

Behçet Cantürk'ün ifadesini Hürriyet gazetesine MİT 'in sızdırdığı iddia ediliyordu.

O günlerde, Cantürkler ile ilgili haberler, sadece Türkiye basınında yer almıyordu. Almanya'nın ünlü Quick dergisinin kapak fotoğrafı ilginçti: 06 RT 999 plakalı lacivert Mercedesin ön tamponuna ayağını dayamış, gri takım elbiseli, beyaz dik çizgileri bulunan siyah gömleğinin üç düğmesini açmış, beyaz çoraplı, siyah ayakkabılı, elinde Malboro sigarası bulunan genç adamın adı Nizamettin Cantürk'tü.

Quick dergisi, Türkiye'den Almanya'ya gelen uyuşturucu konusunda bir araştırma yapmıştı. Düsseldorf Kaçakçılık Savcısı Hans Heliman, dergiye şu açıklamayı yapıyordu: "Türkler bizim için 1977 yılından beri dert oldu. Gün geçtikçe sayıları artıyor. Son günlerde yakalananların hepsinin Lice'den geldiği saptandı. Bu yüzden yakalanmaları da kolay olmaya başladı. Bizce Lice, mükemmel eroin laboratuvarları olan bir yer."

197

Sıkıyönetim Komutanlığı yurtdışındaki yayınları engelleyemedi. Ancak bir başka önemli olay önlenmişti:

"Mamak Özel Askeri Ceza ve Tutukevinden çıkarılarak, ortaya çıkan yeni bir suçu nedeniyle Genel Müdürlüğünüz mensuplarına teslim edilen Korkmaz Göldağı ile Behçet Cantürk'ün yüzleştirilmesinin yapılabilmesi için, 2 gün süreli teslimi, ilgili yazı ile talep edilmekte ise de; alınan istihbari bilgi ve dokümanlardan, adı geçenin, kaçma, kaçırılma ve bilhassa yaşamına son verilebileceği konusunda duyumlar alındığından; yüzleştirme işleminin Mamak Özel Askeri Ceza ve Tutukevi Müdürlüğü içerisinde yapılmasını ve bilgi edinilmesini rica ederim."

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Aralık 1984 yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü'nü, Behçet Cantürk'e yapılacak bir suikast için uyarıyordu.

İDAMI İSTENİYOR

52 sanıklı davanın iddianamesi, 7 Şubat 1985 tarihinde Sıkıyönetim Askeri Savcı Yardımcısı Metin Ölmez tarafından hazırlandı. (Evrak no: 1984/356 Esas no: 1984/356 İdd. no: 1985/38)

Behçet Cantürk'ün bir numaralı sanık olduğu davanın iddianamesi 13 sayfa tutmuştu. Uyuşturucu ile silah kaçakçılarının davası birleştirilmişti.

"Salt ticari kazanç amacıyla uyuşturucu madde kaçakçılığını meslek haline getirmiş olan bu suç failleri, kaçakçılığın icrasını kolaylaştırmak, yüksek kazanç sağlayan bu faaliyeti tekelleştirmek amacıyla, 1978- 80 yılları arasında Türkiye'de faaliyet gösteren terör odakları ile de sıkı bir işbirliği içerisine girmişlerdir.

"Uyuşturucu madde kaçakçılığı yolu ile sağlanan gelirler, başka yasadışı faaliyetlere kaynak yapılmış, ayrıca yine yüksek ka-

198

zanc getiren diğer yollara, bu kazancın büyük bir kısmı, örneğin silah, altın, döviz kaçakçılığına yatırılmış, terör örgütleri beslenerek ülkenin siyasi, ekonomik çıkarlarına uyuşturucu kaçakçılarının şahsi ticari menfaatleri tercih edilmiştir. Bu ticari kazançlar yasal ticari şirket

faaliyetleri gibi gösterilmeye çalışılmış ise de, aile şirketi olarak kurulan bu kuruluşların ticari faaliyetlerinin murakabelerinde, sanıklarda tesbit edilen mal varlıkları ve yüksek servetleri yaratacak nitelikte olmadığı görülmüştür.

"Örnek olarak Behçet Cantürk ve akrabalarına ait Bursa Boru ve Profil Sanayi Anonim Şirketi'nin sadece kuruluşu bulunup, bu şahıslara geçtikten sonra herhangi bir ticari faaliyetinin olmadığı, keza aynı şahıslara ait CAN- SAN Kimya ve Sanayi Ürünleri A.Ş.'nin de sadece, başkası tarafından ithal edilen kos-tik maddesinin satışı sağlamak suretiyle iş yaptığı, komisyon niteliğindeki işlerinden başka, herhangi bir ticari faaliyetinin olmadığı saptanmıştır. Oysa sermayedarların tesbit edilen şahsi servetlerinin bu yolla kazanılmasının mümkün olmayacağı gibi, yasal bir kaynağa bağlı olduğu da ispat edilememiştir.

"Hiçbir yasal kaynağı bulunmayan, uyuşturucu madde ticaretinden elde edilen bu gelirler; gizlenmesi amacıyla başka ticari işletmelere ya borç verilmiş, ya da başka şahıslar adına bankalara yatırılmıştır. Yine örnek vermek gerekirse, sanık Behçet Can-türk'ün yanında çalışan çaycısı İlameddin Dakman adına 100 milyon Türk lirası para yatırıldığı, banka hesapları ile tesbit edilmiştir. Yine tesbitlere göre Herko Yün Fabrikasına yaklaşık 500 milyon civarında, YANŞAN şirketine 300 milyon civarında kısa sürelerle yüksek meblağlarda para borç olarak verilmiştir..."

Askeri Savcılık iddianamede, "Behçet Cantürk ve arkadaşlarının gerçekleştirmiş oldukları kaçakçılık faaliyetlerinden" bahsederek kararını açıklıyordu:

İfadesi alınan 52 sanıktan 19'unun ceza istemiyle yargılanması isteniyordu. 33 sanık hakkında ise kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmişti.

199

Behçet Cantürk, Selahattin Delidere, Abdülcebbar Doğru, Sabit Cantürk, Mehmet Deniz, Nizamettin Cantürk, Nizamettin Bayramoğlu, Korkmaz Göldağı, Fettah Cantürk, Halil Hocaoğlu, Enver Erşener (Baybaşın grubundan. SY), Yusuf Delidere, Mehmet Gözen'in TCK 403/1, 2, 6'ncı maddeleri gereğince ölümle cezalandırılmaları talep ediliyordu.

Diğer sanıklar; Bedri İstanbullu, Abdülbaki Maltaş, Mehmet Tahir Canpolat, Mehmet Sıddık Dere ve Zeynel Cantürk'ün 2 ile 16 yıl arasında değişen hapis cezalarıyla yargılanması isteniyordu.

Haklarında takipsizlik kararı verilen 33 kişi ise şu isimlerden oluşuyordu: Ali İhsan Cesur, Miyaser Sak, Zeki Kirpi, Remzi Sağır, Mehmet Ali Altınbaş, Sinan Bayram, Fikret Bayram, Medet Serhat, Nedim Baybaşın, Abdurrahman Sağır, Mehmet Han Sağır, Mustafa Deniz, Artin Hacıköylü, Fettah Halitoğlu, Saffan Mindivanlı, Turgut Fidanay, İbrahim Fidanay, İlameddin Dakman, Felemez Cantürk, Yasemin Ayşe Civelek, Akile Dilek Alev, Hidayet Kaşan, Betül Ayyüce, Zeynel Ekmekçi, Mehmet Cantürk, Yusuf Yaman.

Aralarında Dünder Kılıç'ın da bulunduğu 6 kişi; İlhami Sağ-lamer, Ali Açmak, Mehmet Açmak, Hikmet Uzun, Erdoğan Aslan hakkında da "kovuşturmaya yer olmadığı karar"

veriliyordu. Ancak bu sanıklar başka davalardan da yargılandıkları için tahliye edilmiyorlardı.

Askeri Savcılık, haklarında gıyabi tutuklama kararı bulunan bazı sanıkların derhal yakalanmasını istiyordu: Yaşar Avni Mu-sullulu, Halis Cantürk, Abdullah Cantürk, Azet Cantürk, Halim Civelek, Uğurcan Elmas, Mustafa Çapan, Hüsrev Akın.

Bir de kimlikleri açıkça tespit edilememiş ve haklarında gıyabi tutuklama kararı çıkarılmamış, ancak yakalanması istenen kişiler vardı: Reşit Alban, İbrahim Çalışkan, Bedros Demirci-yan, Süreyya Cantürk, İkrım Fidanay, Mehmet Han Kozat, Ab-dülkadir Takan, Muhlise Takan, Kamil Dakman, Mehmet Sü-

200

leyman, Ertoşlu Feto, Seli, Hacı Reşit Zigari, Mehmet Ölmez Mehmet Vural ve İzzet Gündüz Sarıyar.

Askeri Savcılık, "sanık Behçet Cantürk'ün gayri resmi eşleri olan Akile Dilek Alev ve Hidayet Kaşan'da ele geçirilen para ve ziynet eşyalarının, Behçet Cantürk'e ait olduğu anlaşıldığından müsaderesine" karar verilmesini istiyordu.

1985 yılı da Cantürlere şans getirmemişti!..

"HALİL SULTAR'IN SENARYOSU"

10 Nisan 1985.

Behçet Cantürk ve arkadaşlarının duruşması, Ankara Sıkıyönetim 4 nolu Askeri Mahkemesi'nde başladı.

Tek tip giydirilmiş, saçları "üç numaraya vurulmuş" sanıklar yerlerini aldılar. Behçet Cantürk, ağabeyi Nizamettin Cantürk ve yeğeni Fettah Cantürk ile birlikte ön sırada oturuyordu. Basın mensupları duruşmaya yoğun ilgi göstermişlerdi. Foto muhabirleri mahkeme başlamadan önce, bir kare daha fazla fotoğraf çekebilmek için birbirleriyle yarışıyorlardı...

Savcı ve hakimlerin gelip yerlerini almalarıyla dava başladı. Sanıkların kimlik tesbiti yapıldı. Sonra, Askeri Savcı iddianamesini okudu.

İddianamenin okunmasından sonra ilk sözü Behçet Cantürk aldı.

"Artık ben yaşasam da, yaşamam da bunun bir önemi yok. Bugünü bekliyordum" diyerek konuşmasına başlayan Behçet Cantürk sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu iddianame, hayali bir mafya çetesinin oluşturulması için polisin yazdığı bir senaryodur. Ekonomik ve siyasi yönden güçlenmemi istemeyen kan düşmanlarım ve egemen güçler, bu oyunun tezgâhlanmasında başrolü oynadılar..."

Askeri hakim araya girerek, "egemen güçlerden ne kastediyorsunuz" diye sordu. Behçet Cantürk, "bazı politikacıları ve Diyarbakır'ın önde gelen bazı ailelerini" diye yanıtladı.

Savunmasına, yaşam hikâyesi ve iş hayatını anlatarak devam eden Behçet Cantürk, "hedef adam" seçilmesinin nedenini; genç yaşta büyük başarılar sağlamasına ve annesi ile teyzelerinin Ermeni olmasına bağlıyordu.

Behçet Cantürk, "kendisini idam sehpasına götürecek senaryoların kimler tarafından hazırlandığını" da örnekler vererek açıklıyordu:

"Bana bu oyunu oynayanlar Diyarbakır Narkotik Şube Müdürü Halil Sultar ile Herko İplik Fabrikası'nın başında bulunan emekli general Ragıp Cengiz'dir. Ragıp Cengiz, borç verdiğim paraların üzerine yatmak istiyor. Halil Sultar ise kirli çamaşırlarını ortaya dökmeğimden korkuyor.

"Halil Sultar, bizden rüşvet istemiştir. Vermediğimiz için bizim aileye düşman olmuştur. Diyarbakır'da bir gazinoda işlenen cinayetten sonra kardeşim gözaltına alındı. Cinayet masası olayın tahkikatını yaparken, bu olay, Cinayet Şubesi'nden alınıp Narkotik Şube'ye, Halil Sultar'ın isteği ile veriliyor. Amaç bizi mahkûm ettirmek. Halil Sultar, daha önce bizim akrabalarımıza da işkence yapmıştı. Ben de kendisini İçişleri Bakanlığı'na şikâyet etmişim. Ergani'de iki polisi dövdüğü için dava açılmıştı. Mardin ilinde iki kişinin işkence ile öldürülmesinde de yine Halil Sultar'ın adı geçmişti. Kendisinin Yenişehir'de bulunan bir eğlence yerinde, garsonlarla irtibat kurarak rüşvet aldığım tespit ettirdim. Benim kendisini araştırdığımı bildiği için, bana işkence ile yazdığı senaryoları kabul ettirdi. Bunun hesabını Halil Sultar'dan bizzat soracağım. Kendisinden davacıyım..."

Duruşma salonunda "hukuk trajedisi" sahneleniyordu:

İşkence tezgâhlarında alınan ifadelerin dışında, hakkında hiçbir delil bulunamamış bir sanık, mahkeme salonunda elinde tek kanıt olmadan bir emniyet görevlisini suçluyordu... Kısasa kısas!

"SODEP'Lİ OLDUĞUM İÇİN..."

Behçet Cantürk tahliyesini istediği duruşmada sözlerini şöyle bitirdi: "Annem Ermeniydi. Babam kaçırdı, Müslüman ve Türk yaptı. İftihar edilecek bir olay. Herkes benim babam gibi yapsaydı, Ermeni sorunu kalmazdı.

"Annem Ermeni olduğu için ASALA köpekleriyle bur tutuluyorum. ASALA köpekleriyle hiçbir zaman işbirliği yapmadım. Bu polisin bir senaryosudur. Günlerce işkence yaptılar.

Erkeklik uzvumda sigara söndürdüler. Çırılçıplak askıya astılar. Ailemi karşıma getirdiler; 'Konuşmazsan aynısını yapacağız' dediler. İki eşimin yanında bana işkence yaptılar.

"Benim CHP'li olmam ve CHP İlçe Başkanlığı yapmış olmam nedeniyle, polis bana daha da fazla işkence yaptı. SO-DEP'e yardım ettiğim yolundaki iddiaları kabul ettirmek istediler. SODEP'e 10- 15 milyon lira verdiğimi, Diyarbakır örgütünün benim yardımlarımla kurulduğunu kabul ettirmeye çalıştılar. Benim politik geleceğimi yok etmek istediler.."

Behçet Cantürk'ün savunması uzun sürünce, mahkeme, sorgulara devam etmek üzere davayı 12 Nisan Cuma gününe erteledi.

12 Nisan günü Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 nolu Askeri Mahkemesi'nde yapılan duruşmada Behçet Cantürk'ün emniyetteki ifadesi okundu.

Behçet Cantürk, okunan ifadeyi kendisinin vermediğini, yüzleştirilmelerin gözü kapalı yapıldığını söyledi. Tutanakların altındaki imzaların kendisine ait olduğunu belirten Behçet Cantürk, "Polisler bana boş kâğıt imzalattırmışlardı" dedi.

Bu kez MiT'te verdiği ifadeler okundu. Behçet Cantürk, sorgulamanın işkence altında yapıldığını söyleyerek, bu ifadeyi de kabul etmedi. Tek kabul ettiği, Mülkiye Müfettişlerine verdiği ifadeydi.

203

İki numaralı sanık Nizamettin Cantürk, kardeşinin söylediklerini tekrarlayarak, "poliste işkence yapılarak ifadesinin alındığını" belirtti.

İlk gözaltına alınan ve ifadesi sonucu birçok kişiyi yakalatan Selahattin Delidere de, Halil Sultar'ı suçluyordu: "Ben silah kaçakçılığı yapmadım. Sahte nüfus kâğıdı tanzim etmedim. Canlı hayvan ticareti ve otobüs işletmeciliği yaptım. Pasaportum vardı, Suriye'nin Kamışlı ilçesine gidip geldim. Buradan mutfak eşyaları getirip sattım. Halil Sultar bana işkence yaparak bazı kişilerin kaçakçılık yaptırdığını zorla kabul ettirdi.

"En son Diyarbakır Lice Mezrası'nda 217 kilo eroinin yakalandığını ve buna adımın karıştırıldığını duydum. Polisin beni aradığını duyunca Diyarbakır'da teslim olmak istedim. Arkadaşım Nizamettin Laçın'e durumu bildirdim. O da gidip Halil Sul-tar'a söylemiş. Halil Sultar, 'gelsin teslim olsun, dövmeyeceğim' demiş. 'Yalnız, kimlere rüşvet verdiğini söyleyecek' demesinden ötürü Diyarbakır'a teslim olmadım.

"Ankara'da Atilla Aytek'e haber gönderdik. 'Şimdi İtalya'ya gidiyorum. Dönüşte beni arayın' demesi üzerine dönüşünü bekledik. Atilla Aytek gelince teslim oldum. Mamak Askeri Cezaevi'nde 20 gün kaldım. Sonra polisler gelip beni Diyarbakır'a götürdüler. Halil Sultar, benim kendisine teslim olmadığımı çok kızmıştı. Küfür ederek, işkenceye başladı. Benden, Behçet Cantürk'ün adını bu olaylara karıştırmamı istiyordu. Ayrıca Emniyet Müdürü Yahya Soy ile Mali Şube Müdürü İrfan Çe-tin'e rüşvet verdiğimi söylememi istedi..."

İfadeler uzayınca mahkeme davayı 22 Nisan gününe bıraktı.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'ndeki davalar sürerken, Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin, 16 Nisan 1984 tarihinde aldığı bir karar, Mamak Askeri Cezaevi'nde bulunan Cantürkle-rin direnme güçlerini azalttı.

204

Behçet Cantürk'ün kardeşi Sabit Cantürk, adam öldürme ve silah bulundurma suçlarından toplam 25 yıl 6 ay ağır hapis cezasına mahkûm olmuştu...

Sabit Cantürk, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 nolu Askeri Mahkemesi'nde de yargılanıyordu...

22 Nisan 1984 tarihinde tekrar toplanan, 4 nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi, dört gün boyunca ifadeleri almaya devam etti. Sanıkların tümü, sorgularının işkence altında yapıldığını belirterek suçsuz olduklarını iddia ettiler.

Cantürkler'in eroinlerini Kıbrıs'a götürdüğü iddia edilen Mehmet Gözen de bir başka emniyet görevlisini suçluyordu: "Komiser Duran Aygün, kendisi ile değil de, dönemin Narkotik Şube Müdürü Orhan Taşanlar ile çalışıp, bazı kişileri yakalattırmamı içine sindiremediği için, benden kişisel intikam almak amacıyla senaryolar uydurup işkence ile imzalattı."

İfadelerin alınması bitti...

26 Nisan günü yapılan mahkemede, sanıklardan Bedri İstanbullu, Abdalbaki Maltaş ve Mehmet Tahir Canpolat tahliye edildiler. Diğer sanıkların tutukluluk halleri ise devam edecekti.

Duruşma Hakimi, Behçet Cantürk ve avukatlarının isteğini uygun bularak, askeri savcılıktan, "işkence gördüğünü iddia eden Behçet Cantürk'ün, sevk edildiği heyet kurulundan alınan raporların mahkemeye sunulmasını" talep etti.

Behçet Cantürk; 11 Haziran 1984/14 Haziran 1984/23 Ağustos 1984/10 Eylül 1984/11 Ekim 1984 ve 12 Kasım 1984 tarihlerinde, askeri doktorlara muayeneye götürülmüştü. Yapılan muayeneler sonucunda, birkaç küçük sıyrık dışında vücutta darp izi görülmemiştir!

Behçet Cantürk ve avukatlarının, doktorların her muayeneden sonra "sağlamdır" raporu düzenlediklerinden haberleri yoktu!

205

KOMÜNİZM PROPAGANDASI

Behçet Cantürk bir tek, "teşekkül vücuda getirerek uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmak ve eroin imal etmek" suçundan yargılanmıyordu...

Behçet Cantürk, 38 arkadaşıyla birlikte, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı I nolu Askeri Mahkemesi'nde, bir başka davadan daha yargılanıyordu. Askeri Savcı Yardımcısı Serdar Özgüldür tarafından, 6 Mart 1985 tarihinde hazırlanan iddianamede, sanıkların şu suçları işledikleri öne sürülüyordu:

"Yasadışı bölücü Kürdistan İşçi Partisi (KİP) ve Kürdistan Öncü İşçi Partisi örgütü mensubu olmak, bu örgüt adına faaliyetlerde bulunmak, örgüt üyelerine yardımcı olmak, silah bulundurma yasasına muhalefet ve pasaport kanununa muhalefet etmek, komünizm propagandası yapmak ve sahte kimlik düzenleme."(Evrak no: 1984/ 602 Esas no: 1984/ 602 İdd. no: 1985/ 80)

Savcılığın, soruşturma sonunda Behçet Cantürk aleyhinde elde ettiği kanıtlar şunlardı: "Sanık Behçet Cantürk'ün; 1978 yılından itibaren Kürdistan İşçi Partisi'ne yakınlık duyduğu, örgütün ileri gelenlerinden olan ve halen İsveç tarafından iltica istemi kabul edilmiş ve yurtdışında oturmakta olan Zerruh Vakı-fahmetoğlu ile yakın ilişki kurduğu, başlangıçta zaman zaman yüzbin ile beşyüz bin lira arasında örgüte verilmek üzere kendisine maddi yardımda bulunduğu, Zerruh'un, örgüte daha fazla maddi kaynak sağlanması için birlikte uyuşturucu kaçakçılığı yapma yolundaki teklifini kabul ettiği, bu doğrultuda muhtelif defalar uyuşturucuyu halen yurtdışında bulunan Avni Musullu-lu- Karadurmuş (Sarı Avni) vasıtasıyla ihraç ettiği;

"Sanığın yine Zerruh'un istek ve talebi üzerine, 1979 sonlarında DDKD yasal kisvesi altındaki örgüte Bulgaristan'dan TIR ile getirdiği 500 adet Kalaşnikof otomatik tüfeği Batman yakınlarında teslim ettiği;

206

"Yaptığı uyuşturucu işinden, örgüt adına sanığın Zerruh Vakıfahmetoğlu'na her iş sonunda pay verdiği, bu şekilde 1978 yılı başlarından 1983 yılına kadar örgüte pay olarak 100 milyon Türk ikası civarında para verdiği, bu ödemelerden 25 milyon lirasını Zerruh'un kardeşi Mehmet Sait (Faruk) Vakıfahmetoğlu'na, 1983 yılı Şubat- Mart ve Haziran aylarında yaptığı, böylelikle örgütün en büyük finansörü olduğu; Ancak sanığın örgütün propaganda, örgütlenme ve eylem çalışmalarında fiilen rol almadığı (...) anlaşılmıştır."

Askeri Savcılık, 54 sayfalık iddianamesinde; Behçet Can-türk, Nizamettin Cantürk, Mehmet Sait Vakıfahmetoğlu (Faruk Vakıfahmetoğlu), Mehmet Celal Baykara, Ömer Çetin, İzzet Oğuz Kandemir, Rıfat İlhan, Nihat Nadir Kelekçi, Hüseyin Udum, Mehmet Şahin, Aslan Kut, Cuma Ali Gökalp, Ekrem Karahan, Nurettin Kızılkın, Abdulgani Sungur, Osman Tokiloz, Mustafa Mencütek, Mehmet Sözer, Ubeydullah Kaplan, Mehmet Şakir Ebem, Turan Seyfioğlu, Mehmet Şerif Müştak, Hayrettin Atabay, Yaşar Gültekin, Kamil Taylan, Hüseyin Geçit, Ahmet Erincik, Fahri Pamukçu, Hüseyin Kiy hakkında 8 ile 15 yıl arasında değişen ağır hapis cezaları istiyordu.

Diğer sanıklar; Hatip Dicle, Aysel Cingöz, Kasım Faruk Beskisiz, Mehmet Vural, Abdullah

Pertev Işık, Kenan Alhas, Ali Çetin, Hüseyin Tayfun, Ali Ekrem Atalay ve İsmet Elçi hakkında kovuşturmaya yer olmadığına karar veriliyordu.

PIRLANTA VE DÖVİZ KAÇAKÇILIĞI

Askeri Savcı Yardımcısı Arif Gündoğdu Gürses'in, 9 Mayıs 1985 tarihinde hazırladığı iddianamenin konusu, "Teşekkül meydana getirerek düzenli ve periyodik bir şekilde pırlanta kaçakçılığı fiilini gerçekleştirmiş olmak"tı. (Evrak no: 1985/180 Esas no: 1985/180 İdd. no: 1985/141)

207

Bu kez davanın sanık sayısı fazla değildi: Behçet Cantürk, Sait Koç ve Yaşar Demirel yargılanıyordu.

İddianamede Behçet Cantürk'ün işlediği suçlar şöyle sıralanıyordu: "Sanığın Sait Koç'la 1980 yılında tanıştığı, Sait Koç'un gerçekleştirdiği kaçakçılık fiilleri hakkında bilgi sahibi olduğu, 1981 yılında Sait Koç'la anlaşır sermaye vermek suretiyle kaçakçılıktan elde edilecek kâra ortak olduğu, ASALA ve Kürdistan İşçi Partisi gibi yasadışı örgütlerle de irtibatı olan sanığın, bu örgütleri arkasına almak suretiyle, Sait Koç'un gerçekleştirdiği kaçakçılık eylemleri ile Sait Koç'un koruyuculuğunu yaptığı;

"Sait Koç'un bu işleri gerçekleştirmesi için, sanığın Sait Koç'a 1981 yılında 50 milyon, 1982 yılında 100 milyon ve 1983 yılında 50 milyon lira vererek kaçakçılıktan elde edilen kârdan yüzde 15 ile yüzde 20 arasında değişen miktarda kâr aldığı ve bu suretle müsnet suçu işlediği anlaşılmıştır."

Askeri Savcı Yardımcısı Arif Gündoğdu Gürses, yine aynı gün; 9 Mayıs 1985 tarihinde, bu kez döviz kaçakçılığı için hazırladığı iddianameyi mahkemeye sundu. (Evrak no: 1984/494 Esas no: 1984/494 İdd. no: 1985/140)

6 sanık yargılanıyordu: Behçet Cantürk, Sait Koç, Yaşar Demirel, Korkmaz Göldağı, Mehmet Yıldız, Aydın Kahraman.

ASALA ÜYELİĞİ

Behçet Cantürk'ün yargılandığı davalar saymakla bitmiyor!

17 Mayıs 1985 tarihinde Askeri Savcı Yardımcısı Arif Gündoğdu Gürses'in, Behçet Cantürk için istediği ceza idamdı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne sunuları iddianamede, Behçet Cantürk'ün işlediği suç şöyle tanımlanıyordu: TC Devleti hakimiyeti altında bulunan toprakların bir kısmını, devlet idaresinden ayırmak amacı

ile düzenlenen eylemlere iştirak; bu fiili işlemek için kurulmuş silahlı çeteye barınacak yer göstermek, yardım etmek ve hareketlerini kolaylaştırmak. (Evrak no: 1984/517 Esas no: 1984/517 İdd.no: 1985/151)

Özetle; ASALA'ya üye olmak ve örgüt militanlarına yardım etmek...

Bu davanın 10 sanığı vardı: Behçet Cantürk, Mehmet Sait Vakıfahmetoğlu, Mehmet Celal Baykara, Mehmet Güzel (Garabet Ohannes Arakel), Yaşar Demirel, Sait Koç, Bedri İstanbullu, Zeki Suna, Aydın Demirel, Hayık Atamıyan Ataman.

Askeri Savcı Yardımcısı Arif Gündoğdu Gürses, sadece Behçet Cantürk için değil, Mehmet Sait Vakıfahmetoğlu, Mehmet Celal Baykara ve Yaşar Demirel için idam, diğer sanıklar için ise 3 ile 5 yıl arasında değişen cezalar talep etmekteydi.

Duruşmalarda sadece "hukuk trajedisi" değil, aynı zamanda "hukuk skandalları" yaşanıyor...

Askeri Savcı, hazırladığı iddianamede çok ağır ithamlarda bulunup, sanıkların idamlarını talep ediyordu. Ancak, sanıkların hangi örgütün üyesi olduğunu bilmiyordu. Çünkü örgütleri birbirine karıştırmıştı!

Savcı, birbirlerine karşı bazen şiddete varacak kadar sert muhalefet yapan iki Kürt örgütünü birleştirivermişti! Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi çizgisini savunan (Şıvancılar) ile, Başkanlığını Abdullah Öcalan'ın yaptığı Kürdistan İşçi Parti-si'ni (PKK) birbirine karıştırıyordu.

Sıradan bir kişinin, iki örgütü isim benzerliği nedeniyle birbirlerine karıştırması doğal karşılanabilir. Ama bir savcının, idam istediği bir davada, iki örgütü birbirine karıştırması, doğrusu affedilir gibi değildi...

Behçet Cantürk davası, hukuk fakültelerinde "örnek dava" olarak öğrencilere anlatılmalıdır...

Behçet Cantürk'ün polis sorgusu ise, "devleti koruyan kişilerin bilgisizliğini ortaya çıkaracağı" için acilen "yakılmalıdır"!..

Emniyet görevlisi Behçet Cantürk'e soruyor: "Uyuşturucu, Hazar Denizi'ndeki gemilerle Milano'ya mı götürülüyor?"

Hadi, soruyu yönelten emniyet görevlisi, Hazar Denizi'nin dünyanın en büyük gölü olduğunu, Milano'nun ise kıydan 500 km içeride olduğunu bilmiyordu. Peki bu sorunun, ifade tutanağına geçirilmesine ne denmeliydi?

Liceli Aziz Cantürk, o kadar reddetmesine rağmen, sonunda işkenceye dayanamayıp, "tamam, kabul ediyorum" dedi. Aziz Cantürk'e, Behçet Cantürk'ün akrabası olduğu işkence zoru ile kabul ettiriliyordu.

Hem Liceli olacaksın, hem de soyadın Cantürk olacak ve sen çıkıp, Behçet Cantürk'ün akrabası olmadığını söyleyeceksin!

Polis yanılır mı? Ama yanılıyordu, akrabası değildi!

MİT sorgulanmasından da bir örnek vermek gerekiyor:

Dündar Kılıç, 1- 25 Mart 1984 tarihleri arasında MiT'te, 25 teyp kaseti tutan ifade verdi. MİT elemanları, bu sorgulamalarda genellikle Dündar Kılıç'a, tanınmış işadamı ve sanatçıların yatak odalarıyla ilgili sorular yönelttiler :

- Abdi İpekçi'nin, Emel Sayın'la, Semiramis Pekkan ile iliş

kisi vardı. Sonra Hümeysra ile aşk yaşamaya başladı. Bunlardan

haber var mı?

- Valla hiç duymadım.

- Hümeysra'nın kocası Fikret Hakan bu ilişkiyi öğrenmiş. Sana gelerek, Abdi İpekçi'nin öldürülmesini istemiş. Sen de emir verip öldürtmüşsün!

- Aman efendim, öyle şey olur mu? Kim çıkarıyor bunları?

Aslında tüm bu "trajikomik" olayların bir açıklaması vardı:

Polis; "delilden zanlıya gitme yerine, zanlıdan delile gitmeyi" tercih ediyordu.

Çekiyor zanlıyı işkence tezgâhına, veriyor elektriği, alıyor bilgiyi! Genellikle elinde, işkence ile alınmış ifade dışında hiçbir delil olmuyordu! Savcı da, bu polis tutanaklarını okuyarak iddianame hazırlıyordu!

AÇIK GÖRÜŞ

Behçet Cantürk hakkında beş ayrı iddianame vardı.

Bunların üçüne, kaçakçılık davalarının görüldüğü Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 4 nolu Askeri Mahkemesi bakıyordu:

* Esas no: 1984/356 İdd no: 1985/38 Uyuşturucu ve silah

kaçakçılığı.

* Esas no: 1984/180 İdd. no: 1985/141 Altın ve Pırlanta ka

çakçılığı.

* Esas no: 1984/494 İdd. no: 1985/140 Döviz kaçakçılığı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 1 nolu Askeri Mahkemesi'nde ise siyasi davalar görülmüyordu:

* Esas no: 1984/602 İdd. no: 1985/80 Kürdistan İşçi Partisi

üyeliği, vs.

* Esas no: 1984/517 İdd. no: 1985/151 ASALA örgütüne

yardım, vs.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın, gerek 1 nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin, gerekse 4 nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin her duruşmasında aynı olaylar tekrarlanıyordu:

Mahkeme heyeti saat 09.30'da yerini alıyor. Askeri savcı ve avukatlar karşılıklı olarak oturuyorlar. Celse açılıyor. Yoklama yapılıyor. Sanıkların ifadesine geçiliyordu.

Tek tip giysili, saçları "üç numaraya vurulmuş" sanıklar, poliste ve MiT'te işkence gördüklerini söyleyerek iddiaları reddediyorlardı...

Avukatlar, müvekkillerinin tahliye edilmelerini talep ediyorlardı...

Bu arada salonun bir köşesine oturmuş sivil polisler, İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne verilmek üzere, mahkemede kimin ne

söylediğini, ne yaptığını "Duruşma Tutanağı"na geçiriyordu: "8.11.1985 günü saat 09.30 da Synt 4 Nolu Askeri Mahkemesine gidildi. Silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığında yargılanan Behçet Cantürk ve elli iki (52) arkadaşının davasının başladığı görüldü. Tutuldu sanıklar ifadelerinin işkence sonucu alındığını belirttiler. Özellikle sanıklardan Behçet Cantürk verdiği yazılı uzun savunmasında, polisi ve MİT Müsteşarlığını işkence ve yalancılıkla suçladı. Kendisini Diyarbakır'da yakalayıp sorgulayan ve o zamanın Diyarbakır Narkotik Şb. Müdürü Halil Sultar müdürümüzü suçlayıcı cümleler kullandı. Sanıklardan Mehmet Gözen de Halil Sultar müdürümüze hakaret etmeye başlar başlamaz, Mahkeme Başkanı hemen onu susturdu.

"Mahkeme Başkanının ve sanıkların konuşmalarının iyi duyulmaması üzerine istediğimiz gibi teferruatlı not alamadık. Duruşma sonunda Behçet Cantürk'ün yazılı savunmasını Mahkeme Başkanından istedik. Mahkeme Başkanı önce 'evet' dedi. Daha sonra bize, 'Yerin kulağı vardır, almayın' dedi. Biz cevaben, 'Efendim biz görevliyiz, bu evrakın gizliliğine dikkat ediyoruz. Bu konuda endişeniz olmasın' dedik. Fakat herşeye rağmen verilmemesinde ısrar etti.

"Behçet Cantürk ifadesinde, dairemizde çalışan arkadaşımız Duran Aygün'ü de suçladı. Bütün savunma ve tahliye istemlerine rağmen mahkeme tahliyeleri reddetti. Duruşmanın 6 Aralık 1985 günü saat 09.30'a ertelenmesine karar verdi. Bilgilerinize arz ederim."

Sivil polisler hiçbir davayı kaçırmadan, bu tutanakları yazmaya devam ettiler...

Gazeteciler, polisler kadar meraklı değildi. Davaya, ilk günlerdeki gibi ilgi göstermiyorlardı. Duruşmayı bir veya iki gazeteci izliyordu.

Mahkeme Başkanı Hakim, sanıkları dinledikten sonra, davayı ileri bir tarihe erteliyordu.

212

Sanıklar cezaevi arabalarına doldurulup Mamak'a götürülü-yorlardı.

Mamak'ta, bir sonraki dava büyük umutla beklenmeye başlanıyordu.

Umutla beklenen bir başka özlem daha vardı: Açık görüş!

Behçet Cantürk'ün moral kaynağı kızlarıydı. Görüşme süresi bitene kadar, çocuklarını kucağından indirmiyordu.

Yaşadığı bir olay, o günlerde cezaevlerinde yatan birçok Kürt'ün başına gelenden farklı değildi.

Üvey anneleri Hayriye Cantürk, çocukları Behçet ve Niza-mettin'i görmek için, yaşına ve hastalığına aldırmadan, 22 saat süren bir yolculuktan sonra Diyarbakır'dan Ankara'ya gelmişti. Tan yeri ağarmaya başladığında varmıştı, Mamak Askeri Cezaevi'nin nizamiye kapısına.

Sabahın erken saatinde Mamak'ın nizamiye kapısına gelen, tek kendisi, gelini ve torunları

değildi. Diğer tutuklu yakınlarıyla birlikte, kimlik kontrolü yapıldıktan sonra otobüslere bindirildiler...

Heyecanlanmıştı. "Ağlayarak morallerini bozmayacağım" diye kendine söz vermişti. Ama Behçet ve Nizamettin'i karşısında görünce dayanamadı, sarıldı ve ağladı...

Sohbete başlamalarıyla birlikte askerler müdahale etti: "Türkçe konuşun!..

Hayriye Hanım Türkçe bilmiyordu. Behçet ve Nizamettin, "komutanlarına" yaşlı kadının sadece Kürtçe konuşabildiğini söylediler. Yanıt kısıydı: "Yasak!"

Ve Hayriye Cantürk, çocukları ile tek kelime konuşmadan, nasıl olduklarını bile sormadan Diyarbakır'a geri döndü...

213

VİDEOLU DURUŞMA

1985 yılının son ayına girildiğinde, "Behçet Cantürk Davası" gazete ve dergilerde artık hiç yer almıyordu.

Ne Nizamettin Bayramoğlu'nun mahkemeye pişmanlık yasasından yararlanmak için verdiği dilekçe, ne de ünlü avukat Uğur Alacakaptan'ın Behçet Cantürk'ün vekili olması basını ilgilendiriyordu...

Dingin hava 6 Aralık 1985 tarihinde değişti.

Behçet Cantürk her duruşmada, polis ve MiT'teki ifadesini işkence altında verdiğini söylüyordu.

Milli İstihbarat Teşkilatı, işkence yapılmadığını ispat etmek için, videoya aldığı Behçet Cantürk sorgusunun bantlarını mahkemeye verdi.

Duruşmada izlenen videoda Behçet Cantürk, "Ermeniler ve ASALA ile ilişkisini, Suriye gezisini, Kapalıçarşı eylemini ve Kıbrıs'a gönderdiği eroinleri" anlatıyordu.

Behçet Cantürk, MiT'teki video çekiminin de işkence yapılarak gerçekleştiğini söyledi.

Ertesi gün, başta Hürriyet ve Günaydın gazetesi olmak üzere, basının gündeminde yine "Behçet Cantürk Davası" vardı. Gazeteler ASALA- DDKD ilişkisi, Kapalıçarşı eylemi vb. yaza yaza bıkmışlardı. O haberler artık "prim" yapmıyordu.

Manşetlerini, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın oğlu Raif Denktaş'a ayırmışlardı!

Behçet Cantürk videoda şunları söylüyordu: "Kıbrıs'a Mehmet Gözen denilen kişiyle eroin sevkiyatı yaptık. Mehmet Gözen'in, Rauf Denktaş'ın oğlu Raif Denktaş'la ilişkisi vardı. Bunlarla birçok iş yaptı. Raif Denktaş da İngiltere'ye eroin sev-kediyormuş. Biz Kıbrıs'a üç seferde 15 kilo şevkettik. Hisseme 36 milyon düştü..."

214

Gazeteciler, duruşma salonunda videodan duyduklarını haber yapınca, KKTC ile Türkiye arasında ilk kez bir diplomatik kriz yaşanacaktı.

Cumhurbaşkanlığı Siyasi İşler Özel Danışmanı Raif Denktaş, mahkemeye ve gazetelere şu açıklamayı gönderiyordu:

"(...) Türkiye'nin bir askeri mahkemesi, ne idüğü belirsiz bir kaçakçının, bir Ermeni'nin videodan ihbarlarını dinliyor. Bu video nerede çekilmiştir, anlayamadım. Bu söylenenlere inananlar; neden KKTC Ankara Temsilciliği'ne veya TC Lefkoşe Bü-yükelçiliği'ne veya KKTC Başsavcılığına ya da KKTC polisine, güvenlik güçlerine başvuruda bulunup, hakkımda araştırma istememiştir? Neden bu konuda kimse bana birşey sormamıştır?"

"Neden askeri bir mahkeme; yarın Rum- Yunan propaganda mekanizması tarafından, KKTC aleyhine kullanabilecek bir konuyu, mesnet arayıp bulmadan, basına kaseti izlettirmekte bir sakınca görmemiştir?"

"İfadeleri alanların, basına aktaranların kimler olduğu, TC ilgili makamları tarafından iyice incelenmeli ve milli kuruluşlara sızma olup olmadığına bakılmalı, Yunan Gizli Servislerinin bu olayda ne gibi bir rolü olduğu araştırılmalıdır. Büyük bir oyun oynandığım hissediyorum..."

Bir sonraki duruşmanın tarihi, 18 Aralık 1985 'ti.

Basının ilgisi oldukça fazlaydı. "Yine video benzeri birşey-ler çıkar" diye düşünmüşlerdi.

Ancak mahkeme tekrar eski rutinine dönmüştü:

Sanıklar ifadelerinin işkence ile alındığını söylüyorlar. Avukatlar müvekkillerinin tahliyelerini istiyorlar. Mahkeme Başkanı da davayı bir başka tarihe bırakıyordu...

Behçet Cantürk, Mamak Askeri Cezaevi'nde, gelecek duruşmayla ilgili hazırlıklar yapıyordu. Bu arada Mamak'ta bulunan bazı "Babalar" gibi, cezaevinin ihtiyaçlarını karşılıyordu. Ona, birkaç koğuşun tamirata düşmüştü...

215

KONUK İTALYANLAR

Behçet Cantürk, 1 Ekim 1985 tarihinde sonuçlanan bir mahkemenin kararını 1986 başında öğrendi.

Paul Waridel 13 yıl ağır hapis ve 150 bin frank para cezasına çaptırılmıştı! İsviçre, Türkiye gibi yapmamış, mahkemeyi hemen bitirmişti...

İtalya'da da uyuşturucu kaçakçılığı ile ilgili mahkemeler hâlâ sürüyordu.

25 Şubat 1986 tarihindeki duruşmanın yabancı konukları vardı. Palermo Mahkemesi'nden Yargıç Dr. Giovanni Falcone ve Savcı Fusto Sciachittano, İtalya'dan gelmişlerdi.

Gelmelerinin nedeni Behçet Cantürk'ün ifadesini almaktı. Çünkü, 11 Haziran 1985 tarihinde Avni Musullulu, Korkmaz Göldağı ve Behçet Cantürk hakkında, "uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmak amacıyla örgüt oluşturmak ve büyük miktarda uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmak nedeni" ile tutuklama müzekkeresi çıkarmışlardı.

Behçet Cantürk duruşmalarda söylediklerini İtalyan hukuk heyetine de tekrarlıyordu: Duymamış, görmemiş ve tanımamıştı:

"Paul Waridel'i tanımam. Cosa Nostra(20) isimli mafya teşkilatından haberim yoktur. Nunzio La Mattina, La Nigro Frances-co, Priolo Salvatore, Antonino Rotolo (Carlo) isimlerini hiç duymadım. Avni Karadurmuş'a Türkiye'den bazmorfin göndermedim. Avni Karadurmuş'un adamları Ağa Koç, Mehmet Süleyman, Tahsin Bekir Saçaklı, Laz Ahmet'i tanımam. Damadı Korkmaz Göldağı'yı mahkemelerde yargılanırken tanıdım. Benim tüm ifademi, polis kendisine gelen ihbar mektuplarından derlemiş ve bana zorla imzalattırıştır."

Behçet Cantürk bilinen ifadelerini tekrarlayınca, İtalyan Yargıç Dr. Falcone araya girip sordu: "Paul Waridel, İsviçre'de hiçbir baskı ve şiddete tabi olmadan hakim huzurunda, sizinle ilgili biraz önce okumuş olduğumuz ifadeyi verdi. Eğer sizin Avni

216

Karadurmuş ile uyuşturucu ilişkiniz yoksa, Waridel serbest iradesiyle böyle bir şeyi niçin söylesin?"

Behçet Cantürk'ün, İnterpol'ün Emniyet Genel Müdürlü-ğü'ne gönderdiği "gizli" yazışmalardan bile haberi vardı. İtalyan yargıca şu yanıtı verdi:

"Paul Waridel Yunan Gizli Servisi'nin elemanıdır. İfadesini siyasi bir amaç için vermiştir. Amerika Birleşik Devletleri'ne giden uyuşturucunun Türkiye'den gönderildiğini söyleyerek, ABD'nin ülkemize yolladığı yardımların kesilmesini istemiştir! Benim davam yurtiçinde olduğu kadar, yurtdışındaki gazetelerde de çıktı. Adımı gazetelerden öğrenmiş olabilir."

İtalyan yargıç Dr. Falcone ile Behçet Cantürk, tercüman aracılığıyla karşılıklı tartışıyorlardı:

- Sayın Waridel'i tanımadığınızı söylüyorsunuz ama polis ifadenizde söylediğiniz tarif tam Paul Waridel'e uyuyor. Bunu nasıl açıklıyorsunuz?

- Benim tarif ettiğim Paul ile gazetede gördüğüm Paul Waridel birbirlerine hiç benzemiyor. Ben boyunun 1.75- 1.80 olduğunu söyledim. Halbuki gazetede ki fotoğrafta boyu 1.90'a yaklaşıyor. Ben kumral dedim, gazetede ki fotoğrafta sarışındı. Anlayacağınız, Paul Waridel poliste kafamdan uydurduğum tipe bile benzemiyor.

- Sayın Cantürk, bırakın tahmin yapmayı, sizin emniyette söyledikleriniz boy, kilo, renk aynen sayın Waridel'e benziyor.

- Ben Paul diye birini de tanımıyorum. Benzese bile zaten onu bana zorla polis yazdırmıştı.

- Sayın Cantürk, biraz önce Paul Waridel'in kendinizin ifadesindeki Paul'e benzemediğini söylüyorsunuz. Sonra Paul ismini polisin yazdığını söylüyorsunuz. Hangisi doğru, siz hiç Paul diye birini tanımadınız mı?

- Tanımadım. Polis bana zorla yazdırdı.

217

- Biraz önce Yunan komplosundan bahsettiniz. Sayın Waridel ifadelerinde birçok İtalya'nın da ismini veriyor. Acaba sayın Waridel, ABD'nin İtalya'ya da ambargo koymasını mı istiyor?

- Ben Türkiye üzerine konuşuyorum. Paul Waridel'in İtal ya'yı, Sicilya'yı suçlamak için bir komplo düzenlediğini bile mem."

Behçet Cantürk, İtalyan hukuk heyetinin her sorusuna benzer yanıtlar verdi. Hiç bir iddiayı kabul etmiyordu. Suçsuz olduğunu tekrarlıyordu.

Behçet Cantürk, sadece duruşmalarda değil, cezaevinde yazdığı dilekçelerle de suçsuz olduğunu ispat etmeye çalışıyordu.

5 Mayıs 1985 tarihinde 4 nolu Askeri Mahkeme Başkanlığı'na, el yazısı ile yazıp verdiği 20 sayfalık dilekçesinde ilginç bir konuya değiniyordu:

"(...) Diyarbakır doğumlu Suriye'de oturan Yaşar Vikan Ayana adlı Ermeni bir şahıs yakalanıyor. 30 Kasım 1983 tarihinde Milli İstihbarat Teşkilatı'na 7 sayfalık bir ifade veriyor. İfadesinde Suriye'nin Kamışlı ilçesi gümrük kapısında taksicilik yapan Garo isimli şahsın adını vererek, bu kişinin ASALA ile işbirliği yaptığını belirtiyor. Ayrıca ASALA'nın eroin kaçakçılığı yaptığını, kendisinin de eroin işine karıştığını söylüyor.

"Garo adlı şahsın benim teyzemin kocası Kemal Güzel olduğu öğrenilince, ASALA ile ilişkili olduğum, onlarla uyuşturucu işi yaptığım iddia ediliyor. Bu arada Yaşar Vikan Ayana, MİT görevlileri tarafından serbest bırakılıyor. ASALA ile birlikte uyuşturucu kaçakçılığı yaptığını söyleyen bir Ermeni neden serbest bırakılıyor?"

Behçet Cantürk, 2 Eylül 1985/17 Ocak 1986/5 Mayıs 1986/10 Kasım 1986 tarihinde verdiği dilekçelerde hep aynı soruyu tekrarlıyordu: "Neden tahliye edilmiyorum?"

218

DÖRT DAVADAN BERAAT

Behçet Cantürk 1987 yılını da, Mamak Askeri Cezaevi'nde karşıladı...

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 1 nolu Askeri Mahkemesi'nde yargılandığı, ASALA ve Kürdistan İşçi Partisi (KİP)/DDKD ile ilgili davalardan beraat etmişti.

Behçet Cantürk'ün şansı hep yanındaydı. İki suçundan da Başbakan Turgut Özal kurtarmıştı: Döviz ve pırlanta kaçakçılığı yaptığı iddiası ile yargılandığı davalardan, yasada yapılan değişiklik sonucu beraat etmişti...

Ancak uyuşturucu ve silah kaçakçılığı duruşmaları uzadıkça uzuyordu..

Günler geçiyor, silah ve uyuşturucu kaçakçılığı davasının duruşmaları birbirini izliyor. Fakat

Behçet Cantürk, beklediği tahliye bir türlü kavuşamıyordu. İddianameleri okuya okuya, duruşmalara gire- çıka, hukuk bilgisini epey artırmıştı. Artık "ifademi işkence altında verdim" cümlelerini de unutmaya başlamıştı.

Behçet Cantürk, 22 Ocak 1987 tarihli duruşmada, emniyet görevlilerini bu kez, bir başka nedenle Mahkeme Heyetine şikâyet ediyordu:

"Polis ifademi aldıktan sonra bunları İnterpol aracılığıyla Avrupa ülkelerine gönderdi. Devletimizi böylece töhmet altına soktu. Polis bu ifadeleri göndererek, Türkiye'yi suçlu göstermiştir. Avrupa devletleri artık Türkiye'yi, Bulgaristan gibi kaçakçıları himaye eden bir ülke gibi görmektedir. 3 bin ton uyuşturucu gönderdiğimi söylüyorlar. Bu kadar uyuşturucu ancak devlet himayesinde olur. 1979- 83 yılları arasında CHP- AP ve Bülent Ulusu hükümetleri geldi geçti. Şimdi ben onlarla işbirliği mi yaptım? Polis ülkemizin itibarını çok kötü etkilemiştir.

219

Bunu niye yapmıştır, anlayamıyorum. Mantığım bunu kabul etmiyor."

Rahatlamıştı; idam edileceği korkusunu üzerinden atmıştı. Sevindirici gelişmeler de oluyordu. Eşi Hidayet Kaşan'ın ziynet eşyaları 30 Mart 1987 tarihinde geri verilmişti...

7 Nisan 1987 tarihinde yapılan duruşma, sevincini aldı götürdü.

Duruşmanın yeni konukları yine İtalyanlar'dı. Bu kez Palermo'dan değil Torino'dan bir hukuk heyeti gelmişti: Torino Mahkemesi Ceza Tahkikat Hakimliği'nden Marse Vanudano, Dr. Marilinda Mineccia ve Dr. Vittorio Russo.

İtalyanlar Behçet Cantürk'ün İsviçre bankalarındaki hesapları ile ilgiliydiler. Ancak istedikleri yanıtları alamıyorlardı.

"Avni Musullulu ve şebekesi ile herhangi bir ilişkim yoktur. Zürih'te bir bankada hesap açtırmamın nedeni bu ülkeye rahat girip çıkmaktır. Ayrıca ithalat- ihracat ile uğraşan bir kişiyim. Bu hesabın İtalya'daki alışverişlerle filan ilişkisi yoktur. Polisin bana işkence yaparak aldığı ifadeler sonucu, İtalyanlar gelip bana sorular yöneltiyorlar. Tekrar ediyorum, bunları ben işkencede ölmek için uydurdum. Polisin bana dikte ettirdiklerini söyledim.

"1981 yılında İsviçre'de Emin Görpe ve eski milletvekillerinden İsmet Hilmi Balcı ile birlikte ithalat- ihracat işi yapıyorduk. Bu ithalat- ihracat işleri nedeniyle İsviçre'ye döviz transfer etmek gerekiyordu. Zürih'te bulunduğumda, Türkiye'ye telefon ettim, 400- 500 bin dolar geldi. Avni Musullulu'nun bürosunda çalışan Yaşar Kısacık İngilizce biliyordu. Onunla gidip hesap açtırdım. Yaşar Kısacık'la başka bir ilişkim de yoktur."

İtalyanlar, İsviçre'deki bankalarda 400- 500 bin dolar değil, 1 milyon dolar olduğunu söylediler. Bu paranın kaynağını merak ediyorlardı.

"Yıllarca müteahhitlik, oto alım satımı, emlakçılık, ithalat-ihracat yaptım. İki otelim, gayrimenkullerim, devlet tahvillerim var. İstedğim 400- 500 bin dolar para için, bacanağım olan Hüseyin Azizoğlu'na telefon ettim, evdeki tahvilleri paraya çevirdi. Türk ikası olarak 45- 50 milyonu bulan parayı Fikri Koca-kerim'e verdi. O da bana, İsviçre'de 400- 500 bin dolar olarak geri verdi. Yanılıyorsunuz, benim İsviçre'de 1 milyon dolarlık hesabım yoktur."

İtalyanlar bu kez, "Bizim İsviçre'de edindiğimiz bilgilere göre, sizin hesabınıza 8 Ağustos 1981 tarihi itibarıyla, binlerce dolarlık giriş ve çıkış olmuş. Bunlar sizin ifadenizle çelişiyor, bunu açıklar mısınız" sorusunu yönelttiler.

"Böyle bir durumdan benim haberim yok. Belki bankada bir miktar para bırakmış olabilirim. Banka, bir nevi altın piyangosu gibi birşey düzenliyordu. Belki bana para isabet etmiş olabilir."

Behçet Cantürk şaka yapmıyordu. Bunları ciddi ciddi anlatıyordu. Aslında böyle ifade vermesinin iki nedeni vardı. İsviçre bankalarının, açtığı gizli hesabı, adli mercilere vermeyeceğini sanıyordu. İkincisi, İtalyanlar'ın bizim emniyet görevlileri gibi, bankaların hesaplarıyla filan fazla ilgilenmeyeceğini düşünüyordu.

İtalyanlar, PQ 88533 nolu hesabın tüm cetvellerini mahkemenin huzuruna getirince Behçet Cantürk çok şaşırıldı...

İtalyanlar, Behçet Cantürk'ün, Yaşar Kısacık'a verdiği, PQ 88533 nolu hesaba "para yatırma ve çekme yetkisini" gösteren, 31 Ağustos 1981 tarihli belgeyi bile bulmuşlardı.

Behçet Cantürk, "Yaşar Kısacık'a, İsviçre bankasındaki hesabımla ilgili tüm yetkileri devrettiğime dair herhangi bir yetki vermedim ve bir belgeye de imza atmadım" dedi.

İtalyanlar, banka dekontlarını, hesap çizelgelerini mahkemeye sunarak ülkelerine döndüler.

Behçet Cantürk'ün avukatı Uğur Alacakaptan, İtalyan adli makamlarını, "Mahkemenizce, istenilen belgeleri göndermedikleri halde, gelip kendileri Türkiye'den delil toplayabiliyorlar" diyerek Mahkeme Başkanına şikâyet ediyordu.

Avukat Uğur Alacakaptan şikâyet etmekte haklı değildi. İtalyanlar, ellerinden geldiği kadarıyla Türkiye'ye bilgi ve belge gönderiyordu. Örneğin, 4 Nisan 1986 tarihinde, Behçet Can-türk, Korkmaz Göldağı ve Sarı Avni'nin gemisinde kaptanlık yapan Engin Mehmet ile ilgili belgeleri, İtalya'daki Türkiye Büyükelçisi aracılığıyla (Yazı no: 000926), mahkemeye göndermişlerdi.

Cantürk'ün diğer avukatı M. Cevdet Yardım, "İsviçre bankalarında hesap açılabilmesi için,

orada ikamet etme şartının bulunması gerekli olabilir. Belki müvekkilim mahkemenizde ifade verirken bu hususu zuhulen unutmuş olabilir. Bu hususun resmen araştırılmasını istiyoruz" dedi.

Behçet Cantürk'e bir yardım da koğuş arkadaşı Korkmaz Göldağı'ndan geldi: "Ben de İsviçre'de hesap açtırırken, yabancı dil bilmesi nedeniyle Yaşar Kısacık, bana da yardımcı olmuştu. İki yıl hesaba para yatırıp çektim. İki yıl sonra İsviçre'ye git-tiğimde, Yaşar Kısacık'ın, ben farkında olmadan bana bankadan para yatırma ve çekme yetkisine dair bir belge imzalatırdığını öğrendim. Bu belgeyi hemen iptal ettirdim!"

İtalyanlar'ın. Türkiye'ye gelmelerinin birincil nedeni, Yaşar Kısacık'ın nerede olduğunu öğrenmekti. Onlara göre, Yaşar Kısacık, Sicilya Mafyası'na eroin tedarik eden en önemli isimlerden biriydi. Paul Waridel'in itiraflarından sonra, Yaşar Kısacık İsviçre'de gözaltına alınmıştı. İtalya, Kısacık'ı resmen istemişti. İsviçre Federal Mahkemesi iade edip etmemeyi tartışırken, Yaşar Kısacık ortadan kayboluvermişti!

222

YARGIÇ FALCONE ÖLDÜRÜLÜYOR

İtalyanlar pes etmiyor...

2 Aralık 1986.

Milano Hukuk ve Ağır Ceza Mahkemesi Tahkikat Hakimli-ği'nden; Dr. Vito Piglionica, Gabriella Apitanio ve Mali Polis Binbaşı Matteo Rabiti, Behçet Cantürk'e bazı sorular yöneltmek için gelmişlerdi.

İtalyan adli heyetinin, tercüman Buruna Pari aracılığıyla, ilk sorusu, "8 Mayıs 1985 tarihinde Milano kentinde yakalanan, 10 kilo. 232 gram eroin ile 17 gram esrar ve 2 gram kokainle bir ilginiz var mı?" oldu.

Behçet Cantürk, soruya çok sinirlendi: "Milano'daki olayla ilgili olarak neden ifadem alınıyor, anlamış değilim."

İtalyanlar birçok isim sıralıyor ancak, Behçet Cantürk hiç birini tanımadığını söylüyordu. Fotoğraflar gösteriyorlar ancak Behçet Cantürk'ten yine olumlu yanıt alamıyorlardı.

İtalyanlar, "Uyuşturucu ticareti yapan Sicilyalılar'dan, tanıdığı isimleri söylemesini" istiyorlar.

Behçet Cantürk, sesini yükselterek, sertçe yanıt veriyor: "Bunları bana niçin soruyorsunuz. Bu soruları neden bana yönelttiklerini öğrenmek istiyorum. Ben uyuşturucu kaçakçısı mıyım, neden bana soruyorsunuz?"

Sinirlenme sırası İtalyanlara gelmişti, "kendisi, İtalya'da uyuşturucu madde kaçakçılığı şüphesi altındadır. Hakkında İtalya'da çıkarılmış bir tutuklama müzekkeresi vardır..."

Behçet Cantürk araya girerek, "Siz bunları benim işkence zoruyla emniyetteki ifadelerime dayanarak yaptınız. Tutuklanma müzekkeresinin nedeni bu ifadelerdir. Size açık ve net söylüyorum; ben İtalya'da kimseyi tanımıyorum."

"Peki İsviçre'de herhangi bir bankada hesabınız var mı? Hiç banka müdürü tanıdınız mı?" sorusunu da kızarak yanıtlıyordu:

223

"İsviçre'de bir hesabım olup olmadığı İtalyanları ilgilendirmez. Bunu bana ancak Türk mali makamları sorabilir. Ben sorularınıza yanıt vermiyorum."

İtalyan hukuk heyetlerinin, Türkiye'ye gelip araştırmalar yapması, mahkemelere girip sanıklara sorular yönelmesi, Behçet Cantürk'ü ve avukatlarını rahatsız ediyordu.

İtalyan hukuk adamlarından rahatsız olan başkaları da vardı:

İtalyan hakim ve savcılarını bugüne kadar "çizme"nin tanık olmadığı bir mücadeleyle, mafyaya karşı hukuk savaşı başlatmışlardı.

Öyle ki, Türkiye'ye gelip Behçet Cantürk'ün ifadesini alan Palermo Yargıçısı Dr. Giovanni Falcone, karısı ve üç korumasıyla birlikte mafya tarafından, yola döşenen bir ton dinamitin patlatılmasıyla, 23 Mayıs 1992 yılında öldürülecekti...

İsviçre'deki soruşturmanın daha ileri gitmemesi için, Federal Hükümetin kendisine yaptığı baskıları protesto eden Savcı Dick Marty ise, çok sevdiği mesleğini bırakıyordu...

Birkaç istisna dışında Türkiye'de, ne Dr. Giovanni Falcone gibi yeraltı dünyası ile mücadele ederek adını simgeleştirmiş yargıç, ne de Dick Marty gibi mesleğinin onuru için istifa eden savcı vardı..

Bizde, "belden aşağı vuran" raporlar vardı!..

MİT RAPORU

1987 yılının bir sonbahar günü, MİT Müsteşarı Korgeneral Hayri Ündül, Mehmet Eymür'ü odasına çağırarak, emretti : "Ortalık toz- duman. MİT ve polis birbirinin altını oyuyor. Teşkilatlar gruplara ayrılmış. Kimdir bu ekipler? Tahterevallinin bir ucunda Hiram, diğer ucunda Nuri Gündeş; bir o çıkıyor, bir diğeri. Şimdi ben yurtdışına gidiyorum, dönünce kapanalım bir odaya, bana akşama kadar neler olduğunu anlat."

224

Mehmet Eymür, 1984 yılında, başta Behçet Cantürk ve Dündar Kılıç olmak üzere; MİT'İ, emniyeti, magazin ve iş dünyasını yakından tanıyan sanıkların sorgusunda bulunmuştu. Topladığı bilgileri, Müsteşarı Ündül'ü aydınlatmak için, 10 Kasım 1987 tarihinde bir rapor haline getirdi.

"Gruplar üstü" Mehmet Eymür, "Tahterevallinin bir ucuna çıkan Hiram Abas"a, götürüp dosyayı verdi! Hiram Abas raporu okudu, "eline sağlık, iyi olmuş" deyip, küçük bir- iki değişiklik yapıp, dosyayı geri verdi.

Mehmet Eymür hazırladığı dosyayı çok beğenmiş olmalı ki, bir nüshasını da Kenan Evren'in, Köşk'ün istihbarat biriminde görevli damadı, MİT görevlisi Erkan Gürvit'e verdi.

O günlerde altın kaçakçılığı ile ilgili bir haber hazırlayan Hürriyet gazetesi muhabiri İrfan Taştemur, Mehmet Eymür'den kendisine yardımcı olmasını istedi. Eymür, "Altın kaçakçılığını bırak, şuna bak" diyerek, hazırladığı dosyayı gösterdi. Gazeteci Taştemur okuduklarına inanmamıştı...

Hürriyet Gazetesi, raporu haber yapmaya çekindi. Gazeteci Taştemur haberi Milliyet'e götürdü. Onlar da yayımlayamaya-caklarını söylediler.

Gazeteci Taştemur, çok iyi bir haber yakaladığının farkındaydı. Atlatma bir haber yakalayıp da, yazmamak, yayımlata-mamak bir gazeteci için "yüktü." Gazetecinin, yakaladığı haberdan "kurtulamadığı" sürece, bir başka olayın peşinde koşması çok zordu. Bu, mesleki bir hastalıktı.

İrfan Taştemur bu "hastalığa" yakalanmıştı.

Nokta dergisine gitti. Aynı yanıtı aldı.

"Haberde sınırın ötesi" ilkesiyle yayın hayatına giren 2000'e Doğru dergisi, 7 Şubat 1988 tarihinde "MİT Raporu" nü haber yaptı.

Ortalık karıştı.

225

Önce yalanlandı. Sonra geri adım atılıp, kabullenildi.

Peki, Mehmet Eymür ne yazmıştı ki, kamuoyu günlerce bu raporu konuşmuştu.

Mehmet Eymür, Banker Bako olayı; polis içindeki çekişme; yeraltı, polis ve kamu görevlilerinin ilişkileri başlıkları altında kaleme aldığı 23 sayfalık raporda, inanılması zor iddialara yer vermişti:

* Dönemin MİT İstanbul Daire Başkanı olan Nuri Gün-

deş'in, Hüsametdin Cindoruk ve Dünder Kılıç'la yakın irtibatı bulunmaktadır. Nuri Gündeş, zaman zaman MiT'in imkânlarıyla, Hüsametdin Cindoruk'un özel korumasını yaptırmıştır.

* Nuri Gündeş MiT'ten emekli olduktan sonra, Emin Can kurtaran'ın yanında çalışmaya başlamıştır. Nuri Gündeş ile birlikte, Dünder Kılıç ve Yaşar Yamak'la (Topal Yaşar) ilişkilerinden dolayı MiT'ten ayrılmaya mecbur edilen ve MİT'te iken kaçakçılık konularına bakan Cengiz Abanoğlu da çalışmaktadır. Cengiz Abanoğlu aynı zamanda, Şehmuz Tatlıcı'nın Kadıköy'deki ŞETAT isimli bir kuruluşunda da görevlidir.

* Ünal Erkan başkanlığındaki İstanbul Emniyet Müdürlüğü üst düzey kadrosu, İstanbul'daki yeraltı dünyası ile yakın ilişki içindedir. Bu ilişkinin en büyük koordinatörü, emekli Cinayet Masası Şefi Ahmet Ateşli ve Müdür Yardımcısı Mehmet Ağar'dır. Ahmet Ateşli 1 Kasım seçimlerinde DYP'den aday olmuş, Mehmet Ağar da DYP'den milletvekili olmayı düşünürken, bilâhare bundan vazgeçmiştir.

* Yeraltı dünyasından DYP'ye sızma ve destek, o parti yöneticileriyle (mafya) ilişkilerinin fazlalığı nedeniyle daha çok olmuştur. Buna misal; partiye Fatih'ten kaydolan Emekli İstanbul Mali Şube Müdürü Cevdet Saral'ın yanı sıra Emekli İstihkam Albay Ali İhsan Cesur gösterilebilir.

* 1984 yılında yakalanan, Ermeni asıllı anneden doğmuş, Liçeli uyuşturucu ve silah kaçakçısı Behçet Cantürk'ün ifadeleri-

ne istinaden, gözaltına alınan ve ifadelerden, Behçet Can-türk'in uyuşturucu kaçakçılığına askeri kamyonlarla destek sağladığı anlaşılan Emekli Albay Ali İhsan Cesur, bütün dünyaca aranan Sarı Avni (Avni Karadurmuş) ile dünürdür.

* Kaçakçı armatör Ziya ve Halis Kalkavan'ların, altın kaçakçısı Nasrullah Ayan'ın, uyuşturucu ve silah kaçakçısı Behçet Cantürk ile yakın irtibatları vardır. Hikmet Keçeli, eski tarihlerde Behçet Cantürk'ten 300 milyon TL. borç almış, bu borcun senedi Yapı Kredi Bankası-Mecidiyeköy Şubesinde muhafaza edilmiştir.

TAHSİN ŞAHİNKAYA, CANTÜRK İLİŞKİSİ

* Tahsin Şahinkaya; Sarı Avni (Avni Musullulu- Karadurmuş), Behçet Cantürk, Dünder Kılıç ve Fahrettin Aslan mafya sııyla ilişkilidir. Şahinkaya'nın bu alandaki ilişkilerine ait Anka ra Sıkıyönetim 4 nolu Askeri Mahkeme Başkanlığında ifadeler, teyp tapeleri ve teyp bantları bulunmaktadır. Selahattin Delidere isimli bir silah ve uyuşturucu madde kaçakçısının konuştuğu (Diyarbakır'da) bu teyp bandında, Sarı Avni'nin, Tahsin Şahinkaya'ya yurtdışında bir villa aldığından bahsedilmektedir. Tahsin Şahinkaya'nın istanbul Emniyet Müdür Muavini Mehmet Ağar ile yakın irtibatı olup, Mehmet Ağar adı geçen terzi, el bise temizliği dahil her nevi özel işleriyle uğraşmaktadır. Ayrıca Dünder Kılıç'ın avukatlığını yapmış olan Mümin Kavallı'nın, Tahsin Şahinkaya'nın akrabası olduğu söylenmektedir.

* Genelkurmay eski başkanı Necdet Üruğ, yolsuzluktan kamuoyuna aksetmiş olan Şükrü Balcı'yı ve eski İstanbul MİT Blg. D. Bşk. Nuri Gündeş'i devamlı himaye etmiş ve Şükrü

Balcı'yı âdeta kahraman gibi empoze ederek, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından mükâfatlandırılmasını sağlamıştır. Şükrü

227

Balcı ile ilgili yolsuzluk soruşturmalarının da kapatılmasını sağlayan N. Üruğ' dur.

* Polislikten gelme Nevzat Ayaz, Başkomiser olduğu tarihte İstanbul Emniyet tescil amirliğine bakmış; bu sebeple gazino, kahvehane ve benzeri yerlerin ruhsatlarının verilmesinde Fahrettin Aslan ve diğer yeraltı adamlarıyla ilişkiler kurmuştur. Birçok olayın arkasında olan Vali Ayaz, Şükrü Balcı ile sınıf arkadaşısı ve yakın dosttur. Fahrettin Aslan'la ilgili uyuşturucu madde kaçakçılığı soruşturmasının sürdüğü tarihte, Fahrettin Aslan'a plaket vermek ve bunu basın aracılığı ile yansıtarak, F. Aslan'ı onurlandırmak suretiyle himaye eden de yine Vali Ayaz'dır. Şükrü Balcı, eski Genelkurmay Başkanı Üruğ'un, Sayın Cumhurbaşkanımıza müspet empozeleri ile bugüne kadar yerini muhafaza etmiştir.

* Şükrü Balâ'nın gayrimüslimlerden baskı suretiyle para toplama işinde de adı geçen Vali Ayaz'ın, kendisini bu görevden almak istediğini bildiği Turgut Özal Hükümeti'ne sempatisi yoktur.

* Emniyet Müdür Yardımcısı Mehmet Açar, Süleymançı Kemal Kaçar'ın koordinatörlük yaptığı şirketin sahipleri İbrahim Arslan ve Mahmut Şahin ile yakın temas halinde olup, bu

şahıslara gizli kalması icab eden soruşturma ve tahkikatlarla ilgili bilgi vermektedir. İbrahim Aslan'a ait Aslan Nakliyat, TIR taşımacılığı yapmaktadır, 150 TIR'a sahip bulunmaktadır. İbrahim Arslan, Malatya Valisinin makam şoförlüğü sırasında uyuşurucu ve silah ticareti yapmıştır. Mahmut Şahin'e ait Şahlan Nakliyat, Deniz Ticareti ile işigal etmektedir. Hira I- II- III adlı gemileri olduğu bilinmektedir. Şahlan ve Aslan Nakliyat firmalarının genel koordinatörü Süleymancı lider Kemal Kaçar'dır.

* Mehmet Ağar, Fındık Kralı diye bilinen Lokman Kundakçı'yı bir yeraltı grubuna dövdürmek ve sonra himayesine almak suretiyle Lokman'la yakınlık kurmuş, keza hayali ihracatın büyük isimlerinden Turan Çevik'e de baskı kurdurarak aynı yakınlığı sağlamıştır.

228

* Yeraltı dünyasını, Ankara'daki üst düzey bürokratlara da Mehmet Ağar empoze etmekte ve Turan Çevik, Fevzi Öz, Necdet Ulucan gibi ünlü isimleri üst düzey bürokratlarla ve hattâ Bakanlarla tanıştırmak, bağlantılarını sağlamlaştırmakta, faaliyetini legalize etmektedir.

* Mehmet Ağar, Nihat Camadan, İsmail Taşkafa, Ziver Öktem ve Necati Altuntaş'ın gayrimeşru paraları Mehmet Ağar'ın dayısı Yılmaz Akçadağ ve ortağı Ekrem Gocay'a verilmekte, bu şahıslar da paraları büyük işadamlarına vererek faiz al

maktadırlar. Perşembe Pazarı'nda otomobil yıkayıcılığı yapar ken, kısa zamanda demir ticareti ve faizcilikle milyarder olan Ekrem Gocay ve ortağı Yılmaz Akçadağ'ın Kabataş Setüstü'nde yazıhaneleri vardır.

* Mehmet Ağar'a ait 18 adet ev ve arsa tapusu, dayısı Yılmaz Akçadağ'ın boşanmış olan eşi Şükran Akçadağ'ın üzerindedir. Dayısının eski eşi, bu tapuların üzerinde gözükmemesinden rahatsızdır.

* Ünal Erkan ve Mehmet Ağar'ın gizli ve önemli buluşmalarını yaptıkları, Etiler Ulus Mahallesi'nde ve Kadıköy- Bostancı'da iki ev vardır. Ulus mahallesindeki ev Diyarbakırlı Vekin Aktan'ın üzerine olup, parası Behçet Cantürk tarafından ödenmektedir.

* Mehmet Ağar'ın yurtdışı bazı bağlantılarını, özellikle, Arap ülkelerinde dansözlük yapan dostu Yonca Yücel yürütmektedir. Yonca Yücel'in İstanbul adresi: Teşvikiye Caddesi 66/8 Celal Apt. olup, Telefonu 141 70 08'dir.

* Mehmet Ağar Ankara'ya geldiğinde Yonca Yücel ile 127 58 82 telefonlu konsomatris Nur'un evinde buluşmakta ve kalmaktadır.

* Turan Çevik 3 yıl kadar önce Mehmet Ağar'a 5 milyon değerinde bir saat, Lunaparkçı Oman Kavran '86 Yılbaşında 5

adet beşibiryerde ve Aşıcıoğlu Grubunun adamı, kaçakçı ve kuyumcu Cavit de, Mehmet Ağar'ın eşi Emel'e RENO- 5 almıştır.

* Mehmet Ağar İstanbul'da 131 19 10 nolu telefonda bulunan Pınar isimli bir kadını, Emniyet Genel Müdürlüğü'nde üst rütbede bir kişiye sürmüş ve bu şahsın Pınar ile olan ilişkileri ve fotoğrafları İstanbul Emniyeti'nce şantaj olarak kullanılmıştır.

* Mehmet Ağar'ın, Turan Çevik, Burak Sağman ve bazı bürokratlarla ortak hayali ihracat işleri vardır, Mehmet Ağar'ın bu işlerini, Ankara'ya sık sık gelip giden şoförü polis memuru Necdet takip etmektedir. Necdet'in, hakkındaki söylentilerin açığa çıkması karşısında, yakın tarihte polislikten ayrıldığı ve Ayvalık'ta Belediyeye ait 160 yataklı oteli kiraladığı belirtilmektedir.

* 5 Ağustos 1985 tarihinde Milano'da, Bülent Gökben, Mehmet Serdar Alpan, Fikri Parparoğlu, Fahrettin Özdemir isimli şahıslar, 10 kilo 230 gram eroinle yakalanmışlardır. İtalya Polisi, yakalananların üzerinde bulunan telefon numaraları yanında İstanbul 528 28 14 ve 172 08 08 telefonlarını vermişlerdir. Kaçakçılık Daire Başkanlığı, bu telefonların nerelere ait olduğunu İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden sormuş, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ise genel bir cevap ile olayı geçiştirmiştir. Esasında her iki telefon da İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı

Mehmet Ağar'ın makam telefonlarıdır. (Sirkeci ve Gayrettepe'deki.)

* Mehmet Ağar'ı bu telefonlardan arayanlardan bir diğer şahıs ise, Londra 360 44 84 no.lu telefonda bulunan Halil Peril'dir. Kulüpçülük ve uyuşturucu kaçakçılığı yapan Halil Peril, Kıbrıs'ta Con Aziz adıyla bilinen yeraltı dünyasına mensup Aziz Mehmet Kent'in adamıdır ve Oflu Osman (Osman Cevahiroğlu) ile irtibatlıdır.

230

"BEHÇET CANTÜRK'ÜN RÜŞVET VERDİĞİ..."

* Kamu kesiminde birçok kişinin tanıdığı Terzi Mualla, 3 yıldan beri Dünder Kılıç'ın dostu (gayrimeşru karısı) ile birlikte ortak konfeksiyon işi yapmaktadır. Terzi Mualla'nın, aktör Ka dir İnanır'la uzun zamandan beri birlikte yaşayan kızı Canan Özbek'in, Dünder Kılıç'ın kızı ve damadı Uğur (her ikisi de Uğur) ile yakın ilişkileri mevcuttur. Terzi Mualla ve Canan'la, şarkıcı Hülya Süer, Emniyet Müdür Muavini Mehmet Ağar ve Gazeteci Rauf Tamer de yakın ilişi içindedirler.

* Yeni Mali şube Müdürü Orhan Uzeler, daha önce Behçet Cantürk'ten rüşvet almaktan soruşturma geçirmiştir. Elazığlı olan Orhan Uzeler'in hemşehrisi Mehmet Ağar ve Emniyet Müdürü Ünal Erkan müfettişlere karşı himaye etmişler ve ak lanmasını sağlamışlardır. Orhan Uzeler, şükrü Balcı yargılandı

ğında lehinde de tanıklık yapmıştır. Orhan Uzeler'in Mali Şube
sindeki odasında, Orhan Uzeler, Şükrü Balcı, Tayyar Seven,
Cevdet Saral, gazeteci İrfan Ülkü ve Kasım Gence toplanarak,
Atilla Aytek ve MİT'e karşı yapılacak yayımları planlamakta
dırlar. (Böyle bir toplantı 3 Kasım 1987 günü akşamüstü meş
kûr yerde yapılmıştır.)

* Güvenlik kuvvetlerinin, kanuni görevlerinin ifası sırasında
zaman zaman çeşitli teknik dinleme yoluna başvurduğu bilin
mektedir. Emniyet Genel Müdürlüğü ilgili birimlerinin ve İstan
bul Emniyet Müdürlüğü'nün telefon dinleme çalışmaları yaptı
ğı, bu amaçla belirli bir organizasyonda bulunduğu bilinen hu
suslardandır. Ancak özellikle İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde-
ki dinlemelere ilişkin uygulamaların görevin ifasından çok, ki
şisel amaçlarla kullanıldığına ilişkin duyumlar intikal etmekte
dir. Bu durumun çeşitli açılardan komplikasyonlara yol açacağı
izahtan varestedir..."

Mehmet Eymür'ün yazdıkları doğru muydu?

231

Doğru olduğunu iddia ediyordu.

MİT içinde başını, Hiram Abas, Mehmet Eymür ve emekli Yarbay Korkut Eken'in çektiği ekip,
Başbakan Turgut Özal'a çok bağlıydı. Zaten rapor, Özal'ın rakibi DYP'yi, "emanetçi" Cindoruk'u
ve "Bir Bilen" Demirel'i yıpratmak için yazılmıştı.

Başbakan Özal, gelen tepkilere fazla karşı koyamadı. Abas, Eymür ve Eken pasif görevlere,
Araştırma Planlama Kurumu (APK) uzmanlığına atandılar.

Üçü de istifa etti...

Mehmet Eymür öyle kolay pes etmek istemiyordu...

8 Mart 1988 tarihinde, "MİT Raporu şeklinde adlandırılan etüdün hazırlanması, sızması ve içerdiği bilgiler" başlığıyla 19 sayfalık bir rapor daha yazdı.

BAKAN KARAEVLİ'NİN BASKISI

Mehmet Eymür yeni iddialar ortaya atıyordu: "Banker Bako olayı, basında bir hayli güncel vaziyetteydi. Teşkilat dışındaki bazı elemanlardan bu konuda bilgiler intikal etmişti. Keza bu olayla ilgili olarak Urfa Emniyet Müdür Yardımcılığına tayin edilen İstanbul Çevik Kuvvet Şube Müdürü Necati Altuntaş da, muhtelif görüşmelerimizde olayların perde arkası ile ilgili bilgiler vermişti. Necati Altuntaş, bir oyuna getirildiğini, harcatıldığını düşünüyor ve haksız yere cezalandırılacağından korkuyordu. Ricalarını kırmayarak bu konuda görüşmek üzere Sayın Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Be-dük'e gittim. Kendisine Necati Altuntaş'ın anlattıklarını ilettim. Bu görüşme sırasında Saffet Arıkan Bedük; Bülent Öztürkmen ve Bakan Ahmet Karaevli'nin hayali ihracatçılarla ilişkilerinden bahsetti. Birgün Başkent Gazinosu'nda eğlenirken, Antalya'da yakalanan bir gemi olayının kapatılması için Bakan Karaevli'nin kendisine baskı yaptığını söyledi.

232

"Etüdün dayandığı kaynakların bilinmesi için eski tarihlere dönüp bazı olayları anlatmak istiyorum:

"1973 yılında görevli iken, o tarihteki İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün'ün planladığı bir faaliyet üzerine, teşkilatımdan birkaç MİT mensubu arkadaşım ile birlikte 'Babalar Operasyonu' denilen, yeraltı dünyasının ünlülerinin toplanması, sorgulanması, mahkemeye verilmesi işlerinde görevlendirildim. Uğurlu, Bezal, Mirza ailelerinin fertlerini, Zihni İpek'i ve diğer birçok uyuşturucu ile silah kaçakçısını topladım. O tarihlerde bu şahısların ev ve iş yerlerinde yapılan aramalarda, birçok üst düzeydeki bürokrat ve subayın gece kulüplerinde, Babalarla birlikte çekilmiş fotoğraflarını, mektuplarını, kartvizitlerini buldum.

"Yine o tarihlerde tespit edip ifade ve fezlekeye geçirdiğimiz bir husus, henüz İstanbul Emniyet Müdür Muaviniğine getirilmiş olan Şükrü Balcı'nın 1. Şube Müdürlüğü yaptığı tarihte, Bulgaristan üzerinden silah kaçakçılığı yapan Uğurlu ailesi reisi Hüseyin Uğurlu'dan rüşvet aldığı konusuydu.

"KOMUTANLARA KADIN SUNULUYORDU"

"Zamanın Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün, birgün soruşturmayı yürüten kişilerin başındakileri makamına çağırdı. Biz makamına girerken, 'Gazinocular Kralı' Fahrettin Aslan, yanındaki güzel bir hanımla Faik Türün'ün yanından çıkıyordu. O tarihlerde Fahrettin Aslan'ın

yeraltı dünyası ile üst düzey yöneticiler arasında irtibat görevi yaptığını; güzel kadınları peşkeş çektiğini; düğün, toplantı ve yemek gibi işleri parasız organize etmek suretiyle yöneticilerle yeraltı dünyasının ilişkisini sıcak tuttuğunu öğrendim. Polislerce ifade edildiğine göre adı geçenin hem kadın satışından, hem de homoseksüellikten fişi vardı.

233

"Faik Türün Paşa, bizi ilgi ile karşıladı ve gelişmeleri sordu. Şükrü Balcı ile ilgili gelişmeleri anlattık. Bunun üzerine Şükrü Balcı'nın, sola ve teröre karşı mücadelesi ile tanınmış milliyetçi bir kimse olduğunu, böyle bir konunun mahkemeye intikali halinde, aşırı solun yıpratıcı propagandasına maruz kalınacağını, bu hususu ifade ve fezlekelerden çıkarmamızı rica etti. Kendisinin gerekli idari soruşturmayı yapıp cezasını vereceğini söyledi.

"Ben teröre karşı mücadele ile şöhret yapmış bir Emniyet Müdürünün, Bulgaristan'dan getirilen silahlarla terörün tırmanmasını sağlayan kaçakçılardan rüşvet almasının, nasıl bir milliyetçilik duygusu olduğunu anlayamamıştım. Şükrü Balcı o tarihten sonrada suistimal ve rüşvet olaylarına karışmasına rağmen, devlet memurluğunu, terfi etmek suretiyle muhafaza etti.

"Fahrettin Aslan'ı, o tarihlerde bir konu için gittiğimiz İstanbul Merkez Komutanlığı'nda, yine yanında güzel bir kadınla Merkez Komutanının makamından çıkarken de görmüştüm. Kendi kendime, poliste her türlü ahlâksızlıktan fişi bulunan bu şahsın, Sıkıyönetim ve Merkez Komutanları ile ne ilişkisi bulunabileceğini sordum.

"Aradan yıllar geçti. 1984 yılında Dünder Kılıç ilk sorguya alındığında kendinden çok emin ve âdeta birkaç gün sonra serbest kalacağına inanmış bir haldeydi. Sorguyu yapanlara karşı, küstah ve tehditkâr bir hava ile konuşuyordu. Bana, 'en üst kademelerden, Paşalardan size bir talimat verilmedi mi' diye soruyordu. (MİT) Müsteşar Yardımcısı Sedat Semerci'nin adını vererek, 'Beni iyi tanıması lazım. Allah, Allah demek talimat vermedi' diyerek, hayretini belirtti. Sedat Semerci Paşaya, Dünder Kılıç'ın söylediklerini ilettim. Tepki gösterdi ve Dünder Kılıç'a küfür etti.

"Dünder Kılıç, Şükrü Balcı'nın tüm faaliyetlerini, İstanbul Sıkıyönetim Komutanı, İstanbul Valisi, İstanbul MİT Daire Başkanı ve Merkez Komutanı'nın bilgisi dahilinde yaptığını be-

234

lirtiyor, İstanbul'da bu güçlerin birbirinden habersiz adım atamayacaklarını iddia ediyordu. Anlattıkları arasında; Konsey Üyesi Tahsin Şahinkaya'nın, Beşiktaş'daki sarışın sevgilisinin oğlu-veya kızı ile Fahrettin Aslan'ın yeğeninin evlendirildiği ve böylece yakınlık kurulduğu gibi hususlar da vardı.

"İstanbul Daire Başkanı Nuri Gündeş, İstanbul teşkilatında çalışan memurlardan Cengiz Abaoğlu, Haluk Akder, Mustafa Ercan ve Ankara Daire Başkanlığı memurlarından Nuri Gündeş'in akrabası Hacı Ah Arslan'ın Dünder Kılıç'la, teşkilatın bilgisi haricinde menfaat

ilişkileri içinde bulunduğunu öğrendik.

"Bu hususların ortaya çıkmasıyla birlikte teşkilatın en üst kademelerinde, bana karşı menfi bir tutum hissetmeye başladım. Bana, Nuri Gündeş konusunda Dündar Kılıç'tan bir şey sorulmaması hususundaki (MİT) Müsteşar Burhanettin Bigalı Paşa'nın emirleri iletildi. Üstelik bu olaydan sonra Nuri Gündeş terfi alarak Ankara'ya Dış İstihbarat Başkanlığına getirildi.

KAÇAKÇILIK ÜNİTELERİ KAPATILYOR

"Dündar Kılıç'tan sonra, Kürtçülük faaliyetlerinin içinde olan, uyuşturucu ve silah kaçakçısı Behçet Cantürk'ü sorguya aldık. Behçet Cantürk Ermeni bir annedendi. ABD'de yapılan son yılların en büyük mafya tevkifatı ile İsviçre ve İtalya'da yapılan önemli mafya tevkifatlarının ilk çıkış noktaları, Behçet Cantürk'ün sorgusunda alınan bilgilerdi. Keza aynı şahsın verdiği bilgilerden Kürtçülük ve Ermeni faaliyeti ile ilgili birçok operasyonlar yapıldı. Bu operasyonları çok daha geniş tutmak mümkün iken, maalesef başta teşkilatımızdaki ilgililer olmak üzere, bir çok kişi olayı bir kaçakçılık faaliyeti şeklinde ele alıp, ideolojik yönüne gerekli ağırlığı vermedi.

235

"Behçet Cantürk'ün sorgusunda da, birçok kamu görevlisi ile ilgili bilgiler alındı. Bu konudaki en önemli bilgilerden biri de Tahsin Şahinkaya ile ilgiliydi. Şahinkaya Paşa'nın bazı mü-teahitler ile yakın ilişkisinden bahsediliyordu. Bu ihalelerden komisyon aldığı iddia ediliyordu.

"Behçet Cantürk'ün ortaklık yaptığı Selahattin Delidere isimli diğer bir silah ve uyuşturucu kaçakçısının iddia ettiği hususlar ise daha ilginçti. Selahattin Delidere'nin Diyarbakır'da gözaltında olduğu sırada, banta da alınan sorgusunda; eski Emniyet Genel Müdürü Fahri Görgülü ve Tahsin Şahinkaya, Avrupa'da yaşayan günümüzün en büyük uyuşturucu ve silah kaçakçılarından Sarı Avni (Avni Musullulu- Avni Karadurmuş) ve ortağı Behçet Cantürk'ün en yakın adamlarıydı. Selahattin Delidere, Sarı Av-ni'nin Tahsin Şahinkaya'ya yurtdışında villa aldığını, Sarı Avni ile Behçet'in, Tahsin Şahinkaya'yla sık sık telefonda konuştuklarını ve Behçet Cantürk'ün çantayla Tahsin Şahinkaya'ya para götürdüğünü ifade ediyordu. Diyarbakır'daki görevliler çekinmiş ve bu hususları ifadeye sokmamışlardı. Ben bu bantın bir kopyasını, Müsteşarlığın bilgisi dahilinde, resmi bir yazıyla mahkemenin yapıldığı Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına yolladım.

"Başında bulunduğum, Kaçakçılık ve İstihbarat Ünitele-ri'nin devletin yararına faaliyet gösterdiği, elde edilen neticelerden belli idi. Buna rağmen 1985 ortalarında yurtçindeki üniteler, bilâhare 1988 başında Ankara'daki Merkez Ünite kapatıldı. Yurtçi ünitelerinin kapatılmasından bir ay sonra benim Adana'ya tayinim çıktı. Ben gerek kaçakçılık ünitelerinin kapatılacağını, gerekse benim tayinimin çıkacağını, aylarca önce kaçakçı çevrelerinden gelen haberlerden duymuştum. Bir ceza gibi nitelediğim tayinime tepki gösterdim. Dilekçeyle ve sözlü olarak müracaat ederek, Müsteşar Burhanettin Bigalı'dan tayin gerekçemi sordum. Erkan Gürvit de tayinimin durdurulması için Bigalı Paşa'yla konuştu. Neticede ailevi durumum gözönüne alınarak karargâhdaki MİT okuluna tayin ettiler."

DİYARBAKIR CEZAEVİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 nolu Askeri Mahkemesi lağvedildi. Behçet Cantürk ve arkadaşlarının dosyası, Diyarbakır 7'inci Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderildi...

70'li- 80'li yıllarda "Karadeniz mafyası" ile "Kürt mafyası" birbirine düşmandı. Her iki grupta da önplana çıkan iki isim vardı: Dünder Kılıç ve Behçet Cantürk. Eylemleriyle hemen hergün basının gündeminde yer alan bu iki "Medyatik Baba," Mamak Askeri Cezaevi'nden sonra, Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde de aynı koğuşu paylaştılar.

Cezaevi'ndeki işkenceleri protesto etmek için; 18 Mayıs 1982 tarihinde kendilerini yakarak, insanlık tarihine, direnişin sembolleri olarak adlarını yazdıran; Ferhat Kuntay, Mahmut Zengin, Eşref Anyık ve Necmi Öner bu eylemlerini Diyarbakır Cezaevi'nin E Blok 33'üncü koğuşunda gerçekleştirmişlerdi...

Bu koğuştta şimdi 40 tane "Baba" kalıyordu...

Koğuş kıdemlisi Behçet Cantürk'tü. Dünder Kılıç'la düşmanlığı unutmşlardı. İki de günlerini okuyarak geçiriyorlar-dı. Birbirlerinden kitap değıştokuşu yapıyorlardı.

Dünder Kılıç'ı ziyaret etmek için Diyarbakır'a gelenler, Cantürkler'in Demir Oteli'nde kalıyorlardı. Behçet Cantürk otel yönetimine, "kesinlikle para almayacaksınız" direktifini vermişti...

Yeraltı dünyasının iki önemli ismi cezaevinde sıkı dost olmuşlardı. Genelkurmay Başkanlığı'ndan özel izinle gelen gazetecilere birlikte demeç veriyorlardı.

Dünder Kılıç, Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanı Atilla Aytek'i suçluyordu: "Burada 40 Baba'nın olduğunu söylüyorlar. Buradaki 40 kişiden 35'inin ceket alacak parası yok.

Bunlar mı Baba? Atilla Aytek, Babaları bilmiyor muydu? Hileye dayalı ihbar mektupları ile, yok ona suikast yapılacaktı, yok buna suikast yapılacaktı, yok ASALA üyesi diye, halkın sevdiği insanları topladılar. Sizin gibi gazetecileri, bizi suçlamak için kullandılar. Benim yazıhaneme gittiniz mi? Atatürk'ün, Ev-ren'in ve Fatih Sultan Mehmet'in ikişer metre boyundaki resimleri vardır. Onları çektiniz mi? Dediniz mi, bu adam vatan haini, devlet düşmanı olamaz diye."

Behçet Cantürk ise İtalyanlara kızılıyordu:

"Polisi suçlamıyorum. Bizim Lice'de kaçakçılık olayları olmuştur, yapanlar da cezalarını almışlardır. Bugün Türkiye genelinde Liceli çok zengin var, holding sahipleri var. Polis, Liceli zenginlerin hepsine kaçakçılık yoluyla servet edinmiş gözüyle bakıyor.

"Biz kendi mıntıkamızda sevilen sayılan kişiyiz. Bunun için bize siyasi suç yüklediler. Halkın en fazla tepkisini, nefretini çeken ASALA ile ilişkisi var dediler, örgütlerle ilişkim olduğunu iddia ettiler. Tümünden beraat ettim. İtalyanların oyununa geliniyor. Avrupa'ya, Amerika'ya eroin sevkıyatını İtalyan-lar'ın yaptığı belirlendi. Amaçları bu suçları Türkiye'ye yüklemek."

Behçet Cantürk duruşmalarının gereksiz şekilde uzatıldığından yakınıyordu.

Yıllardır süren duruşmalar sonunda, yargılananların sayısı oldukça azalmıştı. 1987 yılının son duruşmasında da, Nizamettin Bayramoğlu ve Mehmet Yıldız tahliye edilmişlerdi.

1987 yılı da geride kalırken, "Behçet Cantürk Davası" sanıklarından, Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde sadece 12 kişi kalmıştı: Behçet Cantürk, Nizamettin Cantürk, Mehmet Han Özer, Mehmet Gözen, Selahattin Delidere, Korkmaz Göldağı, Tekin Kaymaz, Rıza Tekin, Ahmet Arıkboğan, Rıza Zingil, İzzettin Zingil ve Abdülcebbar Doğru.

238

Ancak bu sayı kısa bir süre sonra 13'e çıkacaktı. Yıllardır aranan Behçet Cantürk'ün ağabeyi Azet, sonunda Diyarbakır'da yakalanmış ve kardeşlerinin yanına gönderilmişti.

Behçet Cantürk, 1988 yılına umutlu girdi...

İnfaz Yasası sonucu, başta Abuzer Uğurlu ve Hüseyin Çil olmak üzere yeraltı dünyasının ünlüleri teker teker tahliye ediliyordu.

Azet Cantürk de tahliye edilenler arasındaydı.

9 Mayıs 1988.

Diyarbakır Askeri Mahkemesi kararını açıkladı:

Behçet Cantürk, Nizamettin Cantürk, Mehmet Han Özer, Mehmet Gözen, Tekin Kaymaz, Ahmet Arıkboğan, Selahattin Delidere, Abdülcebbar Doğru, Korkmaz Göldağı, Rıza Tekin, İzzettin Zingil, Tekin Kaymaz tahliye edildiler.

Aynı iddialar ile mahkeme karşısına çıkan Paul Waridel'e işkence yapılmamıştı. İsviçre Hükümeti'nin, olayın üzerine çok fazla gidilmemesi için polis ve savcılarını uyarmasına rağmen, İsviçre Mahkemesi Paul Waridel'i 13 yıl hapse mahkûm etmişti. Peki, Behçet Cantürk, nasıl

tahliye oluyordu?

Bunun birinci nedeni, Türkiye'de polis ve savcılık sorgusunun çok ilkel olmasıdır. Tek delil, işkencelerde alınan sanık ifadeleridir. Sanık, mahkemede bu ifadeleri reddedince, ortada kanıt adına hiç bir şey kalmıyordu...

Behçet Cantürk davasında mahkemeye sunulan deliller yetersizdi.

Behçet Cantürk'ün tahliye edilmesinin ikinci bir nedenini de, Jean- Jacques Rousseau'nun şu sözü açıklıyor: Zengin, yasayı para kesesinde taşır!..

239

MİT RAPORU'NA YANIT

Behçet Cantürk, mahkemenin kararından sonra hemen tahliye edilmedi. Dosyasında eksik bulunan evrakın, Ankara'dan gelmesi için tam 11 gün beklemesi gerekti.

Nihayet 4 yıl 20 gün sonra, 21 Mayıs 1988 tarihinde, yakınlarının sevinç gösterileri arasında Diyarbakır Cezaevi'nden, özgürlüğe ilk adımı attı.

23 Ağustos 1988 tarihinde "eksik soruşturma" nedeniyle beraat etti.

Birkaç gün, geçmiş olsun dileklerini kabul etti.

Bu arada eşi Hidayet ile hasret giderdi. Sevincin ürünü bir yıl sonra ortaya çıkacak ve Behçet Cantürk dördüncü kızına Heval adını koyacaktı!..

Diyarbakır'da fazla kalmadı. İstanbul'a gitti.

Eşi Akile Dilek Alev ile ilişkileri düzelmişti.

İlk duruşmasında sürpriz ifadeler veren Akile Dilek Alev daha sonraki duruşmalarda, "Çok korkmuştum, o nedenle polislerin bana söylediklerini mahkemede tekrarladım" diyerek, Behçet Cantürk'ün kalbini yeniden kazanmıştı.

Sevinci kısa sürdü: 17 Ağustos 1988 tarihinde aldığı bir haber, Behçet Cantürk'ü çok endişelendirdi. Amcaoğlu Abdullah Cantürk, iki gün önce Amsterdam Schipol Havaalanı'nda, Hollanda'ya sahte pasaport ile girerken yakalanmıştı.

Abdullah Cantürk'ün, Türkiye'ye iade edilmesini önlemek için, Kürdistan İşçi Partisi, DDKD üyesi olduğunu belirtip Hollanda'dan sığınma hakkı istemesi, Behçet Cantürk'ü rahatlattı.

Öte yandan Behçet Cantürk basından sürekli kaçırıyordu. Ancak fazla karşı koyamadı. İlk demecini 4 Eylül 1988 tarihinde Nokta dergisine verdi:

- Sayın Behçet Cantürk, MİT Raporu'nda sizin de adınız geçiyor. Birçok suçla suçlanıyorsunuz...

- MİT Raporu açıklandığı günden beri kamuoyunun gündeminde kalmıştır. Kamuoyu bu konuda aydınlatılmalıdır. Bu bence demokrasinin de bir gereğidir. Hakkımda raporda veya rapor dışında ileri sürülen suçlamalar doğru değildir. Bunlar bana zorla kabul ettirilmek istenmiştir. İddiaların devletin güvenlik birimleri arasındaki sürtüşmeden kaynaklandığı düşüncesindeyim. Dikkat ederseniz, iddia sahibi de devletin bir birimidir, suçlananlar da devletin bir birimidir. O halde sorun onların arasındadır ve bizler bu hesaplaşmada kullanılmak istenmişizdir. Şayet bu soruşturma sırasında ifademe başvururlarsa söyleyeceklerim bunlar olacaktır.

- Raporda sizin Tahsin Şahinkaya ile yakın ilişkiler içinde olduğunuz ileri sürülüyor.

- Sayın Şahinkaya'yı sokaktaki insan nasıl tanıyorsa ben de öyle tanıyorum. Kendisi ile ilişkim de, tanışıklığım da yoktur. Bu konudaki iddia, benim tarafımdan değil, düşmanım olan ve de bana suç yüklemesi için özellikle seçilip kullanılmış bir başka kişi tarafından ortaya atılmıştır.

- Aynı şekilde şimdi Edirne Valisi olan İstanbul eski Emni

yet Müdürü Ünal Erkan'a ev aldığınız da raporda yer alıyordu.

- Raporda buna benzer 50 tane şey vardır. Ünal Erkan'ı İs-

tanbullu bir vatandaş nasıl tanıyorsa, ben de öyle tanıyorum.

Kendisine ev almam tamamen yalandır. İfadelerimde de öyle birşey yoktur. Mesele, daha önce de söylediğim gibi birimler arasındaki çelişkidendir. Özellikle şunu belirtmek istiyorum; İstanbul'da sorgulandığım zaman Ankara'yı suçlamamı, Ankara'da sorgulandığımda İstanbul'u suçlamamı; MİT'te sorgulandığım zaman polisi, hattâ daha da ileri giderek aynı birimin bir I alt görevlisi, bağlı olduğu, emir aldığı birimin başındaki kişiyi

uçlamamı istemiştir. Bu duruma şaşmamak elde değil. Mesele u kadar basittir.

- Uzun zaman içeride kaldınız ve birçok şeyle suçlandınız.

Şimdi ise bu davalardan beraat etmiş biri olarak yaşamınızı sür-

dürüyorsunuz, tüm olanları nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Ben şu anda tüm bunları unutmuş, uğradığı iftiraldan

kurtulmuş, hakkında açılan 4 idam davasından beraat etmiş bi-

riyim. Kendimi hayata yeni atılmış, 20 yaşında genç bir işadami

gibi hissediyorum.

DEĞİŞİM YILLARI

Dört yılda Türkiye'de çok şey değişmişti...

Siyah ceketinin içinde beyaz ipek gömleği, siyah ayakkabısı, omuzlarında asılı duran paltosu, altın yüzüğü ve elindeki teşbihi ile salına salına yürüyen ancak hiç yalnız dolaşmayan, çift silah taşıyan, gazinolarda eğlenen, assolistlerle flört eden, kahvesi veya kumarhanesi olan, sert bakışlı, cahil ama terbiyeli kabadayılar artık tarihe karışmıştı...

Meydan; Turan Çevik, Mehmet Saruhan, Nurettin Güven, Hasbi Menteşoğlu, Mustafa Süzer, Kemal Horzum, Ertan Sert gibi hayali ihracatçılarla; Alaattin Çakıcı, Nihat Akgün, Ali Yasak, Feridun Öncel, Kürşat Yılmaz gibi Ülkücü Mafyaya kalmıştı..

Özal dönemi, kendi yeraltı dünyasını yaratmıştı!..

Turan Çevik, Nurettin Güven gibi "Doğulular" kendilerini Behçet Cantürk'e yakın hissediyorlardı. İstanbul'a geldiğini öğrenince hemen yanına gidip geçmiş olsun dileklerini

bildirdiler. Yeni "mafya babalarından" Elazığlı Necdet Ulucan da Behçet Cantürk'e dostluğunu bildirenler arasındaydı.

242

Behçet Cantürk, Dündar Kılıç, İdris Özbir kuşağı, "Ülkücü Mafya"dan hiç hoşlanmıyorlardı. Kürt İdris (Özbir), "Ülkücü Mafya değneksiz köy bulmuş dolaşıp duruyor" diye tepkisini gösteriyordu.(21)

Aslında "Ülkücü Mafya" 80'li yılların ikinci yansından sonra, Dündar Kılıç, Behçet Cantürk, Abuzer Uğurlu gibi yeraltı dünyasının önde gelen isimlerinin cezaevine girmesiyle, "boşluğu doldurması" için devlet desteğiyle ortaya çıkartılmıştı.

Cezaevine girmeden önce, İstanbul'da "Doğulular"ın lideri olarak tanınan Behçet Cantürk, bir süre sessiz kalmayı düşündü. Zaten eski iş bağlantıları darmadağın olmuştu. Bilinen iş ilişkilerini askıya almaya karar verdi. Üstelik takip ediliyordu. Kendisine bulaşılmadığı sürece kimseyle ilgilenmeyecekti.

Türk siyasi yaşamına yeni politikacılar katılmıştı. Onlarla ilişkileri geliştirmek için kolları sıvadı.

Turizm Bakanlığı'ndan, Demir Oteli için önce 3 milyar lira, arkasından 2 milyar 200 milyon liralık kredi aldı. Oteli, üç yıldızdan beş yıldıza çıkarttı. Bu konuda en büyük desteği yine bir başka "Doğulu" dan aldı: Turizm Bakam İlhan Aküzüm.

Alacaklarına karşılık, İbrahim Tatlıses'in menajeri Hasan Bora'nın Bodrum Belek'teki oteline el koydu. Belek'teki otelin adını da, "Demir Otel- 2" koydu. Tatillerini ailesi ile birlikte Bodrum'daki bu otelinde geçirmeye başladı.

Diyarbakır milletvekilleri Abdulkadir Aksu ve Nurettin Dilek ile yakın ilişkiler kurdu. CHP'li Mahmut Uyanık gibi arkadaşlarının yeniden seçilebilmeleri için elinden gelen maddi ve manevi yardımı yaptı.

Dönemin İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu ile Diyarbakırlılar gecesinde karşılaşır toka yapması, ertesi günü gazetelerde, 'Babalarla sarmaş dolaş bir bakan' haberine neden oldu.(22)

Polis ve basın eski defterleri açmaktan usanmıyordu.

243

Nokta dergisi, 4 Ekim 1992 tarihli sayısında "PKK Babalar-la ortak" haberinde yine Behçet Cantürk'ün "eski dosyasını" yazmıştı. İddia aynıydı. Sadece örgüt ismi değişmişti. KİK/DDKD yerini PKK'ye bırakmıştı!

Anladı, ne yapsa haber olacaktı. Gazetecilerden kaçarak bu-nun önüne geçemeyecekti. Basın dünyasından arkadaş edinmeye çalıştı. İşin püf noktasını anlamıştı. Gazetecilerle iyi geçinmek gerekiyordu. O da öyle yaptı. Arkadaş olduğu gazetecileri gösterişli lokantalarda ağırladı...

Samimi olduğu gazeteciler de onu, ev yemeğine davet ettiler.

Behçet Cantürk'ü evine yemeğe davet eden bir gazeteci o akşamı şöyle anlatıyordu:(23)

"Sohbetin biraz özel olması dileğindedir. Uygun mekân olarak ev yemeğine karar veriyoruz. Cantürk'le ilk akşam yemeğimiz beş kişilik.

"Yemek, kendi hayatımızdan tanık olmadığımız bir serüvenle başlıyor. Önce Cantürk'ün adamları sokağı kolağan ediyorlar. Cantürk daha sonra geliyor, dönemin en pahalı Mercedesi ile. Eve girdikten sonra da köşe başlarında bekleyen adamlarına, balkondan her şeyin yolunda olduğu sinyali veriliyor. Yemeğe oturuyoruz.

"Karşımızda kendi deyimi ile bir kabadayı yok. Çok zeki bir Kürt var. Sohbetin koyulaştığı bölümlerde, bu Kürt kimliği radikal bir milliyetçiliğe doğru kayıyor. Cantürk, bizi hayretlere düşüren çok özel ilişkileri anlatıyor. O günlerde adı hayli öne çıkmış bir işadamından söz ediyor. Önemli ortaklıklarından, bir generalle birlikte aldıkları villadan bahsediyor. Basında yazılmış, çizilmiş ama kendi ağzından ilk kez duyuyoruz. Heyecanlanıyoruz.

"Sohbet gecenin üçünü buluyor. Diğer konuklar ikinci kadehi almayınca, o da derhal aynı tavrı gösteriyor. Babalar dünya-

244

sını konuşuyoruz. Kabadayılıkla gerçek babalık arasındaki farkı anlatıyor. Ona göre basının yazıp çizdiği isimlerin çoğu, "Baba" değil, kabadayı. Polisi bağlamış gibi imaj sunanların hepsi, aslında kendileri polise bağlı ve bu bağlılığın sürmesi için enteresan tavizlerle ayakta duruyorlar.

"Gazetecilerle hiçbir şekilde konuşmuyor. Hiçbir demeci çıkmıyor. Ama hergün birkaç gazeteci onunla röportaj yapmak için randevu istiyor. Nefret ediyor, basında çıkan Mamak Cezaevi fotoğraflarından. Estetiğe müthiş düşkün. Fotoğraflardaki cezaevi ifadelerini beğenmiyor. O artık yeni bir imaj kurmak istiyor."

Bu kez Behçet Cantürk'ün bürosundalar:

"Basında çıkan bazı haberlerle ilgili sorularımız olacaktı. Biliyorum yanıtlamayacak. Ancak 'Doğulu' bir geleneğe uygun bir biçimde çayımızı, kahvemizi ikram ediyor. Bu arada bir valiz

geliyor odasına. Biz heyecanla, valizde ne kadar uyuşturucu olduğunu anlamaya çalışırken, valizi açıyor. İçinden yirminin üstünde süet mont çıkıyor. Hepsisi Pierre Cardin imzalı. Bize soruyor: 'Hangi modeli alayım?' Giyip giyip çıkarıyor. Sade bir model öneriyoruz. Beş rengini birden alıyor. Giydiği her şey, ayakkabıdan kravatına kadar Fransız malı. Sigarası Davidoff, purosusu Davidoff, parfümü Davidoff. Davidoff takıntısı var...

"Magazin dünyasına düşkün olduğu yazılıyor. Tersine, magazin dünyası ona düşkün. Nazan Şoray, Turan Çevik'ten ayrıldıktan sonra, Behçet Cantürk'ten koruma anlamında destek istiyor. Bülent Ersoy can yoldaşı."

Türkiye'deki basınla ilişkileri düzeltti, bir süre adını unutturdu.

Ancak "Behçet Cantürk" adını dünya basını hiç unutmuyordu...

İspanyol gazeteciler Jordi Borgas ve Eduardo Martin'in yazdığı 600 sayfalık, "İspanya'da Mafya'nın On Yılı- Cosa Nos-tra" adlı kitabın 15 bölümü Türk mafyasına ayrılmıştı. Kitapta, Sarı Avni ve ekibine geniş bir yer ayrılmıştı.

245

Sarı Avni'nin ilişkilerini anlatan bir kitap da İsviçre'de ya-zıldı. Jean Ziegler adlı yazar, "İsviçre Daha Beyaz Yıkar" adlı kitabında, Türk mafyasının İsviçre günlerini anlatıyordu.

Fransız "L'Express" dergisi gibi Avrupa'nın birçok yayın or-ganında Sarı Avni- Behçet Cantürk ilişkisi konu ediliyordu (24)

İtalyan Maliye Bakanlığı, hazırladığı üç bin sayfalık raporla, ülkelerine giren uyuşturucunun en önemli kaynağı olarak Avni Musullulu ve Behçet Cantürk'ü gösteriyordu(25)

Behçet Cantürk ise artık Sarı Avni'yi unutmak istiyordu. Sa-rı Avni'nin estetik ameliyat yaptırıp, MİT adına ajanlık yaptığı-nı söylüyordu.

İtalya polis teşkilatı, 31 Aralık 1991 tarihli raporunda, bu kez Cantürk ailesinin PKK adına uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığını açıklıyordu...

YAHYA DEMİREL

Adı Yahya Demirel. Herkes onu, dönemin Başbakanı Süleyman Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel'in oğlu olduğu için "yeğen" olarak tanıyor...

Tarih 12 Nisan 1973. Ferit Melen Hükümeti 78/6270 sayılı bir kararname çıkarıyor: "Her türlü mobilya ihracatı için yüzde 25 oranında vergi iadesi verilecektir."

1974 yılının Şubat ayında, Zonguldak'ın Ereğli limanına Uğur adlı bir gemi yanaşiyor. Gemiye 185 adet yatak odası takımı yükleniyor. Daha sonra Mayıs, Temmuz ve Kasım aylarında da

limana gelen gemiye, yine mobilya takımı yükleniyor.

25 yaşındaki genç ihracaatçı Yahya Demirel'e, 20.5 milyon lira vergi iadesi verildi. Ancak "küçük bir kusur" vardı: Beyannamelerde "ceviz kaplama" olarak belirtilen mobilyalar, suntaydı!

246

Hayali ihracaat davası, 1976 yılının Şubat ayında, Karadeniz Ereğli Sulh Ceza Mahkemesi'nde açıldı. Mahkeme tutuklama karan çıkardı. Yahya Demirel İsviçre'ye kaçtı.

Adı Enis Karaduman. Vatan Konserveleri'nin sahibi Mahmut Karaduman'ın oğlu. İlk dosyası 21 Ağustos 1974 yılında, 24 yaşındayken ruhsatsız silah taşımak ve adam yaralamaktan açıldı. 11 kez gözaltına alındı. Abdullah Cantürk'ün gönderdiği uyuşturucuyu Avrupa'da pazarladı. Behçet Cantürk- Avni Mu-sullulu ekibi gibi, Abdullah Cantürk- Enis Karaduman ikilisi de bir grup oluşturmuşlardı. Bu tür takımların buluştukları yer İsviçre'ydi.

Yahya Demirel, yeraltı dünyasının ünlü isimlerini İsviçre günlerinde tanıdı. Birlikte çok eğlendiler. Ticari işler de yaptılar. Ancak Yahya Demirel, aldığı 720 bin doları geri veremeyince Enis Karaduman tarafından kaçırıldı.

İddiaya göre, Enis Karaduman, "Yeğen Yahya" nın uygunsuz fotoğraflarını çekip Hacı Ali Demirel'e göndermiş ve tehdit etmişti: "Ya paramı gönderirsiniz, ya da fotoğrafları basına veririm."

Araya Behçet Cantürk gibi sayılan isimler girince iş tatlıya bağlanmıştı. Ne öldürme- yaralama olmuş, ne de "tuhaf fotoğraflar" basına yansımıştı.

Bu arada Enis Karaduman, İsviçre Cenevre'de "adam alıkoymak" iddiasıyla gözaltına alındı. Enis Karaduman'ın Türkiye'deki eşi Nevval Karaduman; Şehmuz Tatlıcı, Şeref Has, Yavuz Demir, Mete Has ve Selahattin Tanrıverdi'den, kocasının kefalet ücreti olan 300 bin frankı toplayıp, İsviçre'ye gönderdi. Enis Karaduman serbest bırakıldı.

Yahya Demirel- Behçet Cantürk dostluğu İsviçre'de başlamıştı. Ancak araya dört yıllık cezaevi engeli girince görüşme-mişlerdi. Behçet Cantürk'ün özgürlüğe kavuşması ile iki eski dost yeniden biraraya geldiler.

247

Hasan Bora, Bodrum Demir Oteli- 2 ilişkilerinden dolayı Behçet Cantürk'ün kendisine küstüğünü biliyordu. Gönlünü al-mak için Kıbrıs'ta "kelepir" fiyata bir banka bulduğunu, ortak ol-mak istediğini söyledi. Behçet Cantürk, banka işlerinden anlamı-yordu. Yakın arkadaşı Yahya Demirel'e fikir danıştı. Yahya Demi-rel, Behçet Cantürk ve Hasan Bora ortak olmaya karar verdiler.

Yahya Demirel'in annesi, Şefika Demirel adına KKTC'de, 10 milyar sermayeli, "Cyprus United Trade and Investment Bank. Ltd." bankasını kurdular. Sadece banka kurmakla kalma-dılar. Bir de kumarhane açtılar.

Cyprus United Trade and Investment Bank. Ltd aracılığıyla, Kıbrıs'ta, Kemal ve Cem Uzan da İmar Bank- Rumeli Bankası şubelerini açmışlardı.

Uzanlar, Yahya Demirel ve Behçet Cantürk iyi bir ekip oluş-turmuşlardı! Behçet Cantürk, DEP milletvekili Sedat Yurtdaş'a; Ahmet Sarı aracılığıyla, Türkiye'ye getirilen dünyaca ünlü pop yıldızı Michael Jackson'ın sponsorluğunu, Uzanlarla birlikte üstlendiğini" söylüyordu.

1990'lı yıllarda KKTC'de, "yerden mantar çıkar" gibi arka arkaya bankalar kuruluyordu:

Atilla Uras (Middle East Union Bank), Mustafa Süzer (Atlas Bank), Edip Özaltın (Özbank), Muzaffer Atılgan (Eurobank), Abdullah Okumuş (Everest Bank), Ahmet Özal (Lapis şirketi aracılığıyla TYT Bank), İsmet Alver (The Euro- Textile Bank), Bülent Şemiler (Akdeniz Garanti Bankası).

Peki bu bankalar, küçük KKTC için çok fazla değil miydi? Niçin kuruluyordu? Tüm bu soruların yanıtını, Lice'nin ünlü Baybaşı'nın ailesinden, uyuşturucu piyasasının önemli isimlerinden Hüseyin Baybaşı'nın açıklıyor(26)

"Behçet Cantürk ne iş yapıyor ise Yahya Demirel ile ortaktı. Yahya Demirel, yeraltı dünyası ile ilişkilerini sürdürürebilmek için Behçet Cantürk'ü kullanıyordu. Yani Cantürk'ün saygınlığından, kişiliğinden yararlanıyordu.

248

"Yahya Demirel haftanın belli günlerini Behçet Cantürk'ün Mecidiyeköy'deki yazıhanesinde geçiriyordu. Behçet Cantürk'ün yaptığı tüm gayrimeşru işlerden Demireller'in haberi vardır. Behçet Cantürk Türkiye'nin en büyük kredi kullanma imkânına sahipti.

"Yahya Demirel'in Kıbrıs'taki bankasında hesap açtırırım diye Behçet Cantürk'ü aracı yaptılar. Daha sonra ısrar ettiler, muhatap olmadım. Oradaki hesaplar, uyuşturucu trafiğinden elde edilmiştir. O bankadaki hesaplar, kara paraları aklama hesabıdır.

"İsviçre'de iken, herşeyi kendine doğru çekmeye çalıştığından, Enis Karaduman kendisine zorla, yüksek miktarda senet imzalattı ve parayı aldı. Benzer birçok olaya maruz kalınca, Behçet Cantürk ile yakınlık kurdu. Behçet Cantürk'e politikacılar güvenirdi. Çok politikacı dostu vardı."

5.5 TON MAL

Behçet Cantürk, 1989 yılından itibaren eski ilişkilerini yeniden kurmaya başladı. Ünlü iki emniyet görevlisinin elbise giderlerini karşılıyordu. Üst düzeyde bir emniyet görevlisinin

çocuğuna özel arabasını tahsis ediyordu. Bazı emniyet mensubu çocuklarının okul taksitlerini ödüyordu.

Kendisine yeni bir de sevgili bulmuştu: Bir dönem Yeşil-çam'ın "vamp kadını" Suzan Avcı'nın kızı, Binnaz Avcı...

Artık İstanbullu olmuşlardı:

Başta Behçet Cantürk'ün eşi Hidayet Kaşan ve ablası İkrâm Fidanay olmak üzere birçok Cantürk İstanbul'a taşındı. Hepsisi de en zengin semtlere, en gösterişli evlere taşındılar.

Behçet Cantürk, eşleri Hidayet Kaşan ile Akile Dilek Alev'e karşılıklı iki daire aldı.

249

Behçet Cantürk, ağabeyi Nizamettin Cantürk'ün İstanbul'a mesine hep karşı çıktı. Nizamettin Cantürk, İstanbul'a gel-mek istediğini her söylediğinde, aralarında sert tartışmalar çıktı.

Behçet Cantürk 1990'ın başında "start" verdi.

Yeğenin kocası aracılığıyla 5.5 ton "ham malı" İstanbul'a getirdi...

Hepsini "iç pazara" sattı...

Bağdat Caddesi üzerindeki "Yıldırım Mobil Petrol"ü Diyarbakırlı Kemal Yıldırım'dan kiraladı. Bugünkü değeri 5 milyon dolar olarak ölçülen benzin istasyonu çok komplikeydi: Süper-marketten, otoparka kadar birçok ünite vardı.

Behçet Cantürk'ün ikinci bürosu, benzin istasyonunun ikinci katındaydı. Günlerinin büyük bir bölümünü burada geçiriyordu.

Mehmet Han Kozat'ın ani ölümü Behçet Cantürk'ü çok sarımsı. "Kardeşimden bile daha yakınım" dediği Mehmet Han Kozat'ın vefatına günlerce üzülmüştü. Oğlu gibi sevdiği Kozat'ın oğluna, benzin istasyonundaki otoparkın sorumluluğunu verdi.

Doğrusu Behçet Cantürk herkese iyilik yapan biri değildi. "Piyasaya yeni düşen biri" Behçet Cantürk'ün adını bilip, İran'dan getirdiği "ham malı" ona veriyordu. Söylenenlere göre, "piyasanın çömezlerine" kazık atıyordu!

Yıllar önce inşaat yaparken kardeşleri tarafından "bencillikle" suçlandığı gibi yine aynı ithamlarla karşılaşıyordu. Neden bu tür ithamlara maruz kaldığını Behçet Cantürk'e, yakın dostu bir fıkra ile açıklamaya çalıştı: "Birgün Diyarbakır'da Zeynel Ağa ile Kalaycı Mehmet, kahvede çay içip sohbet ediyorlarmış. Konuşurlarken, Zeynel Ağa, Kalaycı Mehmet'e çaktırmadan, cebinden bir Gaziantep fıstığı çıkarıp, kabuklarını ayıkladıktan sonra, fıstığı ağzına, kabuklarını da yine büyük bir gizlilik içinde öteki cebine koyuyormuş. Bu böyle on dakika sürmüş; Zeynel

Ağa bir cebinden fıstığı çıkarıyor, ayıklıyor, fıstığın içini

250

ağzına, kabuklarını da öteki cebine 'çaktırmadan' atıyormuş. Kalaycı Mehmet dayanamamış; 'Zeynel Ağam, şu cebine doldurduğun fıstıktan üç tane de bana ver; sen de rahat et, ben de' demiş!"

Fıkra bitince, mesajı anlayan Behçet Cantürk, kahkahayı basıyordu.

Yine iyi para kazanmaya başlamıştı.

Paralar, eskisi gibi yakınlarının adına hesap açtırılarak, bankalara yatırılmıyordu. Artık ABD'den, Avrupa'dan banka satın alınıyor veya Kıbrıs gibi küçük ülkelerde "kıyı bankacılığı" kuruluyordu. Olmazsa döviz büroları açılıyor ya da borsada oynu-yorlardı!»?)

Behçet Cantürk, piyasanın yeni koşullarına tam ayak uyduramamıştı. O yine, kendi bildiği "tefecilik" işine devam ediyordu...

Ancak borç verilen paranın geri dönmeme riski fazlaydı. Zaten bunu bilen bazı çevreler "Ülkücü Çek Senet Mafyası" aracılığıyla paralarını geri alabiliyorlardı. Behçet Cantürk'ün "yeni yetme" bu çetelerle çalışması düşünülemezdi. Birbirlerine düşmandılar. Üstelik ufak bir kıvılcım aralarında büyük bir çatışmaya neden olabilirdi. Yeraltı dünyasında güçlü gözükme en önemli silahtı.

Behçet Cantürk eski "havasını" bulmuştu. Maksim Gazino-su'nda "Ülkücü Baba" Alaattin Çakıcı'yı azarlıyordu. Yeğeni Abdullah Cantürk'ün ayağına silah sıktırın, Diyarbakır Kervansaray'ın sahibi Mehmet İpek'ten intikamını bir akrabasını vurdurarak alıyordu.

Behçet Cantürk tıpkı 70'li yıllarda olduğu gibi, 90'lı yıllarda da, "arkamda örgüt var" mesajını İstanbul'a yaymaya başladı. Yine mensubu bulunduğu dünyanın "bir numarası" olmayı hedefliyordu...

251

Çok ince politikalar yürütecek bir zekâya sahipti...

Behçet Cantürk, yayın hayatına başladığı günden itibaren "PKK'nin yayın organı" ithamlarıyla karşılaşan Özgür Gündem gazetesini çıkaran Ülkem Basın ve Yayıncılık Sanayi Ticaret Ltd. şirketinin beş ortağından biri oldu. SEKA'dan kâğıt alına-bilmesi için yazlığını ipotek ettirdi.

30 Mayıs 1992 tarihinde, Özgür Gündem'in Pera Palas'taki kuruluş kokteylinde, ev sahibi olarak gelen misafirleri ağırla-

dı...(28)

TÜRK MAFYASI ÖNE ÇIKARILYOR

1992 sonu ve 1993 başında yapılan operasyonlar yeraltı dün-ısını çok şaşırttı:

Önce, 15 Aralık 1992 tarihinde; Derya Ayanoğlu'na ait Onur Turizm Denizcilik şirketine bağlı Kısmetim I gemisi, Güney Kıbrıs'ın 55 mil açıklarında battı. Mürettebat kurtarıldı. Ancak 3.1 ton bazmorfin Akdeniz'in dibini boyladı.

Sonra, 30 Aralık 1992 tarihinde; 34 T 0264 ve 34 FN 042 plakalı TIR'lar, Kazakistan'a, Gaziantep'den makarna götürüp dönüşte Afganistan'dan aldıkları, 1 ton 387 kilo bazmorfinle Sarp Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye giriş yaparken yakalandı. Yusuf Demirelli ve Mehmet Şahin adlı şoförler şu güzergâhı kullanmışlardı: Giderken; Gürcistan- Azerbaycan- Türkmenis-tan- Özbekistan- Kazakistan- Afganistan.

Dönüşte; Afganistan- Türkmenistan- Azerbaycan- Gürcis-tan. Bu arada, Azerbaycan-Türkmenistan yolu Hazar Denizi üzerinden feribotla geçilmişti.

Bu iki TIR'da sadece 1.3 ton uyuşturucu ele geçirilmiyordu. Yeni uyuşturucu güzergâhı da ortaya çıkarılıyordu: Türki Cum-huriyetler!

252

11 Ocak 1993 tarihinde ise, Şevket Çubuk'a ait Panama bandıralı, Lucky S adlı gemi, demir aldığı Pakistan'ın Karaçi limanından itibaren uydu kanalı ile takip edilip, Akdeniz'de yakalanıyor ve Marmaris'te Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na ait Ak-saz limanına çekiliyordu. Burada yapılan aramada, geminin zu-lalarına saklanmış 15 ton bazmorfin bulunuyordu...

Katırlarla, sonra küçük motorlu araçlarla, daha sonra ise kamyonlarla taşınan uyuşturucu artık TIR'larla, gemilerle sev-kediliyordu...

İki gemi de bazmorfinleri, Pakistan'ın Karaçi Limanı'ndan almıştı. Hint Okyanusu, Süveyş kanalı güzergâhını takip ederek Akdeniz'e girmişti. Biri Akdeniz'de battı, diğeri Akdeniz'de yakalandı. Peki gemiler nereye gidiyordu? Neden mal boşaltılırken operasyon yapılmamıştı? Bu sorular yanıt bulamadı.

Ancak bir konu daha aydınlığa kavuşmuştu: Türkiye mafyası, İranlı aracılıları ortadan çıkararak, Altın Hilal'in diğeri iki ülkesi, Afganistan ve Pakistan'la da "alışverişe" başlamıştı.

TIR'lardaki ve gemilerdeki mallar kime aitti?

Dönemin Başbakanı Süleyman Demire şu açıklamayı yapıyordu: "Yakalanan uyuşturucuların, Türkiye'deki terörle de irtibatı vardır. Gemi sadece Türkiye'ye geliyor değil, Türkiye'deki terörün

finansmanı ile irtibatı vardır. Bunlar önümüzdeki günlerde açıklığa kavuşacaktır."

2000'e Doğru dergisi ise 17 Ocak 1993 tarihinde, "Demirel, MİT Raporu'nun intikamını aldı" başlığı ile verdiği haberde; operasyonun Başbakan Süleyman Demirel, Devlet Bakanı Cavit Çağlar, İstanbul Valisi Hayri Kozakçıoğlu ve İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir'in bilgisi dahilinde yapıldığını iddia ediyordu:

"Kısmetim 1 gemisinin sahibi Derya Ayanoglu'nun, bir süre önce öldürülen babası Osman Ayanoglu'nun, 'Mehmet Eymür ve Hiram Abas'ın adamı' olduğu belirtiliyor. 'Sık sık biraraya gelirlerdi' diyen eski bir MİT görevlisi, 'Osman Ayanoglu'nu

253

öldüren ülkücü baba Kürşat Yılmaz'a, öldürdüğü adam Mehmet Eymür'ün adamı, sen boş adam değilsin diye, Gayrette-pe'de dansöz elbisesi giydirip oynattılar. Kürşat Yılmaz, arma-tör Kayhan Güvelioğlu'nu da aynı gerekçe ile öldürdü' diyor."

Behçet Cantürk, adının yazılmaması koşuluyla, konuyla ilgili olarak 2000'e Doğru'ya şu açıklamayı yapıyordu:

"Operasyonun başından sonuna kadar MİT için içindeydi. Geminin (Kısmetim 1) telsizcisi MİT'çi. Osman Ayanoglu da MİT'çi. Öldüğünde üzerinde bulunan tabanca MİT tarafından verilmişti. Ruhsatını MİT Müsteşarı aracılığıyla almıştı. Yine öldürülen Şehmuz Daş da MİT'in adamıydı. Yeşil pasaportu vardı. Gerek Daş, gerekse Ayanoglu ailesi taşıyıcıdır. Malın sahibi bunlar değildir. Eğer mal bir tonu aşarsa kesinlikle çok ortaklıdır. Bu kadar büyük finansa, kimse tek başına girmez. Ancak istihbarat birimleriyle ilişkili ise girer. Kısmetim 1 gemisi mürettebat tarafından değil, topla batırıldı. Bize gelen bilgilere göre, geminin içindeki mal alındıktan sonra muhripler tarafından batırıldığı şeklinde."

Behçet Cantürk açıklamalarını şöyle sürdürüyor: "Dikkat edin, basında suçlu gösterilenler hep Kürtler. Kürt işadamları hedef almıyor. Yakında metropollerde de büyük operasyonlar olacak. Biz hem kaba güç, hem de sermaye olarak onlarla boy ölçüşecek durumdayız. Bizi normal yoldan değil, karanlık dünyanın adamı olarak suçlayarak zayıflatmaya çalışıyorlar. Bu zayıflatma operasyonunu Cavit Çağlar yürütüyor. Operasyon aslında Turgut Özal'ı hedef alıyor. Eskiden malın içeride yakalanmasının cezası 12 yıl, dışarıya çıkarmanın cezası ise idamdı. Özal malı dışarıya çıkarmayı teşvik etti. İçeride yakalatmaya 24 yıl, dışarı çıkarmaya 12 yıl hapis cezası hükmünü getirdi."

Behçet Cantürk, "Kilis Mafyası"nın tekrar önünün açılmak istendiğine dikkat çekiyordu. Gaziantep'te Yafes Öztürk, sahibi bulunduğu İstanbul Mavi Marmara Et Lokantası'nda İçişleri Bakanı İsmet Sezgin ile bazı "Babaları" yanyana getirmişti.

254

Sezgin, burada çoğunluğunu Gaziantep'li'lerin oluşturduğu "Babalara" hitaben yaptığı konuşmada, "PKK'ye değil devlete yardım edin" demişti.

Toplantı basma yansıyınca, aslen Rizeli, ANAP İstanbul milletvekili Halit Dumankaya, Başbakan Süleyman Demirel'in yanıtlanması için meclise yazılı soru önergesi veriyordu: "İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'in İstanbul'da Mavi Marmara Et Lokanta-sı'nda bulunan özel köşkte, adli sicili bozuk bazı şahıslarla yemek yediği iddia edilmektedir. Sayın Sezgin bu lokantada kimlerle buluşmuş ve yemek yemiştir? Bu gibi kişilerle yemek yiyen bir DYP mensubunun, İçişleri Bakanı olmasını doğru buluyor musunuz? Sayın Sezgin'in İçişleri Bakanı olmasını size kim tavsiye etti?"

Başbakan Demirel bu soruları yanıtlamadı. Çünkü TBMM Kanunlar Müdürlüğü, Başbakan'a bu tür soruların sorulamayacağına karar vermişti.

Emniyet Müdürlerinin, Valilerin ve İçişleri Bakanlarının "hangi etnik" yapıdan", hangi yöreden olduğu önemliydi. Behçet Cantürk, Kürt Abdulkadir Aksu ile rahatlıkla tokalaşabili-yordu. Ancak İsmet Sezgin'le samimi olamıyordu. "Babalara" kendilerine yakın devlet görevlilerinin, önemli makamlara gelmeleri için kıyasıya mücadele veriyorlardı...

MGK KARARI

"Kürt Mafyası" Turgut Özal döneminde çok büyümüşü. Kürt işadamları çok zengin olmuşlardı. Türkiye'nin en zengin

100 işadamlarının yarısı Kürttü.(29) Devletin önemli köşebaşla-rında Kürtler bulunuyordu. Mecliste 100'ü aşkın Kürt milletvekili vardı. PKK de giderek büyüyordu. İstanbul'da her ay milyarlarca lira bağış topluyordu.

255

1993 yılında Milli Güvenlik Kurulu'nda, "PKK'ye karşı top-yekun ve kesintisiz savaş" kararı alındı. Karara göre, güvenlik güçlerinin silahlı mücadelesi kesintisiz olarak sürecek ve aynı zamanda "PKK'nin maddi gelir kapısının" kapatılması için 'Devletin tüm imkânları seferber edilecek"ti.

MGK Genel Sekreterliği'ne sunulan, 5 Temmuz 1993 tarihli bir rapor, devletin bu kararı neden aldığını açıklıyor: "PKK'nin Türkiye'de silahlı eylemlerini yoğunlaştırmasıyla birlikte militan kadrolarının silah ve diğer lojistik ihtiyaçlarını temin için uluslararası uyuşturucu şebekeleri ile temas geçerek Ortadoğu- Türkiye- Avrupa hattında bir uyuşturucu ticaretine yöneldiği gözlenmektedir.

"PKK bir yandan Lübnan- Bekaa'da kamp yerleri üzerindeki tarlalarda haşhaş ekimi yaparak elde ettiği (Baalbek ve Her-men) uyuşturucu maddeleri Tripoli, Beyrut, Sayda gibi limanlardan deniz yoluyla Avrupa ülkelerine sevk ederken, diğer yandan Afganistan sınırındaki bölgede

yerleşik olan Beludicilerden elde ettiği uyuşturucuları Türkiye üzerinden Avrupa'ya göndermektedir. (...)

"PKK'nin uyuşturucu ticaretinden yılda yaklaşık 2.5 trilyon TL. gelir sağladığı, elde ettiği bu paralarla örgütün silah ihtiyacını karşılamaya çalıştığı anlaşılmaktadır.

"Suriye devleti ile sürdürülen güvenlik işbirliği çerçevesinde, Lübnan- Bekaa'daki PKK'nin kampları üzerinde, baskı uygulanması nedeniyle örgüte mali açıdan önemli kayıplar verdirilmiştir. (...)

"1990 yılında İstanbul'da 231 kilo bazmorfin ile yakalanan İran uyruklu V.Ç- N.D. ve Ş.T. adlı şahıslar ifadelerinde, bazmorfin satışından elde edilecek paranın büyük bir bölümünün PKK'ya verileceğini belirtmişlerdir.

"Van ilinde bir aşiret reisinin, İran'da PKK tarafından imal edilen eroini, İstanbul bağlantılı olarak Avrupa'ya sevkettiği bilinmektedir.

256

"Son yıllarda Avrupa ülkelerinde uluslararası uyuşturucu kaçakçısı olarak bilinen, Avrupa polisine de aranan ve 1988'de İstanbul'da yakalanan N.A adlı şahsın PKK ile irtibatlı olduğu, örgüte önemli miktarda yardım yaptığı bilinmektedir. (...)

"PKK'ya uyuşturucu ticareti faaliyetlerinde en önemli desteği sağlayanlar arasında Ermeni asıllı Varujan Kumdagezer ile yine Ermeni asıllı Behçet Cantürk'ün yer aldığı dikkatleri çekmektedir. Bilindiği gibi 1980'li yıllarda Doğu Anadolu'da bir eroin imalathanesine yapılan baskında, Ortadoğu'nun en büyük imalathanelerinden biri ortaya çıkarılmıştır. Bu imalathanelerin sahibi olarak Behçet Cantürk bilinmektedir.

"1989 yılında Almanya'da bir TIR aracında ele geçirilen 70 kilo eroin olayının sanığı Avusturya uyruklu Helmut F.S. bu eroin gelirin Hollanda'daki Kürt örgütüne verileceğini söylemiştir.

"1990 yılında Antalya ili Gazipaşa civarında Lübnan bandıralı bir gemide 5 tonun üzerinde esrar maddesi ele geçirilmiştir. Bu uyuşturucunun Lübnan Minya Limanı'ndan yüklendiği ve PKK ile bağlantılı olduğu ortaya çıkarılmıştır.

"1991 yılında Hollanda Arnhem şehrinde ele geçen 48 kilo eroin davası sanıklarından Tunceli doğumlu K.G'nin PKK örgütü üyesi olduğu, kardeşi C.G'nin ise bir jandarma üsteğmen ve iki erimizin şehit edilmesi olayından dolayı tutuklandığı tespit edilmiştir. (...)

"1992 yılında İtalyan Polis Teşkilatı tarafından hazırlanan bir raporda, PKK örgütünün Türkiye üzerinden Avrupa'ya uyuşturucu madde kaçırdığı ve Behçet Cantürk'ün de PKK adına uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı belirtilmektedir. (...)

"Avrupa'da ortaya çıkarılan ve ülkemiz yoluyla gerçekleşen büyük uyuşturucu madde

olaylarının organizatörlerinin bu aile gruplarına ait olduğu ve PKK terör örgütü ile işbirliği içerisinde faaliyet gösterdikleri anlaşılmıştır. Baybaşı, Polat, Aksoy, Koylan, Yıldırım, Kocakaya ve Cantürk aileleri bunlardan birkaçıdır."

257

İSİM LİSTELERİ

Milli Güvenlik Kurulu toplantısından bir süre sonra devlet kadroları arasında "PKK'li memur operasyonu" başlatılıyordu. Hazırlanan 940 memuru kapsayan liste, "çiçeği burnunda" Başbakan Tansu Çiller'e veriliyordu.

Bu arada bir liste daha hazırlanmıştı: "PKK'ye yardım eden Kürt işadamları."

Listede 67 Kürt işadamının olduğu iddia ediliyordu.

Başbakan Çiller, 4 Kasım 1993 tarihinde, İstanbul'daki Ho-liday Inn Oteli'nde şu açıklamayı yapıyordu: "Türkiye, milis hareketi niteliğine dönüşmüş ve yaygınlaşmış bir terör hareketiyle karşı karşıyadır. PKK'nın haraç aldığı işadamları ve sanatçıların isimlerini biliyoruz, hesap soracağız."

1993 yılında ilginç gelişmeler oluyordu:

İstifa ettikten sonra Antalya'ya gidip buz fabrikası sahibi olan Mehmet Eymür, Başbakan Tansu Çiller'in eşi Özer Çil-ler'le kurduğu samimi ilişki sonrasında, tekrar MİT'e dönüyordu. Çillerler, Turgut Özal'ın kadrolarına sahip çıkıyorlardı. Mehmet Eymür'ün yakın adamı emekli Yarbay Korkut Eken de, danışmanlık kadrosu ile Emniyet Genel Müdürlüğü'nde çalışmaya başlıyordu.

Mehmet Eymür, MİT bünyesinde operasyon yapma yetkisine de sahip, özel timlerin bağlı bulunduğu "Kontr- terör" biriminin başına getirildi...

Yarbay Korkut Eken ise Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı özel timlerin eğitimi ile ilgilenecekti...

Raporda itham ettikleri isimler; Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı, Hüsamettin Cindoruk TBMM Başkan, Nevzat Ayaz Milli Eğitim Bakanı, Mehmet Ağar Emniyet Genel Müdürü, Ünal Erkan Olağanüstü Hal Bölge Valisi olmuştu. "Tahtereval-

258

linin bir ucunda oturan" Hiram Abas, bir suikast sonucu 26 Eylül 1990 tarihinde öldürülecekti. "Tahterevallinin diğer ucunda oturan" Nuri Gündeş'i ise, Başbakanlığı döneminde Süleyman Demirel, özel güvenlik danışmanı olarak yanına almıştı.

Mehmet Eymür'ün MİT'e tekrar dönmesi üzerine bazı DYP'liler Hüsamettin Cindoruk'a giderek, "Ağırlığınızı koyun. Eymür köşesine çekilsin" diye tepki gösterdiler. Cindoruk gelenlere, "Devletin bekası için bir tuğlaya ihtiyaç varsa; o tuğlanın konmasına ben de yardımcı olurum, tuğlayı kırmam" yanıtını vererek, Mehmet Eymür'e destek çıkıyordu...

SAKAL BIRAKIP SAKLANIYOR

21 Ekim 1993 tarihinde Lice'de yaşananlar bir mesaj mıydı?

Güvenlik güçleri Lice'de üç gün süren bir operasyon gerçekleştirmişlerdi. İlçeye giriş çıkışlar yasaklanmıştı. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal bile ilçeye sokulmamıştı.

Behçet Cantürk 25 Ekim 1993'te Özgür Gündem gazetesine şu demeci veriyordu: "Evimiz özel olarak hedef alınıp ateş edilmiş. Akrabam 5 kişi, eve sığınan 2 kişi açılan ateş sonucu ölmüşlerdir."

Lice, operasyon sonucu harabeye dönmüştü. Behçet Cantürk, gazetecilerin ilçeye gidip olup biteni görmesi için araç tahsis ediyordu. Bu arada evleri yakılıp yıkılanlara el altından maddi yardımda bulunuyordu...

Liceli Mehmet İçkale, Behçet Cantürk'ün en yakın arkadaşıydı. Ankara'da İçkale Otel'i'nin sahibi olan Mehmet İçkale 29 Temmuz 1992 tarihinde geçirdiği trafik kazasında vefat edince, arkadaşının işleriyle bir süre Behçet Cantürk ilgilendi. Ancak arkadaşının eşi Nadire İçkale, kısa zamanda toparlanarak işlerin başına geçti.

259

1993 yılının bir sonbahar günü Nadire İçkale, Behçet Cantürk'ü uyarıyordu: "Behçet, dikkatli ol. Başbakanın elinde bir liste varmış, en başında sen bulunuyormuşsun!" Behçet Cantürk aynı uyarıyı Yahya Demirel'den de alıyor-du "Dikkat et, içeriden senin kelleni istiyorlar!" Behçet Cantürk eşini ve çocuklarını yanına alarak Çırağan Otel'i'ne yerleşti. Bir süredir sakal bırakıp Ege'de dolaşıyordu. Behçet Cantürk'ün ortalıkta görünmekten çekindiği 1993'ün son günlerinde, televizyon ekranlarına çıkan bir kişi korkusuzca açıklamalarda bulunuyordu.

Bu kişi, PKK'nın Diyarbakır Cezaevi sorumlusu Abdülhakim Güven'di. İtirafçı olmayı seçen eski PKK militanı Abdülhakim Güven'in açıklamaları, TRT 1, TRT 2 ve HBB televizyo-nunda birkaç gün arka arkaya yayınlanıyordu...

İtirafçı Güven, direkt Behçet Cantürk'ü hedef alan şu açıklama-yı yapıyordu: "Behçet Cantürk PKK'ye kendi servetinden pay vermiyor ama örgütün mutemetliğini üstleniyor. PKK adına para işletiyor, diğer Kürt işadamlarından para alınmasını orga-nize ediyor."

Bir itirafçı da İstanbul'dan çıkıyordu: Tıpkı Ertoşlu Feto ve Selo gibi; onlara da kısaca Lazo ve Simko diyorlardı. Onlar da İranlı'ydı. Aynı zamanda Kürt'tüler. Ancak bunların kimlikleri

biliniyordu: Lazo'nun gerçek adı; Lazem Nazım İsmaili, Simko'nun ise Asker Simko'ydu.

Lazo ve Simko, İran'dan getirdikleri bazmorfinleri İstanbul'da satıyorlardı. Son parti olarak 9 ton getirip satmışlardı. İstanbul piyasasında oldukça popüler olmaya başlamışlardı.

Yeraltı dünyası acımasızdı. Oyunun en birinci kuralı, "sırtım güçlü bir yere dayayacaksın." Güçlü olmayanların malına el konuluyordu. Lazo ve Simko'nun, sırtını devlete dayadığı iddia ediliyordu.

260

PKK Marmara Sorumlusu Osman Tim, Mahsun Korkmaz Akademisi'ne yardım için, Lazo ve Simko'dan bağış almaya gittiğinde, İranlıların ihbarı sonucu yakalandı.

Gözaltına alınan Osman Tim, PKK'nın İstanbul kadrolarını ele veriyor, kimlerden bağış topladıklarını tek tek itiraf ediyordu...

Osman Tim'in ifadesinde Behçet Cantürk'ün adı var mıydı?

Vardı.(30)

Aydınlık Gazetesi, 30 Aralık 1993 tarihinde manşetten bir haberi duyuruyordu: "Ülkücülerden Kürt patronlara saldırı hazırlığı."

BİR SAATLİK GÖZALTI

Sıkılmıştı. "Güvenilir kaynaklardan" teminat almıştı. Sakalını kesti. İstanbul'a döndü. Tekrar ortalıkta gözükmeye başladı.

3 Ocak 1994 günü "pırlanta gibi gençler" dediği, Yüksekova'lı Savaş Buldan ve hemşehrili Liceli Adnan Yıldırım'ı, Mecidi-yeköy' deki camları kurşun geçirmez yazıhanesine davet etti.

Onlara, Nadire İçkale ile Yahya Demirel'in kendisine söylediklerini aktardı. Behçet Cantürk de onları uyardı. Ancak gençlerin olup bitenden haberleri vardı. Son gelişmeleri tahlil etmeye çalıştılar. Behçet Cantürk, "Beni İstanbul ve Ankara emniyetinden kimsenin öldürmeyeceğine eminim" diyordu.

Sohbet sırasında, büroya polislerin geleceği haberini aldılar. Behçet Cantürk, misafirlerini polisler gelmeden yanaklarından öpüp uğurladı. Polisler, "ihbar var" deyip büroya öylesine bir göz attı. Ancak, Behçet Cantürk ve adamlarını Kadıköy Emniyet Amirliği'ne götürdü. Behçet Cantürk'ün iki adamında ruhsatsız silah çıkmıştı. Onların ifadesi alındı. Behçet Cantürk'e tek soru sorulmuyordu. İki saat kadar bekletilen Behçet Cantürk serbest bırakıldı. Ne olduğunu soranlara, "Birşey anlamadım,

261

soru bile sormadılar. Sadece 150 milyonumu aldılar" diyordu. Adamlarını kurtarmak için 150 milyon rüşvet vermişti... Aradan 10 gün geçti...

14 Ocak 1994.

Saat 18.20. Bağdat Caddesi'nde bulunan benzin İstasyo-nu'ndaki yazıhanesinden evi aradı. Cuma günü trafiğin çok karışık olduğunu, bu nedenle eve erken geleceğini söyledi. Eşi Hidayet'in, en sevdiği yemek kaburga dolması hazırladığını öğrenince, bir an önce eve gitmek için şoförü Recep Kuzucu'ya arabayı hazır etmesini söyledi.

Şoför Recep Kuzucu, Ford Taunus 20 GTS model, çelik zırlı, kurşun geçirmez, siyah renkli arabayı çalıştırdı. Behçet Cantürk binince hareket edip, Bağdat Caddesi'ne çıktılar...

Yazıhane ile ev arası, otomobille 10 dakika...

Aradan saatler geçti...

Behçet Cantürk'ün içinde bulunduğu, Recep Kuzucu'nun kullandığı 34 HLP 08 plakalı otomobilden haber alınamıyordu. Ne otomobilin mobil telefonu, ne de Behçet Cantürk'ün kısa mesafeli el telefonu cevap veriyordu.

Cantürkler telaşlandı. Sabaha kadar uyuyamadılar. Gidebileceği her yeri aradılar, haber gönderdiler. Tanıdık emniyet görevlilerini devreye soktular. Kimse Behçet Cantürk'ün nerede olduğunu bilmiyordu...

Dışişleri Bakanı, hemşehrileri Hikmet Çetin'e ulaşmaya çalıştılar.

Sabaha kadar uyumayıp, Behçet Cantürk'ü aradılar...

15 Ocak 1994.

Saat 11.30. Sakarya'nın Sapanca ilçesi Kırkpınar kasabası yakınlarında, Ulusoy şirketine ihale edilmiş, ancak henüz inşaat onarım çalışmalarına başlanmamış, dinlenme tesislerinin yakınında iki erkek cesedi bulundu...

262

Olay yerine gelen polisler, özellikle cesetlerden birinin sıradan bir kişi olmadığını hemen anlamışlardı. Şakağına sıkılan tek kurşunla öldürülen, 40- 45 yaşlarındaki maktulün üzerinde, çok pahalı bir takım elbise vardı. Kolundaki bir milyar liralık Pierre Cardine marka altın saat ve cebindeki purolardan, zengin biri olduğu anlaşılıyordu. Ceset üzerinde yaptıkları aramada cüzdan, kimlik ve para bulamamışlardı, hepsi alınmıştı...

Ceketinin iç cebinde buldukları kartvizitler, cesetin kimliği konusunda bilgi veriyordu.

Kartvizitlerin üzerinde bir tek isim yazılıydı: Behçet Cantürk...

İkinci cesedin çevresinde; 9'u MKE, 4'ü Luger yapımı, 13 adet 9 milimetrelik boş kovan ve 2 adet 9 milimetrelik mermi çekirdeği vardı. Kovanların ikisi park yolunun ortasında, ikisi yolun kenarında, diğerleri ise cesedin bulunduğu su tahliye kanalının içindeydi. Anlaşılan şoför Recep Kuzucu kaçmaya çalışmış, ancak kurşunlara yakalanmıştı. Kafasından 2, göğsünden 5 kurşun almıştı...

Behçet Cantürk ve Recep Kuzucu'nun cesetlerine ilk müdahaleyi Sapanca Sağlık Ocağı'ndan pratisyen bir doktor yaptı. Saat 15.00 sıralarında yaptığı otopside, vücudun katılığına göre, cinayetin 10-12 saat önce işlenmiş olabileceğini belirtti.

Cesetlere başkaca ayrıntılı bir otopsi yapılmadı...

Behçet Cantürk ve Recep Kuzucu, Sakarya Devlet Hastanesi morguna kaldırıldı. İstanbul'daki Cantürkler'e haber verildi...

50 araçlık konvoyla, Sakarya'ya geldiler. Emniyet güçleri Sakarya'da, İstanbul'da ve Diyarbakır'da geniş güvenlik önlemleri almıştı.

Nizamettin Cantürk'ün kızı Hatun ile evli, Azet Cantürk'ün oğlu Ağa Cantürk, amcasını teşhis etti.

Sakarya Devlet Hastanesi morgundan alınıp ambulansa konan cesetler, saat 02.00'de Karacaahmet Mezarlığı'nın gasilha-nesine getirildi.

263

Diyarbakır'da oturan Nizamettin Cantürk, haberi alır almaz uçakla İstanbul'a geldi. Cantürkler cenazenin nerede defne-

dileceği konusunda anlaştılar. Diyarbakır'a götürülmeyecekti.

Kadıköy'deki Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde kılı-

nacak ikinci namazından sonra, Karacaahmet Mezarlığı'nda

toprağa verilecekti...

16 Ocak 1994.

Tabut, Kürtlerin geleneksel renkleri; sarı- kırmızı ve yeşil renklerden oluşan simli altın bir örtüye

sarılmıştı. Üzerinde, sa-rı kırmızı ve yeşil çiçekler vardı. Recep Kuzucu'nun tabutu ise yeşil bir kumaşla örtülmüştü.

Karacaahmet Mezarlığı morgundan alınan naaş cenaze arabasına konularak İlahiyat Fakültesi camisine getirildi. Cami av-lusu oldukça kalabalıktı. Aralarında ünlü isimler göze çarpıyor-du: İbrahim Tatlıses, Ahmet Kaya, Ferhat Tunç, Rahmi Saltuk, Sadık Gürbüz, Tarık Ziya Ekinci, Mehmet Ali Eren, Yaşar Ka-ya, Orhan Doğan, Vekin Aktan, Medet Serhat, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım, Kemal Parlak, Nurettin Güven, İdris Özbir, Necdet Ulucan...

İkinci namazından sonra kılınacağı açıklanan cenaze nama-

zı erkene alınarak öğle namazının hemen ardından kılındı. Na-mazdan sonra, eller üzerine alınan tabutlar cenaze arabasına kondu. Behçet Cantürk'ün kızları cenaze arabasına çıkarak, babalarının tabutuna sarılıp, "Bizi bırakma" diye ağlıyorlardı.

Bu arada camide bulunan kalabalık, "Şehitler Ölmez", "Behçetler Ölmez" diye slogan atmaya başladı. Cenaze arabası hareket etti. 3 bin kişilik kalabalık, polisin uyarısına rağmen, cenaze arabasının arkasından mezarlığa doğru sessizce yürüme-

ye başladı. Yol trafiğe kapanmıştı. Kortejde bulunanlarla polis-ler arasında yer yer tartışmalar yaşandı. Karacaahmet Mezarlı-ğı'na geldiğinde gerginlik yerini sessizliğe bırakmıştı...

Behçet Cantürk alkışlarla defnedildi...

KİM OLDURDU?

8 kişiydiler...

Bağdat Caddesi'ne iki araba ile gelmişlerdi. Behçet Can-türk'ün içinde olduğu 34 HLP 08 plakalı arabanın geldiğini görünce, biri hariç, hepsi otomobillerden indiler. Üzerlerinde "Polis" yazan yelekleri, ellerinde otomatik kısa namlulu makinalı silahları ve telsizleri vardı. "Arama yapıyoruz" bahanesiyle, birkaç araçla birlikte, onları da durdurdular. Behçet Cantürk'ten otomobilden inmesini rica ettiler.

Ve Behçet Cantürk, yaşamının en büyük hatasını yaptı: Kurşun geçirmez, dışarıdan kesinlikle açılmaz otomobilinden indi...

Üzerini aradılar, silah buldular.

Behçet Cantürk, silahın ruhsatlı olduğunu, hemen gösterebileceğini söyledi. Dinlemediler, emniyete davet ettiler. Bu arada, aniden koluna girerek kendi otomobillerine götürdüler. Aynı anda diğer üç kişi Behçet Cantürk'ün aracına bindiler.

Önde Behçet Cantürk'le birlikte beş kişi, arkada Recep Ku-zucu"yla birlikte dört kişi, iki araç yola çıktılar.

Arabadan hiç inmeyen 8'inci kişi, Behçet Cantürk'ün "gözaltına alındığını" görünce, olay yerini terketti.

Kaçırılanlar tedirgin, kaçırılanlar ise sinirliydi. Behçet Cantürk neler olacağını, ellerini arkadan kelepçeleyip, kafasını sertçe öne doğru eğdiklerinde anladı...

Otomobiller, TEM otoyolunu takip ederek Ankara istikametine doğru gidiyordu. İki saat sonra, daha önce planladıkları yere, Sapanca/ Kırkpınar kasabasına yakın, henüz hizmete açılmamış dinlenme tesislerine geldiler.

Behçet Cantürk'ü sorgulayıp, "ifadesini" aldılar...

Sonra, Behçet Cantürk'ün şakağına tek kurşun sıktılar...

265

Patronunun öldürüldüğünü gören şoför Recep Kuzucu, can havliyle ellerinden kurtulup kaçmaya çalıştı. Arka arkaya silah-lar patladı. Recep Kuzucu ancak 20 metre uzağa gidebildi!..

Behçet Cantürk ve Recep Kuzucu'nun kimliklerini ve para-larını aldılar. Geldikleri gibi, Behçet Cantürk'ün otomobilini de alarak tekrar otobana çıktılar. Gebze- Bayramoğlu turnikelerinden Ankara yönüne doğru ilk girişteki TIR parkında, kendileri-ni otomobil içinde bekleyen arkadaşları ile buluştular. Behçet Cantürk'ün arabasını TIR parkına bırakıp, karanlığa karıştılar...

8 KİŞİLİK EKİP

28 Mart 1994.

İstanbul/Aksaray'da oto galerisi sahibi Liceli, 42 yaşındaki Fevzi Aslan ve 32 yaşındaki yeğeni Salih Aslan, yazıhanede konuklarıyla sohbet ediyorlardı. Birden içeriye, "Polis" yazan yelekleri, otomatik silahları ve telsizleriyle 8 kişi girdi.

"Arama var" deyip herkesin ayağa kalkmasını istiyorlar. Kimlik kontrolü ve arama bittikten sonra Fevzi Aslan ve Salih Aslan'a, "bizimle emniyete geleceksiniz" diyorlar. Uyuşturucu kaçakçısı olduğu iddialarıyla birkaç kez gözaltına alınıp yargılanan, Fevzi Aslan ve yeğeni, "karakola" gitmekte bir sakınca görmüyorlar.

Fevzi ve Salih Aslan, yazıhanedeki konukların gözlerinin önünde alınıp götürüldü.

Ertesi gün, Kınalı- Sakarya TEM otoyolunda, Hendek gişelerine bir kilometre kala, şakağına sıkılan tek kurşunla öldürülen Fevzi Aslan ile, kalbine üç kurşun sıkılmış, gözleri bağlı Salih Aslan'ın cesedi bulundu...

İstanbul Emniyet Müdürlüğü balistik muayene sonucunda, Behçet Cantürk ile Fevzi Aslan'ı

öldüren silahın aynı olduğunu açıkladı...

266

3 Haziran 1994.

Adı: Savaş Buldan. 32 yaşında. Yüksekövalı.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı Narkotik Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan Şubat/1994 raporunda adı geçiyor: "1992 tarihinde Savaş Buldan'ın ikametinde ve iş yerinde yapılan aramalarda yasadışı örgütsel dokümanlar ve 2 adet silah ele geçirildiği, İtalya'da uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinde bulunduğu tespit edilen bir organizasyonun yurtdışı bağlantılarından sorumlu elemanları tarafından ülkemizdeki telefonunun defalarca arandığı, sözkonusu telefonun Savaş Buldan adına kayıtlı olduğu tespit edilmiştir.

"8 Kasım 1993 ve 18 Kasım 1993 tarihinde yapılan operasyonlar sonucu, İtalya ve İngiltere'de ele geçirilen 279 kilo eroinin sanıkları Paquale Marando, Michele Franco'nun, PKK adına uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan Şehmus Daş ile Savaş Buldan'ı telefonla aradıkları tespit edilmiştir."

Anlaşılan, emniyet görevlileri Savaş Buldan'ı yakın takibe almışlardı...

Adı: Adnan Yıldırım. 36 yaşında. Liceli.

Mayıs ayı başında İstanbul Yeşilköy'de arabası şüphe üzerine durduruldu. Mercedes'te 3 ruhsatlı Winchester marka tüfek bulundu. Diş dolgusunda kullanılan maddelerin kokain sanılması (!) üzerine, arkadaşı Kasım Çakım ile gözaltına alındı. Birkaç saat sonra serbest bırakıldı. Gözaltına alınmasına anlam verememişti...

Hacı Karay: 36 yaşında. Yüksekövalı. Savaş Buldan'la birlikte Oramar aşiretine mensup.

Savaş Buldan, hemşehrisi Hacı Karay ve yakın arkadaşı Adnan Yıldırım'ın 3 Haziran gecesini nasıl geçirdiklerini, görgü tanıklarının anlatımıyla aktaralım:

267

Sebahattin Uz: Çınar Oteli'nde dormen olarak çalışıyorum. Haziran 1994 günü saat 23.00'ten, 3 Haziran 1994 günü saat 07.00'ye kadar otelin kapısında dormen olarak görev yaptım. Otelin müşterisi olan ve ismen bildiğim Adnan, Hacı ve Savaş adlı şahısların saat 24.00 sıralarında otelden çıkarak Casino kısmına geçtiklerini gördüm. Saat 04.30 ile 05.00 sırasında Casi-nodan çıktılar. Otelin kapısına doğru geldikleri bir sırada, nere-den geldiklerini görmediğim 6- 7 kişi iki ayrı otodan indiler, Adnan Yıldırım, Hacı Karay ve Savaş Buldan'ı otelin duvarına dayayıp

aradıklarını gördüm. Arama yaptıkları bir sırada içle-rinden bir şahsın, 'Biz polisiz' dediğini duydum. Hemen aka-binde Adnan ve Savaş isimli şahısları hızlı bir şekilde, hatırla-yabildiğim kadarıyla 34 CK 420 plakalı koyu renkli Mercedese zorla bindirdiler. Üçüncü şahsın otoyola bindirildiğini görmedim. Bu arada Mercedesin kapısını kapatan şahsın, 'ifadenizi alıp bırakacağız' dediğini duydum. Mercedes hızla olay yerinden uzaklaştı. Mercedesin kapısını kapatan şahsın spor bir arabaya binip Mercedesi takip etti..."

Hüseyin Kılıç: "Çınar Oteli'nde güvenlik görevlisi olarak çalışırım. Olay günü saat 04.30 sıralarında, dışarıda bulunduğum bir sırada, Casinodan müşteriler dağılmak üzereydi. Bu sırada devamlı müşterilerimiz olan Savaş Buldan, Hacı Karay ve Adnan Yıldırım ve yanlarında bulunan bir şahıs, Casinodan çıktılar. Tahminen 25 metre gittiler. Bu sırada tahminen 7- 8 kişi tarafından duvara dayatılarak üzerlerinin arandığını gördüm. Bu üzerlerini arayan kişilerin hepsi tek tip yekek giymişlerdi. Hepsinin elinde silah bulunuyordu. Üst araması yapan kişiler, yukarıda isimlerini verdiğim şahısları kendi otolarına bindirdiler ve hareket ettiler."

Serdar Özdemir: "Çınar Oteli taksi durağında çalışıyorum. Ticari taksimle müşteri beklediğim bir sırada üç kişi Casinodan çıkıp, otele geldiği bir sırada, yine otelin park yerinde bulunan

268

iki otodan çıkan tahminen 7- 8 kişi, bu şahısların üzerlerine yürüdü. Bu şahısları duvara dayayıp, üzerlerim aradılar. Ardından hemen otoyola bindirdiler. Daha sonra hareket ettiler. Aramızdaki mesafe 10 metre kadardı. Ancak sırtları bana dönük olduğu için yüzlerini göremedim. Bu otolar, siyah renkli 300 Sel marka Mercedes ile vişne çürüğü Hundayi markaydı. Plakalarını göremedim. Ayrıca bu iki otonun dışında bir spor araba daha vardı. O da iki otoyolu takip etti. Ben bu şahısları ilk önce polis sandım. Üzerlerinde hepsinin yekek vardı. Kendilerinin polis olduğunu belli etmek için giymişlerdi."

Üzerlerinde yekekleri, ellerinde otomatik silahları ve telsizleri bulunan kişiler yine İstanbul-Ankara Tem otoyoluna çıktılar...

Güzergâhları ve amaçları aynıydı...

Ayşe Uzun: "Bolu ili, Yığılca ilçesi Hoşafoglu Köyü'nde oturuyorum. Evimin balkonundan okula gönderdiğim kızımın arkasından bakarken, saat 07.30 sıralarında önde kırmızı renkli Mazda, arkasında açık yeşil Mazda ile arkasında da bej renginde tahminen Mazda olan araçların ilçe içerisinde, Hacılar Köyü Taşlı Melen istikametinde gittiğini gördüm. Hattâ üç aracın arka arkaya gitmesinden şüphelendim ancak plakasını alamadım. Ben, 'Köylerin birinde cenaze vardır, ona gidiyorlardır' diye kendi kendime söylendim."

İsmail Taşcan: "Bolu ili, Yığılca ilçesi, Hacılar Köyü'nde oturuyorum. Köyde arıcılık yaparım. Arılarım köyümüzün güney tarafında, köye tahminen 1 km. kadar mesafededir. Sabah saat 08.30 sıralarında her zaman olduğu gibi arılarıma bakım yapıyordum. Melen Deresi istikametinden yankılı birtakım sesler geldi. Ben, dere boyunda ağaç yıkıyorlar sandım. Ancak bunların silah sesi olabileceğini de düşündüm."

Ayşe Araç: "Bolu ili, Yığılca ilçesi, Hacılar Köyü'nde oturmaktayım. Evimden saat 08.30-09.00 sıralarında köyümüzün

269

Doğu tarafına düşen Hatip değirmeni mevkiinde bulunan bah-çemdeki biberleri sulamak üzere tek başıma bahçeye gittim. köyümüzün Taşlık Melen mevkiinden iki el silah sesi duydum. nımda kimse yoktu, silah sesini duyunca korktum. Köye dön-düm."

Şevket Öztürk: "Bolu ili, Yığılca ilçesi, Yaylatepe Köyü'nde oturuyorum. Köyümüzün Yedigöller yolunun kenarındaki Ka-zım Özcan'ın evinin önünde oturuyordum. Bu sırada yanımda aynı köyden Muzaffer Yıldız ve yolun karşısında kardeşim Yu-nus Öztürk bulunuyordu. Saat tahminen 09.30 sıralarında Yığılca istikametinden iki adet taksi(otomobil) köye girdi. Benim bulunduğum yere gelince yavaşladı. Sonra Yedigöller istikametine hızla uzaklaştılar. Araçlardan önde olanı koyu kırmızı, bor-doya benziyordu. Markasını kesin bilmemekle birlikte Merce-dese benziyordu. İçinde iki şahıs vardı. Şahıslardan biri şoför, diğeri şoför mahallinde oturuyordu. Şahısların yüzünü tam olarak hatırlamıyorum. Aracın tüm camları kapalı ve renkli idi. Bu aracın hemen arkasında bulunan araç krem, toprak rengindeydi. Bu aracın da camları kapalı ve renkli idi. Ancak araçta kaç kişi oldukları görülebiliyordu. İkinci aracın içinde üç kişi vardı. Şahıslardan biri arkaya, diğeri ikisi öne oturmuştu. Her iki aracın plakası da 34 ile başlıyordu. Bu iki araç bizi geçtikten birkaç dakika sonra, üçüncü bir taksi (otomobil) köye girdi. Bu aracın rengi açık mavi, gök mavisiydi. Aracın içinde üç kişi vardı. İki-si önde, biri arkada oturuyordu. Bu araç bizi görünce hafif ya-vaşladı. Aracı kullanan camı yarım şekilde açarak bana, 'Yedi-göller bu tarafta mı?' diye sordu. Ben de evet dedim. Bu araç da Yedigöller istikametine gitti. Üçüncü şahısın kullandığı aracın plakası 06 ile başlıyordu. Bana Yedigöller soran şahıs kısa saç-lı, alını hafif açıktı. Sakalsız, ince bıyıklıydı. Yüzü hafif uzundu. Konuşması efendi, modern idi."

İrfan Kurşuncu: "Bolu ili, Yığılca ilçesi, Hacılar Köyü'nde oturuyorum. Aynı köyde oturduğumuz amcam İsmail Taşcan'ın

270

yanına, balık tutmak için motorumla gittim. Saat 19.45 sıralarında amcam İsmail ile birlikte ağlarımızı alarak devamlı balık tuttuğumuz Melen Deresi'nin Taşlık Melen mevkiine gittik. Oraya vardığımızda saat 20.15 filandı. Motoru stop edeceğim sırada, hemen arkamda oturan amcam, 'Bak şurada çukurda adam yatıyor, sarhoş olabilir' dedi. Motordan inip çukurdaki şahsa baktığımda, 'Bunlar ölü, burada birkaç kişi daha yatıyor, burdan gidelim' dedi. Bunun üzerine motoru çalıştırarak, Yığılca jandarmasına haber verdik."

Savaş Buldan'ın vücuduna iki, başına bir; Adnan Yıldırım'ın başına bir; Hacı Karay'ın vücuduna ve başına birer kurşun sıkılmıştı...

Ayrıca üçüne de işkence yapılmıştı.

Adnan Yıldırım'ın kolunda bulunan altın saat alınmamıştı. Yüzüklere de dokunulmamıştı. Sadece paralara el konulmuştu!

9 mm Parabellum tipi, dört adet SB Luger marka, bir adet WCC marka; beş adet boş kovan, üç ayrı tabancadan atılmıştı. Balistik inceleme sonucuna göre, olayda kullanılan tabancalar daha önce meydana gelen faili meçhul olaylarda kullanılmamıştı...

Adapazarı, Hendek, Sapanca "Ölüm Üçgeni"nden başka, diğer bölgelerde de infazlar yapılıyordu...

* 30 Eylül 1993: Ankara Altındağ Nüfus Müdürü, Yükseköğretim Bakanlığı Müfettişi ve Ankara Valı Mecit Baskın kaçırılıp öldürüldü.

* 25 Ocak 1994: Liceli Sefa Erciyes Ankara'da kaçırılıp öldürüldü.

* 25 Şubat 1994: Liceli avukat Yusuf Ekinci Ankara'da kaçırılarak öldürüldü.

* 10 Mayıs 1994: Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı Hakkarili Namık Erdoğan Ankara'da kaçırılıp öldürüldü.

271

* 6 Temmuz 1994: Savaş Buldan'ın Oramar aşiretinden Recep Yaşar ve Behçet Yaşar kaçırılıp Şemdinli'de öldürüldü.

* 11 Kasım 1994: Behçet Cantürk'ün avukatı Medet Serhat ve şoförü İsmail Karaalioğlu, otomobile açılan çapraz ateş sonucu öldürüldü.

* 14 Aralık 1994: Avukat Faik Candan Ankara'da kaçırılıp öldürüldü.

* 29 Ocak 1995: İnanlı Lazo (Lazem Nazım İsmaili) ve Simko (Asker Simko) İstanbul'da kaçırılarak, Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesi yakınlarındaki ormanlık arazide öldürüldü.(31)

Bu kişilerin kaçırılmasını ve öldürülmesini gören hiçbir ta-nık yoktu...

TÜRKİYE: FAİLİ MEÇHULLER MEZARLIĞI

Türkiye'de işlenen faili meçhul cinayetler konusunda bilerek veya bilmeyerek kafa karıştırılıyor.

Behçet Cantürk ve benzer cinayetleri kimin işlediğini anla-yabilmek için, daha önce gerçekleştirilen faili meçhul cinayetle-rin bir "sınıflandırmasını" yapmak gerekiyor:

Mafya Cinayetleri:

1990 itibariyle öldürülen yeraltı dünyasına mensup kişiler şunlardı:

- * 29 Haziran 1990: Cemal Sincar.
- * 29 Ekim 1990: Abdülrezzak Bulut.
- * 4 Haziran 1991: Kenan Anca.
- * 19 Şubat 1992: İzzet Avni Öztürk.

- * 6 Mayıs 1992: Ümit Ölmez.
- * 7 Temmuz 1992: Celal Aydın.
- * 24 Temmuz 1992: Ahmet Parlak.

- 72

- * 26 Aralık 1992: Şehmuz Daş.
- * 31 Aralık 1992: Osman Ayanoğlu.
- * 14 Şubat 1993: Cihat Kaplan- Eshabil Karataş.
- * 31 Mart 1993: Tahir Deniz Düzensi.

* 1 Nisan 1993: Ramazan Aydın- Metin Aydın-

Bülent Çetinkaya- Ahmet Çakır.

* 27 Temmuz 1993: Mahmut Sulban- Halil Akçan.

* 27 Ağustos 1993: Celal Duman- Mustafa Taner.

* 6 Ekim 1993: Erol Öztürk.

* 5 Aralık 1993: Mehmet Nabi İnciler (İnci baba).

* 6 Ocak 1994: Hüseyin Temurtaş-Çetin Temurtaş.

* 19 Ocak 1994: Hikmet Tanık.

*24 Ocak 1994: Enis Karaduman.

* 19 Ocak 1995: Uğur Kılıç.

Emniyet görevlileri, bütün bu cinayetlerin faillerini yakaladı. Polis son yıllarda elindeki teknolojik araçlarla küçücük bir delili bile değerlendirip katili yakalıyor. Çözülemez denen olayların faillerini bile en fazla bir hafta sonra ortaya çıkarıyor. O halde, Behçet Cantürk, Fevzi Aslan, Salih Aslan, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım ve Hacı Karay cinayetlerinde niçin hiçbir ilerleme kaydedemiyordu?.. Örneğin, maktullerin ailelerine neden bir tek soru sorulmamıştı?

Destabilizasyon Cinayetleri:

Destabilizasyon yani, istikrarsızlaştırma. Bu cinayetler özellikle bir ülkenin, diğer bir ülkenin işlerini (siyasal, ekonomik, kültürel) karıştırmak, ülkeyi güçsüz duruma düşürmek vb. amaçlarla; istihbarat örgütü aracılığıyla gerçekleştirdiği cinayetlerdir. İşlenen cinayetlerin amacı, suikast değil, provokasyondur.

Bu tür cinayetleri, sadece bir başka dış ülkenin organize ettiğini söylemek tam doğru değildir. Devletin içinde bulunan gizli

273

örgütler de; sistem, hükümet vb. değişiklikleri için böyle cina-yetler gerçekleştirebilir. Amaç, terörden bıkan kitlelerin, "yeni yönetime" destek vermelerini sağlamaktır. 12 Eylül 1980 öncesi

işlenen cinayetler buna örnek gösterilebilir. 1990 yılından sonra başlayan bu tür cinayetler şunlardı:

* 31 Ocak 1990: Prof. Muammer Aksoy.

* 6 Ekim 1990: Prof. Bahriye Üçok.

* 24 Ocak 1993: Uğur Mumcu.

*12 Mart 1995: İstanbul Gaziosmanpaşa'daki 30 vatandaşın katledilmesine neden olan, kahvehane ve pastanenin silahlarla taranması olayı da buraya eklenebilir.

* 9 Ocak 1996: Özdemir Sabancı.

Bu cinayetlerin de hepsi faili meçhul olarak kalmıştır...

Servis Cinayetleri:

Yabancı ülke istihbarat elemanlarınca, Türkiye'de işlenen veya tetikçi bulunarak işlettirilen cinayetlerdir:

* ... 1983: İranlı muhalif Azerbaycanlı lider Hacı Muhammed Yalfani.

* 24 Temmuz 1985: Ürdün Büyükelçiliği Birinci Katibi Ziad Sati.

* ... 1985: İranlı muhalif Albay Hadi Aziz Muradi.

* 6 Eylül 1986: İstanbul/Neve Şalom Sinagogu'na yapılan silahlı saldırı sonucu, 23 Yahudi vatandaşın öldürülmesi.

* 25 Ekim 1988: Suudi Arabistan Büyükelçiliği İkinci Sekreteri Abdülgani Bedevi.

* 16 Ekim 1989: Suudi Arabistan Büyükelçiliği Muhasebe Müdürü Abdurrahman Ahmet El- Şiravi.

* 26 Mart 1990: Irak Büyükelçiliği Ticari Ataşesi Ali Faysal

Hüseyin.

* 28 Şubat 1991: ABD'li Yarbay Alin Macke.

274

* 9 Mart 1991: İsrail Büyükelçiliği Güvenlik Amiri Ehud

Sadan.

* 21 Mart 1991: ABD'li Yarbay John Gandy.

* 4 Haziran 1992: İranlı muhalif Ali Ekber Gorbani.

* 28 Ağustos 1993 İranlı muhalif (İKDP üyesi) Behram

Azadfer.

İslami Terör:

* 3 Mayıs 1987: Van 100. Yıl Üniversitesi öğrencisi Şirin

Tekin oruç tutmadığı için öldürüldü.

* 14 Mart 1989: Kocamustafapaşa Seyitömer Cami imamı

Kazım Üstün, laiklik yanlısı vaazlar verdiği için öldürüldü.

* 6 Haziran 1989: Ali Gül adlı vatandaş bağlı bulunduğu ta
rikatça, islami kurallara uygun yaşamadığı için öldürüldü.

* 7 Mart 1990: Çetin Emeç.

* 4 Eylül 1990: Turan Dursun.

* 3 Aralık 1991: İdil'de öldürülen Mikail Bayro, Güneydo-
ğu'da bulunan Hizbullah (İlimciler) örgütünün işlediği ilk cina
yetti. Bölgedeki güvenlik güçlerinden yardım görmeleri nede
niyle bu örgüte, "Hizbul- Kontra" deniliyordu. Sadece 1992 yı
lında 267 vatandaşı öldürdüler.(32)

* 2 Temmuz 1993: Sivas Madımak Oteli vahşeti.

* 31 Aralık 1994: Onat Kutlar- Yasemin Cebenoyan..

* 25 Temmuz 1995: Gümüşhane Barosu Başkanı Ali Günday.

Kontgerilla Cinayetleri:

Kontgerilla çeşitli şekillerde cinayet işliyor. Kullandığı taktiklerden biri de 'Polisiz' deyip, öldürecekleri kişiyi (kişileri) kaçırmak:

* 18 Haziran 1991: Sosyalist Parti Sımak İl yöneticisi, İbrahim Sanca işyerine giderken, "polisiz" diyen kişilerce yakala-

275

nıp sivil plakalı minibüse bindirilerek kaçırıldı. İki kurşun sıkılmış cesedi evinin yakınında bulundu.

* 5 Temmuz 1991: HEP Diyarbakır İl başkam Vedat Aydın, "polisiz" diyen kişilerce evinden alınıp götürüldü. Sonra ceseti bulundu.

* 16 Ocak 1992: HEP Siirt İl Başkanı Mehmet Demir kaçırılıp öldürüldü.

* 25 Ocak 1993: ÖZDEP Erzincan İl Başkanı Cemal Akar, kaçırılıp öldürüldü.

* 21 Şubat 1993: Avukat Metin Can, Doktor Hasan Kaya kaçırılarak öldürüldü.

* 5 Haziran 1993: ANAP Varto İlçe Başkanı Kerim Geldi, 'polis' olduklarını söyleyen kişilerce kaçırılıp öldürüldü.

*28 Temmuz 1993: Özgür Gündem Bitlis muhabiri Ferhat Tepe kaçırılıp, işkence edilerek öldürüldü.

* 1 Kasım 1994: Emekli Binbaşı Ahmet Cem Ersever ve arkadaşları Mustafa Deniz ve Neval Boz kaçırılıp öldürüldü...

Bu tür cinayetler, önce Kürt sorununa duyarlı yerel politikacıların, gazetecilerin, aydınların öldürülmesi ile başladı. Sonra sıra, "Kürt işadamlarına" geldi...

Kontgerilla insanları kaçırıp öldürüyor...

Peki tetiği kim çekiyor?

Tetiği, PKK itirafçılarına çektiriyorlar!

Emekli Binbaşı Ahmet Cem Ersever, tetiği çeken PKK itirafçılarının isimlerini açıkladığı için, "arkadaşları" tarafından öldürüldü...

Bizim için tetiği çekenlerin hiçbir önemi yok. Merak edenler, "Binbaşı Ersever'in İtirafı" kitabını okuyabilir...

Asıl soru: Tetiği çektiren kim?

İşte bu kitabın yazılma amaçlarından biri de, bu soruya yanıt vermektir!..

276

NOTLAR:

- 1) Liceli Bahri'nin gerçek kimliğini, haber kaynağıma söz verdiğim için yazamıyorum.
- 2) Hatun Cantürk, bir diğer iddiaya göre veremden öldü. Ayrıca gazetelerde, "eroin tadarken öldü" gibi, bayağı haberler de çıktı.
- 3) Mehmet Sıddık Bayram, 24 Aralık 1995 seçimlerinde ANAP listesinden Van Milletvekili olarak Meclis'e giren, daha sonra Refah Partisi'ne transfer olan Mustafa Bayram'ın yakın akrabasıdır. Mustafa Bayram, uyuşturucu kaçakçısı olarak birkaç kez mahkeme önüne çıkmıştır.
- 4) Okuyucunun bugün ile karşılaştırma yapabilmesi için, Türk

lirası, Dolar'a çevrilmiştir. 1979 yılında bir dolar ortalama 47 Türk lirasıydı.

5) Behçet Cantürk'ün anlatımları; Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Harekât Daire Başkanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı'ndaki ifadelerinden, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 nolu Askeri Mahkemesi ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 nolu Askeri Mahkemesi'nin duruşma tutanakları ile haber kaynaklarının anlatımlarından derlenmiştir.

6) Behçet Cantürk "ün DDKD'ye para (bağış) verdiğine ilişkin iki farklı bilgi var. Görüştüğüm bazı DDKD'liler, Behçet Cantürk'ten kesinlikle para almadıklarını söylediler. Sadece bir DDKD'li, ekonomik durumu iyi olan birçok kişiden yardım alındığını, Behçet Cantürk'ten de "aidat" alınmış olabileceğini söyledi.

Yeraltı dünyası, siyasi örgüt militanlarını ilk kez, 12 Mart 1971 darbesinden sonra cezaevlerinde tanıdı. 70'li yılların sonlarına doğru ise, yeraltı dünyası "sağ- sol" olarak ikiye ayrılmıştı. Buradaki ayrılık ideolojik nedenlerden dolayı değildi. "Piyasada" güçlü olmak isteyen her "Baba" sırtını bir örgüte dayama ihtiyacını hissetti. Ayrıca bazı örgütlerle, "silah kaçakçılığı" gibi "ticari" işleri de ortak yapıyorlardı. Abuzer Uğurlu polis ifadesinde, ülkücü gençlerle nasıl iş yaptığını ayrıntılı bir şekilde anlatıyordu... Dündar Kılıç'ın evine, "Alpaslan Tür-keş ile görüştü" diye "solcular" tarafından bomba atılıyordu...

277

Belki bir gün, bir gazeteci arkadaş da yeraltı dünyası ile siyasi partilerin ve örgütlerin ilişkisini kaleme alır.

7) ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın amca çocuğu. Rizeli.

8) RAM şirketi 1982 yılında 366 milyon 6 bin 300 liralık, RE-MAN şirketi ise aynı yıl 405 milyon 522 bin 202 liralık haksız teşvik

aldılar. Başbakan Turgut Özal, 1985 yılında İsviçre'ye gittiğinde, Emin Görpe, Yaşar Aktürk, Suphi Aşıcıoğlu gibi, cezaevine girmek için Türkiye'den kaçıp Zürih'te yaşayan işadamları ile toplantı yaptı.

9) İslam Devriminin sıcak günleri geride kalınca, İran'ın yeni yönetimi uyuşturucu ihraç edip, silah almaya başladı!

10) Ağa Koç, 31 Temmuz 1982 tarihinde, "Dur" ihtarına uymadığı için güvenlik güçlerince vurularak öldürüldü.

11) Dönemin gazete ve dergileri Behçet Cantürk'ün kasasından 2 milyar nakit para çıktığını yazıyorlar...

12) Albay Ali İhsan Cesur'un, Süleyman Demirel ile birlikte çektiikleri fotoğraf, MİT Raporu'nun "görsel malzemesi" olarak rapora eklenmişti.

13) Dündar Kılıç'ın sorgusunda da bulunan Mehmet Eymür, yıllar sonra; "MiT'te sorgulanan Behçet Cantürk'ün, Dündar Kılıç'a kıyasla, çok daha akıllı, ağırbaşlı, mert ve cesur biri olduğunu söyleyebilirim" diyordu. (Engin Bilginer, Babalar Senfonisi, Cep Kitapları, Sayfa 196)

14) Bulgaristan'dan gelen silahlar ve Kintex şirketiyle ilgili daha geniş bilgi sahibi olmak isteyenler. Uğur Mumcu'nun "Silah Kaçakçılığı ve Terör" kitabına bakabilirler. (Tekin Yayınevi.)

15) Kapalıçarşı eylemi 15 Haziran 1983 tarihinde gerçekleştiril

di. Adının Mıgırdıç Madaryan olduğu açıklanan ASALA mensubu militan, MP- 5 tipi otomatik silahla çarşıda bulunanların üzerine rastgele ateş açtı. 45 yaşındaki Yusuf Alper ve 13 yaşındaki Murat Alptekin öldü, 21 kişi yaralandı. Yakalanacağını anlayan Mıgırdıç Madaryan, üzerindeki el bombasını patlatarak intihar etti.

16) Kural mıdır bilinmez; yeraltı dünyasının bazı isimleri gibi, Sarı Avni'nin "iş ortağı" Hayri Yağcı da, soyadını değiştirip, Mimaroglu yaptı.

278

17) Nizamettin Bayramoğlu soyadını değiştirenlerden. İlk soyadı Yaşlı idi.

18) Çok bozuk bir Türkçe ile yazılan mektup, aslına sadık kalınarak düzeltilmiştir.

19) Nazım Hikmet, "İsviçre'den Geçerken" Yeni Şiirler kitabından. (Adam Yayınları)

20) Cosa Mostra: Mensuplarının birbirlerine karşılıklı sadakat ve yardımlaşma üzerine kutsal yeminlerle bağlı olduktan, gizli, hiyerarşik bir mafya örgütü.

21) 9 Temmuz 1988, Tempo Dergisi.

22) 27 Temmuz 1990, Güneş Gazetesi.

23) 23 Ocak 1994, Nokta Dergisi. Görüşmeyi yapan Ayşe Önal.

24) 30 Kasım 1992, L'Express Dergisi.

25) 23 Aralık 1989, Milliyet Gazetesi..

26) 14 Temmuz 1994, Aktüel Dergisi.

27) Kıyı Bankacılığı: Bir ülkede bankacılık sektörü için düzenlenmiş yasa ve yönetmeliklerin kapsamı dışında kalan serbest bankacılık olarak tanımlanabilir. Kıyı Bankacılığının en önemli özellikleri; gizlilik esastır, döviz hesaplarında herhangi bir sınırlama yoktur, vergi alınmaz!

28) Türkiye'nin acı gerçeğidir; o kokteyle katılan isimlerden, Musa Anter, DEP Milletvekili Mehmet Sincar, Behçet Cantürk, Savaş Buldan, Gazeteci Hafız Akdemir gibi bir çok isim daha sonraki tarihlerde öldürüldü!..

29) Kürt işadamlarına birkaç örnek vermek gerekiyorsa; Selahattin Beyazıt, Halis Toprak, Şehmus Tatlıcı, Yalım Erez..

30) Osman Tim, itiraflarından sonra cezaevinde şişlenerek öldürüldü.

31) PKK, Lazo ve Simko'yu kendisinin öldürdüğünü açıkladı. Bir başka iddiaya göre, Lazo ve Simko "çok şey bildikleri" için devlet içindeki güçler tarafından öldürüldü.

32) 1993 'den sonra bölgede kimin kimi öldürdüğü tam tespit edilemediği için, "Hizbul- Kontra" nın kaç yurttaşı öldürdüğü tespit edilememiştir.

279

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Öğretim Görevlisi Melih Aktaş'ın Özel Arşivi.
- Gazeteci Ünal İnanç'ın Özel Arşivi.
- Uğur Mumcu, Silah Kaçakçılığı ve Terör, Tekin Yayınevi, 986
- Pino Arlacchi, Mafya Ahlakı, İletişim Yayınları, 1991.
- Rafet Ballı, Kürt Dosyası, Cem Yayınevi, 1991
- Engin Bilginer, Babalar Senfonisi, Cep Kitapları, 1990
- Jean Ziegler, İsviçre Daha Beyaz Yıkar, Afa Yayınları, 990
- Fenton Breşler, İnterpol, Milliyet Yayınları, 1993
- Tuncay Özkan, Kıyamet Mahkemesi, Ümit Yayıncılık, 1993
- Halil Nebiler, Mafyanın Ekonomi Politikası, Sarmal Yayınevi, 995
- Mehmet Eymür, Analiz, Milliyet Yayınları, 1991
- Erbil Tuşalp, Ben Tarihimi Bay Başkan, Bilgi Yayınevi, 1989
- Bilal Çetin, Soygun, Bilgi Yayınevi, 1988
- Murat Çulcu, Mafia, Kastaş Yayınları, 3 Cilt, 1992
- Catherine Lamour- Michel Lamberti, Eroin Dosyası, Milliyet Yayınları, 1973
- Ansiklopedik Siyasi Terimler ve Örgütler Sözcüğü, Güvenlik ve Yargı Muhabirleri Derneği Yayınları, 1993

SU YAYINLARI KİTAPLARI

Bakır Çağlar/ Bir Anayasacının Seyir Defteri

Cüneyt Özdemir/ Reytingsiz Sohbetler

Faik Bulut/ Ebu Müslim Horasani

Faik Bulut/ Din, Milliyetçilik ve Kadın Tartışmaları-1

Faik Bulut/ Din, Milliyetçilik ve Kadın Tartışmaları-2

Faik Bulut/ İslam Ekonomisinin Eleştirisi (Tarikat Sermayesi-1)

Faik Bulut/ Yeşil Sermaye Nereye? (Tarikat Sermayesi-2)

İsmet Berkan/ "Birden Farkettim Benim Bir de Hayatım Vardı."

Melih Pekdemir/ Anne Bak Kral Çıplak!

Melih Pekdemir/ Meğer

Melih Pekdemir/ Sıradan ve Sahici

Melih Pekdemir/ Kemalistler Ülkesinde Cumh. ve Diktatörlük-1

Melih Pekdemir/ Kemalistler Ülkesinde Cumh. ve Diktatörlük-2

Melih Pekdemir/ Öçalan Devlet mi?

Metin Yeğin/ Marcos'la On Gün (Adları ve Yüzleri Olmayanlar)

Nuray Pekdemir/ Gen-etik Devri'm

Soner Yalçın/ Beco (Behçet Cantürk'ün Anıları)

Soner Yalçın/ Hangi Erbakan?

Soner Yalçın-Doğan Yurdakul/ Reis (Gladio'nun Türk Tetikçisi)

Taner Akçam/ Ermeni Tabusu Aranırken

Turhan Feyizoğlu/ Mahir

Turhan Feyizoğlu/ Deniz

Enyibo